6-16-D-35

Aulus Flaccus Perſius Cum gloſis Scipionis ferrarii Geoꝛgii filii de monte ferrato artiũ ⁊ medicine doctoꝛis.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Illuſtriſſimo Principi Gulielmo Marchioni Montiſferrati Scipio uenetus Georgii filius de uerolégo.S.P.D.

COgitanti mihi cui potiſſimum has ſtudiorum meorum primitias dicarem princeps illuſtriſſime occurriſti imprimis tanq̃ fulgentiſſimum ſydus duce quo res meæ initium caperent inchoate melius perficerentur.tutius enim te rectore cimba noſtra undoſum ſulcabit æquor & celerius optatos attiget portus.hec ſitaueram prius has pueriles quodammodo nugas tanto principi deſtinare.nec niſi ad regem regia: ſic ad principẽ digna principe munera tradere. Verum cum ex genitore meo iſtinc e ditione tua oriundo & innumeris aliis: preſertim ex clariſſimo equite uiro integerrimo & apud Illuſtriſſimum uenetorum dominium oratore tuo urbano de ſerra longa: de clementia & magnanimitate: mira ante annos prudentia & morum facilitate:deq; incredibili erga litteratos & litterarũ ſtudia quibus plurimum delectaris obſeruantia accepiſſem:& probaui conſcilium meum & itrepido animo auſus ſum iudicio & cenſure tuæ hæc mea ſcripta ſubiicere.quæ qualiacunq; fuerint ſi approbaueris animum meum ad ampliora excitabis & tuo nomini iam addictum parentem:me quoq; inſolubili nodo deuincies ſuſcipe igit̃ puſillum munus ne erubeſcat:hilari fronte & perſeueranti aĩo perlege.Non ingratos nec inutiles ut autumo ex eo fructus pcipies.Vale noſtri ſpes unica ſecli.

SOCIETATIS IESV BIBLIOTHECA

Franciſcus roſſetus ueronenſis ſtudioſiſſi. Adoleſcenti Scipioni ueneto
Georgii filio de monteferrato. S.P.D.

ELaboratas in Aulum perſium ſumma cura & ingenio gloſas
tuas ſcipio mi ſuauiſſime cum plegiſſem: incredibili tuꝫ gau-
dio: tum admiratione affectus ſum: ꝙ Adoleſcentulus adhuc
tam operoſaꝫ ꝓuinciā & audacter ſuſcepiſſes: & q̄d factu cui
uis arduū uideri poterat ſtrenue nauiterq; abſoluiſſes: Quapropter in-
genioſam & ſtudioſis oib⁹ per q̄ utilē ĩduſtriā tuā (οὐγχάρσῦ ϖομου
σϖεῖρεἱό) ita laudam⁹: ut fore eā multis etiā gratiſſimā affirmare nō
dubitem⁹: Appoſuiſti enĩ quo facilius cuncta & exquiri: & exq̄ſita inue
niri poſſent ſuas ſingulis pene uerbis litteras: quales habēt iuriſcōſulto
rū libri: Effeciſtiq;: ne cui oīno in his laborādū eſſet rerū geſtarū locorū
omniſq; interp̄tamenti in margine uerbis indicib⁹ aptiſſime collocatis:
quæ ſane nō mediocrē ingenii tui Acrimoniā demonſtrāt: ac (ni fallor)
maiora mihi ꝓpediem polliceri uident̄: neq; enim fruſtrabit̄ me ab in-
cunabulis uſq; ſpes de te cōcepta tantū ingenio & facilitati tuæ tribuere
libet ante paucoꝝ annoꝝ curriculū talem te p̄ſtiturū: ut nihil tam recō
ditum: tā abſtruſum: tā difficile ſit: q̄d utriuſq; linguæ p̄ſidio fultus aſſe-
qui & apertiſſimū habere nō poſſis: Siue per inuolucra dialecticoꝝ: &
phiyloſophorū libros te inuolueris (ut facis) ſiue ad iuriſperitos curio-
ſius te cōuerteris: Nec me id aurib⁹ tuis donare exiſtimes: Blādiri enim
in re ſeria diſcipulo uer⁹ p̄ceptor nō debet: Noui ego animi tui dotes:
ac q̄ tibi nihil negandū natura duxerit: Fortuna defuit inquies: quæ te
uix pleni trimatus puerū ſagittæ miniſterio alteri⁹ oculi acie carere uo-
luerit: eximiūq; frōtis tuæ decus altero ceu ſydere p̄repto dehoneſtari.
Erras mi Scipio ſi hoc perinde ac maximo incōmodo mouere. quaſi ue
ro id cuiq̄ (quo minus illuſtres: clariq; euaderēt) Impedimēto unq̄ fue
rit. ac nō tales fuiſſe philippū: hānibalē. ſertoriū. antigonuꝫ. atq; Hora
tium coclitē acceperim⁹: At quota hæc hois portio exiſtimāda eſt: qua
te partim orbatū eſſe uel mediocriter doleas: quū etiā utroq; lumine ca-
rere democritus utiliſſimum ſibi non dubitauerit. ꝙ ſi nos minus tibi
ſatiſfacere uidemur. Euripidem ipſum audi tecū iam ſic loquentem πέ-
πονθαό οἷα χατέροι πολλοῖ βροτῶν: Atqui iam uirtutib⁹ & ani-
mi bonis faciei dāna (ſi id damnū dicēdū eſt) & adempti oculi caſum re
pendis. q̄d mihi clarus aliogn ſæculi noſtri phyloſophus Georgius pa
ter tuus minime cōſiderare uidet̄: quū tam iniquo aīo id fert: nec oīno
obliuiſci pōt: Et tamen ut idē inq̄t Euripides παλαῖα καῖνοῖό Δακ
ρυοῖσ οὐ χρῆ δτένεῖν. Sed de hoc ſatis. Ad labores tuos redeo: de q-

bus iudiciũ noſtrũ expectare te nõ diſſimulaſti: Hos ego eruditorꝝ plau
ſu excipiendos uulgari debere minimeq́ȝ ſupprimendos eſſe exiſtimo.
Itaq́ȝ Clariſſimo Principi tuo: cui has frugũ tuarum primitias offerre
conſtituiſti intrepidus. & meo iam periculo dedica. Is eſt enim qui æuo
noſtro ĩter principes Italos ſicut nobilitate & maiorũ ſtẽmatibus reli-
quos antecellit: ita tanq̃ martis alũnus armis pſtantior & oĩ ſtudiorꝝ ge
nere eminentiſſimus apparebit. Vale ſtudioſiſſime mi Scipio: & qđ di-
ci ſolet. πεῦ πεεῖσ εσχατου τῶν επιτηδων.

Vita Perſii.

PErſium aggreſſuro in primis neceſſarium uiſum eſt eius ui-
tã pcurrere. Aulus Perſius Flaccus patre Flacco matre Fulua
In Thuſcia uolaterras habet patriã ut Euſebius teſtať. Ipẽq́ȝ
in ultima ſua ſatyra de ſe ſcribit. Lunay portũ opę eſt cogno-
ſcere ciues. Nã luna oppidũ eſt & portus thuſciæ ut ſentiũt Stra. & Pli.
li. 3. ca. 5. ante međ. & li. 14. ca. 6. Natus eſt ibi Perſius anno. 21. imperii
Tiberii. tertio anno poſt paſſionẽ xp̃i dei nr̃i. Mediocri aũt ſtatura fuit
coeuus ſenece & lucano. Inſigni forma. ꝓbatis moribus. Ingenio & do
ctrina pſtanti. Prima adoleſcẽtiæ parte Palemonẽ grãmaticũ uicentinũ
audiuit. Mox Rhetoricæ ſub uirginio Flauio ĩcubuit. Inde ſe Romã ad
cornutũ phum cõtulit ut ipſe cecinit in ſatyra. 5. Me tibi ſuppoſui tene
ros tu ſuſcipis annos ſocratico cornute ſinu &c. Eumq́ȝ ſumma pietate
coluit & obediẽtia ad interitũ uſq́ȝ. Vſus eſt amicitia in primis Minutii
Macrini Brixiani equeſtris ordinis principis uiri ſingulari modeſtia &
fide. Et. c. Baſſi poetæ lyrici. Tenuiũ opũ ſe fuiſſe declarat illic. Picas qs
docuit uerba noſtra conari Magiſter artis &c. Anno uero etatis ſuæ. 29.
interiit. anno. ſ. nono ĩperii Neronis. quo anno thermæ a Nerone ædi-
ficatæ ſunt. Vnũ hunc ſatyrarũ relinquẽs librũ in quo ueræ laudis pluri-
mũ meruit. In eo nãq́ȝ mira carminis acerbitate ſumma eius ingenii uir
tus indicať auctore quintilia. li. 10. Pli. in pfatione libri naturalis hiſto-
riæ. Hæc doctiſſimum omniũ perſium legere nolo.

Satyra quid.

SAtyra eſt cibi genus ex uariis & diuerſis rebus conditũ. farci
men. ſ. ut ſcribit uarro ex uua paſſa. polenta. nucleis pineis
muſto conſperſis: & granis mali punici. Eſt etiam ſatyra lex
mľtis aliis referta legib⁹. Et gen⁹ carmis ubi de multis reb⁹
diſputať uerbis fucatis audientes fallens. ut aliud dicat aliud
ſignificet. ſic dicta a ſatyris ꝙ in hoc carmine ridiculæ res pudendæq́ȝ di
cunť: uelut ab ſatyris diis ſiluestrib⁹ ꝓcacibuſq́ȝ numinib⁹ nemorꝝ ĩmo

equidem ruſticis prolate ac factæ. Aut a ſatyra lance: quæ referta uariis
multiſq; primitiis in ſacris cereris inferebat̃. & ab copia ac ſaturitate rei
ſatyra uocabat̃. uel a lege ſatyra quæ uno rogatu multa ſimul compħen
dit. qa. ſ. in ſatyra multa ſimul poemata compħendunt̃. Alii dicũt ideo
ſatyrã uocatã eſſe ꝙ ita cõuitia & crimina hominũ libere inuadat ut ſatu
ri hoĩes. i. ebrii. ut dixi ĩ ſatyra prima. Hora. li. 1. ſermo. in pricipio. uel a
σάθη. qđ genitale mẽbrum ſignificat ut ſcribit Macro. li. In ſatyra
autẽ fabula apud græcos tragici poetæ nõ reges aut heroes ſed ſatyros
induxerũt ludendi cauſa iocandiq; ſimul. ut ſpectator inter res tragicas
ſeriaſq; ſatyroꝝ quoq; iocis & luſibus delectaret̃. Eſt igitur ſatyra carmẽ
apud romanos maledicum ad carpenda hoĩum uitia cõpoſitum. Olim
uero carmẽ qđ uariis poematis cõſtabat ſatyra uocabat̃. In ſatyra ergo
quæ auctoritate Quintili. li. 10. tota noſtra eſt: primus inſignẽ adeptus
eſt laudẽ lucillius. qui quoſdã ita ſibi deditos habuit amatores: ut eu; oĩ
bus poetis ꝑferre nõ dubitarent. q̃uis Hora. li. 1. ſermo. ſatyra. 4. in prĩ
cipio (non ſine tamẽ ſuſpitione æmulationis) eũ lutulentũ fluere dice-
ret. & aliquid eſſe qđ tollere poſſit. Secũdus poſt hunc Horatius. q etiã
lucillio multo terſior ac purus magis habet̃. & ad notandos mores ma-
gis ꝑcipuus. Tertius pſius annumerat̃. Quartus Iuuenalis habetur.

LAtini poetæ ubi tractanda propoſuere: Inuocare deinde: po
ſtremo narrare ſolent. Satyrici uero nec inuocant: nec quicq̃
primitus dicendum proponunt. ſed ex abrupto cũ indigna-
tione incipientes de quibus loquuturi ſunt longiori proceſ-
ſu narrant ut Iuuena. Semper ego auditor tantum &c. Et horatius ſaty
ra. 1. libro. 1. ſermo. Qui fit mecænas ut nemo quam ſibi ſortem ſeu ra
tio & cete. Et hic noſter perſius. Nam quo maiore animi libertate alios
deinde corrigeret ſeipſum in primis corripit, ꝙ feſtinanter nimium
poeta prodierit. Non ſine cauſa uero ſuum opus metro iambico in-
choauit ſenario. Eiuſmodi enim carmen incitatum ac uehemens repræ
henſioni conuenit qui & trimeter dicitur Priſcianus. Hunc trimetrum
ueteres graii cognomine dicunt. Conſtat autem pedibus ſex. recipere
poteſt iambum locis omnibus maxime apud tragicos. Dactilum & tri
bachum locis omnibus præter nouiſſimum. Spõdeum & Anapeſtum
locis tantum imparibus. Et nonnunq̃ in ſexto ſpondeũ. ſed paulatim
in cunctis ſedibus ſecunda & quarta exceptis ſpondeum recipit. in pri-
ma tamen ſede quandoq; anapeſtum pro ſpondeo. & in ſecunda triba-
chum pro iambo ea ratione perſius poſuit ꝙ Iambus cum tribacho ana
peſtus cum ſpondeo in tempore conuenit. Loci ipares ſunt primus ter

Trimeter. tius & quintus pares uero. 2.4.6. Queri autem ſolet cur trimeter appelletur cum ſenos accipiat pedes. qm̄. ſ. tanta breuitas eſt pedu; ut iuncture binos complectanť pedes. Iambum autē pedem eſſe celerē oſtendit Horatius in arte. Syllaba lōga breui ſubiecta uocatur Iambus pes citus. de hoc dixi. Ode. 16. Horati. libro. 1. car. Antea autem totus uerſus Iambicus iambis conſtabat nunc adhibenť etiam nothi. unde eſt illud Horati. in poet. Primus ad extremum ſimilis ſibi. i. antea totum Iambicum metrum ex Iambis conſtabat. nunc uero ut dictum eſt adhibentur etiā nothi. unde quia in ſexto pede retinuit huiuſmodi carmen ſpōdeum ſiue trocheum cum Iambo aut pirrichio claudi deberet appellatum eſt ſcazon & cholianıbus. i. claudicās. ꝙ quaſi alienis pedibus in fine maxime ſuſtēteť. quia penultima longa eſt quæ breuis eſſe deberet: & ſic claudicat. Martialis lib. 7. Epig. 26. Apollinarē cōueni meū ſcazō. Iambichū metrū inuentū eſt ad nocēdū ab ἰάπτω. i. noceo Archilochū lacedæmonium inuētorem fuiſſe teſtatur Hora. in arte. Archilochum ꝓprio rabies armauit iambo. quo carmine lycambē pſequutus eſt. Nā cum lycābes ei neobolē filiā in matrimoniū promiſiſſet. eāq; mox denegaſſet. iratus archilochus in eū ſcripſit unde ille dolore cōpulſus una cū filia laqueo ſe ſuſpēdit. De quo Ouidi. in ibin. In te mihi liber iab⁹ Tincta lycambeo ſanguine tela dabit. Hoc igiť inquā carmine erumpit poeta dicens ſe nō eo modo factū poetā potu fontis hyppocrenes quo alii dicuntur facti. Alludens ad heſiodū qui patris oues iuxta heliconem cuſtodiens uiſis muſis & ab hiis ad fontē hyppocrenem. i. caballinū deductus clariſſimus factus eſt poeta aqs pegaſeis epotis q poſtea prim⁹ de agricultura apud græcos ſcripſit auctore Pli. li. 14. in prologo. Ouidi⁹ in faſtis lib. 6. Ecce deas uidi nō quas pceptor arandi. Viderat aſcreas cū ſequeretur oues. Et idem lib. 1. de arte amandi. Non mihi ſunt uiſæ clio cliuſq; ſorores. Seruanti pecudes uallibus aſcra tuis. Nam clius & pimides parentes cū paupertate apud eoles pmerētur relicta patria cuma in theſpiis aſcram uicum iuxta heliconis partē incoluerunt. De quo homerus auctore ſtrabone lib. 9. Aſcram rus miſeꝝ penes hic helicona colebat. Hiberno durum triſte æſtu optabile nunq̄. Sicq; eos latenter notat qui putent egregiū fieri poetam non poſſe niſi fontes & loca muſis cōſecrata celebrarit. ſubtili arte oſtendēs uirtutē homini labore & induſtria parari: nō inani & uana reꝝ argumentatione. Principiū igiť factū ab indignatiōe more ſatyrico & ex abrupto opus ſuū incipiēs tanq̄ affirmet qđ ab aduerſario longa diſceptatione obiiciebať ſe nullū ꝓrſus cu; muſis cōmertiū habere. ut ſit ſenſus. fateor me nec hyppocrenē bibiſſe nec ſomniaſſe in monte parnaſo ut de ſe alii iactāt. Et geſtu adiuuandū,

Margin notes: Iambus · Scazon · Archilochus · heſiod⁹ · Primus · homer⁹

a Nec. cõiũctio eſt diſiũctiua: ut nec legit nec ſcribit. poniť et ꝓnõ aduerbio. Turpil'. Nec recte dici mihi iam dudũ audio. b Prolui lot⁹ ſũ. imerſi ut biberẽ. Cõpoſitũ eſt a lauo qđ e prima in tertiã tranſit coniugationẽ ut dilluo alluo abluo. c Labra. Labrũ ꝓprie eſt margo & extrema ora fluminis: lacus: fõtis: & alioꝝ huiuſmodi: quæ leui aque motu perluunť. Hinc labra & oris & aliarum rerum extremitates uocam⁹ ut ifra ſaty. 5. Labra moueſ tacitus recutitaq; ſabbata palles. a lauãdo dicta ꝙ aq̃ ſupficie pluãtur quæ i homine etiã labia dicunť. Terentius in Eunu. cõtinuo accurrit ad me q̃ longe quidẽ icuruus tremulus labiis demiſſis gemens. Ab hoc fit ſublabro

Auli Flacci Perſii Poetæ ſatyrarum opus.

Ec[a] fonte[d] labra[c] prolui[b] caballino[e]
n Nec in bicipiti[f] ſomniaſſe[g] parnaſo[h]
Memini[i]: ut ſic repente[k] poeta prodirẽ

qđ ſignificat intra labra imitto. d Fonte. dict⁹ eſt fons. græce. πηγή ꝙ aquã fundat. Fons
e Caballino. nõ dicit equo eo ꝙ ſatyræ humiliora uerba cõueniũt. In helicone fontẽ caballinũ muſis cõſecratũ eſſe auctor eſt ſtrabo li. quẽ equus pegaſus neptuni & meduſe gorgonis auctore higino filius. ut alii uero ſcribũt ex meduſe ſanguine & ceruice a perſeo interempte ꝓcreatus fecit: quũ in heliconẽ trãſuolauit. atq; ubi primũ ungula ſaxũ uel terrã percuſſit ſiti opppreſſus fons ſcaturiuit. qui ex ei⁹ noie caballin⁹. i. hyppocrene dictus eſt. ἵππος eni equũ ſignificat. κρήνη fontẽ. hũc poſtea equum fama eſt ut ſcribit ſtrabo cũ potaret pirenẽ in agro corintho a Bellorophõte dep̃henſum fuiſſe. unde primũ eum fuiſſe qui equo ueheref ſcribit Pli. lib. 7. cap̃. 56. de hoc dixi in Ode. 27. Hora. li. 1. car. & i Iuue. ſaty. 3. Ad quã gorgonei delapſa eſt penna caballi. 1. & in. 3. geor. in principio. i Memini. ut nullo ꝓrſus pacto addať me. nã uerſus nõ ſtaret. primus eni pes eſt anapeſtus ultim⁹ ſpondeus cũ ſemp idifferẽs ultima ponať ſyllaba: reliq uero iambi. g Somniaſſe. Oſtendit id ſibi nõ cõtigiſſe ut illico poeta fieret qđ ennio accidiſſe legitur qui in principio annaliũ ſuoꝝ per ſomniũ animã homeri in corpus ſuũ intraſſe faſſus eſt. & ſtatim poetam factuz. unde eſt illud. Cor iubet hoc enni poſtq̃ deſtertuit eſſe meonides. infra ſaty. 6. circha principiũ h Parnaſo. Quanq̃ ſeruius in theſſalia parnaſum ponat. & Tortelius in aonia Boetie parte. Herodotus tamẽ lib. Põponius mella. Strabo libro. 9. Et plini. lib. 4. ca. 3. & alii aſcribũt eum phocidi regioni. qua boetie accũbit & ad occiduos phocidis mõtes locatus. Ouidi⁹. Separat

Marginal notes: pegaſus; Hyppocrene.

Parna- aonios acteis phocis ab aruis terra ferox. Mox addit libro. Mons ibi
ſus uerticibus petit arduus aſtra duobus. Nomine parnaſus ſuperatq; cacu
mine nubes. uniuerſus aũt mons cõſecratus eſt. Nam & antra & alia lo-
ca honore & ſanctitate digna cõtinet. e qbus celeberrimũ & formoſiſſi-
Coriciũ mũ extat coriciũ nympharũ antrum eodẽ quo ciliciũ noie nuncupatũ.
f Bicipiti. i. in duos colles ſurgẽti ut Lucan⁹ lib. 3. Parnaſuſq; iugo mi
ſit deſertus utroq;. & lib. 5. Parnaſus gemino petit ardu⁹ æthera colle.
Mons phœbo bromioq; ſacer. Et Ouidius. Mons ibi uerticib⁹ petit ar-
duus aſtra duobus &c. Et in duo iuga diſcindi parnaſum ſcribit ſeruius
citherõ citheronẽq; liberi & heliconẽ appollinis. Tantũ auctorẽ tortelius ſubſe
Helicõ quutus ꝓpter heliconẽ & citheronẽ. uel certe ꝓpter cyrrham & Nyſam
Cyrrha parnaſum bicipitẽ uocat. Sene. in Oedipo. Gemina parnaſi niualis arx
Nyſa trucem ſonitũ dedit. Virgi. in æglo. 6. Nec tm̃ phæbo gaudet parnaſia
rupes. & in. 3. geor. Contra tamẽ eorundẽ locoꝝ ſitus & antiquoꝝ au-
ctoritas reperit. Parnaſus enim in phocide regione eſt. Citheron atq;
helicon mõtes in Boetia diſiuncti ſunt. & muſis ſacri ſic dicti a citherõe
& helicone fratrib⁹ qui illic ſingulari pugnauerũt certamine. ut ſcribit.
liſima. ita ut helicõ procul a parnaſo circiter quindecim milia paſſuum.
citherõ Citherõ uero triginta locatus ſit. Cyrrhã quoq; ac Nyſam urbes in par
Helicõ. naſi iugis fuiſſe ueterũ nemo ſcribit. Cyrrha eni ſub cirphim rupẽ par-
Cyrrha naſi in radicib⁹ montis in planicie mare uerſus locata eſt. Nyſa uero nõ
Nyſa in parnaſo; ſed in fœlici arabia ſita eſt. in qua cũ bacchus nutritus eſſet in
Cirphi eius memoriã ipſe poſtea aliã in india cõdidit. Apud homerũ quoq; ſe-
cũdo Illiados. Nyſam in boetia urbẽ eſſe. Apud plini. lib. 5. ca. 29. ultra
principiũ. in caria. Apud ſtrabonẽ lib. 9. uicũ in helicone. Apud ptholo
meũ in Ionia ac licia urbẽ lego. nuſq̃ uero in parnaſo eſſe compio. Qua
re cum neq; hel icon neq; citheron iuga parnaſi ſed mõtes ab illo ſeiũcti
ſint. neq; cyrrha neq; nyſa in iugis parnaſi collocate ſint. bicipitẽ rectius
ad montis naturã ſitũq; referemus. Nã ut ſtrabo li. 9. refert ab auſtrali
parte cirphi ꝑruptã rupem cum ꝓfunda ualle per quã plurim⁹ amnis
euoluit parnaſus habet. A qua ſane diuiſione biceps cognominat. Hic
Bacch⁹. Macrobio teſte libro. Baccho & appollini ſacer eſt atq; ut diodorus
Apollo aſſerit libro. idem liber pater & phœbus eſt de hoc herodotus. in. 8.
liber pr̄ k Sic repente. ut heſiodus & Ennius prodierunt.
Phœb⁹ l Heliconiadas i. muſas qbus ut ſcribit ſtrabo li. æedes in helicone cõſecrata eſt. & fons caballin⁹. Nam & helicon & pieriã & h

Heliconiadas[l]: pallidamq;[m] pyrenem[n]

bethrũ & pimpillã eiſdẽ muſis conſecrarũt thraces boetiæ accolæ:ut hii libethrũ
qui libethridũ nympharũ antrũ cõſecrarũt.& qui priſce muſe curam ſtudiumq; dederũt thraces fuiſſe perhibent. Ephorus. Orphe⁹ & muſeus thamiris. Ob id etiã emolpo inde nomen inditũ eſt.i.cantori optimo emolp⁹
Heliconiadas patronymicũ eſt femininũ. Trib⁹ mõis patronymica formant.fœminina in as quidẽ ut lemnias.in is ut prianis in ne ut nerine Virgil.li. Nerine galathea thimo mihi dulcior hible.Helicon.ut ſolinus li. & Pli.lib.4.ca.3.refert mons eſt Boetiæ iuxta thebas.atq; ut Strabo in.9.meminit phocidi uicin⁹ eſt & nõ ꝓcul a parnaſo:eiq; æmulus & altitudine & circuitu. q & ipſe apollini quoq; ſacer & muſis ẽ unde heliconiades muſæ ſunt appellate:Lucretius li. Adde heliconiadum comites quorũ unus homerus. m Pallidam. quia poetæ palleãt ibi ſcribendi laſſitudine.nõ nulli hoc ad fabulã referũt quæ talis eſt.Pyrene ut ſcribit pauſa.li. Cum ex duobus filiis cenchreo legeoq; quos ex neptuno ſuſceperat cenchreũ adoleſcentẽ admodũ amiſiſſet eius mortem adeo fleuit ut in fontẽ ſui noĩs deorũm miſeratione cõuerſa ſit unde pallidam dixit. Ab hiis poſtea ut ſcribit Plini.li.4.ca.4. Anguſtiarũ termini corinthiaci ſinus denominantur legæ & cenchræ. Alii uero interꝑtantur ſic.nõ pallentẽ ſed pallidos facientem ut Virg.li. Mors pallida triſtiſq; ſenectus. Et idem alibi li. Attonite magna ora domus.i.attonitos facientis.ſcriptores.n.ſtudio intenti ſolẽt palleſcere.ut perſius ſaty.5. Iuuat impalleſcere chartis. Et iuuena.ſaty.7. Fuit utile multis pallere & toto uinũ neſcire decembri. n Pyrenem. Pyrene fons eſt ſacer. Acrochorinthi de quo ſic ſtrabo lib.8. Acrochorinthus mons eſt peloponẽſi excelſus inter duo maria ſitus ægeũ uidelicet & ioniũ ſtadiorum triũ ac dimidiati altitudinẽ habẽs ad perpẽdiculũ:aſcenſus ad ſtadia.30. in acutũ terminat cacumen ſub cui⁹ radice in plano inſtar menſe loco iacet oppidũ corinthus.uertex ipſe acrocorinthi ſacrã habet ædiculã infra uerticẽ pyrenẽ fontem aquas haud affluẽtes habentẽ.cæterũ perſpicuas ad imũ potuiq; ſuauiſſimas. Plini⁹ itẽ de eo ita prodit.li.4.ca.4. Medio hoc interuallo qđ iſthmi appellauim⁹ applicata colli habitat colonia corinth⁹ ante ephire dicta.60.ab utroq; littore ſtadiis e ſumma ſua arce quæ uocat acrocorinthus.i qua fons eſt pyrene diuerſa duo maria ꝓſpectans de hoc Papinius & Plautus in Aulul. Inter bibere ſola ſi uino ſcateat corinthienſem fontẽ pyrenea poteſt. Hæc idcirco ſtudioſius ſcripſi ut eorũ opinio refelleret. & maxime tortelii qui pyrenẽ uallẽ eẽ credidit ubi ſtederẽt poetæ. Eſt etiã pyrene mons qui galliã diſtermiat ab hiſpania.de quo tibull⁹lib. Nõ ſine me eſt tibi part⁹ honos: tua bella pyrene teſtis & oceãi littora ſantonici.de hoc dixi i Suet.de uita cæſaris.

Heliconiadas · Helicõ · Fabula · cẽchre⁹ · Neptunus. · Legeus · Pyrene · corinth⁹ · Acrocorinthus · Ephire

a Illis relinquo. Iam ego inquit relinquo muſas & fontes eis ſacratos illis quibus ymagines hæderis coronatæ poſitæ ſunt.i.qui tali ambitione uiuũt.latẽterq; ſui tpis poetas notat qui hiiſce rebus decorati poetas ſe eſſe putabant eximios. unde poeta ſic eos irridet ĩfra ſaty.5. in princi. Grande loquuturi nebulas helicone legunto. Dicit igiẽ ſe quoq; & ſi nõ ſit ea eruditione quali habentur alii poetæ tamen carmina ſcripturum.

b ymagines. effigies homi nũ nõ ſolebãt exp̃mi niſi ali qua illuſtri cã

Illís relínquo[a] quorum ymagínes[b] lambunt[c]
Hederæ[d] ſequaces[e].ípſe ſemipaganus[f]

ꝑpetuitatẽ merẽtiũ.hocq; ab athenienſib⁹ manaſſe uideẽ.qui primi om-
Tirãnicida. niũ harmodio & ariſtogitoni tyrãnicidis publice poſuerunt ſtatuas.eo anno quo & Romæ pulſi reges. Excepta deinde res eſt ut ſcribit Pli.lib. 34.cap.4.a toto orbe terrarũ humaniſſima ambitione. unde & poetis ymagines ponebanẽ & ſtudioſis tm̃ ut quiſq; nomẽ auctoris dilligebat. Martialis.li.9.Epig.1.Ad auitũ ſtatuã ſibi ponentẽ edit carmẽ ſubſcribendũ. Hoc tibi ſub noſtra breue carmẽ ymagine uiuat. Quã nõ obſcuris iungis auite uiris. Iuuenalis ſaty.7. Qui facis in parua ſublimia carmina cella.ut dignus uenias hederis & ymagine macra. L. Accius poeta in æde caminaꝝ ut ſcribit Plini.li.34.cap.5. Maxima forma ſtatuã ſibi
Lambo poſuit cũ is admodũ breuis eſſet. c Lambũt. quaſi lingua tergũt circũ ducunt & circũeunt. Virgi.lib. Tactuq; innoxia molles lambere flãma comas & circũ tẽpora paſci.& li. Et ſidera lambit. d Hedere. Cum hedera baccho ſacrata ſit iure illa poetæ coronabanẽ qui in tutella liberi patris ſunt Virg.lib.buc. eglo.7. Paſtores hedera creſcentem ornate poetã. Hora.li.1.car.Ode.1. Me doctaꝝ hederæ præmia fontiũ diis mi-
Hedera ſcent ſuperis. Hederaꝝ auctore Pli.lib.16.ca.35. Tres ſunt ſpecies. Alba nigra & tertia quæ & elix dicitur. Nigra cui ſemen eſt crocatũ poetæ utunẽ.quã quidã Miſiam alii bacchichã appellãt ꝙ bacchus cũ uictor ex india rediret coronas hederæ portauit.hedera quæ ſemp uiuit & manet dicta eſt ut placet feſto ſiue ꝙ hereat ſiue ꝙ edita.i.alta petat. ſiue ꝙ cui adheſerit edat.libero uero patri ſacrate ſunt.uel qa ſicut ille hominũ mẽtes:ita hederæ oĩa illigãt qbus hærent. e Sequaces. epitheton eſt hederæ:cui⁹ natura eſt ea qbus adheret ſeq.brachia eñi ramoſa maximeq; robuſta cũ habeant qđ ſemel ceperint tenaciter ꝓſequũtur. ſequaces ergo
Fons ꝙ ſequanẽ & ſine fine repant. f Semipaganus.i.ſemipoeta. nec inte-
Pagan⁹ gre doctus in tranſlatione uerboꝝ manet. Nã cum in caballino fonte ſe
Pagus dixerit labra non ĩmerſiſſe, fons uero a græcis πηγη dicaẽ unde pagus

i.uilla & paganus.i.ruſticus deducit͂. eo ꝙ iuxta fontes uilla ſemp fieri conſueuit. Nunc ſemipaganū ſe nominat. ideſt ſemiruſticū & rudē poe tam.ut Sueto.in cæſare ſemibarbaros gallos dicit.ut qui ſe nō pœnitus in hyppocrene ꝓluerit ſed eius aquā ſummo tenus ore attigerit.ac pro pterea nūdū poeticis ſacris ībutus ſit.hinc xp̄iani paganos eos appellāt qui nō ſunt noſtre religiōis quaſi qui nō ſint ciues xp̄iane reipublice ſed ruſticani. At beniuolentiam hoc pacto ſibi conciliat a modeſtia ſua. a Ad ſacra. Nō ut quidā interp̄tant͂ ad certamina uatum.uel ad ſcripta & numeꝝ poetaꝝ.ſed ad ædem apollinis & muſarū. ad quā poetæ ope ra ſua defferebāt & in qua oīum ſcriptoꝝ uolumina ſeruabant͂. Eam au guſtus ut ſcri bit trāquillus apollini in ea parte pallatii erexit. quam fulmine diſie

Ad ſacra[a] uatum carmen[b] affero noſtrum.
Quis expediuit[c] pſitaco ſuū[d] chære[e]

ctam aruſpices a deo deſiderari reſponderūt. In eius aditu portic⁹ erat cū bibliotheca tam græca q̄ latina. Martialis loquēs ad librū ſuum li. 12. epig.6. Iure tuo uenerāda noui pete limina tēpli. Reddita pierio ſunt ubi tēpla choro. Iuuenal' ſaty.7. Neqd tibi cōferat iſte quē colis & mu ſarum & apollinis æde relicta.ipſe facit uerſus. Hora.li. Scripta pa latinus quæcūq; recepit apollo. b Carmen.i.poema.Virgi.li. Car minis incōpti luſus lecture ꝓcaces.inde liber carminū horatii.i.poema tis. Carmē c Quis expediuit pſitaco.i.quis expedite loqui pſitacū docuit. An tipophora eſt quaſi aliqs dixerit qūo carmen ſcribes cū te ſemipaganu; dicas eſſe & imperitū ac rudem. Dicit igit͂ ſe nō īuidioſe ſcripſiſſe ut poe ta appareret.ſed neceſſitate coactū:& lucri ſpe animum ad carmina ſcri bēda applicuiſſe.idq; per ſimilitudinē pſitaci pice & corui facere ſe oſtē dit.quæ aues cupiditate ſaciandi uentris uoces humanas ediſcūt & emo dulant͂.& ita urgente neceſſitate multos ſpe lucri compulſos.tanq̄ poe tas bonos carmina ſcribere. Pſitacus auis eſt auctore Plini. lib. 10.cap. 42. Super oīa humana uerba reddens & ſermocinās quædā ita dearti culata uoce ꝓnunciat ut ſibi peculiaria uideant͂. eam india mittit. Pſita cem uocāt græci uiridem toto corpe lingua groſſiore & latiore cæteris auibus.torque tm̄ miniato in ceruice diſtinctā. Impatores ſalutat. Mar tia.li.14.diſt.73. Pſitacus a uobis alioꝝ nomīa diſco. hoc per me didici dicere cæſar aue. Stati⁹ humane ſollers imitator pſitace ligue. d Suuꝫ. non tam proprium: ſed ꝙ id tam facile ediſcant & expedite ꝓnuncient ut naturale illis eſſe uideat͂. e Chere. atq; ſalue græce aue ſignificat. pſitacus

Pica a Picas. Auis eſt & ipſa uocalis cui quidē qđ ex lōginquo nō uenit mi-
nor eſt nobilitas ſed expreſſior loquacitas. Martialis li. 14. diſt. 76. Pica
loquax certa dominū te uoce ſaluto. ſi me nō uideas eſſe negabis auem.
Picæ uero pieri & aganippes nouē filiæ auſe cū muſis de cantus uoce cō
tendere: nymphis iudicib⁹ ſupatę: cum illas comitarent̄ in picas a nym
phis cōuerſe ſunt: in qbus ut ait. Ouidi⁹. Facūdia priſca remanſit. Rau-
caq; garruli-
tas ſtudium-
q; inane loqn
di. b Conari.
cū omni diffi
cultate blādi-
endo loqui.
c Magiſter.
neceſſitatē eā

Picas[a] quis docuit uerba noſtra conari[b]
Magiſter[c] artis[d] ingeniiq; largitor
Venter[e] negatas[f] artifex ſequi uoces
Q;[g] ſi doloſi[h] ſpes refulſerit[i] nummi
Coruos[k] poetas & poetridas[l] picas

eſſe mōſtrat quæ & aues quoq; doceat uoces humanas loq & hoīes idu-
ſtrios reddat. Horati. lib. 2. Ep'la. 2. Et laris & fundi pauptas ip ulit au-
dax ut uerſus facerē. Virg. li. 1. geor. Labor īprobus oīa uincit. Et duris
Ars urgens in re. æ. d Artis. Ars pceptio eſt quædā qua ad aliquid cū rati
one agendum inſtruimur. e Venter. i. ægeſtas & rerum difficultas.
f Negatas. a natura. ſ. g Q; ſi. cōfirmatio eſt ſupioris rēnis: ut cum
hoīes ægeſtate laborēt ad ea ſe mirabili ſtudio accomodēt unde appare
at lucrū. Senſus eſt ſi qua ſpes lucri apparuerit: credes non tm̄ hoīes ſed
& coruos poetas & picas poetrides factas. ita docte cātabūt. h Doloſi.
i. exitioſi calidi & potentis ad ſuaſionē. quia ad oē facinus faciliter īpellat
Virg. li. 3. æne. Quid nō mortalia pectora cogis Auri ſacra fames. & re-
darguit illos qui ſpe lucri adducti ineptiſſima carmina ædere nō uerent̄
Et eſt denoiatio. Doloſi nūmi. cu3 ab eo qđ fit id qđ facit denoietur. do
loſos. n, appellat nūmos per quos īnumeri doli fiūt. ut cū pigrū frigus
qa pigra reddit corpa nūcupam⁹. i Refulſerit. reſplēduerit apparue-
rit nitorem metalli reſpexit. o Nummi. ſi ſpem habuerint poetæ ut
acqrant nūmum. k Coruos poetas. Coruus effingendo humano ſer
mone nulli cædit. Nam auctore Macro. li. Redeunti auguſto ex acti
aco bello cum īgenti gloria: quidā romæ obuiā ſe illi cū coruo dedit qui
ad īperatorē ait: aue impator inuicte. quo delectatus auguſtus. 20000.
Coru⁹. nūmum emit. cui⁹ exēplo alter excitus ſimilē coruū edocuit: quē cū au-
diſſet auguſt⁹. Taliu3 inquit ſalutatoꝝ ſatis domi habeo. Nobilitat⁹ eſt
& olim ut ſcribit Pli. li. 10. cap. 43. Funere publico cōſtrato lecto duoꝝ
æthiopū humeris: pcedente tibicine & corona omniū generū latus uſq;

ad rogū quicōſtructus eſt dextra uie appie ad ſecundū lapidem in campo ridiculi appellato. Hic erat q̄ Tiberiū deinde Germanicū. & druſu3. cæſares noiatim mox tranſeuntē ro. po. ſalutabat. unde poſtea ſalutatoris nomē coruus obtinuit. Martia. li. 14. diſt. 74. Corue ſalutator &c. quis ergo olim docuit coruos cōcauos ac rauca intra fauces uoce ſalutē oībus dicere. l Poetridas formatio ē p modū patronymici ut maſculū poetā & mulierē poetridē appellauerit a poeta eni poetria & poetris deriuaſ.

Cantare credas pegaſeium[m] mellos[n]

m Pegaſeiū. tā dulcem & ſuauē q̄lē ſolēt muſæ qb⁹ fons pegaſe⁹. i. caballin⁹ ut dictū eſt in helicōe eſt cōſecrat⁹. Pegaſeiū. poſſeſſiuū eſt a pegaſo eo mō formatū quo apđ Virg. li. Priameius. Ecce trahebaſ paſſis priameia uirgo. Neq; ppoſitio per addenda eſt. uerſus. n. & ſenſus ſimul deprauarentur. nō. n. trocheus in hoc carminis genere excipiſ. Illud addo auctore Pli. lib. 8. cap. 21. in princi. Penatos equos & cornib⁹ armatos pegaſos uocari. quorū meminit ita cicero in oratiōe pro pub. Q. i O hoīem fortunatū q eiuſmodi nūcios ſeu pegaſos habeat. Pegaſos etiā uolucres eqno capite dicit Pli. li. 10. ca. 49. In ſythia eſſe. n Mellos. cantū. & ponit indeclinabiliter genere neutro ſicut & ſophos ſpāliterq; dici uolūt cantū paſtoralem. Mart. li. 1. Epig. 32. Audieris cū grande ſophos. & lib. 6. Epig. 45. q tam grāde ſophos clamet tibi turba cogata. Nō tu pōponi cæna diſta tua eſt. Melos dulce & nectareū carmē: priorē habet correptā. Lactā. li. Fitq; repcuſſo dulcior aura melo. ſed hoc loco geminauit. ll. ut ſcanſionis ſtet ratio. ut Virgi. lib. Relliquias danaum. Pegaſ⁹ Melos

o Curas hominū. Rephenſurus hac ſatyra uaria poetarū in componēdis carminib⁹ uitia: eos in primis ſatyrica indignatiōe pſequiſ qui inani quadā oſtentatione carmina ſcribūt. ut inde lenocinio uerboꝝ plauſu3 popularē aucupenſ: putātes quæ ſciāt nihil oīno eſſe niſi aliis eadē inoteſcāt. Et auditores lectoreſ q ſcripta laſciuia & mollia magis q̄ uirilia cōprobātes rephēdit. Monet itaq; poeta indecoꝝ eſſe ad eū finē carmina ſcribi. nec ullo mō aſſentationes uulgi eſſe quærendas & in dialogi pene morē introducit monitorem qui & reſpondeat & pleruq; cōſulat quid ſibi agendum ſit. Tota indignatio & fremitus in Nero. ferſ quem multis in locis notat ambitioſum. Nā auctore tranqllo declamauit ſæpius publice. recitauit & carmi

Satyra Prima.

o Curas hoīum[a] o q̄tū[b] eſt in rebus inane

na nõ modo domi:ſed in theatro tanta uniuerſoꝝ lætitia ut ob hanc recitationẽ ſupplicatio decreta ſit atq; pars carminũ aureis litteris ioui capitolino dicata. Præterea orõnis & carminis latini coronam: de qua honeſtiſſimus quiſq; cõtenderat ipſoꝝ cõſenſu conceſſam ſibi recepit. ſcœne.n. ſtudioſum fuiſſe cõſtat. Cũ igiť plauſu populari & laudib⁹ alienis delectareť occulte a poeta notať ut ſuis locis dicem⁹. a **O curas hoiu͂ꝫ.** Principiũ factũ eſt ab indignatiõe & ex abrupto ac uſu ſatyrico. generalis eni eſt acclamatio in ſuoꝝ tẽpoꝝ poetas, ꝙ fama tm̃ correpti carmina ſcribant. Sed hoc ſatyre initiũ ingenti arte in ſe detorquet: ut qđ in ſe ipſo turpe oſtẽdit: in aliis licẽtius inſecteť. Hæ aũt exclamatões p ntũm actm̃ & utm̃ fieri ſolẽt & ſine aliquo uerboꝝ adminiculo. Per ntũm hoc modo. O romana militia. O mos antiquus. Per actũm ut o fortunatã nato me cõſule romã. Per utũm. O iane a tergo quẽ nulla ciconia pixit. b **O q̃ꝫtum eſt in reb⁹ inane.** O quãta eſt in rebus humanis uanitas cum omnes eo ſcribendi ſtudio ferimur ut apud uulgus laudem queramus. c **Quis leget.** monitorẽ interrogat per qđ apparet ſe laudis cupiditate & famæ ſcribere. hincq; exclamauit arguẽs turpe eſſe hæc ſibi querere. Quidã attribuũt hoc initiũ poetæ cõſultanti ſupfluas hominũ curas inaneſq; cogitatiões ſe omnino uelle rephendere. Perſius enim dixerat cuidam ſe uelle ſatyrã ſcribere. ille ſuperfluam eius curã omnibuſq; ĩgratam deridens eum interrogat quis tam ſeuera & grauia ſcripta leget.

Quis[c] leget hæc min[d]. tu iſtud ais: nẽo hercu
ul duo[g] ul nẽo. turpe[h] & miſabile[i] q̃re[k] le[e]nẽo[f]

d **Min.** i. mihi ne. ſinereſis eſt. & ſunt ita pronuncianda quaſi de re manifeſta audiat. ſuntq; uerba monitoris. uel pſii reſpondentis cur ſe ita iterroget cũ utiliſſima ſcribere ordiať. e **Nemo hercu.** ſubaudi a ſuperiori leget: uel eſt affirmatio reſpõdentis ſi talia ſcripſerit neminẽ ſcripta ſua lecturũ eſſe. f **Nemo.** admirãtis ſimul neminẽ futurũ operis ſui lectorẽ. Admirať eni poeta cur ille dicat a nemine hanc ſatyrã lectũ iri. uerũ cõtradictore frõte nõ ſine admiratiõe ꝓnunciãda dictio nemo eſt. g **Uel duo.** uerba monitoris qui duos uel tres tm̃ dictur⁹ erat. Sed qua ſi moꝝ ſui tẽporis memoria reuocat⁹ tres ſuppſſit omniq; remota dubitatione dicit. Nemo affirmatq; qđ ante dixit. Nemo hercule. ſicq; inuidioſa notat ſua tpa qbus ne utiq; in pcio poetæ erãt. Nemo ſic ꝓnuncia ut de re certa & manifeſta. h **Turpe. ſi duo.** i **Et miſerabile.** reſpõdẽtis aſſeueratio. uel duo. qđ turpe eſt. uel nemo. qđ miſerabile eſt hoc carmẽ lecturos eſſe: qđ ſane ignominioſum ſcribẽti eſt. k **Quare.** tra

hitur in admiratiõe & iterrogat querẽdo quã ob cauſam a nemine uel a
paucis legi turpe ac miſerabile fore putet ſua carmina. cũ alioꝝ & ma-
xime Acci labeonis opa legant.ſui uero carmis non ſit qſq̃ futurꝰ lector
a Ne. i. certe. Virg. i. 11. Tu ne etiã telis moriere diane. Terẽ. in. Ne Ne.
ego hõ ſũ iſoelix. nec alr q̃ affirmatiue accipi debet. b Mihi polidamas.
Cõtinuat pſius ab aduerſario quærẽs tã & ſi ob hoc ignominioſum exi
ſtimet ne ſibi a romanis labeo pferat. Per polidamãta neronẽ intelligit. Nero
in cuiꝰ iuidiã hoc ſcribit. Illienſium. n. adeo ſtudioſus fuit ut & ſcripſerit
troica. Et plu
rimã ptẽ ur-
bis romane i-
cẽderit ut ſi ſi

Ne[a] mihi polidamas[b] & troades[c] labeonem[d]

tudinẽ ardẽtis troiæ cerneret. in cuiꝰ incẽdio. Haloſim illi decãtauit. i. ca Haloſis
ptiuitatẽ. & eoꝝ ut ſcri. Cor. cauſa ſuſcepta claudio iperante Romanũ
troia demiſſum. Et iulie ſtirpis auctorẽ æneã. Aliaq; haud pcul a fabu-
lis facunde executꝰ ppetrarit. ut opera de rebus troianis cõſtaret qualia
erãt Acci labeonis qui carmine res Illienſes pſequutꝰ fuerat. ut infra ea
dem ſatyra. Non eſt hic Ilias acci. Inde igiẽ ſatyrice oſtẽdit principi pte
rita carminis rõne ea tm̃ placere quæ de troianis ſint cõpoſita. hinc idi-
gnatur. hinc excandeſcit. Polidamas. apte pro nerone polidamãtis uiri
troiani miſcet pſonã ut mirũ eſſe uideat ſi uiro troiano res troiane pla-
ceant. cum ipſe princeps originẽ a troianis ducere affirmaret. ſimulq; ad
illud alluſit qd̓ ſcribit homerus de hectore li. 22. Iliad. Qui cũ quadam Polida-
nocte cõtra uoluntatẽ polidamãtis unius ex prioribꝰ urbis: ſuos cõtra mas
achillẽ ducẽ græcoꝝ duxiſſet. ab achille ſupatus eſt. maxima troianorũ
ſtrage facta. Quare Achilles in ſupbiã elatus ante portas urbis curru in
uectus troianis iſultabat. Hector pro portis aſtans cũ eo cõgredi para-
bat. uerũ pater & mr̃ uerentes ne ſi cũ illo cõgrederet occũberet multis
pcibus orabãt ut in urbẽ ſe recipet. Hector parentũ uerbis mĩe moueba
tur. qn achillẽ ſuperbũ in ſe pperantẽ expectaret. tamẽ Indignabundus
magno ſecũ aĩo. Hei mihi inqt ſi intra muros me recipiã primꝰ me poli
damas arguet qui ut nr̃os intra mœnia reducerẽ hac exitioſa nocte qua
in nos achilles iſurrexit cõſulebat. cui ego mĩe obſequutꝰ ſum. qd̓ ſatius
pfecto fuiſſet. Nunc cũ temeritate mea ppl̓m amiſſerim: troianoꝝ tro
ianarũq; cõſpectũ reformido. Ne qs ibecillior dicat. hectorẽ ſuis uiribꝰ
fretũ troianos pdidiſſe. c Troades. Romanos qui in aſſentatiõe pri-
cipis eadẽ laudabãt quæ ei grata eſſe cenſerent. d Labeonẽ. Tortelliꝰ
pro tragœdia de polidamãte a labeone cõſcripta legit. Quidã homeri
Illiada ab Acrio labeone cõuerſam dicũt. De qua paulopoſt. Nõ eſt hic

Ilias acci. Ebria ueratro. Et circiter ſatyre finẽ. Nullam tibi uendo Iliadã
Senſus aũt talis eſt. Cenſes ne forſan ob id triſte miſerabileq; futurũ ne
romani me labeone dementiorẽ exiſtimẽt ſi audebo ſatyram ſcribere in
Labeo malosq; inuehi & rei publice occupatores ut labeo fecit. Accius labeo iõ
neroni gratus qa homerũ imitatus: res troianas carmine cõplexus eſt.
Labeones a labiorum magnitudine auctore Pli. li. 11. ca. 37. ante med. ſũt
cæſares appellati ſicut Cæſares cæſones a cæſo matris utero ſunt dicti. Piluni q
cæſones pilũ in piſtrinis iuenerũt. Piſones a pinſendo Fabii lentuli cicerões ſint
Pilũni quiſq; aliqd optime genus leguminis ſererent. Alius fuit pterea labeo
Piſones ptorius iuris peritus. qui memor libertatis in qua natus erat multa con
Fabii. tumaciter aduerſus auguſtũ dixiſſe & feciſſe dicit. de quo Hora. 1. ſmo-
Lentuli nũ Labeone i
Cicero ſanior iter ſa- nos dicatur.

Prætulerint[a]. nugæ[b]. nõ[c] ſi qd turbida roma[d]
Eleuet[e]. accedas[f] examen[g] ue iprobũ[h] in illa[i]

a Pretulerit. pposuerit tẽporis eſt futuri. ita pnunciãdum eſt ut de re certa. b Nuge. ſunt ſup-
Nugæ. ple. i. fabulæ ut Teren. in Andria. Recepiſſe orbã: paruã: fabulæ. & ha-
bet uim rephenſionis. quidã reſpõdẽtis hoc eſſe uolũt. inſequẽteſq; uer
ſus eidẽ per iterrogationẽ attribuũt. q Interroget perſiũ num diſcedat
a iudicio ppli. & num redarguere eũ audeat: & nũ cæterorum more ab oi-
bus laudari nõ querat. Cum pſertim nemo romæ ſit qui nõ iridẽ faciat.
Doctiores tamẽ cũ ſupiori uerſu cõtinuãtes poetæ tribuũt. Nugas eni
ſi labeonẽ ſibi romani ptulerint eſſe putat. uerũ aſſeuerãter nõ ſine riſu
diſtorto paululũ ore legendũ eſt. ut ſit ſenſus. pro nihilo habẽdũ eſt etiã
ſi carmen meum nõ recipiatur nec laudetur. dictæ nugæ q nihil agant.
c Non ſi qd. Duo fugiẽda eſſe monet unũ ne populi iudiciũ magnifaci
at. qui nõ ratiõe res colligit. unde Hora. 1. ſermo. ſaty. 6. Iudice quo no-
ſti pplo qui ſtultus honorẽ. ſæpe dat idignis & fame ſeruit ineptus. cũ
ergo pplus roman9 ſit corrupto iudicio. ſi aliquẽ extulerit & laudauerit
nõ cures. nõ. n. quia laudet a uulgo aliquis ſcriptor pbandus eſt. Alterum
ne alienã laudẽ querat. qd homini turpiſſimũ eſſe iudicat. Horati. lib. 1.
ſermo. ſaty. 10. Neq; te ut miret turba Labores cõtentus paucis lectori-
bus. d Roma turbida. quæ nõ recto incedit iudicio. ſed ex animi libidi-
ne cuncta iudicat ut ſit turbida. i. cõfuſi iudicii. tranſlatio ab aqua. uel q
multis gentib9 repleat. e Eleuet. altrũ faciat laudãdo: uel incuſet. aut
dimiuat. tractũ a re põderoſa q ut par ſit eleuat. i. diminuit. Liui. li. 3.
ab ur. cõ. Miror ingt ſi uana ueſtra pres cũ ad plebem auctoritas eſt: uos
eleuatis eã. quippe qa plebs ſenatuſcõſultũ in cõtinuãdis magiſtratib9

ſoluit ipſi quoq; ſolutũ uultis ne temeritati multitudinis cedatis. Tranquillus in calligula. uerſiculorũq; fidem eadẽ hæc eleuant. & eo facili⁹ auctore ſunt. Va. Adecto uerſu græco q̃ fidẽ ſomnioꝝ eleuat. f Accedas. Accedo
aſſentias. i. aures tuas nõ adhibeas. nõ cures. nõ plurimi facias. nõ eniꝫ quia laudef a uulgo aliq̃s ſcriptor ꝓbandus eſt. Accedimus. n. & aĩo & corpe. ut ſi dicas nõ accedo ſñiæ tuæ. i. nõ adhereo. tãq̃ male. g Examẽ. Examẽ.
Examẽ ꝓprie eſt filũ trutinæ. Virg. li. 12. æne. Iuppit ipſe duas æquato examine lances ſuſtinet. hic uero metaphoricos pro iudicio ponif. quẽadmodũ. n. examen rei põderatioris nobis iudiciũ facit ſic fit ut in quałibet re pro iudicio ſumaf. h Improbũ. falſum. illud populare iudiciũ corrige qđ ex aĩ libidine ꝓficiſcif. i In illa. cũ cõtẽptu legẽdũ eſt. quaſi q̃ iniqua ſit.

Caſtiges[a] trutina[b]. nec te quæſiueris extra[c]
Nã[d] romæ eſt qs nõ[e]. at ſi fas[f] dicere. ſed fas[g]

a Caſtiges. ſenſus eſt. Iudiciũ romãorũ qđ nulla ratione ducif. i. qđ habẽt in ſua trutina iniuſtum emẽda. q. d. paruifacias. Trutia.
b Trutina. i. ſtatera. uictruui⁹ li. 11. Id aũt ex trutinis quæ ſtateræ dicũtur licet cõſiderare unde trutinor deducif. Perſius infra ſaty. 3. Atq; exporrecto trutinanf uerba labello Iuue. ſaty. 6. Atq; alia parte in trutina ſuſpẽdit homerũ. Hora. in ep̃la. 1. li. 2. Romani pẽſanf eadẽ ſcriptores trutia. c Nec te queſiueris. i. nec te extriſecus & ex alieno iudicio exiſtimes. ſñia eſt catholica qua monet neminẽ oportere in reb⁹ gerendis famã popularẽ captare nec alieno uiuere iudicio. Sed ut ex ciceronis p̃hia hẽtur ſufficere debere ad gloriã bñfacti cõſcientiã. unde Virg. li. 9. Pulcherrima primũ dii moreſq; dabũt ueſtri: Tũ cætera reddet actutũ. pi⁹ æneas. Hora. ep̃ſa. 17. lib. pri. Sed uereor ne cui de te plus q̃ tibi credas Noſcas igif teipſum ut dixi in. 1. tuſcul'. Cic. Illud attendendũ eſt. Perſium tanta indignatione uehi: ut præ ira ſermonem & ſenſum non abſoluat plærũq;. hic eni dicturus erat. Nec te q̃ſiueris extra quod alii faciũt. Nam mox ſequitur. d Nã rome eſt. Apoſiopiſis figura eſt in qua qd tacetur incertũ eſt. aut lõgiori ſermõne explicandũ. Nam uel iudicio recto uel qui nõ male uiuat uel quis nõ eſt rudis & iperit⁹ in pp̃lo. aut qs eſt romæ in pp̃lo qui nõ ſe extra querat. uel huiuſmodi aliq̃d ſubiungẽdum eſt. Sẽſus eſt igif quid de te hoĩes loquanf nõ curabis. nõ quæres qđ ab aliis fere oĩb⁹ fit. unde illud emergit. Et uerũ inquis amo. uerum mihi dicito de me. Quis pp̃li ſermo. Nã romæ eſt quis nõ. hæc oĩa excipienda ſunt riſu. ut indignationẽ quã in aĩo cõcipit poeta ridẽdo oſtendat. ſequif eni ſed ſum petulanti ſplene cachino. Et paulo inferi⁹ Rides Conſcia

ait & nimis uncis narib⁹ indulges. Nã romæ eſt qs nõ. ſubaudi laudis & gloriæ cupidus. quis romæ nõ ideo aliqd ſcribit ut laudet. illud. n. uenerat in cõſuetudinẽ ut ſcriptores laudes alienas quererẽt unde Iuue. ſaty. 3. Librũ ſi malus eſt nequeo laudare. Hora. li. 2. ſermo. ſatyra. 5. Scribet mala carmina uecors laudato. Ouidius in arte. Quis petit ſacris niſi tñ fama poetis. hoc uotũ nři ſumma laboris habet. e Non hoc per ſe ſeparatum põt legi. reſpondẽtis enĩ idignatio nõ ſine acrimonia frõtis eſt admirantis ſimul & ſtomachãtis a perſio dici neminẽ recto iudicio Romæ eſſe. qꝫ ſi ſupiora a cõtradicente ꝓlata per interrogationẽ ſumpſerimus: hanc negationem poetæ dabimus reſpõdenti ſe nolle extrinſecus quærere. f At ſi fas dicere. utcũqꝫ ſupiora legant: reſpõdentis hæc uerba ſunt. Derugata enĩ fronte perinde inqt o Perſi dicis corrupto iudicio oẽs eſſe. maleqꝫ uiuẽtes ac ſi i a loq licitũ ſit. ſed ſi eſt ſcriptũ. at. nõ ac. tãtum ſibi diſplicere mores poetaꝝ ſui tpis oſtẽdit ut in eos multa & grauia diceret niſi ſciret ſibi periculũ iminere. tum a nerõe tũ ab a i s romanis. quare inqt. At ſi fas dicere. deeſt dicerẽ multa quidẽ. dubitat aũt ſibi nõ cõcedi ut libertate ſatyrica qua uſi ſunt priores dicat quæ ſentiat. hoc aũt eo riſu ꝓnũciandũ eſt quo animi indignatio oſtendit. g Sed fas. ſubaudi eſt. i. licitũ eſt quidẽ dicere & ſentire ita ac loqui. Et ita ꝓnunciãdu3 eſt ut diu ſecũ deliberaſſe uideatur. a Tũc cu3 ad. i. cũ deprauatam corruptãqꝫ uitã etiã in ſenioribus uideat. ſatyram ſe ſcribere uelle ſignificat. & põt cõtinuari hic locus uſqꝫ ad id Scribimus iclusi cuius ſenſus talis eſt. oẽs quidẽ ſiue grauioris ſumus ætatis ſiue exceſſim⁹ a pueritia ea rõne aliqd ſcribim⁹ ut a pp ſo laudemur. unde ſequitur. At pulchrũ eſt digito mõſtrari & dicier hic eſt. Ordo eſt. tũc tũc ſcribim⁹ incluſi cũ aſpexi ad caniciem. b Et noſtrum. figura locutionis eſt quũ infinito uerbo cũ appellatione fit uſus. noſtrã enĩ uitã uult itelligi. utimur & uerbo pro participio. Virg. li. 5. æne. Magnũ dat ferre talentũ tanq̃ ferendũ. Et participio pro uerbo ut uolo datu. Sic etiam uarro uſus eſt: cũ ait in archadia ſcio me eſſe ſpectatũ ſuẽ pro ſpectaſſe. triſtẽ ergo dicit uitam noſtrã maſtã & cũ lachrymis mixtã. uel qa nimis ambitioſi ſum⁹ & de laude aliena ſolliciti. & ideo ualde triſtẽ. uel eſt uerbũ pro nomine poſitũ. Perſius ſaty. 6. Poſtq̃ ſape urbi cũ pipere & palmis uenit. Et ſatyra. 3. Et ſimilis regum pueris papare minutũ poſcis &c. c Iſtud. cum contemptu ꝓnunciandum, quia tantopere de gloria anxii ſumus.

Tũc cũ ad[a] caniciẽ: & nřm[b] iſtud[c] uiuerẽ triſte.

Triſte.

a Aſperi. i. cum ſenes & iuuenes reſpicio & intueor cũ riſu ꝓnunciandum eſt. Illud hoc loco addo auctore Pli. li. 11. ca. 37. Poſt principiũ. caniciem hoi tantũ & equis dari. b Et nucibus. q̃bus pueri ludunt. Et cum aſpicio quẽadmodũ uiri facti in puerilia uitia labimur. atq; ſceleribus nõ ceſſamus: ætatẽ puerilẽ deſignãs quæ nucib⁹ delectaᷣ. Martial. li. 5. Epig. 85. Iam triſtis nucib⁹ puer relictis clamoſo reuocaᷣ a magr̃o *(Nux.)*

Hora. lib. Poſtq̃ te talos Aule nuceſq; ferre ſinu laxo donare & ludere uidi.

Aſpexi[a]: & nucibus[b] facimus[c] q̃cũq; relictis[d]
Cũ ſapim⁹ patruos[e] tũc tũc[f] ignoſcite[g] nolo[h]
Quid faciã[i] ſed ſũ[k] petulãti[l] ſplene[m] cachio[n]

A pueritie. n. ludo recedẽtes nuces ſpargebãt quo ſe puerilia cũcta ſpernere demõſtrabãt. Catullus da nuces pueris iners cõcubine ſatis diu luſiſti nucib⁹ lubet iam ſeruire talaſſio. c Facimus quecunq;. i. liberiore licẽtia uiuim⁹ ꝑterita pueritia. i. poſtq̃ ad adoleſcẽtiã ꝑuentũ eſt. ut dixi in andria Teren. Poſtq̃ exceſſit ex ephæbis liberior fuit uiuẽdi poteſtas. *(Patru⁹.)* d Relictis. omiſſis. dimiſſis. & depoſitis ludis puerilib⁹. e Cũ ſapim⁹. i. ſũmus patruis ſapientia pares Adoleſcentib⁹. n. corrigẽdis ſeueriores patrui q̃ patres ſunt. Parẽtes eñi indulgentiores in liberos natura facit. Ob hoc patruis educãdi pueri tradebanᷣ. qm̃ & ſeuere eos corriperẽt & ꝓpter ſanguis ꝓpinq̃tatẽ amore etiã nõ carerẽt. ut dixi i Hora. li. 3. car. Ode. 12. Metuẽtes patruæ uerbera linguæ. f Tunc tunc. Si ſatyrã ſcripſero ſubaudiendũ eſt. geminatũ eſt aduerbiũ qđ coniungiᷣ. ut Virgil. li. Nunc nũc o liceat crudelẽ abrũpere uitã. & me me adſum qui feci. ut ſit tũc tũc, tunc inquã ſcribim⁹. g Ignoſcite. illud ſpectat. ſed fas. i. ſi uos fortaſſe offendero dũ dico qđ ſentio ignoſcite. hoc uerbũ ignoſcite callide oſtẽdit rem turpẽ eſſe de qua dicturus ſit & riſu ſatyrico oia ꝓferenda & uenuſta capitis agitatiõe ꝓnũcianda. h Nolo. ſubaudi dicere uel rideᷣ. dubitat an dicat. Ad illđ refeᷣ. At ſi fas dicere. i Quid fa. Dubitatio eſt ambigit. n. utrũ de duob⁹ poti⁹ eligat an ſcribat ſatyrã. ut ſibi naturale eſt. an omittat. quaſi dicat. quid ꝓderit dixiſſe cũ iam oẽs ꝑdita laborẽt ambitione. *(Sed.)* k Sed ſum. Sed ꝑticula eſt aduerſatiua. quæ ita ſupioribus aduerſaᷣ ut quãuis ſatius eſſet tacere cũ nihil loquẽdo ꝓficiat tamẽ oſtẽdit ſe tacere nõ poſſe cũ a natura ꝓfuſus ſit in riſum. ſtatuit ergo tandẽ ſatyrã ſcribere cum nõ poſſit uanitates & ineptias hominũ nõ ridere. Eſt aũt hoc geſtu quodã liberali cũ iactatione utriuſq; manus & cũ decora capitis agitatiõe ꝓnunciandũ quo melius deliberantis affectio exprimaᷣ. *(Petulãs)* l Petulanti. procaci a petẽdo unde dicim⁹ hoiem pe

Splen. tulantē qui hunc & illū abſq; pudore petit. m Splen e. ſplen græ. lati-
Lien. ne lien lienis dicit.(Et ut cornelius celſus uolumine.4. refert ſiniſtra in parte locatus eſt inteſtino innexus natura mollis & rarus longitudinis craſſitudiniſq; modice.(a quo ſplenetici & lienoſi dicunt) nec hii īperiti audiēdi ſunt qui lienē inteſtinū exponſit quo egerunt ſordes alui. Scribit Pli.li.11.ca.37. Poſt mediū uerſus fi. In ſplene peculiare curſus ipedimentū eſſe. & idcirco per uulnus etiā excepto uiuere animalia. Opinionem etiā eſſe adimi riſum ſimul homini. intēperantiāq; ioci conſtare
cachin⁹ lienis magnitudine. n Cachino. cachinus enim effuſior riſus eſt imoderatuſq; cū uoce laſciua ac rephenſioni admixtus. Iure igit ſatyrā deſcripturus ſe eſſe dicit ſplene petulāti cachino. i. ſplene qui riſu luxuriet & habundet. nam ſplenetici uehemētius ridere cōſueuerūt. dicit aūt hic cachino nonis. ut leno lenonis. palpo palponis. dicitur etiā cachino nas. & cachinor naris ideſt rideo. ut dixi in amphitr. Plauti.

a Scribim⁹. hactenus tan q̄ operis propoſitio & deſcribēde ſaty-

Scribimus[a] icluſi[b] nūeros[c] ille hic pede[d] liber
Grāde[e] aliqd qđ pulmo[f] aīæ[g] p̄largus āhelet[h]

re deliberatio quædā fuit. Nunc uero narrationē ingredit. primū inuehens in ſcriptores ſua opa publice recitantis & plauſum pplārem aucupantes. uerū quo magis rephendere eos poſſit in eo℞ numero ſe reponit. b Incluſi. a curis remoti. aut metri lege coartati. uel ſtrepitū fugientes remoti a turba in ſecretis locis. ut eos rephēdat, q ut diligēti⁹ atq; accurati⁹ ſcribere putarent ſecretiora loca q̄rebāt. ut dixi i Iuue. ſaty.7. Qui facis in parua ſublimia carmina cella. Hora. li. Secreta petit loca
numer⁹ balnea uitat. c Numeros ille. i. uerſus & carmina. qui certis pedū numeris cōſtant & finiunt. infra ſatyra.6. in princi. Mire opifex numeris ueterū primordia uocū. numeri pprie rithmi ſunt. d Hic pede liber. i. a metri lege ſolutus. pſaicam orationē intelligit. q̄ licet numeros cōcētuſq; ſuos & ipſa habeat nō tamē pedib⁹ iiſdem: qbus lex carmis circumſcribit. e Grande aliqd. Ironia eſt. i. orōnem tumidā īflatam. oſtēdit enī ampulloſum aliqd turgidūq; deſcribere qđ poſtea magna cū anhe-
Pulmo. latōe pnunciet ut tragædiā. f Pulmo p̄largus. Abundans ſpūs. Nā ut ſcribit Pli.li.11.ca.37. Poſt med. ſub corde eſt pulmo ſpirādiq; officina attrahens ac reddens aīam idcirco ſpōgioſus ac fiſtulis inanib⁹ cau⁹. Et cornel. cel. in.4. ſpūs capax eſt & a tergo ſpine iūctus in duas fibras ungule bubule mō diuidit. ſed eo cum reſpiremus iure eū p̄largum aīæ
Anima i. ſpūs capacē atq; habūdantē appellat. g Aie. ſpiritui. ut dixi in Vir

gi.li.8.Quantũ ignes aĩæq; ualẽt.& li.1. Ille regit dictis aĩos & ĩ. Hora. Ode.12.li.4.car.Impellũt aĩæ linthea thraciæ. h Anhelet.i.pferat ue hementi ſpũ.& ſermone nõ humili ſed poetico ſpũ quo pẽtentes pöe tæ rumpunt: dum uolunt hoc quod ſcribunt facilius pronunciare.

Scilicet[a] hæc pplo pexuſq;[b] togaq;[c] recenti[e].
Et natalícia[d] tandem[d] cum ſardonice[e] albus[f]:

a Scilicet. hinc ois pen deridignatio poetæ q car mina ad lau dem ppli qui nunq recte iudicat cõſequendã ſcribant.ut ſi aliquid molli us turgidiuſq; cõſcripſerit: quũ bene cõptus atq; ornatus molliter ac la ſciue ſcripta ſua pnunciabit uidebis ne dũ uulgares ac uiles hoies. ſed ui ros etiã militares ac nobiles tanta libidine affici ut eã geſtu & uoce ſigni ficẽt. S.cũ ironia ĩfert.ut dixi ĩ andria Terẽ.Id popul⁹ curat.f. & ĩ Virg. li.4.æne.S.is ſupis labor eſt ea cura quietos ſollicitat.& in Iuue.ſaty.6. S.expectas ut tradat mr̃ honeſtos nõ alios mores q quos hẽt. & infra ſa ty.4.S. Ingeniũ & rerũ prudẽtia uelox ante pilos uenit. b Pexuſq;. pectinatus,unde ppexã in pectore barbã. Virg.li.3.geor. Styriaq; ipe xis induruit horrida barbis. Irriſio eſt in eos qui opa ſua recitãtes.& car minis laſciuiã & cultũ corpis fauorẽ ppli querunt. p Toga. ut corpis habitu nõ dignitate carminis ſe audientibus cõmendaret. c Recenti. nitida ualde & albiſſima.aut noua. d Et natalicia. qua diebus natali bus uterent. & ſolẽni die.uel quia natali die dono miſſa fuit. Nã natalẽ diem celebrãtib⁹ dona ab amicis mitti ſolebãt ut dixi in Martial.lib.10. Epig.84.De natali reſtituti.Certẽt munerib⁹ beatiores agrippe. uicit ueros ſardõnicas ſed ipſa tradat. d Tandẽ. legens.uel tandẽ albus. aut tandẽ cu3 ſardonice.& ſignũ eſt tarditatis dictũ in exprobrationẽ nimii cultus.Ouidius. Sint pcul a nobis iuuenes ut fœmina compti & cete. e Sardonice. gẽma quã ipſe habebat aut ab amico accepat pro die na tali. Onix gẽma eſt cui nomẽ eſt cõiunctũ cũ ſarda alio lapide. Nam au ctore Pli.li.37.cap.6.Onici candor eſt unguis humani ſimilitudine.Itẽ chriſoliti & Iaſpidis & ſarde.unde nois ſocietas orit.Sardonicẽ ptholo meus a ſardonice mõte ĩdie deriuari ſcribit.fuit quondã in magna æſti matione Policratis ſamii tyrãni annulo maxime celebrata. Qui circiter 230.annũ urbis romæ eſt ĩterfectus.Apud romanos aũt ſupior affrica nus primũ ſardonice uſus eſt.Pli.auctore li.37.ca.6. Hæc ſola ppe gẽ marũ cærã in ſigno nõ aufert. Et ob hoc initio in ãnulis placuit. coloris eſt in candido cerulei cũ quadã ſpẽ purpurea ita ut tranſire in miniũ ui deat.In india arabia & armenia naſcit.ſed deteriora armenica.hæc & ſar

Scilicet Pexus. Natalis Tandẽ. Sardo nix Policra tes. Samos.

donicus uirili genere dr̄. ut ſcripſi Iuue. ſaty. 13. Gēmaq; pīceps ſardonic⁹ & ſaty. 6. In manib⁹ dēſi radiāt teſtudie tota ſardonices. f Albus. feſtiua ueſte indut⁹ & mūdus ac politus. ſic enī ſperat ppl'i fauorē pmereri poſſe. aut alb⁹. i. pallid⁹. & cogitādi pallore cōfectus. Hora. in ſaty. 2. li. 2. ſermo. pinguē uitiis albūq; neq; oſtrea. Nec ſcaurus aut pōt peregrina iuuare lagois. hic autem & uitiis & recitationis metu pauebat.

a Sede celſa. pulpito ul'roſtris recitans i aut eminenti cathedra.

Sede legēs cælſa. liqdo cū plaſmate guttur
Mobile collueritː patrāti fractus ocello

b Cum plaſmate. Irridet id uitium qđ frequens erat apud recitātes. nā ut uoce molliore pronūciarent ad fauces molliendas uocemq; ſuauiter emittendam nōnulli guttur emp ſo colluebant. qđ plaſma a plaſſo uerbo græco uenit qđ eſt fingo & cōpono. Ex plurib⁹ enim liquidioribus cōmixtis rebus uocemq; adiuuātibus miſcebat unde Quintillianus ita eos ſugillat li. 1. inſtit. lectio ſit uirilis & cum ſuauitate quadā grauis nō tamē in canticum diſſoluta nec plaſmate ut nūc a pleriſq; fit effeminata Plaſma etiā genus eſſe potionis oſtendit etiā cato cum ait de plaſmate bibēdis. r Liquido. i. non ſpiſſo ſed diluto quia eo uox comēdatur.

c Guttur. accipit pro ea parte quæ eſt a faucib⁹ ad iugulum. unde Pli. li. 11. ca. 37. poſt med. guttur homini tm̄ & ſuibus intumeſcit aquarum quæ potant plærunq; uitio. gula uero ea fiſtula appellat qua cibus atq; potus deuoratur. cōſtatq; neruo & carne. hæc tamē ab auctoribus confundunt. d Mobile. ad geſtum pronunciātis rettulit. Nunc enim in dextram nunc in ſiniſtrā partem guttur inflectitur. modo etiā pro rerum de quibus loqmur diuerſitate atq; natura uel deprimit uel attollitur. e Colluerit. bibend lauerit. f Fractus. ſolutus effeminatus & in laſciuiā profuſus dum ipudica carmina recitat. p Patranti. libidinanti quaſi rem carmina recitādo pficiat. hic multa oris ſuauitate magnaq; geſtus laſciuia & uenerea oculorū mutatione uerſus pronunciās ipſo quoq; molliori obtuitu ad libidinē auditores quodāmodo excitabat. q uero uenerē pagūt ocul' cōtremiſcūt. ut dixi i Iuue. ſaty. 7. i fi. oculoſq; in fine tremētes. & in Virg. æglo. 3. Trāſuerſa tuētibus hirqs. Cū autē aliqd turpe cōmittit & pficit id patrare latini dicūt. patratū. n. plutarcho auctore finitū qddā ac determinatū ſignificat. unde & patres patratos dici putāt. q ad patrandū. i. peragēdū iuramentū ubi de fœderibus cōuenerat mitterent. dicit etiā patratio rei uenereæ cōſumatio. uñ & pr̄es dicti, eo q patratōe pacta filios pcreent. g Ocello. ſatyrice ho

Plaſma — Quītil'. — Guttur — Gula. — Collu o — Patrare — Ocellus

minis laſciui ocellū appellauit. quia illū cōtrahendo minorē facit. Iuue. ſaty. 6. Gibbus & acre malū ſemꝑ ſtillantis ocelli. a Hic. aut hic pro tūc. aut hic pro illic. ſ. i auditorio. ubi recitāt poetæ. b Neq; more ꝓbo. honeſto ſed laſciuo geſtu. cū carmina legunt᷑ ad audientiū quoq; animi ad libidinē incitantur. c Uoce ſerena. nec clara uoce & uirili ſed tremula & fœminea qđ libido ſolet efficere. Auditorum ipudentiā notat qui turpi geſtu & illiberali motu corpis recitantes ſubſequunt᷑ laudātes & clamantes. Hicq; oñdit i ſcenis laſciua caria recitari cōſueuiſſe. qđ ut turpiſſimū notat pſius. Quare ñ debita laude fraudādi ſūt Maſſilieſes q i ſcenā ut ualeri⁹ tradit nullū aditū mimis dederūt. ꝙ eoꝝ argumēta ex maiore pte ſtuproꝝ cōtinēt actus. ne talia ſpectādi cōſuetudo etiā imitādi licentiā ſumeret. d Trepidare. i. quodā libidinis titillatu & geſtu tremulo moueri & plaudēdo recitāti laſciuiā demōſtrare. cu; tali pronūciatiōe & obtuitu facile ad libidinem mouerent᷑. e Titos. Ironia. i. romanos principes & eqtes magne auctoritatis & urbis tutores. romanoꝝ. n. ꝑnomen eſt titus a tuēdo. unde & titi milites appellant᷑ ꝙ fortiter patriā tutētur. ut dixi in ep̄la. 1. Cic. li. 10. & in Tragædia. 1. Sene. & in Suet. de Tito. f Lumbū. recipiunt᷑ lumbis ubi ſedes eſt ueneris & omnis libidinis excitatio. cū eni eiuſmodi recitantiū molles affect⁹ lūbos penetrarēt prurigine uenerea tangebant᷑. Ad nates. n. lumboꝝ uergit extremitas in quibus libidis ſedes eſt. g Intrant. i. tāgūt cū carmē effeminatū fuerit repſentat ipſis cōcubit⁹ ſicut tact⁹ mulierū mouet intima. h Tremulo. uoce tremula & fragili ꝓnūciato a poeta. Iuue. ſaty. 6. uox blādaꝫ neq̄ digitos hēt. i Scalpūt. titillant᷑ & in libidinē excitant᷑. k Tum. hoc pēdet ex eo qđ ſupra dixit tūc cū ad canicīe. repħendit eū q ætate extrema tali ſcriptoꝝ ſuoꝝ recitatiōe uulgi fauorē captare pp l'oq; placē & ab eo laudari ſtudeat. & gl'ia; q̄rat. l Uetule. poeta ꝓnūciat geſtu excādeſcentis & irati & eo uultu quo delinquētes corā corrip im⁹. ē. n. uetulæ nomē cōuitii. Nā pla rūq; uet⁹ infert᷑ ad laudē interdū ad uituparionē ut hic quaſi curioſe & rancide. Sic terētius in ꝓlogo. Sed qui maliuoli ueteris poetæ maledictis reſpōdeat. m Colligis. i. carmia ſcribis ut eoꝝ delectatiōe aures uulgi paſcantur & inde te laudent. n Eſcas. fauorem & delectationem.

Hic[a] neq; more[b] ꝓbo uideas. nec uoce[c] ſ̄ena.
Ingētes trepidare[d] titos[e]: cum carmia lumbū[f]
Intrāt[g]: & tremulo[h] ſcalpunt᷑[i] intima uerſu.
Tū[k] uetule[l] auriculis alienis colligis[m] eſcas[n]

Titus.

Lūbus.

a Auriculis. Repetitio eſt ad maiorẽ indignationẽ. Teren. in andria. Olim iſtuc olim cũ ita animũ induxti tuũ. uehemẽtius. n. admirat̃ quaſi nõ purgatis aurib⁹ & indoctis. b Quib⁹ & dicas. Irriſio eſt, qua oſtendit q̃ turpe ſit ſeipſum oſtentare. c Cute pditus. ita quidẽ ſenex ut iam cutẽ amiſerit qđ in ſenibus accidit. Iuue. de ſene, ſaty. 10. Deformẽ pro cute pellẽ. ita inflationẽ animi ſũmo artificio cutis tumori ac ſenectuti coniunxit.

Ohe. d Ohe. uox bachantiũ eſt ut Hora. li. 2. car. Ode. 19. Quo me bacche rapis tui plenũ. Ohe recenti mens trepidat metu. Donat⁹ tamẽ ſacietatẽ ſignificari docet. ut Iuue. ſaty. 7. Sat̃ eſt cũ dicit horati⁹ ohe. & eſt interiectio ridentis. nã rñdentis loq̃t uerbis q̃bus rep̃hẽderet̃ q̃ ſcripta ſua ppl'o recitaret eiuſq; fauorẽ plauſumq; captaret. de hoc dixi in libro 4. Mar. Epig. 91. Ohe iã ſatis eſt Ohe libelle. Et in Adelph. Teren. Ohe iam deſine. Et in Aulul'. Plauti. Hæc nõ ſine lætitia quadã monitorem ridens reſpõdet. e Quid didiciſſe. per detractionẽ: ut Quintil'. in. 9. refert figuræ multæ fiunt. quaꝝ una eſt cu3 ſubtractũ uerbũ aliqđ ſatis ex cæteris intelligit̃. ut Virg. in buccoli. Eglo. 3. Nouim⁹ & qui te. decenter eñi pudoris grã ſtuprauerit. ſuſtulit. ita hic pſius breuitatis cã iuuat aut pdeſt uel aliqđ tale ſubſtruxit. ut ſit quid iuuat didiciſſe aliqđ niſi recitatione pandat̃. hãc figurã eclipſim a grãmaticis appellari perſpicio. quæ

Auriculis[a] q̃bus & dicas[b] cute pditus[c] ohe[d]
Quid didiciſſe[e]. niſi h[9] fermẽtũ[f] & q̃ ſemel it[9g]
Innata eſt rupto iecore[h] exierit[i] caprificus[k]

Eclip ſis. fit neceſſarie dictionis defectu ad integrum ſenſum percipiendũ. Ex reſpondẽtis uero pſona loquit̃ nil fore utile didiciſſe niſi quæ didicerimus oſtendam⁹. f Fermentu3. i. niſi hæc tua ſcĩa quæ pectore tuo uix ꝑtumore cõtineri põt oſtenſa fuerit. apte certe fermẽto ſciam oſtentatoris cõparauit. Nam queadmodũ fermentũ qđ a feruẽdo eſt dictũ farina in uolutũ ſuo feruore erũpit & tumore ita etiã ſcĩa in oſtẽtatoris pectore iclusa erũpere oĩno cupit nec coerceri põt. g Intus. in altitudine pectoris. h Rupto iecore. perſtat in metaphora. i. patefacto pectore. Iecur a nr̃is epar a græcis appellat̃. ut cor. cel. in. 4. Dextra in parte ſub p̃cordiis ab ipſo ſepto ortũ. intrinſec⁹ gibbũ eſt. quod leuiter ꝑminens uẽtriculo inſidet & in quattuor fibras diuidit̃. i Exierit. patefacta fuerit & diuulgata. k Caprificus. ut parietes & ſepulchra caprificus penetrat ac diſrũpit ſic in eo qui doctrinã int⁹ cõceperit doctrina illa ſicut caprificus penetrare ac iecore tanq̃ muro diſrupto exire nitit̃. uerſi in fermento & caprificu trãſlatio, color eſt a ſiſitudine. Caprificus aũt ex ſil

Caprificus.

ueſtri genere ficus eſt nunq̃ matureſcens auctore Pli.li. 5.ca.19.in priſci.ſed muros & oĩa in quibꝰ naſcitur ui ſua penetrãs & diſrũpens. Marti.li.10.Epig.2.Marmora meſſalæ findit caprificꝰ. Iuue.ſaty.10. Ad quæ diſcutienda ualent ſterilis mala robora ficus. Terẽ.i adelphi. Illic etiam ubi caprificus magna eſt. a En pallor. Suo loco & tẽpore exclamatõe utitur cũ quadã ſignificatiõe indignatiõis atq; doloris. Fũ enĩ indignan Pallor.

En pallor[a] ſeniũq;[b] o mores[c] uſq; adeo ne
Scire[d] tuũ nihil eſt: niſi te ſcire hoc ſciat[e] alter
At pulchrũ[f] ẽ digito mõſtrari & dicier[g] hic ẽ
Ten[h] cirratorũ[i] centũ[k] dictata fuiſſe.

ter repræhendit.qui cu3 ẽt ſenio palleat. ita tamẽ alienũ a bõis moribꝰ ſe oſtẽdat ut ſciam quæ nõ aliis inoteſcat nihil poſſidenti ꝓfuturã exiſtimet.uel eſt ironia.q.d. & cur nõ oſtẽdat ſciam ſuã cũ ex nimio ſtudio & pallorẽ cõtraxerit & ſenio ſit cõfectꝰ. ſiquidem pallent poetæ cogitando. ut ſupra. pallidamq; pyrenem.

b Seniũq;. o mores ſenectutis defecti & peruerſi. Senium eſt uelutiaccerſita miſeria. c O mores. Exclamatio eſt cũ indignatiõe in ambitioſum oſtẽtatorẽ.cũ unuſqſq; cõſcientia benefacti cõtentus eſſe deberet. Conſcia
d Scire tuũ. qm̃ ſepultæ pars eſt inertiæ celata uirtus. Similiſq; uel lyræ quæ reticet.uel qui nõ tenditur arcus. Hora.ode.9.li.4. Luca.li.4. Perit obruta uirtus. Suet. in Nerone. Occultæ muſicæ nullũ eſſe reſpectũ.hunc uerſum allegat Quintil'.li.9.Dicens in eo figuram eſſe quã regreſſionẽ appellat.ꝙ ſæpius idẽ repetat̃.fit aũt quandoq; in eodẽ ſenſu Regreſ
quãdoq; etiã in diuerſo ſenſu cum eadẽ uerba ponunt̃. interdũ etiã uerbo- ſio
rũ iteratiõe mutata. e Sciat. en tantũ eſt ſciẽtia tua ad nihilũ reducta ut aliquid te ſcire neſcias niſi alterius iudiciu3 de tua ſciẽtia cõnſulas.
f At pulchrũ. ſuperiori interrogationi reſpõdet aduerſariꝰ. pulchrum eſſe ꝑtereuntiũ digito demõſtrari. Et hinc emergit oĩs indignatio poe- Digitꝰ.
tæ cum Ironia. Martial'.li.5.Epig.13.Sed toto legor orbe frequẽs & di- Scio.
cit̃ hic eſt. Et li.9.Epig.99.Ad iuliũ dictata. Rumpitur inuidia ꝙ turba ſemp in omni. Mõſtramur digito. Hora.2.car.Ode. ꝙ monſtror digito ꝑter cunctos. g Et dicier hic eſt. Paragoge figura eſt cũ ad finem dictionis lr̃a uel ſyllaba apponit̃. dicier.n. pro dici legit̃. h Ten dictata. Interrogat an parui exiſtimet a multis cõcelebrari: dicens putas ne pro nihilo ꝙ in ſcholis magiſtri pueris dictata ꝑtulerũt ex dictis tuis. Nam dictata ſunt quæ magiſtri pueris ꝓbent imitãda. Nec ea tm̃ ĩ litteris ſed in aliis quoq; artibꝰ appellamꝰ. Aſconius hiis uerbis ſcribit. Ergo libellũ

uetere uult intelligi attuliſſe ceciliū. unde magiſtri dictata pueris p̄bere cōſueuerūt. Suetoni⁹. in uita cæſaris. Tyrones per eqtes romanos ac ēt per ſenatores armorū peritos erudiebat. p̄cibus enitēs ut diſciplinā ſingulorū ſuſciperēt. ipſiq; dictata exercētib⁹ darēt. Iuue. ſaty. 5. Donec p̄ agat dictata magr̄i. Hora. i ep̄la. 19. li. 1. ep̄larū. Sic itterat uoces & uerba cadētia tollit. ut puerū ſæuo credas dictata magr̄o. Reddere. Deriuatum eſt a dicto. Nā dictare eſt enūciare qđ alius excipiat & notet. ut dixi in agamēnone Sene. & in. 3. Rhet. no. Cic. & in ſcđo tuſcul'. Cic. & in Menæchmis plauti. Ten. pro te ne. Ordo eſt pro nihilo pendas te fuiſſe dictata centū cirratorū. i. ex libris tuis magiſtros dictata. 100. pueris p̄buiſſe. Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 10. In eo ita inſurgit. An tua demēs uilib⁹ in ludis dictari carmina malis. Sapho. At mihi pegaſides blādiſſima carmina dictant. i Cirratorum. 100. i. puerorū quæ ætas capillis gaudet.

Cirri. Nam cirri capitis crines & capilli cōtorti ſunt. unde cirrati pueri qui cirris utunt̄ eiuſmodi. Martial'. li. Caput nudū cirris grādibus. Et li. 9. Epig. 32. Nec matutini cirrata caterua magr̄i. Iuue. ſaty. 13. Flauam cæſariem & madido torquentē cornua cirro. k Centum. numerus finit⁹ pro infinito. ut Virg. li. 2. geor. Nō mihi ſi linguæ centū ſint oraq; cētū. a Pendas.

ducat. occulte neronem tangit cui⁹ carmina qa imperabat per ſcholas celebrabant̄.

Pro nihilo pēdas[a]. ecce[b] iter pocula[c] quærūt
Romulidæ[d] ſaturi[e] quid dia[f] poemata narrēt[g].

b Ecce. Perſii uerba ſunt. Satyrico riſu eorū cōſuetudinē rep̄hēdētis q ſcripta ſua recitaturi familiares & notos ad cœnā cōuocabāt quo poſtea ſibi magis applauderēt. Oſtendit aūt bn̄ficiis obnoxios beneq; epulis ſaturatos inter ipſa pocula diſputātes nō rectū de poetis iudiciū ferre poſſe. Ecce incipiētis eſt demōſtrantiſq; rē nouā & iauditā. cū idignatōe & animi ipatiētia dictū ecce. c Inter pocu. hinc exit indignatio & ardor poetæ. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 2. in princi. Diſcite nō inter lāces mēſaſq; nitētes. cum ſtupet iſanis acies fulgorib⁹. uerū hic ipranſi mecū diſquirite. Et iſra. Male uerū examinat oīs corruptus iudex. Et hoc iuidioſe in neronē dicit. qui ut auctor eſt Corneli⁹ tacitus li. Et Sueto. Etiā doctorib⁹ ſapientiæ impartiebat poſt epulas. d Romulide. Romani. Ironice. i. nō romulo ſimiles. qui ſūma cum ſobrietate ad gerēdas res deſcēdebat. Quod docet. l. Piſo. frugi quē ad cœnam uocatū ait non multum bibiſſe qm̄ poſtridie negocium haberet.

Dia. e Saturi. poſt epulas. f Dia. ſancta. magnifica & clara. ut dia catulla. Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 2. eſto inqt ſn̄ia dia catonis. g Narrent. i. ſcrib.

bant & tractent. a Hic.i.in côuiuio. b Et Ianthina. A qualitate ue ſtis diuitē deſignat & nobilē. De ipſo neroneītelligi puto cū reliqui cō uiuæ in ei⁹ grām & aſſentationē qualiacūq; ꝓnūciaret carmina laudarēt Nam illud cōſtat carmīs ſtudioſum fuiſſe. & ſæpe priuatim & publice. carmina decātaſſe. Iacīthinā ueſtē ab iacintho puero ab apolline dilecto atq; ab eo per iprudentiā interfecto & in purpureū florē ſui noīs uerſo. in quē & aiax quoq; cōuerſus eſt cogno miari fere ab Iāthina Aiax.

Hic[a] aliqs cui circa hūeros &[b] iāthina lena[c] ē

oībus uideo. uerum nō Iacīthina ſed Ianthina a uiole colore quaſi uiola cea legendū eſt. Ion. enī uiolam. anthos florem ſignificat. Pli. li. 21. ca. 6. De uiolis ſoleq; græco noīe ab cæteris diſcernuntur appellate Ia & ab hiis Ianthina ueſtis. Cū itaq; Plini. Ianthinā ueſtē a uiola appellatam di cat. Ianthis uero uiola ſit. nemo debet ambigere nequaq̄ ab iacintho co gnominari. licet enī Iacinthus flos ſit purpureus ut apud Virgi. li. buc. æglo. 3. Suaue rubens iacinth⁹. Inter uiolas tamē neq; a ueterib⁹ neq; a noſtris herbariis numeraᵗ. Nam nec foliis nec caule nec radice uiole eſt ulla in parte cōſimilis. flore autē oīno diſſimillimus. Eſt enim flore lilio par niſi tm̄ colore diſtaret. de quo ita ſcribit Ouidius li. Tyrioq; nitē tior oſtro flos oriᵗ formāq; capit quā lilia ſi nō purpureus color hiis ar genteus eſſet in illis. Quare cū iacinthus uiola nō ſit. Pli. autē a uiola ue ſtem cognominatā ſcribat ueriſimili⁹ mihi ſit antiqores librarios Iacin thinā pro ianthina noīs deceptos ſimilitudine inuertiſſe. Martia. lib. 2. Epig. 39. Coccina famoſæ donas & ianthina mœche. uis dare que meru it munera mitte togā. Quoniā uero ianthina prima ſyllaba breui legiᵗ. eorundē quoq; uitio factū eſt. ut ignari cur & copula cū ianthina iunge retur: Iacinthi in purpureū florem cōuerſi memores iacinthina ipſi de ſcriberēt. Et uero pro etiā ad maiorē ignominiā recitantis nō ſine ſum mo artificio poeta poſuit. Nā cum circa humeros & iāthina lena. i. pur purea ueſtis ſit maiorē profecto rephenſionē meretur q̄ ſi neceſſitate & inopia urgereᵗ. Et ergo ad indignationē poſita eſt. ut illud. Et quiſq̄ nu men iunonis adoret. Magni enim p̄cii fuit ueſtis illa. luxuria tamen au ctore Pli. li. 21. ca. 8. in princi. Veſtib⁹ quoq; ꝓuocauit eos flores qui co lore comendanᵗ. c Lena eſt. ueſtimenti genus eſt habitus duplicis & amictus auguraᵗ. qđ appellatā ita exiſtimant tuſce. quidā gre. clamida. quā nō ſolum domi ſed & militiæ utebanᵗ. Nam ſup ceteras ueſtes mar cello teſte iponebaᵗ. Virg. li. 4. Tyrioq; ardebat murice lena demiſſa ex humeris. Iuue. ſaty. 3. Cauet hūc quē m coccina lena uitari iubet & comi Iacīthus Lena. Clanis

tum lōgiſſimus ordo. a Rancidulū quēdam. i. putidū. & inſipidum aut aſperi ſaporis. cōtemptæq; gulæ. ſumpta tranſlatōe a ſapore ad uerba. Iuuena. ſatyra. 11. Rancidula haud ideo peior gallina ſecatur. Et ſaty. 6. Nam quid Rancidius. q̄ q ſe nō putat ulla. Hora. Rancidū aprum antiqui laudabāt. quis Rancidus nō iteger ſapor ſed uetuſtate corrupt⁹ ſit. Mar. lib. 7. Epig. 34. Ad ſeuerum. Qui ſic rancidulo loquatur ore.

Rācid⁹

c Nare. i. balbutiēti. In pnunciantis Irriſionem hoc poſuit. ſpiritus enī ad nares cum labit. & in uerba difficulter cōciditur & pnūciationem ingratā reddit. Et hinc indignat. q pnunciatione malos uerſus & aliena ſcripta iuuare conat. b Balba. dicunt balbi qui uitio linguæ nō bene poſſunt exprimere uerba. ut dixi ī ep'la. 9. cic. li. 2. d Phillidas. fabulā phillidis & numero plurali ſatyrice dixit. quaſi quæ a multis ſcripta eſſent. Phillis lycurgi thraciæ regis filia fuit quæ demophontē Theſei filiū regis athenienſium de troiano ꝑlio redeuntē dilexit & in coniugium ſuū rogauit. Ille ait ſe ordinaturū rem ſuā ante & poſt ad eius nuptias reuerſurū. Profectus itaq; cum tardaret. phillis & amoris īpatientia & doloris īpulſu q ſe ſpretā credebat laqueo uitam finiuit: & cōuerſa eſt in arborē amigdalā ſine foliis. poſtea reuerſus demophoon cognita re: illius amplexus in truncū. qui uelut ſponſi ſentiret aduentū folia emiſit de q̄. Ouidi⁹ ī ep'la. 2. & multi alii. e Hypſiphilas. hypſiphile Thoātis lemni regis filia liberi patris neptis tpibus argonautarū a mulierib⁹ lemni regina cōſtituta fuit eiectis marib⁹. nam cū uulcan⁹ ueneris cum marte adulteriū dephendiſſet in lemno ut ſcribit Stati⁹: lemniades tanto uenerē cōtemptu habuere. ut cum oībus diis ſacrificarēt illam oino ſine honore omitterēt: Quæ illis irata oībus fetorē hircinū imiſit. ob qđ a uiris euntib⁹ in bellū aduerſus thraces ſpretæ cōmuni oium conſenſu uiros e bello reuerſos interemerūt oēs. præter hiſyphilē quæ patrē thoantē ſeruauit. eūq; naui īpoſuit: quē pſpera nauigatiōe bacchus in Coū inſulā pduxit. hypſiphile ſtructo rogo in ꝓpria regia alterius ſuppoſiti funera pro pr̄e quē occidiſſe aiebat celebrauit. Mox cum argonaute colchos pficiſcentes eo perueniſſent ab iis fœminis hoſpitio ac lecto ſuſcepti ſunt. Et hypſiphilē Iaſon cum biēnium cū ea cōmoratus eſſet hortātib⁹ deniq; ſociis pro diſceſſu grauidā reliquit quæ gemellos pepit Thoantē. ſ. & Euneū: quos deinde mater extra inſulā alendos miſit, ne contra legē maſculi domi nutrirent. Seruatu3 igitur thoantē ab hyſiphile cum

Rancídulū[a] qddā balba[b] de nare[c] loquutus.
Phillídas[d] hyſiphílas[e]. uatū & plorabile[f] ſiqd

Balbus

Phillis.

Hypſiphille.

lemniades cognoſcerēt.eam ut perfidā ad cruciatū popoſcerunt. At ea
fugiens a piratis in littore capta : lycurgo regi Nemeæ dono data fuit.
In cuius ſeruitio dū filiū eius opheltē qui poſtea archemorus eſt dictus Archemorus.
nutrix aleret. Et redeūtibus ab obſidione thebaꝝ regibꝰ argiuis ac in ne
mea ſilua ſiti pene pereuntibꝰ aquaꝫ indicaret. ſuoſq; interrogata caſus
exponeret:a filiis qui cū adraſto erant cognita fuit in quorū amplexibꝰ
dum morat̃ infans quē inter flores & herbas ludentē liquerat a ſerpen-
te necatus eſt. Quod licurgus pueri pater ſentiens mulieri necem para
bat. ſed a regibus & filiis ſeruata eſt.ut dixi in epiſtola.6.Ouidiꝰ.in fi.
f Uatū & plorabile. deeſt.eſt.ut ſit. Et ſi quid eſt plorabile uatuꝫ.i.ſi quid
aliud poetæ flebile ſcripſerūt iis ſimile.i.elegiam quæ carmē miſerabile
ſignificat. Ouidius lib. Elegia flebile carmen Horatius.in poetria.

Eliquat[a] & tenero[b] ſupplātat[c] uerba palato
Aſſenſere[d] uiri[e] nūc nō cinis ille[f] poetæ
Fœlix[g].nō leuior[h] cippus[i] nūc īprimit oſſa.

a Eliquat. i.liq̄da molliꝰ uoce cuꝫ le
nocinio ꝓnūciat in cantile
nā diſſoluēs.
tractū ab iis q̄ igni aut calore aliquo liquari ſolent. b Tenero palato.
molli fragili & delicato.in trāſlatiōe uerboꝝ manet ſupra.n.dixerat liq
do cū plaſmate guttur mobile colluerit. Nūc uero eliquare & tenerum
palatū ob eiuſmōi cām dicit.& eſt ironia . tenero palato.i.delicato . aut
palati epitheton eſt. c Supplantat. ſupprimit & mutatis accentibꝰ cur
tat.i.nō apta uoce effundit ſed quaſi uoce ſtrangulata ꝓnunciat quo leui
us & ſuauius eſſe uideat̃.molli uocē ꝓnunciare ac quodāmodo de indu
ſtria externus ſyllabis uerba inculcare eoꝝ eſt qui auditores ad libidinē
excitare cupiūt. Nam cū leuiter uox infringit̃ ſonus ipſe manat iocūdi-
or:Iuue.ſaty. Vox blāda & nequā digitos hēt. hūc tn̄ ꝓnūciādi mo-
dū Quītil.1.inſtitu.rephendit. In primis uitia ſi qua ſunt oris emēdet
ut expſſa ſint uerba ut ſuis quæq; littere ſonis enūcientur.& paulo poſt.
curabit etiā ne extreme ſyllabe itercidāt ut par ſibi ſmo ſit. d Aſſenſere.
q̄uis auditores aſſenſerint nō tamen ꝑpterea bonum ac ꝓbandū poetā
eſſe ſignificat.& eſt ironice ꝓnunciandū. e Uiri. yronicos.quaſi mu-
lieres. f Nūc nō cinis ille. uerba laudantiū ſcripta aliena.& eſt ironia
poetæ. In dictiōe nō.repetitio color eſt quæ tullio auctore fit cū cōtinē
ter ab uno atq; eodē uerbo in rebus ſiīibus & diuerſis principia ſumunt̃
Virg.li. Nū ſigeis occūbere campis. Num capti potuere capi. nū in-
cenſa cremauit troia uiros. g Felix. cinis poetæ felix eſt quotiens de
mortuis bene loqtur.ueteres.n.dixerūt ꝑgrauari corpa eoꝝ qui tn̄ cor

pori ſtudẽtes nhil memorabile reliquerunt. h Nõ leuior. i. certe ita bene dixit poeta ut eius oſſa deoꝝ beneficio lapide ſepulchri nõ urgeã-tur. talia ſolent mortuis optari. Ouidius. li. Oſſa quieta ꝑcor tuta re-quieſcite in urna. Et ſit humꝰ cineri non oneroſa tuo. Iuue. ſatyra. 7. Dii maiorũ umbris tenuem & ſine pondere terrã ſpiranteſq; crocos & in ur-na perpetuũ uer. Martia. li. 6. Epig. 50. & li. 9. Epig. 32. Sit tibi terra le-nis molliq; tegaris arena. Tibul. uero cõtra. O tu qui uenerem docuiſti

Cippus uendere primus. Quiſqs es infœlix urgeat oſſa lapis. i Cippus. terra coaggerata in cumulũ cippus eſt & pro ſepulchro iterdũ capit. aut pro lapide ſepulchri. Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 8. Mille pedes in frõte trecẽtos cippꝰ in agrũ hic dabit.

Laudãt[a] cõuiue nũc nõ e manibus[b] illis
Nunc nõ e tumulo[c] fortunataq;[d] fauilla
Naſcent uiolæ[e]. rides[f] ait & nimis uncis[g]
Naribus indulges[h] an erit[i] qui uelle recuſet

a Laudãt qui. Irriſio eſt in laudãtes. q in aſſentatiõem principis ita laudant caria ab eo recitata. b Nunc non e manibus. uerba ſũt laudãtiũ. Manes antiq

Manes. aĩas inferorũ dixerũt. Manes tamẽ dii ab auguribꝰ uocabant ꝙ per eos oĩa manar credebãt eoſq; deos ſupos atq; iferos dicebãt. c Tumulo. ag geſtio træ ubi nulla eſt mẽoria tumulꝰ dr. d Fortunataq;. morẽ ãtiquo rũ reſpexit apud quos corpa mortuoꝝ cremabant. licet apud romanos ueteris inſtituti terra cõdebant. At poſtq̃ ut ſcri. Pli. li. 7. ca. 54. Lõgin quis bellis obrutos erui cognouere tunc inſtitutũ. tamẽ multifarie pri-ſcos ſeruare ritus. Sicut in cornelia domo nemo ante ſillam dictatorem tradit eſſe crematus. Idq; eũq; uoluiſſe ueritum talionẽ: eruto Caii Ma rii cadauere. Iuue. ſaty. 7. Dii maioꝝ umbris tenuẽ & ſine põdere terrã. Spirãteſq; crocos & in urna ꝑpetuum uer. Mart. li. 1. Epig. 116. Labica-

Viola. na leui ceſpite uelat humus. e Uiole. in ſepulchro eoruꝫ qui bene me ruerunt uiolæ naſci memorant. f Rides ait. reſpõdẽtis loqtur uerbis & ſunt uerba monitoris introducti ad perſiũ. g Uncis naribꝰ. i. cachino quia nimis irrides. naſum eni in rugas criſpamus. & incuruamus nares cũ eas ſoluto riſu cõtrahimꝰ. & cũ quẽpiã irridemꝰ. Hora. lib. 1. ſmo. ſa-ty. 6. i prin. Naſo ſuſpẽdis acuto. Et alibi acutis naribꝰ hoꝝ hoium rideri poſſit. Mart. li. 1. Epig. 32. Et pueri naſum rinacerontis habẽt. Perſius.

Nares. ii ra. ſaty. 3. Ingeminat tremulos naſo criſpãte cachinos. Nares a narita-te dictæ ſunt qa nos odoratu doceãt pſto & ꝓpe eſſe qd adhuc oculi nõ uidẽt. h Indulges. operam das. i An erit. Inueniet ne qſpiã q plau

ſum ppl'i & laudes cũ ex merito ueniãt cõtemnat. a Os ppli. i. laudẽ
ac ſermonẽ gloriæ. quæ qa non niſi ore fieri põt. id qđ facit pro eo qđ
fit denoiauit. b Et cedro digna. i. elegantia & perpetuo ſeruari digna.
Cedrus enim arbor tineã neſcit & nõ facile uetuſtate corrũpiť. ut dixi i. Cedrus
7. æne. Virgi. Antiqua ex cedro. illi eni tanta uis eſt & pcipue quæ in ſy-
ria naſciť ut in ægypto corpa defunctorũ perfuſa eius liquore. qui ex li-

Os ppl'i[a] meruiſſe. & cedro[b] digna loquutus
Linq̃re nec ſcõbros[c] metuẽtia caria nec tus[d]
Quiſqs[e] es o mõ quẽ ex aduerſo dicere feci
Nõ ego[f] cũ ſcribo. ſi forte[g] quid aptius erit
Quãdo hæc rara auis ẽ[h] ſi qđ tũ aptius[i] exit

gno modo a-
que fluit fer-
uenť. libri au
ctorũ uitruuio
oleo cedrino
tincti non ti-
ment tineas
nec cariem.
Hemina i an-
nalibus ſcriptũ Reliquit libros nũme reptos a. Gn. Teren. ſub ianiculo
nõ fuiſſe cõſumptos q̃uis annis. 535. infoſſos qm cedrati eſſent. Plini.
li. 13. ca. 13. Mar. li. 5. Epig. 7. Quæ cedro decorata purpuraq; nigris pa
gina creuit umbilicis. Idem lib. 3. Epig. 2. Speram⁹ carmina fingi poſſe
linẽda cedro. Hora. lib. poetrie. Cedro licet ambules punctus. Ouidius
li. Nec titulus minio nec cedro carta noteť. c Scombros. Papirace
is cuculis ſalſamẽta uendebanť. Martia. li. 4. Epig. 87. Nec ſcõbris tuni
cas dabis moleſtas. Scõbri marini piſces ſunt qbus in aquis ſulphureus Scõbri.
color eſt. extra uero aquas idem qui cæteris. atq; ut ſtrabo uolumine. 3.
auctor eſt. ex hiis laudatiſſimũ fiebat garũ. hoc ſalmẽti genus eſt. quo li
quore ut ſcribit Pli. li. 31. ca. 8. Nullus pene p̃ter unguẽta: maiore i præ
cio eſſe cœpit. Martia. li. 13. diſt. 102. Expirantis adhuc ſcõbri de ſangui
ne primo. Accipe faſtorũ munera cara garũ. hinc dicta eſt herculis iſula
ad cartaginẽ nouã ſpectãs. ab eaq; urbe. 24. ſtadiis diſtans a ſcombro℞
multitudine capto℞ ſcombria. auctor ſtrabo. li. d Nec tus. In ara- Scõbria
bia colligiť in ſabota monte excelſo. in regione ſaba. ſaba uero myſteriũ Saba.
ſignificat ut græci interp̃tanť. Virg. li. 1. geor. India mittit ebur molles
ſua tura ſabei. e Quiſqs es o mõ. Reſpõdet pſius nõ ſe uerã laudẽ quæ
ex recte ſcriptis oriatur reuerere ſed plauſus aſſentatorum cõtemnere.
f Nõ ego cũ ſcribo. hoc ad illud referť. An erit qui uelle recuſet os ppl'i
meruiſſe. ſenſus eſt. nõ nego inqt ſi quid recte a me ſcriptu3 fuerit mihi
quoq; placere laudes ppl'i. Si forte qd apti⁹. ſi quid apte cõcinneq; de-
ſcripſerim. qđ raro pauciſq; cõtingit tunc laudem meritam nõ recuſo.
h Quãdo hec rara auis ẽ. uerecũde ſuas extenuat uires Iuue. ſaty. 6. Ra-

BIBLIOTECA NAZ.
VITTORIO

ra auis in terris nigroq;, ſumpta eſt tranſlatio ex phœnice quē unū in to
to orbe tradūt aq̄le magnitudine auri fulgore circa collū cætera purpu
Phenix. reū. Pli. li. 10. ca. 2. Ouid. li. Et uiuax phœnix unica ſp auis. Stra. li.
i Si qd tū aptius. hoc loco cōduplicatio eſt rōne amplificationis facta
pluriū uerbo
rū iteratiōe.
a Metuā. ini
mo dico fa-
uorē appetē-
dū eſſe & gra
tuʒ ſi uerſib⁹
laudabilib⁹ ex
hibeat.

Laudari metuā[a]. neq; .n. mihi cornea[b] fibra[c] ē
Sed[d] recti[e] fineq;[f] extremūq; eſſe recuſo[g]
Euge[h] tuū & belle. nā belle[i] hoc excute[k] totū.

b Neq; .n. mihi. i. mihi nō ſūt pcordia dura ut laudis dulcedīe
nō moueāt. Corneū .n. & a corno & a cornu deduci pōt. a corno Virgi.
li. Cornea bina ferūt pfixa haſtilia ferro. A cornu. Pli. li. 11. ca. 37. añ
Fibra. med: Pro labris cornea & acuta uolucrib⁹ roſtra. c Fibra. Fibrum ex-
tremū dicit iecoris & cordis & cuiuſq; uiſceris. Antiqui fibrū dicebāt ex-
tremū unde & in ſagis fimbriæ dicunt. fibræ etiā dicūtur in portis & in
arborib⁹. Pli. li. 17. ca. 10. uerſus fi. ſolū ait legi opportere q̄ minime ri-
moſum ne ſol exurat fibras. qui uero laudis ſpū nō afflantur corneas fi-
bras quaſi pduras hrē dicunt. & corneū pectus. durā quoq; & adamanti
nam dicim⁹ frontē iprobā: q affectibus nō mouet. d Sed. exagge-
ratio eſt. idem eni ſonat. hoc pendet ex ſtō ſuperiorū carminū. Quid di
dciſſe niſi hoc fermentū & quæ ſemel intus innata eſt rupto iecore exie-
rit caprificus. ſenſus eni eſt. Recuſo laudē eſſe eam ppter quā rectum ſit
colendū quia ſublata laude ſequerent uirtutes nō eſſe colendas. dicit igi
tur ſe recuſare laudē eam eſſe ad cui⁹ finem ſummū rectum ſit colendū.
Nam per ſe uirtus eſt colenda. Iuue. ſaty. 10. Quis eni uirtutē amplecti
tur ipſam pmia ſi tollas. Ordo eſt. Recuſo euge tuū hoc & tuū belle eſſe
finē & extremū recti. i. laudes & adulationes ac aſſentationes quib⁹ hoc
modo recitantib⁹ applauditis: eſſe eas ad quarū finē rectū. i. uirt⁹ colat.
e Recti. amo laudē nō falſam; ſed uerā. f Finem. ſcribentes non de
bent eſſe cōtenti ut euge tuū audiant. g Recuſo. laudationē diſſimu-
lationē & applauſum: eſſe finē honeſti & recti: abnuo. h Euge. ſolent
auditores euge & belle rñdere recitantib⁹. i Nā belle hoc. i. hanc lau-
dem q̄ recitātes excipiunt ab auditorib⁹. hoc dicit ſi bn̄ has laudes inſpe
xeris eas adulationū. aſſentationū & irriſionū iuenies plenas nec ex ue-
ro pficiſci iudicio. hinc eſt idignatio poetæ. k Excute. euolue inſpice.
tractū a ueſtib⁹ ex qbus puluis excuti ſolet. hoc totū belle exteriori ex p-

te atqꝫ ex cute:itrinſecus uitiatũ:uanũ eſt.bellũ enim a bono deriuatũ ẽ.
a Quid.ſ.reꝑhenſionis.ineptiarũ.turpitudinis.adulationis & irriſio- nis.Aſſentatio.n.multũ uitiorũ & uanitatis intrinſecus habet. Teren.i eunu.Aſſentator hoïes ꝑrſus ex ſtultis inſanos facit. unde ſeqtur excla- matio poetæ.O iane a tergo quẽ nulla ciconia pinxit & ce. monet itaqꝫ laudibꝰ credendũ non eſſe cũ heæ ex aſſentatiõe magis & irriſione ꝓfici ſcantur. Aſſentator.

Q uídª nõ ĩtus habet.nõ hícᵇ eſt ílíasᶜ accí
Ebríaᵈ ueratroᵉ.nõ ſí qua elegídíaᶠ crudíᵍ

b Hic. in ſatyra mea.
c Eſt ilias. i.hic nihil fiſe iſanis ſcriptis

acci reperiẽ Auferte ergo iſtas ueſtras laudes quæ irriſionis plenæ ſunt. nã non ſum ego labeoni & ꝓceribꝰ fil'is qui & ſi male ſcribant:Laudis tñ tam cupidi ſunt ut laudatores cœnis conducant. ſicqꝫ ſua tẽpora notat. Sunt qui hunc acciũ ineruditũ poetam autumãt homeri Illiadã latinis. uerſibꝰ trãſtuliſſe.quã ita male cõuerterit:ut ne ipe qdem opus ſuũ itel- lexerit ac ꝓpterea helleboro ſe purgarit. Quidã Accium tragœdiarum ſcriptorẽ intelligũt.Cuius librũ iſra quoqꝫ uenoſum ſcribit. d Ebria. Ironia eſt.i.nimis inſana & plena. e Ueratro. i.helleboro.qđ ut me- lius ſcriberet ſæpius ſumpſerat id.n.potabaẽ ad aciẽ ingenii perpurgã- dam.Idcirco carneades Achademicus ut ſcribit Gelliꝰ reſpõſurus libris ſtoici zenonis elleborũ candidũ ſumpſit.ſumebaẽ autẽ tutiſſime in An- ticyra inſula.Ouidiꝰ.li. Dixiſſem purgantes pectora ſuccos.Quicqd & in tota naſciẽ anticyra.Quare eo ut ſcribit Pli.li.25.cap.5.ultra med. Liuius druſus nauigauit cũ morbo comitiali laboraret ſumptoqꝫ ellebo ro liberatꝰ eſt.Id humores noxios & inſaniã hominis emẽdat neqꝫ hye- me neqꝫ æſtate recte daẽ.optime uere.tollerabiſr autũno. auctor eſt cel ſus li. f Non ſi qua elegidia.Ordo eſt.hic liber meus nõ eſt elegidia: ſi qua crudi ꝓceres dictarunt.i.nõ ego fil'is ſum diuitibꝰ & primoribus qui ſiue elegias ſiue qd aliud ſcribẽtes laudẽ cœnis & muneribꝰ uenanẽ. Elegidiũ ab elegia diminutiuũ deduciẽ quo diminutiuo molliciẽ quan- dam ſignificãte ĩuidioſe & ſatyrice uſus eſt ut oſtẽdat eos etiã in minima re laudẽ quærere.In elegis claruerũt apud græcos.Callimachus. phile- tas.Alexãder.Aetholus.Antimachus.Caliñꝰ.Mimerinꝰ. Tyrtheus la- cædemonius.Apud latinos uero tibullus.qui auctore Fabio terſus atqꝫ elegans auctor eſt talis carminis ꝓpertius.Ouidiꝰ.Gallus caluus.Catul lus.Inſtituti elegi primũ deflẽdo deſiderio mortuorũ. mox ad amores traducti.ſed nomẽ tamẽ retinuerũt a miſerabili cantu quo olim mortu-

Accius. Veratrũ. hellеborus. Elegi.

Eleo. Crudus os deplorabant. Nam eleo idẽ eſt qđ miſereor. g Crudi. indigeſti uel temulenti extra cœnã oſcitantes. qđ corporis eſt ad animũ trãſtulit. crudi enĩ dicunť cibi nõ cocti. & qui nõ facile cibos concoquũt. Ergo crudi i. nõ docti. nõ pfectæ ſciẽtiæ. alias crudeles ut dixi in. 10. æne. Virgi. Induit & crudũ per coſtas exigat enſem. & in Iuue. ſaty. 1. Turgid⁹ & crudũ pauonẽ in balnia portaſ.

a Dictarunt. nolo me laudes uerbis q̃bus ſoles laudare elegos principũ.

> Dictarũt[a] pceres[b] nõ q̃cq̃d deniq; lectis[c]
> Scribiť[d] in citreis. calidũ[e] ſcis[f] ponere ſumẽ[g].

Proceres. b Proceres. primores & principes urbis dicti q; emineãt in ea ſicut in ædificiis capita trabiũ quæ proceres dicunť. Nerone notat. qui iuuenis carmina elegiaca ſcripſit. Martia. li. Epig. Ipſe tuas uerit⁹ & nero dr̃ aures. Laſciuũ iuuenis cũ tibi luſit opus.. c Lectis citreis. uel q; in tabellis citreis. i. ex citro arbore fctis

Paries. Sõniu; atq; ſelectis deſcribiť. uel q̃m antiquiores poetæ parietes cubiculi inceſrabãt ut ſi qua noctu intra lectu; carmina excogitaſſent. illic ſtilo facile annotarẽt. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 3. Immeritusq; laborat. Iratis nat⁹ paries diis atq; poetis. uel lectis citreis. i. diſcubitoriis. Nam antiq in lectis diſcũbebãt. Hora. li. 1. ſer. ſaty. 4. Sæpe tribus uideas lectis cœnare quaternos. Iuue. ſatyra. 5. Tertia ne uacuo ceſſaret culcitra lecto. Teren. in adelphi. Lectulos in ſole ligneis pedibus faciũdos dedit ubi poteris uos Virg. lib. 1. æne. in fi. Auleis iam ſe regina ſupbis. Aurea cõpoſuit ſpõ. Eaſdẽ toros appellarũt. Martia. li. 4. Epig. 9. Imperat extructos ſoluer

Torus. nona toros. Virg. li. 2. in prin. Inde toro pr̃ æneas ſic orſus ab alto. i. lecto diſcubitorio. cõtra eos qui toros pro ſellis exponũt cum nuſq̃ hoc i ueniať. Cœnãtes. igiť plærũq; carmina dictabãt tanto ſcribẽdi ſtudio tenebanť. Hora. li. Mutauit mentẽ pplꝰus leuis & calet uno ſcribẽdi ſtudio pueriq; patreſq; ſeueri. Fronde comas uincti cœnãt & carmia dictãt

Atlas. Ex lectis ergo citreis hoiem diuitẽ deſignat. Atlas mauritanie mons citrum arborẽ pducit quæ nõ multũ creſcit & folia habet maiora q̃ laur⁹. Mart. li. Epig. Et mauriſiaci põdera cara citri. uñ ex ea mẽſe citreæ fiebant tanta taxatione ut harũ ſumpt⁹ fœmine uiris exprobrarẽt cũ ipſis margaritaru; luxus exprobrareť. heæ pcipue laudabanť quæ undatim pauonũ caude oculos imitabanť. tanto auro rependebanť. Pli. li. 13. ca. 15. Mart. li. 14. diſt. 89. Accipe fœlices atlãtica munera ſiluas. Aurea q̃ dederit dona minora dabit. Et tricliniorũ lecti hiis tabulis opti pauomi

Citru;. ni dicebanť. Mar. li. 14. diſt. 85. Noia dat ſpõde pictis pulcherria pẽnis Nũc iunõis auis ſed pri⁹ arg⁹ erat. d Scribiť. a nobilib⁹. e Calidũ. hic

excandeſcit poeta ꝙ laudatores cœnis ueſtib⁹ & aliis munerib⁹ cõducãt. Hora.i epl'a.20.li.pri. Nõ ego uentoſe plebis ſuffragia uenor. Impẽſis cœnarũ & tritæ munere ueſtis. Martia.lib.6.epig.45. ꝙ tam grande ſophos clamat tibi turba togata. Non tu pomponi cœna diſerta tua eſt. f Scis ponere. cõuiuis. g Sumen. porcaꝝ mãma ſalita eſt. uel ex papillis porcæ lactantis fit ut placet Pli.li.11.ca.37. uerſus fi. idq́ optimũ ex porca primipara potiuſq́ uetere q̃ nouella: ſi mõ fœtus nõ hauſerit. Mart.li.13.diſt.44. Eſſe p utes nõdũ ſumẽ ſic ubere largo effluit & uiuo lacte papilla tũet. Sumen

Scis[a] comitẽ horridulũ citra[b] donar̃ lacerna[c]
Et uerũ inqs amo[d] uerũ mihi dicito de me[e]
Qui pote[f]: uis dicã[g]: nugaris[h]: cũ tibi calue[i]

a Scis comi. Horreſco. pro tremẽti ponit. qm̃ frigus horrorẽ ſolet inducere. Virg.li.3.geor. Campiq́ natantes lenib⁹ horreſcunt flabris. Iuue.ſaty.1. & horrẽti tunicã nõ reddere ſeruo. de hoc dixi in Tragædia.1.Sene. & i.3.æne.Virg. b Trita. ueteri. c Lacerna. gen⁹ ueſtis eſt. Iuue.ſaty.1. Criſpin⁹ tyrias humero reuocãte lacernas. unde Lacerna lacernat⁹ lacerna indut⁹ deducit̃. Iuue.ſaty.1. Ipſe lacernatæ duz ſe iactaret amice. d Et verũ inqs amo. qui ſcribebãt q̃uis munerib⁹ & cœnis laudatores cõducerẽt tñ ſe aſſentatiões odiſſe mõſtrabãt & ueritatẽ quidem dilligere. Mart.li.8.Epig.76. in gallicũ. Dic ueruz mihi marce dic amabo. Nihil eſt qđ magis audiã libenter. e De me. cũ inferiorib⁹ cõiungunt̃ ut ſit ſenſus & ordo. De me quis ppl'i ſermo. cætera quæ interponunt̃ a poeta tanto ſtõ & irriſione iferunt̃ ut ſingulis pene uerbis ardeat idignatio. f Qui pote. qũo poſſibile eſt. nã hic & hæc potis & hoc pote dicit̃. Virgi.li. Nec potis ionios fluct⁹ æquare ſequendo. de hoc Qui. dixi in.2.tuſcul'.Cic. Vnde cõparatiuũ potior & potiſſim⁹. & aduerbia Pote. potius & potiſſime. dicit ergo. qũo poſſibile eſt te ex hiis ueruz audire qui ob cœnas & munera accepta tibi aſſentari cogunt̃. qui pro qũo Teren. in andria. qui ſcis. i. qũo. g Uis dicã. uis ne ut tibi uerũ & qđ ſentio eloq̃r. q̃ſi ille dixerit cur nõ mihi ueꝝ dicet̃. h Nugaris. Nugas loqueris ac ꝑpe inſanis ſi ex te proficiſci putas talia carmina quæ digna ſint laude cum uẽtri tm̃ inſeruias. & ingenio pingui ac rudi ſis. Ex quo inuit ex craſſo hoie & gulæ tm̃ indulgẽti ſubtilẽ ſenſum nõ elici. Nam ut ſcribit Pli.li.11.ca.37. ultra med̃. Magis auidi ſunt ciboꝝ quib⁹ ab aluo longi⁹ ſpacium. Idẽ minus ſolertes quib⁹ obeſiſſim⁹ uenter. i. pinguis. Nam qđ uẽtris eſt ad aĩum atq́ ingenium rettulit. De diogene aũt mutuatus eſt qui ut apud laer. legit̃ in Anaximenẽ iocat⁹ inqt. Pingui aqua

liculo rhetorē impartire & nobis paupib⁹ uentrē quippe & ipſe leuiga beris.& nobis emolumēto eris. i Calue. per irriſionē eum caluū uo cat.hoc eſt poetā ægregiū.nam Caluus poeta fuit epigrāmatum pſtan tia celeberrim⁹ tpib⁹.c.cæſaris de quo ita ſcribit Trangl. C.Caluo poſt famoſa epigrāmata de recōciliatōe per amicos agēti ultro ac prior ſcri pſit.Eiuſdē Pli.iunior ita memīt.pterea pōpei⁹ſaturnin⁹facit uerſus q̄s les Catull⁹ aut calu⁹.& alibi.cāto carmina uerſib⁹minutis.hiis olim qui bus & meus catullus & calu⁹ ueterēſq;.Macrobi⁹li. Nā & apud caluū Accerian⁹ affirmat legendū.Pollentēq; deum uenerē non deam.Obuiis tis huic uenies hedera iuuenilia cinctus tempora cum caluo docte catul le tuo.Eſt igitur ſenſus o Calue o tu poeta qui te alterum caluum carmi nis pſtantia pſtas ſicq; irriſio eſt. Caluus item opimus orator fuit cui⁹. Plini. & Tacitus ſæpe meminit in opere de claris oratoribus.

Caluus

Aquali-culus.

a Pinguis. Hinc fremit poeta. aquali cul⁹eſt in quē ut receptacu-

Pínguís[a]aq̄lículus ꝓpēſo[b]ſexquípede[c]extet[d]
O íane[e]a tergo quē nulla[f]cíconía pínxít[g]

lum ſordes cōfluunt qui & ſi ꝓprie porcoꝝ eſt quādoq; tn̄ de hoīe repe ritur. b Propenſo. protento extēſo porrecto q; pcul pendeat.i.emi neat uel q; deorſum pondere feratur. ut dixi in Truculento plauti. c Seſquipede.i.uno & dimidio pede ſeſqui.n.indeclinabile ſignificat unū & dimidiu3. Pli.Iunior.Egerā tribus horis & dimidia. ſuperat ſeſq hora:nam ita diuiſerat tpa reus.ut ego quinq; horis ille reliqs uteretur. Feſtus ſic.Scipio aphrican⁹ primus fortiſſimū quēq; delegit qui ab eo ī bello nō diſcederēt & cætero munere iuſtitiæ uacarēt & ſeſquiplex ſtipē diū acciperēt.Varro li.1.de re ruſtica. Ann⁹ eſt diuiſus ī q̄tuor ptes tot⁹ & idē ſubtili⁹in.8.ſeſq̄mēſes Seſq̄menſis itaq; menſem unū & ſemis cō-plectiť cū ann⁹ in.12.menſes partit⁹ ſit.de hoc dixi ī captiuis plauti. & ī poetica hora.Prohicit ampullas & ſeſq̄pedalia uerba.& in Trinūmo. d Extet. emineat. e O iane. Nimia īdignatōe exclamat poeta appel lās ianū fœlicē cui a tergo ea nō fiūt q̄ aliis fieri ſolēt. Eiuſmōi.n. popu laris auræ cupidos a tergo poſtea irrideri ſignificat.Ianū aūt pp terea ī-uocat q; cū bifrons pingať a tergo nequeat irrideri.Ianū eñi bifrontem fabulata eſt antiq̄tas quaſi ſupmū & inferū ianitorē. ut Macrobius.li.1. ſatu.ſcribit.eundē etiā quadriformē quaſi cōplexū quattuor mundi cli-mata. f Nulla ciconia. modus eſt.irriſionis.digiti in roſtri formam collecti acerba man⁹ & brachii motatione ciconiæ collū & caput expri-mūt:in eius infamiā quē irridem⁹.ut dixi in calligula Suet.in fi.Occidiť

Propenſus.

Sexqui.

Ianus. Bifrōs.

ciconia.

ſe ciconiá in theſſalia capitale fuit q̄ heæ ſerpẽtes necẽt. quo e loco ueniant quo ue abeant: incertũ eſt. Pli. li. 10. ca. 23. circa med. g Pinſit. irridet. aſſidue pcuſſit. pinſo uerbũ antiquũ eſt. ſumptũ a piſtorib⁹ qui añ uſum molarũ frumẽta in pilam cõiecta pinſebãt. i. tondebãt. pinſo enĩ ferio eſt. unde & pinſores dicti ſunt qui poſtea piſtores cognominati. & piſtrinũ & piſtillus quo ferim⁹ in mortario. Diomedes pinſat legit a prima coniugatõe. ut dixi in Suet. de uita Auguſti. & in Aſinaria Plauti. in princi. Pinſo.

Nec man⁹ [a] auriculas imitata [b] ẽ mobil' [c] albas [d]
Nec linguæ [e]: quãtũ [f] ſitiat [g] canis [h] appula tãtũ
Vos [i] o patritius [k] ſanguis quos uiuere fas eſt
Occipiti [l] cæco poſticæ [m] occurrite [n] ſanne [o]

a Nec man⁹. Applicatis ex paſſis manu uz ad tẽpora pollicib⁹ crebro palmarũ motu aſini aures nõ ſine riſu repſentant̃ in eius ludibriũ quẽ a tergo irrideamus. b Imitata. ſ. quæ tpibus apponit̃ mouetur q̃ inſtar auris aſinine. c Mobilis. facilis. d Albas. i. aſininas quæ iteriori pte albicãt ut populi folia. qd' a Midæ aurib⁹ tractũ eſt. de quo infra. e Nec ligue. ſubaudi cui ut ſit ordo. O iane cui. Nec tantũ linguæ deeſt exerit̃ in deriſione. linguã. n. in aliquẽ exerare irriſionis eſt ſignuz. f Quantũ. ſ. exerit. g Sitiat. deeſt cũ. ut ſit: cum ſitiat. h Canis appula. quantũ canis per æſtũ defatigata multuz linguæ exerat. in apulia pſertim ubi calores imenſi ſunt. Apulia enĩ æſtuoſa eſt. nã ut uarro ſcribit ubi lati campi ibi magis æſtus. & eo in apulia loca calidiora & grauiora. & ubi mõtana ut in ueſuuio ibi leuiora & ideo ſalubriora. Horati. Epodõ. 3. Nec tantus unq̃ ſyderũ inſedit uapor ſiticuloſe apuliæ. i Vos. qui nõ eſtis iani. nec poteſtis a tergo irriſus uidere. nolite uos deridendos præbere. Meliores hortatur & quorum ſcripta diuturniora futura ſint ne plauſu & adulationib⁹ capiant̃ quo tales irriſiones effugiãt. uel inuidioſe hoc dicit. nã oẽs fere carminuz ſtudio tenebant̃. ut inde laudẽ mererent̃. unde Hora. li. 2. epl'a. 1. Scribim⁹ indocti doctiq; poemata paſſim. Idẽ ibidẽ Mutauit mentẽ ppl'us leuis & calet uno ſcribẽdi ſtudio. Iuue. ſaty. 1. Ex pectes eadẽ a ſummo minimoq; poeta. Et eſt Apoſtropha. hæc. n. ſchemata & iis ſimilia cõuertunt in ſe auditorem nec languere patiuntur. Apulia.

k Patriti⁹. alias põpilius & eſt antiptoſis. uel pagoge. l Occipiti ce. i. irriſiõi quæ a tergo fieri ſolet. Occiput. & Occipitiũ poſterior capitis eſt pars quã iure cæcã appellauit. cũ oculis careat. ps autẽ anterior capitis ſinciput dr̃. m Poſtice. poſt factæ. i. euitate irriſionẽ quæ ab occipitio diſtorto ore & uultu & labris cõtractis fit anterioꝝ dentiũ oſten- occiput ſinciput Poſtic⁹

Antica. tatiõe. Poſtica dicunť quæ poſt nos ſunt ſicut antica quæ añ. unde poſti
cum hoſtiũ in poſteriore parte ædium ſitum. Horati. epľa. 5. li. 1. in fi.
Atria ſeruãtẽ poſtico falle clientẽ. de hoc dixi in Othone Suet. & in Tra
gædia. 1. Sene. n Occurrite. uos nobili loco nati qui uidere q̃d retro fi
at nõ curatis. uel qui nõ ſentitis a tergo uos irrideri date operã ut nõ de
Sanna. rideamur. o Sanne. hoc uoca bulo & Iuuenalis uſus eſt ſaty. 6. I nunc
& dubita qua ſorbeat aera ſanna Tullia. hinc ſanniões ridiculi hoies: i di-
ctiſq; uacuis fatui appellanť. ĩfra ſatyra. 5. Diſce ſed ira cadať naſo rugo-
ſaq; ſanne. Cicero ad papiriũ petũ ſalis ſatis. eſt enim ſannionũ parũ. Sã
natores quoq; eos qui benigne irridẽt nũcupamus. Deſannare etiã per
faſtidium deridere ſignificat & qui uultum nõ rectum habent.

a Quis ppľi. uẽtoſi ſcriptoris interrogatio quid de ſe ppľus colloq̃tur. uel eſt cũ ſupiorib⁹ cõiungendũ ut

Quis[a] ppľi ſermo ẽ. q̃s[b] eni[c] niſi caria[d] molli
Nũc[e] demũ nũero[f] fluere[g] ut p leue[h] ſeueros[i]
Effundat[k] iũctura[l] ungues: ſcit[m] tẽdere uerſũ
Nõ ſenes ac ſi oculo[n] rubricã dirigat uno

ſit de me quis ppľi ſermo. nã cætera ut dictũ eſt per parẽtheſim: a poeta
iterpoſita ſunt. b Quis. ſubaudi eſt. ironia eſt aſſentatoris laudantis.
Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 5. Scribet mala caria uecors laudato. c Enim.
Enim. ornatus & metri cã poſuit. Virg. li. Quã pius æneas tibi eni tibi ma-
xima iuno mactat. d Niſi carmina. ſic Hora. li. poetriæ. Clamabit eni
pulchre bñ recte. & Deriſor uero plus laudatore moueť. e Nunc. tan-
dem elaborata pfectaq; ad amuſſim caria eſſe. f Molli numero. ſuaui
rithmo. g Fluere. ſumptũ ab aquis quæ molliter & ſine ſtrepitu fluũt
h Per leue. leuigatũ & planũ. læue eni cũ prima ſyllaba per ae diphthõ
Leue. gon efferť: nitidũ & perpolitũ: ſine diphthongo uero prima breui mie
põderoſu; ſignificat. i Seueros. ſcrupulorũ inuẽtores. k Effundat.
tranſmittat nulla intercurrẽte aſpitate. Trãſlatio eſt ſumpta a marmo-
rariis qui iuncturã lapidũ unguibus pertentant. & iuncturas marmorũ
Vnguis tunc abſolutas exiſtimãt cu; unguis ſupductus nihil oſtẽdit hinc ad un-
guẽ facta eſſe dicim⁹. cum uolum⁹ ſignificare rẽ eſſe pfectiſſimã. Hora.
li. 1. ſer. ſaty. 5. Ad unguẽ fact⁹ hõ. Virg. li. 2. geor. In unguẽ marmori
bus poſitis ſecto uia limite quadret. l Iunctura. Cõpoſitio uerborũ.
m Scit tẽdere verſu;. i. tam recte quidem uerſum facit. ut ex omni parte
quadret & æqualis ſit. n Oculo rubricã. lignarii fabrii lapidumq; ſecto
res rubricata linea opus dirigũt, unoq; oculo clauſo eius rectitudinem

metiunt̃:ne uago amborũ oculoꝝ diſcurſu norma rectitudinis contur-
betur. Rubrica uero eſt terra ruffa quæ alio noĩe ſinopis dr̃. & minio ꝓ rubrica.
xima colore. primũ inuenta auctore Pli.li.35.ca.6.circa principiũ. i põ ſinopis.
to. Palma lemniæ dabat̃. fabris uero utiliſſima ægiptia & affricana. qm̃
maxime ſorbent̃. de hac. ĩfra ſatyra.5. Excepto ſiqd maſuri rubrica nota
uit.& in.3. re
tho.no. Cic.

Siue opus[a] ĩ mores[b]: ĩ luxũ[c] & prãdia[d] regũ
Dicere res grãdis noſtro dat muſa poetæ
Ecce[e] nõ heroas[f] ſenſus afferre uidemus
Nugari ſolito[g] græce nec[h] ponere lucos[i]

a Siue op⁹. qdcunq; inqt uelit ſcribere noſter poeta ſiue ſatyrã ſi-
ue comediã
aut tragædiã muſa res grãdes ei ſuggerit. ordo eſt & Muſa dat nr̃o poe-
tæ dicere res grãdes ſiue opus ſubaudi ſcriptur⁹ ſit. b In mores. i. co-
mediã quæ mores hoĩum exprimit. & cõuerſationes. c In luxũ. i. ſaty
rã quæ ĩuectionẽ hoĩum cõtinet. Alii cõiuncta legunt. in mores in luxũ. Luxus.
ut ſit rei exaggeratio. i. ſatyrã quæ & mores & luxũ hoĩum pſequit̃. luxa
uero mẽbra ſunt e ſuis locis mota & ſoluta. a quo luxurioſus in re fami-
liari ſolutus. luxuria igit̃ eſt oĩs moruꝫ ſolutio. d Et prãdia regũ. i. tra Luxuria
gædiã qua cœnæ regum exitioſæ ſcribuntur. ut atrei thieſtæ & prognæ
e Ecce mõ. Ecce demõſtrandi aduerbiũ eſt. Atq; ut aſconius pedianus Ecce.
ſcribit. In reb⁹ ĩprouiſis Ciceronis ꝓpriũ eſt. quod nõ ſine diligẽti cura
uirgili⁹ quotiẽs opus fuit ſibi deſumpſit. & hoc quoq; in loco ſumma cũ
arte pſius poſuit. Ineptos enim atq; incruditos poetas nõ expectato ac
quaſi de ĩprouiſo rep̃hendit. qui cuꝫ lucum deſcribere aut ruris cõmoda
laudare neſciãt. quæ parua ſunt: maxima tñ aggredi nõ erubeſcãt. Indi-
gnatur ergo perſius in quoſdã græculos. i. in eos qui pauluꝫ aliqd ultra
primas litteras græcas ꝓgreſſi ubiq; græce pſtrepũt. cum latinarũ litte
rarũ cognitionẽ perfectã nõ habeant qd̛ turpe eſt. Iuuena. ſaty. 6. Oĩa
græce: cũ ſit turpe magis noſtros neſcire latine. hinc ergo fremit poeta
nullo mõ ferẽs ab hiis poemata heroica ſcribi: cũ nec ad minima quædã
deſcribẽda ſint apti. Ex quo inuit perſius poetas oĩum ſtudiorũ genere
p̃ditos eſſe opportere. Ecce ergo pticula eſt ĩcipiẽtis & rem nouam de-
mõſtrantis. f Senſus heroas. i. heroicos principale pro deriuatiuo.
Virg. li. Hoc itacus uelit pro itacẽſis. g Solitos nugari. græce. i. nec
adhuc tamẽ pfectos græcos. uel græcoꝝ more nugas inſerere aut græ-
ce deſcribere. qd̛ Hora. etiã in ſermonib⁹ carpit ſaty. a Quirino ſe mo
nitũ dicens ne græcoꝝ cateruas ĩplere uelit. Iuue. ſaty. 6. Oĩa græce cuꝫ

ſit turpe magis nr̄os & ce. h Nec ponere. nec qui artificioſe aliquē de
Pono. ſcribere lucū ſciant. ut uarietas arborū enumeret decēter. ponere enim ſcribere eſt. īfra ſaty. 5. in pri. fabula ſeu mæſto ponat hyanda tragædo. i Lucos. quaſi rem humilē & minimā. aut enī generalr̄ loqtur. aut lucum dicit marti cōſecratū in quo peperit ilia Romulū & Remū. ſequit enī. uñ remꝰ &c. Nā de eo mlt̄i ſcripſerāt. Iuue. ſaty. 1. Nota magis nulli domꝰ eſt ſua q̄ mihi lucꝰ martis. lucꝰ uero a cōtrario nomē traxit qa opa
Lucus. ca adūbratio paꝝ luceat.

a Artifices. ideſt doctos & idoneos.

b Nec rus.

Artífices[a]. nec rus[b] ſaturū[c] laudar[d]: ubí corbeſ
Et focus & porcí & fumoſa[e] parilía[f] fœno.
Vnde remus[g]. ſulcoq; terés dentalía[h] quíntí[i]

Rus dictum ꝙ quotānis eadem facienda ſunt ut rurſus capias fructus c Saturū. rebus oibꝰ habūdantē. fertile ac copioſum plenū & oium ha-
Rus. būdans qdq; ſaturare colētes poſſit. d Laudare. hinc poetæ. uirtꝰ cognoſcit cū rem uerbis & extollere & deprimere nouit. e Fumoſa. qa ſtipule ac fœni manipulos paſtores incendebāt unde fumi ingēs copia emanabat. Nā paſtores cælebrantes ſolēnia in honorē palis. putabant ad ſalutē paſtorū pecorū & canum ꝑtinere. Ouidiꝰ li. Pelle ꝓcul morbos ualeant hoieſq; gregeſq;. Et ualeant uigiles prouida turba canum.
Saltus. Dee. n. liba offerri ſolita: Idē teſtat. li. Quæ ꝓcor eueniāt & nos faciamus ad annū. Paſtorū dñe grandia liba pali. Stipularū manipulos incēſos ſumma effuſi hilaritate tranſiliebāt. Idem li. Moxq; per ardentes ſtipulæ crepitantis aceruos. Traicias celeri ſtrenua mēbra pede. Tibullus. Ille leuis ſtipulæ ſolēnis potus aceruos: Accendet flāmas trāſilietq; ſacras. ſicq; ea ſacrificii ſolēnitate expiari putabāt. Ouidiꝰ li. Oia purgat edax ignis uitiūq; metallis. Excoquit Idcirco cū duce purgat oues. f Parilia. Pales dea pabuloꝝ & paſtorum eſt. cui paſtoralia ſacra & fe-
Pales. riæ (quæ palilia & parilia nūcupant. ut cerealia a cerere. uinalia á uino.
Parilia. uulcanalia a uulcano) a paſtoribꝰ in agris fiebāt. ad lupos arcēdos morboſq; a pecore depellēdos. & ad partus iuuandos. 11. kal. Maii. quo die Romulus urbē fundauit. quē diē feſtū ꝓcipue habebāt minores. auctores Feſtus. & uarro de re ruſtica. g Unde remus. Ex quo rure & Remꝰ & Quintius prouenere. Parechaſis autē. hoc eſt egreſſio quædā in ruris honorē eſt. quæ cum ſuo loco ponit ornatū maximū confert. ſed raras aptaſq; interſerere cōuenit. h Dentalia. i. aratra. partē poſuit pro to-
Dētale. to. Nā dentale lignū eſt ea pars. ſ. aratri cui uomer ꝓfigitur & imittitur.
Quitiꝰ. i Quinti. hic eſt ille. l. Quintius Cincinatus qui filiū Cæſonē petulan-

tiſſimũ abdicauit & dictus dictator inſignib⁹ ſumptis. Q. Minutiũ cõſulẽ in algido monte a uolſcis & ſabinis obſeſſum liberauit. Quare a mi nutio & ei⁹ exercitu corona aurea & obſidionali donat⁹ eſt. uicit hoſtes ducẽ eorũ in deditionẽ accepit & triumphi die ante currũ egit. 16. die dictaturã quã acceperat depoſuit. & ad agriculturã reuerſus ipe iteꝝ poſt 20. annos dictator dictus ſpuriũ Meliũ regnũ affectantẽ a Seruilio hala Magiſtro equitũ occidi iuſſit. domũ eius ſolo æquauit. unde locus equimeliũ dicit. hincq; dictus eſt ſeran⁹ a ſerendo. Virg. li. Nec te ſulco ſe rantẽ ſerentẽ. Nã aranti trans tyberim quattuor ſua iugera in uaticano quæ prata quintia appellant. uiator attulit dictaturã. & quidẽ ut tradit Norban⁹ nudo plenoq; pulueris etiã num ore cui uiator uela corp⁹ inqt ut pferã ſenatus ppliq; ro. mãdata. ut dixi i luca. li. 10. Sordid⁹ hetruſcis

Egmelium.
Seran⁹.

abductus cõſul aratris.

Cũ trepída[a] añ boues díctaturã[b] íduít uxor[c].
Et tua aratra domũ líctor[d] tulít. euge[e] poeta
Eſt[f] nũc[g] bríſeí[h] qđ[i] uenoſus[l] líber accí[k]

a Trepida. rei nouitate perterrita.
b Dictura. i. iſignia dictatoria magiſtratũ. ſ. pro ueſte (quã dictaturã ineuntes aſſu mũt) ponit. dictator autẽ ut uar. placet appellat⁹ eſt. q a cõſule dicerẽ eiuſq; dicto oẽs audiẽtes eſſent. c Uxor. dicta eſt q̃ſi unxor. eo q noua nuptæ eũtes ad maritũ portas adipe lupio ungebãt ne qđ mali medicamẽti iferref. Pli. li. 28. ca. 9. ultra med. d Lictor. lictores Romul⁹ pri m⁹ inſtituit. a ligãdoq; appellauit. hii carnificis offõ fungẽtes uirgarũ faſciculũ cõſequuti a magratu ppl'oq; ro. ligatũ portabãt añ magratus. ac quotiẽs iuſſi erãt faſcẽ ſoluẽtes. prio rei crura & man⁹ ligabãt ac uicibãt. deide uirgis eũ cædebãt. mox ſecuri feriebãt. Liui. li. de bruti filio rũ cæde. Miſſiq; lictores ad ſumẽdũ ſuppliciũ: nudatos uirgis cædũt ſecu riq; feriũt. e Euge poeta. Inſultatio eſt i ipitũ poetã. Et Ironice cũ Irri ſiõe claraq; uoce p ſpm pnũciãdũ eſt. Ridet. n. q cũ leuia ignoret: heroi cos ſenſus attigerit. f Eſt. ſubaudi aliquis. g Nunc. i. noſtris tpibus Eſt nũc. Eos nũc rephendit qui antiqtatis pcupidi melioribus grauioribuſq; omiſſis. Acciũ Pacuuiũq; legebãt. dupliciter aũt hunc legi locũ uideo. Quidã in laudẽ accii. uenoſum librũ ſanguine habundantẽ grãdilo quum aĩoſumq; intelligũt. Hora. li. Aĩoſeq; accius oris. Bryſeũ uero bacchicũ legunt qm̃ in tutella bacchi poetæ ſunt. Cæteri ſentiunt penit⁹ cõtra Bryſeum eni furore iſaniaq; bacchantẽ: ut miniſtri liberi p̃ris ſolẽt & uenoſum eius librũ tanq̃ male deſcriptũ ponũt. Nam cũ perſius cerneret Accii & pacuuii fabulas neglectis potiorib⁹ crebroq; legi indigna

Dictator.
Vxor.
Lictor.

tus nullã grauẽ atq; utilem lectionẽ cõcelebrari.nõ in lectores tm̃ ſed ẽt
in ſcriptores ipſos modeſtæ inuehiť alterũ:uenoſum uerucoſum alterũ
eſſe dicẽs.qđ ob eam cãm ſane fecit ut ab eorũ aſſidua lectione facili⁹ ho
mines remoueret.qđ ne quis in ꝑſio admireť.Hora.quoq; li.1.ſermo.
ſaty.10.uetuſtiores plæraq; nimis antique dureq; dicere.& luculentũ ce
ciliũ fluere:affirmat. h Bryſei. bryſeium pro bryſeum dixit figurate
ponẽs principalitatẽ pro deriuatiõe ut Virg.li. Laticẽq; lieium. Ac=
Briſcus ci bryſei dixit qa in tutellã bacchi eſſe dicunť poetæ.Hora.li.epľaꝝ ſcđo
Leneus epľa ſcđa.Scriptoꝝ chorus oĩs amat nemus & fugit urbem.Rite cliens
Bacch⁹. bacchi.ſomno gaudentis & umbra.Bryſei.unũ ex cognominib⁹ bacchi
Liſius. eſt.a bris qđ eſt iocundũ.aut a brigmos.i.a ſtridore.nam eius ſacra ma=
Bronu⁹ gno bacchantiũ ſtridore celebrabanť.Alii dicũt bryſei.a bryſea aonie ci=
pyrgeni uitate in qua bacchus colebať.aut a nympha quæ eu; diciť nutriſſe.qui
Primus dam ab antiquo uerbo bryo qđ emano ſcaturioq; ſignificat dici uolunt
Mitro= qm̃ uel ex aluearibus & fauis.mella uel ex uuis muſta exprimere pri=
phos. mus docuit.Qui cũ noui ſcriptores ſint.ueritaſq; in occulto lateat.ipſe
Diomi= quoq; eam opinionẽ ſubiiciã in quã doctos pleroſq; ire ꝑſpicio.qui bry
tora. ſeum potiuſq̃ bryſeiũ bacchum cognominatũ a byrſa pelle:qua in bellis
Dionyſi induebať exiſtimãt.Nam apud diodorũ quinto uolumine bacchum in
us. ꝓliis ꝑdalorum pellibus uſum cõſtat.Byrſam aũt coriũ ac tergus ſignifi
liber pr̃ care oſtẽdit Virg.li.1.æne.Mercatiq; ſolũ facti de noĩe byrſam.Thauri=
Trium= no quantũ poſſet circũdare tergo.Bacchus & alia cognomina habet.ut
phator. Diodorus refert a mulierib⁹ dictus eſt bacchus quæ illũ bacchantes.i.fu
baſſare⁹ rẽtes ſequebanť.Ab ioue aũt parẽte urbeq; niſa ubi educat⁹ a nymphis
Euchi⁹. fuit.Dioniſi⁹appellať.liber pr̃ diciť aut ꝙ libertatẽ loquẽdi ꝓſtet.aut ꝙ
Niſeus. uino cuius iuentor fuit a curis hoĩes liberet.aut ꝙ exercitũ apud indos
Iachus. ſua ſapiẽtia liberauit.uel qa mitẽ ſe ꝓbeat.ut pr̃es ſolent.aut qa liberis ci
thione⁹ uitatib⁹ꝓeſt.uel qa oẽs dii pr̃es ſunt.ut dixi in Ode.18.Hora.li.1.car.Li
nictile⁹. ſii quoq; cognomẽ a græciſ auctoř plutarcho meruit.Et ſi qdã alii alieni
Lieus. qđ ſolueř ſignificat dictũ putãt.leneus uero a torculari quo uinũ expri
miť dictus eſt.Bromi⁹ atq; pyrgeni⁹ a tonitru qui eius in ortu cõtigit.
Mitrophoros ꝙ mitra caput ligabat.ſi quãdo uini potu agitabatur.Di
mitora.i.bimatrẽ ꝙ ex uno patre duabuſq; matribus gemi dioniſii orti
Primus ſunt.Añа.n.Iuppiter ex ꝓſerpina aliũ dioniſium ꝓcrearat.Triumpha
tor.ꝙ de indis oĩum prim⁹ in pr̃iam rediens triũphauit.Baſſareus a lõ
ge ueſtis habitu.Euchius ab iouis laudatiõe.uel a bacchantiũ uoce.& ni
ctileus qa nocte eius ſacra fiebant.ut dixi in Oedipo.Sene.Ouidi⁹.li.1.
de arte.Nictileũq; patrẽ nocturnaq; ſacra ꝓcate.Nyſeus a nyſa urbe.Ia=
chus ab effuſiõe uel uini uel uocis letitiæ cã.Thyone⁹ a mr̃is cognoĩe q̃

thione dr̄. i Venoſus liber. i. dur⁹ fortis & aſper aioſus & ſanguie ha-
būdans. grādiloqu⁹. Ineq̄lis. horrid⁹. hirſut⁹ uenaꝝ plen⁹ & malus. a lu
cidis gēmis trāſlatio eſt p̄cioſiorib⁹ ſine uenis. Pli. li. 37. ca. 7. uerſus fi.
circa thebas naſci tradit fragiles uenoſas moriēti carbōi ſiles. uel eſt trāſ
latio a uenis quæ in corpe eminētes aſperū illud efficiunt. unde tacit⁹ de
Aſinio dicit. Pacuuiū certe & Acciū. nō ſolū tragædiis ſed etiā orōnibus
ſuis exp̄ſſit adeo durus & ſiccus. Orō aūt ſicut corp⁹ hominis ea demū
eſt pulchra: in qua nō eminēt uenæ. nec oſſa numeranť. ſed tēperat⁹ ac
bonus ſanguis iplet mēbra & exurgit thoris: ipſos quoq; neruos robur
regit & decor cōmēdat. Nā dura fuiſſe quæ ſcripſit Accius illud ēt teſti-
monio eſt. q; quū Accius tarenti auctore gelio ad pacuuiū diuertiſſet.
ei q̄ deſiderāti Atreū comœdiā ſuā legiſſet. ferť pacuui⁹ dixiſſe ſonora q̄-
dē eſſe q̄ ſcripſiſſet & grādia ſed uideri tñ ea ſibi duriora paulū & acerbio
ra. Ad quē inq̄t Acci⁹ ita eſt ut dicis. neq; id me ſane pænitet meliora. n.
fore ſpero q̄ deinceps ſcribā: nā qđ in pomis eſt: itidē inq̄t eſſe aiūt in i-
geniis q̄ dura & acerba naſcunť. poſt fiūt mitia & iocūda. k Acci. pro Accius.
accii per Apocopē figurā legitur q̄ eſt ablo lr̄æ uel ſyllabæ in fine dicti-
onis. De accio uero Euſebi⁹ de tpib⁹. olimpiade. 160. ſcribit hæc. Accius
tragædiarū ſcriptor nat⁹ eſt Mācino & Serano cōſulib⁹ parentib⁹ liber
tinis & ſeni iam pacuuio carēti ſua ſcripta recitauit a quo & fund⁹ Acci-
an⁹ iuxta piſauꝝ dicit quia illuc ex urbe inter colonos fuerat deductus.

Sunt quos[a] pacuuiuſq;. & uerucoſa[b] moreť[c]

a Sūt quos. Euſebi⁹. Oli-
piade. 157. de Pacuui⁹
pacuuio ref-
fert hæc. Pacuuius bronduſinus fuit. Ennii ſorore genit⁹ ut Plini. ſcribit
li. 35. ca. 4. in prin. ut euſebius Ennii. poetæ ex filia nepos. uixit clar⁹ ro
mæ nō tantū poeticā exercēdo ac fabulas uenditādo. ſed etiā pictura cla
rus fic. n. ſcribit Pli. li. 35. ca. 4. ī prin. Proximæ cælebrata eſt ī foro boa-
rio ædes herculis pacuuii poetæ pictura. Tarentū deinde trāſgreſſus p̄
pe nonagenarius diē obiit. Fuerūt autē Accius & pacuui⁹ tragædiæ ſcri
ptores clariſſimi iiſdē tpibus ſniarum grauitate ut ſcribit fabius & pon
dere uerborū. cæterū nitor & ſumma in colēdis opibus man⁹ defuit. nō
eorū culpa ſed tēporū qbus ſtudia adhuc erant iculta. unde Marti. li. 11.
Epig. 92. Verboꝝ aſperitatē notans eos irridet qui ueterib⁹ delectanť.
Attonituſq; legis terrai frugifærai. Acci⁹ & quicqd pacuuiuſq; uomūt.
nihil eni odioſius eſt ut ſcribit. Fabi⁹ li. Affectatiōe uerborū ueterū.
b Verucoſa. Antiopa. ſ. ſquallore & opp̄ſſione illuuieq; corpis. & co-
ma p̄miſſa ipexa cōglomerata atq; horrida. Si in laudē pacuuii reffere-

Veruca mus.uerucoſa pro aſpa laborioſaqꝫ ſumemꝰ. Si uero qđ plures cõſenti-
unt:cõtra pacuuiũ exponemꝰ.uerucoſa.i.non appoſitæ deſcripta ſicut
eni ueruca corpꝰ ita inæqualitas ſtilũ deturpat.ueruca.n.carbũcula emi
nens in corpe eſt ſine pruritu. Quintus ſerenꝰ.ca.65. Interdũ exiſtit tur
pi ueruca papilla & ĩfra ſi rupta imẽſos fundit ueruca cruores. Horati.
li. Qui ne tuberibꝰ offendat amicũ poſtulat ignoſcet uerucis. Locũ ẽt
Gelio. aſperũ i mõte æditiorã atqꝫ excelliorẽ uerucã antiq noiauere.ut cato au-
Endia- ctorẽ.Pacuuiꝰ & uerucoſa Antiopa. Endiadis hoc loco figura eſt, q̃ fit
dis. quotiẽs una res diuidiť in duas cõiunctiões. q̃ tñ in unũ ſoluunť cõiũcti
one detracta. Antiopã.n.pacuuii intelligit.ut Virgili.li.2.geor. Pateris
libamꝰ & auro pro aureis pateris. c Moretur. delectet & detineat.tra
ctũ a ſpectatoribꝰ theatri quos ludoꝝ celebratio detinet & remoratur.

a Antiopa.
Antio-pa. i.tragædia antiope quã pacuuius poeta ſcripſit. Lycꝰ thebaꝛu rex

> Antiopa[a]. Erũnis[b] cor luctificabile[c] fulta[d].
> Hos monitus[e] p̃res pueris ĩfundere lippos[f].

Lycus.
Antiopã Nictei leſbi regis filiã duxit uxorẽ. Quã cum Iuppiter in ſaty
rũ cõuerſus grauidã feciſſet eã ueluti adulterã licus derelinquẽs Dircem
ſupduxit.quæ ſuſpicata cũ Antiopa licũ rem habuiſſe.ipſam antiopã in
Dirces. uincula cõpegit.quæ inſtãte partu auxilio iouis ruptis uĩculis in cithe-
Zetus. rone monte geminos pepit Zetũ & Amphionẽ. hii cũ adoleuiſſent in
ãphion ultionẽ matris dircẽ nouercã indomitoruꝫ thauroꝝ caudis alligauerũt
per nemora diſtrahendã. Eam crudeliter laceratã. & ad fontẽ clariſſimũ
deductã poetæ in ſui nois fontem cõuerſam ſcripſere. extra menia the-
be.& lycũ interfecerũt regnũqꝫ thebanum occuparunt. b Erumnis.
miſeriis & calamitatibus eo ꝙ ſeruiret dircæ. c Cor luctificabile. Sine-
doche eſt. Virg.li. Nodoqꝫ ſinus collecta fluentes. d Fulta. i.ſuſten-
tans. e Hos monitꝰ. dicit mirandũ nõ eſſe ſi pueri in loquendo uerbis
Monitꝰ priſcis & aſperis utanť aſſentatiõeſqꝫ & laudes quærãt populi. Cum pa
rentes uideas ſcriptis antiquorũ tragicis ac mollibꝰ delectari: filioſqꝫ ta-
lia etiã edocere.hinc erumpit ois indignatio poetæ ut ſupra. Tũc cum
ad caniciẽ & nr̃m iſtud uiuere triſte aſpexi.& nu.fa.q̃.re. Monitus autẽ
numero plurali ſcđe & quarte declinatiõis dicimꝰ. Ouidi.li. Finierat
monitus. Virgi.li.4.æne. Ille iouis monitis immota tenebat lumina.
f Patres lippos. i.ueluti lippos ſic Hora. Saty.3.li.pri.ſermo. Cũ tua
p̃uideas oculis mala lippꝰ inũctis.i.uelut lippus. Oculorũ uitiũ ad ani-
mi pſpicaciã trãſtulit.q.d.eos cecæ mẽtis qui hæc filios doceãt, lyppos

dicim⁹ q̄bus ſemper ſtillāt oculi. Lippitudo enī morbus oculorū eſt mouens inſpiciēti faſtidiū. a Unde hec ſartago. hoc loquēdi gen⁹ tam ſordidū. hic modus. hic ſibilus & dictionū nimis priſcarū ſon⁹ qualis ſartagine repræſentatur. quæ ſartago latine frixorium dicit̃ quia crepitū confuſum in frictu emittit. pro corrupto ac deprauato loquēdi more accepit. b Uenerit. in uſum quottidianū. c Unde. ꝙ nimis priſca ſectētur & ſcriptiſſuis iſerāt d In quo. miles breuis & compactæ naturæ. ſtulticiā arguit romanorū qui

ſartago

Cū uideas q̃rís ne unde hæc ſartago[a] loquēdi
Venerít[b] i liguas. uñ[c] íſtud dedecus ín quo
Troſſulus[e] exultat[e] tibí ꝑ ſubſellía[f] leuís[g]
Níll ne pudet[h] capíti nō poſſe pícula[i] cano[k]

Troſſulus

eandē uerborū antiq̄tatem laudāt poetis applaudētes. Troſſulos æquites antiquitas appellauit qđ ſine peditū auxilio tuſcorū oppidū troſſulum expugnarūt. Pli. li. 33. ca. 2. uerſus fi. Quin etiā ipſum equitum nomen ſæpe uariatū eſt in iis quoq; qui ad eq̄tatu; trahebant̃. Celeres ſub romulo appellati ſunt. deinde flexumines poſtea troſſuli: cū oppidū in etruſcis circa uulſinios hoc noīe paſſuū. 9000. ſine ullo adiumēto peditum cæpiſſent. e Exultat. geſtit & applaudit. f Per ſubſellia. hoc loco ſcamna auditorii ſignificat. a ſedendo ſedes ac ſella dicta eſt. Hinc ſubſellium qđ nō plane erat ſella. ſicut ſupſipere nō plane ſapere dicit̃. Sūt aūt ꝓprie aſconio auctore ſubſellia triūuiroꝝ tribunoꝝ queſtorū & huiuſmodi minora iudicia exercentiū. qui nō in ſellis currulib⁹ nec tribunalibus ſed in ſubſellis cōſedebāt. Recitaturi aūt poemata auditoribus ſubſellia ſternebāt. Iuuena. ſaty. 7. de Statio. ſed cum fregit ſubſellia uerſu. de hiis dixi in epiſtola. 9. Cice. libro. 3. Litteras miſſeris longi ſubſelli.

Celeres
flexumines.
ſubſellia

g Leuis. ad uituperationē ſpectat. læuis. i. polit⁹. ephæb⁹. cult⁹ nitid⁹ & circa corꝑis cultū moroſus. & nihil hñs in ſe ſeueri iudicii. aut leuis. i. citus in leuādo ſe. cum antea bellis & laboribus equites aſſueti eſſent. Læuis.

h Nil ne pudet. mira excādeſcit idignatiōe & fremitu in eos qui etiā in capitalib⁹ criminib⁹ refellēdis tantoꝑe laudis cupidi ſint. ut fere obliti peculiaria cauſaꝝ argumēta ex eloquutione tm̃ ac etiā uerboꝝ ſiuarūq; exornationib⁹ uniuerſi ppl'i laudē & fauorē ꝓmereri conentur. Quod Quint. in. 9. ſūmoꝑe dānat. hoc aūt perſius exēplo pedi cōprobat q̄ accuſatus furti etiā in periculo capitis tāta laudis cupiditate agebat̃. ut fer̄ relictis cauſe argumētis: exornationib⁹ tm̃ ppl'o ſtuderet placere: adeo laudis & gl'ie deſiderio uexabat̃. itaq; ad antitheta. i. contrapoſita & reli Pedius.

quas figuras cõuertebaꝫ. Senſus eſt igitur. ſenex cũ ſis in qua ætate prudẽtia maior ineẽ debet nõ ne pudet huiuſmodi aſſentationibꝰ delectari & cũ de uita tua agatur ſollicitũ eſſe de laude adipiſcẽda. i Pericula. quæ ex tali aſſentatoria laude: q̃ inſanire prope nos facit oriuntur. & defendere teipſum in iudicio capitis. k Capiti cano. i. a capite cano. hinc eſt poetæ ardor. ꝙ etiã cũ in periculo uitæ tum etiã in extrema ætate laudis tãtopere anxius ſis. a Qui optes. qn uehementer laudari tibiq; applaudi deſideres & ingẽti uoluptate afficiaris quũ audis aſſentatores ſcripta tua: quæ tepida ſunt decẽter ac bene cõpoſita ꝑdicantes.

Pelleꝫ. qn[a] tepidũ[b] hoc optes audire decẽter
Fur[c] es ait pedio. pedius[d] qd: crimina[e] raſis[f]
Librat[g] in anthitetis[h] doctas poſuiſſe figuras[i]

b Tepidum. quæ ineptæ deſcripta ſunt iure tepida nũcupanꝫ. cum in calore ſanguinis ingenii uis cõſiſtat. uel tepidas & frigidas laudes itelligit. ſic enim dicere ſolent laudatores. Hora. li. poetriæ. Clamabit enĩ pulchre bñ recte. quia ficte & frigide laudaꝫ cum adulatio oĩno fit. c Fur es ait pedio. i. aliquis furti pedium accuſat. ornatu laſciuiaq; uerboꝝ atq; arte orõnis tm̃ romanos teneri dicit. ut nõ ſolũ in poematibꝰ ſed etiã in cauſis peragẽdis eiuſmodi multitudine abutanꝫ. Exẽplũ pedi quẽ pro quocunq; ponit qui laudẽ ſibi etiã in capitalibus criminibꝰ refellẽdis exornationibus uerborũ & ſiniarum quærit. Hic eſt ille bleſus pedius qui ſub nerone auctore tacito motus eſt ſenatu. accuſantibꝰ cyrenenſibꝰ uiolatũ theſaurũ ab eo æſculapii. delectumq; militarem ꝑcio & ambitione corruptum.

Pedius. d Pedius qd. qua defenſione ſe pedius tueaꝫ cum in ius uenit oſtẽdit. e crimina. nõ carmina legendũ eſt. ſed crimina qbus accuſatus eſt. hoc eſt pedius nequaq̃ refellit obiecta crimina. uerũ ad figuras & exornationes decurrit cũ obiecta crimina debeat ualidis rõnibus confutare. qm̃ ꝑ magna reo uincẽdi ſpes in cõfutatione locata eſt. eiꝰ loco figuris elocutionis abutiꝫ atq; in re leui fucoq; orõnis occupatꝰ uires ac neruos cauſe prætermittit. f Raſis. ideſt politis & elimatis tanq̃ pilo carentibus. qa neutrũ altero uerboꝝ oĩo plus habet. g Librat. ponderat æſtimat expẽdit. & quadã uerboꝝ moderatiõe trutinat. i. tanti quidem æſtimat exornationẽ & figuras orõnis ſuæ quanti furtũ & obiecta cenſenꝫ. ut facile ſperet hiis exornationibꝰ & abſolutionẽ & laudẽ poſſe ꝓmereri. Librare aũt a libra eſt tractũ. h Antithetis. i. cõtrapoſitis. q̃ figura. ſm

antitheta. qntil. in. 9. ſonat cõtentio. & nõ fit uno modo tm̃. nam fit ſi ſingula opponunꝫ ſingulis. ut uicit pudorẽ libido, timorẽ audacia, rõnem amẽtia

Et bina binis nō ut nři ingenii: ueſtri auxilii eſt & ſnie ſentētiis ut dńcẽ in cōtionib⁹: iaceat in iudiciis. Teren. in andria Antitheton facit. ut per falſas nuptias uera obiurgandi cauſa. & alibi in eadē. Quæ ſe ſe inhoneſte optauit parare diuitias potiuſq́ in patria honeſtæ pauper uiuere. i Figuras. græce ſchemata dicunt. Duplex eſt figurarū genus alteruȝ ſńiarum. alterū uerborū. figura ut fabius tradit eſt ſicut noīe ipſo patet cōfirmatio quædā orōnis remota a cōmuni. Ergo figura eſt arte aliqua nouata forma dicendi. Figura.

Laudat[f]: bellū h[a]: bellū h[b]. an romule[c] ceues[d]
Mē moueat[e] qppe & cātet[f] ſi naufrag⁹ aſſem.

a Bellū hoc. uerba laudatoris quæ pnūciatiue legunt. & cū admiratione adulatoris mō. b Bellū hoc. iter rogatiue & cū indignatiōe pferunt a poeta qui eum carpit: a quo adulatorio geſtu nimiū poeta laudat. Nam quærit poeta. belluȝ hoc. quaſi dicat nō ex uero animi iudicio ſed ficto laudas. tu. ſ. qui tā laſciua ſcripta laudas. dicisq́ hoc bellum eſt. es ne tam perditis morib⁹ hæc ut probes. c An romule. In cōtemptū dictū eſt. quaſi nequaq́ romulo ſimilis. Romulū. n. pro romanis ponit: qui eundē quem coluntimitari deberent. i. o romanæ hoc qđ laudas & dicis eſſe bellū eſt ne uere bellū. d Ceues. an ad turpitudinē Inclinatus nō ſincere iudicas. Tanq́ de uirilitate romuli dubitaret an romule ceues inqt. Moris. n. romanoꝝ ſcriptoꝝ fuit quū in quēpiā iueherēt Romulū iuocare. Catull⁹ Cynede romule hæc uidebis & feres. Ceuere aūt cynedoꝝ eſt lenit & obſcene clunes duȝ ſubagitant mouentiū. Iuue. ſaty. 2. Ego te ceuentē ſexte uerebor. ſūptū a canib⁹: qui clunes agitādo blandiunt. Mart. li. 3. Epig. 96. In neuolū. Sed pedicaris ſed pulchre neuole ceues. e Men moueat. ſimilitudo eſt apte cōcinneq́ poſita. ita hæc ferunt a poeta quaſi aliqs dixerit tu quoq́ ad hos laudandos iis exornationib⁹ & uerboꝝ & ſńiarum moueretis & ipſe rńdeat me ne moueat. i. nullo pacto adducar ut hæc laudē ſi reum uidero tali uerboꝝ artificioſo lenocinio ſe tuentē. perinde ad miſericordiam cōmouebor: ac ſi naufragū caſum ſuū in tabula depictum circūferentem cantare audirem. Cui ſic cantanti: cum plorare debeat ſe aſſem daturum negat. Quo dicto illud horatianum in poetria oſtendit illi in primis dolendū eſſe qui ſui miſereri alios uelit. f Et cantet. erat conſuetudo apud antiquos. ut qui naufragiū feciſſent illđ ex humeris in tabella pictū circūferrēt: mēdicantes ne ab oībus cogerent caſus ſuos narrare. Mart. li. Epig. Nec faſciato naufragus loq̄x trūco. Iuue. ſaty. 14. uerſus fi. Naufragus aſſem dū rogat & picta ſe tempeſtate tuetur. Ceuere.

Virg.li.12.Seruati ex undis ubi figere dona ſolebant.Laurēti duo & no
tas ſuſpendere ueſtes.Oſtendit igiť poeta ſumpto exemplo a naufrago
ut ſupuacaneū eſt & paruꝫ ꝓdeſt naufragis cātare caſum ſuū cum eū pi
Naufragus. ctum habeāt in tabella.qđ quidē ſatis eſt ad miſericordiā hoīum alliciē-
dam.ita & poetæ & oratori nō cōuenire oſtētare ſe ſcriptis ſuis.i.laudē
& uerborū & ſniaruꝫ & figuris querere cū argumēta cāe tm̄ ſimplr ſint
proſequenda.nec affectatis exornationibus utendum.ordo eſt. Et pro-
tulerim aſſeꝫ
ſi cantet.

Protuleri[a].cātas[b] cū fracta[c] te in trabe pictū
Ex humero portes.uerū[d] nec nocte paratū[e]
Plorabit.q me uolet incuruaſſe[f] querella.
Sed nūeris decor[g] ē & iūctura[h] abdita crudis[i]

a Protulerīꝫ. i.nec ob eam rem qa cātet dedero aſſem Hæc oīa me-
taphoricos ad poetam accomodanda ſunt.i.ego quidem nō laudauero
eum quia exornationibus & figuris affectatus commendet ſcripta ſua.
b Cantas. Ironia eſt.i.exornationib⁹ uteris & ita ad oratorē refferas. ſi
aūt ad naufragū applices.hic eſt ſenſus cantando & ſublata uoce mendi
cas naufragiū tuum oībus p̄dicans. & hinc oſtēdit indecorū eſſe poetis
& oratorib⁹ cū eoꝝ uirtus nota ſit uelle exclamationib⁹ & crebris figu-
ris uerborū laudem ſibi q̄rere. Quod turpe eſſe oſtēdit fabius cū ita ait.
Ideoq; magis nobiles ut nouitate aurē excitent ita copia ſaciant. Nec ſe
obuias dicēti ſed cōquiſitas & ex oīb⁹ latebris extractas cōgeſtaſq; decla-
rant. Ergo ita figuris ſcripta exornāda eſſe docet.ut nō conqſitæ ſed ob
uiæ ſcribēti fuiſſe uideanť. c Fracta i trabe. i.naui fracta.uel in aliquo
Trabs. fracte nauis fragmentò.in quo picta nauis una cū nautis ut dictū eſt cir
cūferebať a naufrago. Alibi.ſaty.6. Trabe rupta.brutia ſaxa prēdit ami
cus inops.& paulo inferi⁹.largire inopi ne pict⁹ oberret Cærulea in ta-
bula. d Uerum. pro uere. nomen pro aduerbio.i.nō ſimulate. quia
nō me flectit qui ociū oī die habet & ſe plorare fingit. e Nec paratuꝫ.
Si a me uolet laudari uera cauſarū argumēta & ad rem ꝑtinētia ꝓſequa
tur.i.ex animo & corde uere doleat & ſe ſine talib⁹ dicendi figuris tuebi
tur qui me uolet ad ſui miſericordiā cōmouere. f Incuruaſſe. Flexiſ-
ſe ad laudē uel miſericordiam.ut hora. in arte.ibi. Si curat cor ſpectātis
tetigiſſe querella. g Sed decor. Cum pſius eiuſmodi ſermonis laſci-
uiam & mollicie rep̄hendiſſet.rn̄det aduerſarius decorē quo ueteres ca-
rebant tali ſcribendi ſtilo quæſitū eſſe. & ea carmina oīno laudanda eſſe
quia mira uerborū cōpoſitione conſtēt. h Iunctura. cōpoſitio quæ-
dam uerborū occulta & obſtruſa.ea.n.demū oratio optima habeť quæ

eleganti uocabulorum cõpoſitione & ordine cõſtat. i Numeris crudis. i. quos crudos appellas tu Perſi. i. nihil ſaporis hñtes ut imaturos uerſus. a Claudere. i. finire quaſi qui aliena imperfecta quoquomõ finiret. au- ctoritatẽ poetarũ ſui ſeculi affert qui ſic uerſus cõponere cõſueuerũt. ut oſtẽdat nõ rephenſionẽ: ſed laudẽ illos mereri qui cum lepore ac uenere ſcribũt. uel Neronẽ irridet qui tam indecẽter atq; inflate & ſua carmina ſcriberet & aliena ĩperfecta quoquõ ſuppleret. quãuis tranquillus affir- met ad manꝰ ſuas peruiiſſe libellos nerõis cũ qbuſdã notiſſimis uerſibꝰ ipiꝰ chirographo ſcriptis ut facile appareret nõ trãſlatos: aut dictãte aliquo exceptos ſed plane q̃ſi a cogitãte atq; generãte exaratos. ita mlta & deleta & idicta & ſupraſcripta inerãt. b Sic didic. ſic. ſ. ut eſt. didicit. ſ. nero. c Berecynthius. i. cibelicꝰ. Berecyntes. n. iſula q̃dã eſt. & mons & urbs in phrigia. Simplr uero ut ſcribit Strabo li. ſunt phriges troeſq; ppe Idam habitãtes qui rheam pcipuo uenerãtur honore eius Orgia frequẽtantes. hanc quidã deorũ matrẽ uocant. ueſtã deam phrigiã magnã. a locis autẽ Ideam. Dindimenã. philenã. peſinun tiam & Cybelem. Græci ſane miſtros eius nũcupant uno uocabulo. Cu retes. eoſdem & coribãtes dicunt. de hac ſcripſi in dictionario. & i fi. ſcdi æne. Virgi. d Athis. quidã ꝓpriũ nomẽ poetæ dicunt. Martialis. li. 2. Epig. 87. Nec dictat mihi luculentus athis. Nõnulli poetæ ponũt. cõfi ctum nomẽ pro euirato ac molli. Peritiores quidam nõ ꝓpriũ aut effi- ctum poetæ nomẽ. ſed fabulam ipſam de athi cõſcriptã intelligũt. quæ talis eſt. Puer phrigius a Cybele matre deorum amatus cũ ei caſtitatẽ pro miſiſſet: quã in nympha ſangaritide nõ ſeruauit. Nymphaq; ſuppliciis affecta periiſſet. correptus furore putãs domos ut ſcribit Ouidiꝰ: ruere diffugit omne tectũ. & per ſumma dindimi montis phrigiæ diſcurrẽs: arrepto lapideo cultro ſeipſũ excaſtrauit. unde Oui. li. Ha pereãt par tes quæ nocuere mihi. Nullaq; ſint ſubito ſigna relicta uiri. Catullus tñ aliter ſcribẽs tradit puerũ cum ex aqua galli fluminis phrigiæ bibiſſet i furorem ex aquæ natura cõpulſum. ſ. ſilice ſe caſtraſſe. Tandem e mõte elapſus in arborem pinum cõuerſus eſt. Ad huius pueri imitationẽ Cy belis ſacerdotes qui galli cognominati ſunt a gallo fluuio phrigiæ quẽ accolunt ut ſcribit Plini. lib. 6. cap. 32. & lib. 35. cap. 12. in fi. eunucabant Iuuena. ſaty. 6. Et ingens ſemiuir obſceno facies reuerẽda minori. Mol- lia qui rapta ſecuit genitalia teſta. Et quia diximꝰ in nympha ſangaride illud ſciendũ ſangaritidẽ ꝓpriũ nõ eẽ nomẽ ſed patronimicũ a ſangario

Claudere[a] ſic didicit[b] uerſũ berecithius[c] athis[d]

Claudo

Berecintes. Rhea. Veſta. Cybele. Dindimena. Idea. curetes. Coribãtes. Peſinuncia. Athis.

Gallus. Pinus.

Sãgariꝰ

fluuio phrigiæ. a Et q ceruleū ꝛc. Aliud eſt carmē meo iudicio Neronis qđ ipſe ſcripſit uel repertū ſuis cōnexuit. qđ irridet ut nimis altum & inflatū. b Nerea. pro mari poſuit cū deus marin⁹ ſit Oceani & thetios filius. c Delphin. delphini fabulā pelago illudētis. ac Arionē me tinneū uel quēpiam aliu3 deuehentis ab aliquo ei9s ætatis poeta deſcriptam reor. Arion aūt nobilis cantor fidibus fuit: loco & oppido Mitilenus: is cum in ſicilia3 atq italiā uenisset aureſq oium menteſq demulsiſſet: qſti b⁹ & uoluptatibus amoribuſq hoiu3 fuit. grādiq pecunia cōparata domū redeunti a nautis cædes parata eſt. Quod cum cognoſceret traditis oibus bonis īpetrat ut ſibi liceat oia ſua indumēta & fides cape & canere carmē caſus illius cōſonabile. atq ibi mox de more comptus & ornatus ſtanſq in ſumma puppi carmen qđ orithiū dicit uoce ſublatiſſima cātauit iecitq ſe ſe procul in profundū. ſed a delphino dorſo ſup fluctus edito incolumis tenarū in terram laconicā deuectus eſt. Hero. & Gelli⁹ teſtes.

Nereus

Arion.

> Et quí cæruleū[a] dírimebat nerea[b] delphín[c]
> Síc[e] coſtā[e] longo ſubduxímus[f] apœnníno[g].
> Arma uíꝝ[h]. ñ ne h⁹ ſpumoſū[i] & cortíce[k] pígui

Delphi

d Sic. Aliud uitiū in carmine neroniano rephendit. oſtēdit. n. indecorū eſſe in qnto pede heroici carm̄is frequēter affectate ſpondeū poni. ut eſt illđ uirgilianū. li. 3. æne. Cornua uelataꝝ obuertim⁹ antēnarū. Lucanus li. 1. Altus cæſorū pauit cruor armentoꝝ. Nam nero id in troicis ſuis affectauit: in cui⁹ inuidiā hanc fere totam ſatyrā ſcri. ſic. ut p hoc carmen patet. e Coſtam. i. ſyllabam. f Subduximus. ſubtraximus. g Longo apēnino. i. carmini exametro lōgis ſyllabis extenſo. qđ longum dicit ad ſiītudinē apœnini mōtis. cui carmini coſta ſubducit cum ſpōdeus pro dactilo quinta in ſede ponit. uerſumq antiqoris poetæ eē uolunt. quidā uero apœninū montē pro multitudine ueterū poetarū. & coſtam pro coꝝ ruditate duricieq accipiūt. ut rñdētis depulſio talis ſit. hunc noſtrū ſcribendi morē o perſi nō iure arguis q nimis apparat⁹ & mollis ſit. Eiuſmodi. n. ſtilo ruditatē oēm tanq̄ ſiluoſam quandā coſtā apœnnino lōgo. i. multo carmini abſtulim⁹: decorēq ac uenuſtatē omni turgiditate remota addidimus. Mons aūt apœnnin⁹ ab alpib⁹ incipiens per mediā italiā excurrit quā in duas ptes ſepans a dextris inferum mare relinqt a ſiniſtris aūt ſuperū in ſiculumq uſq fretum ꝓgreditur. h Arma uirū. q multā inflationē carminib⁹ nouiſſimi poetæ ſubtraxerint exēplo oſtēdit. dicit eni. Nōnc tibi o perſi ut cæterorū omittā: uel maronianū opus inflatū turgidūq uidet. nō hic carpit uirgiliū ut quo

Apēninus.

rũdã ẽ opinio ſed uerba ſũt excuſantis uerſus crudi poetæ. i Nõ ne hoc quaſi dicat ſi hoc uitio non das neq; id ſupius dandũ. k Cortice pingui. Craſſum ſuperbũ & tumidũ. a Ut ramale vet⁹. uetus trũcus qui nõ fa cile flectiť. dr̃ aũt hic ram⁹ & hoc ramale. ut dixi in. 4. geor. & ramea co ſtis ſubiiciunt. nam tale carmẽ ut nimis durum irridetur. Horati. lib. ar tis poetice. Fortunã priami cantabo & nobile regnũ. ſequiť enim quid nam igiť te- neru; & laxa ceruice legen dũ eſt. ex quo apparet ſupi ora carmia eẽ rephenſa qa dura & nimis ſonãtia eſſent. ut erunt & ſequẽtia. Torua mi malloneis ĩplerunt cornua bõbis. b Pregrãdi. i. ualde grãdi. magno cortice ſuberis q̃uis ipſa arbor ſuber parua ſit. Et ſi ſcio ꝑgrandi ſubere ſcriptũ in oĩbus fere exẽplarib⁹ ꝑterq̃ admodũ paucis repiri. ego tñ ue- grãdi potius q̃ ꝑgrandi legendũ putarim: ut dixi in Hora. ſup ſaty. 2. li. pri. Ve pallida lecto deſiliat mulier. qdã putarũt ue pallidã nũc unã ptẽ orõnis eſſe. ut uegrãdi ſubere coctũ. uegrãdẽ uero male grãdẽ & paruũ ſignificare ac minutũ. apertũ eſt ex ſubere q̃ mia eſt. ue. n. ſyllabã rei puæ ueteres ꝑponebãt. unde ue iouẽ. i. paruũ iouẽ. & uegrãdẽ fabã. i. minu- tam fabã uocabãt. Auſoni⁹ ſcđo epigrãmatũ. hic ſæpe falſis meſſib⁹ ue- grandib⁹. Varro li. 2. De fœtura ouiũ. Quod quæ poſtea cõcipiũt fiũt uegrãdes atq; ĩbecillæ. c Subere. i. cortice. Virg. li. 11. æne. Huic natã libero & ſilueſtri ſubere clauſam. Suber ut ſcribit. Plini. li. 16. ca. 9. in fi. eſt arbor minima ĩter glãdiferas. Glans peſſima &c. d Coctum. i. anti quũ & maturũ. Scribit ſerui⁹ multi tẽporis aliqd recoctũ uocari. Virgi. li. 11. æne. Solidũ nobis & robore cocto. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 5. Hoĩes longo rerũ uſu & tpis exercitatos recoctos appellauit. Plerũq; recoctus ſcriba ex qnq; uiro coruum deludet hyantẽ. e Quid nã. ueluti offenſus monitor q poeta talia irrideat carmina ut nimis ſonãtia & plena: ita eũ interrogat: ut oſtendat talia carmina nõ eſſe rephendenda quãdo ab oĩ- bus poetis omnia pari mõ fiant. Ad qđ perſius ridens ſubiungit. quat- tuor carmina ſequẽtia neronis quaſi oſtẽdens illa nõ eſſe nimis ſonãtia & plena. ſicq; neronẽ irridet. dicit igiť monitor. ſi ſtilus uirgilianus tur gidus & inflatus uidetur tibi. quid graue & ornatum putandum eſt. f Teneru;. nõ nimis durum. fluxũ. delicatũ & plenũ. g Laxa ceruice. i. libero & remiſſiore ſono nec tã erecta uoce. & quæ ꝑ q̃litate carmis in flectať. ſũpta metaphora ab eqs q laxatis habenis collũ ſubmiſſi⁹ gerũt.

Vt ramale[a] uetus ꝑgrandi[b] ſubere[c] coctum[d].
Quid[e] nã igr̃ teneru;[f] & laxa ceruice[g] legẽdũ ẽ

ramale. Ram⁹. Suber. Vegrande. recoct⁹. Ceruix.

a Torua. terribilia quaſi terua a terẽdo Virgi.li.bucco.æglo.2. Torua
Toru⁹. lecna lupũ ſeqt̃.ad ſonantiu ʒ toruitatẽ reſpexit. Toruũ aũt a tauris tra-
ctum eſt.cum quadã truculẽtia irati reſpectãt. Cornua uero iflexa erãt
Tubicẽ a curuo ære ꝙ ea curuarent̃ cognoĩata: Inde cornicẽ: ut a tuba tubicẽ de
Cornu. riuat̃. In orgiis aũt ꝑpterea cornibus utebant̃.ꝙ bacchus illis in capite
uſus ſit cum de indis triũphauit.& quia primus militiæ ordinẽ docuit.
At uero cornua dedit antiq̃tas. uel ꝙ hoies nimio uino cui⁹ ipſe inuen-
tor fuit truces fiant. uel ut Diodo.placet.ꝙ prim⁹ tauros iugo ſubmiſ-
ſerit atq; arare terras docuerit. Et ſi quidã hec perſii uerba putãt cũ indi-
gnatione iterrogantis.an hæc talia carmina ſint.quæ laxa ceruice legan
tur.ſatius tñ eſt ut ea rñdenti aduerſario tribuam⁹. Cum eni interroga-
rit qd laxa cer
uice legendũ
eẽt ex quo uir
giliũ nõ ꝓba
ret rñdet ille

Torua[a] mimalloneis[b] iplerũt cornua[c] bõbis[d]
Et ſectũ[e] uitulo[f] caput ablatura ſuperbo

hæc carmina q̃ ſubiũgit eiuſmõi eſſe ut iocũde ac flexibilr legi poſſint.q̃
ſane carmina uel alicui⁹ qdem poetæ cõtẽporanei. uel nerõis principis
ſunt.quẽ cõſtat auctore ſuetonio uerſus notiſſimos cõſcripſiſſe. hos aũt
maxime fuiſſe neronis illud affert ſuſpitionẽ. ifra Sed quid op⁹ teneras
mordaci rader̃ uero Auriculas. Eos ut nimis plenos & tumidos irridet
ut Hora.in poetria carmẽ antimachi. Fortunã priami cãtabo & nobile
regnũ. & Marti.li.6.Epig.62. Quid cũ pãticibus laxis & cũ pede grãdi.
Et hora. Furi⁹ hibernas cana niue conſpuit alpes. hos ergo uerſus poeta
poſuit in eorum rep̃henſionẽ qui grandiorẽ ſonum captantes. rerũ ſen-
ſus nequaq̃ aduerterent. b Mimalloneis. Mimallones bacche mulie-
res bellicoſe ſunt cornua in orgiis ferentes. eaq; ſpũ inflantes. Cogno-
Mimal- minate a Mima monte Ioniæ, de quo Plini.li.5.ca. & ſtrabo.li.14.
lones. referunt. In ionia eni iuxta lebedũ: quæ urbs nõ procul a mimante loca-
ta eſt. artificiũ liberi patris cõuẽtus eſt & ionũ habitatio uſq; in heleſpõ-
tum in qua ſolẽnia & certamina libero patri quotãnis cælebrant̃.uel di-
cuntur mimallones a mimume.græ.i.imitor qđ imitent̃ bacchũ. nam
ut ſcri. Strabo. Syleni. Satyri. bacche. lenæ thiades. mimallões Naiades.
Nymphæ.& quos tityros uocãt. ſacerdotes fuerũt bacchi. Ouidi⁹.li.
de arte amãdi. Ecce mimallonides ſparſis in terga capillis. Ecce leues ſa-
tyri præuia turba dei. Ebrius ecce ſenex pando ſilenus aſello. uix ſedet &
Bõbus. preſſas cõtinet arte comas. Dum ſequit̃ bacchas. c Cornua. qbus utũt̃
Agaues in ſacrificiis bacchi. d Bõbis. ſonitib⁹. nomẽ fictũ a ſono uocis. ut ſcri
pſi in dictionario. e Et ſectũ. hoc uerſu tãgit fabulã Agaues. Nam pẽ-

theus echionis & Agaues filius thebaru; rex liberi patris numē & ſacra cōtemnēs.cū eo acceſiſſet ubi illa celebrabātur.ira dei. Agaue mater furore & temulētia percita una cum reliqs bacchis:uitulū cū eſſe credentibus.pentheū interemit & diſcerpit.& oium prima caput abſtulit. unde a luctu ſortit⁹ eſt nomē.Nā penthos ſignificat luctū. Pagus aūt ex quo pentheus deduct⁹ & diſcerpt⁹ fuit ſcholus appellatur. in ora eſt apulie ſub citherōe.auctor Strabo li. f Titulo. Ouidi⁹ Aprū dicit uiſum fuiſſe.ut Ille mihi feriendus aper. more poetaru; nomen pro nomine poſuit ut domitus polucis habenis.cum caſtor equorū domitor fuerit. Echion. Pēthe⁹. Schol⁹.

a Baſſaris. i.Agaue ſacerdos bacchi. Nam bacchæ baſſarides dictæ ſunt a baſſareo uno ex cognominibus bacchi. baſſare⁹

Baſſaris[a]. & lyncē[b] mēas[c] flexura corymbis[d]
Euion[e] igeminat.reparabilis[f] aſſonat echo[g]

Hora. Ode.18.li.pri. car. Nō ego te candide baſſareu Inuitū quatiā. A genere autē ueſtis qua induebaſ bacchus dictus eſt baſſareus. & ſane talaris ueſtis ad pedes fluebat. Sta.li. Si decet aurata bacchū ueſtigia palla uerſ. A baſſara loco libiæ alias lidiæ cognominata eſt ubi fiebat.tali.n.ueſte & numina uti dicunſ. Virg.li.1.æne. Pedes ueſtis defluxit ad imos.ut alii uolūt dicitur a poren biſon.i.a uallibus per quas ſacrificantes feruntur. de hoc dixi in Oedipo.Sene.& in dictionario. b Et lyncē. a tigrib⁹ lincibuſq; bacchi currus trahebaſ. Sta.li Effrenæ dextra leuaq; ſequuntur lynces & uda mero lambūt retinacula tigres. Baccha uero mulier ſacerdos i liberi patris miſteriis lyncē ad dei currū poſitā tanq̄ auriga deflectebat. Linx quidem baccho dicatū aīal eſt. Virg.3.geor. Quid lynces bacchi uariæ. Pli. li.11.ca.47.& li.28.ca.8.linx binos utrinq; digitos habet linguāq; ſerpentiū ſimilē in magnā longitudinem porrigit grādibuſq; ungulis ceu gracculus eſt circūagitq; collum in aduerſum ſe; Eius aīalis urinā ſcribit Pli.li.8.ca.38.& ca.21. Vbi reddita fuerit glaciari i gēmas carbūculis ſimiles.Oui.li. Victa racemifero lyncas dedit india baccho.E quibus ut memorāt quicqd ueſica remiſit uertiſ in lapidē & cōgelat aere tacto. Baccha Linx.

c Menas. a menone græ.uerbo.qđ furorem ſignificat appellatæ.ut Dio.i.5. Bacchæ mulieres ſūt liberū patrē ſemp ſequutæ. d Corymbis. i.racemis hederæ:quæ baccho iō dedicatæ ſunt.q; cū uictor ex india rediret coronas hederæ portauit. Tibullus.Sed uario flore & frōs redimita corimbis. e Euion igeminat. ex eu.qđ bonū ſignificat & hios filiū euhius cōponiſ.i.bone fili. Bacchus eni in leonē cōuerſus prim⁹ deoru; oium gigātheo in plio affuit.Rhœtūq; iterfecit.ex quo facto eū Iuppi Menas. Corib⁹. Euhius.

ter ita laudauit. euhiæ. i. bone fili. ſm alios uox bacchantiũ eſt. Nã liber cũ in bello gigãtheo dilaniat⁹ a gigãtib⁹ fuiſſet ut ſcripſit Orphe⁹. Iup piter quærẽs eum magno clamore & lamẽtatione ita appellabat. qđ po

Euhion ſtea in eius ſacris ſeruatu3 eſt. ob quod ingeminari euhion dixit. Ouidi. in arte. Pars hymenea canũt. pars euion. euio clamat. f Reparabilis. i.

Echo. quæ repetis uoces & uerba audita. g Echo. i. reboatio. ab echin. i. re ſonare. quæ ipſa uocis repcuſſione ut in cõuallib⁹ & concameratis locis audim⁹ repat. natura enim locorũ euenit & plærunq͡ conualliũ ut acce pte uoces numeroſiore repcuſſu multiplicent̃ ut Pli. li. 36. ca. 15. ſcribit.

a Hec. talia poemata. In dignãter cu3 acrimõia uul tus & ceruiciſ agitatiõe. uo

Hæc[a] fierẽt ſi teſticuli ulla paterni
Viueret[b] in nobis. ſũma[c] delũbe[d] ſaliua.
Hoc[e] natat i labris. & i udo[f] ẽ menas[g] & atys[h]

ceq͡ clariore legendũ eſt. ait. n. perſi⁹. ſi qđ in nobis utilitatis patriæ ſup eſſet. nequaq̃ ſcripta huiuſmodi ꝓbarem⁹. quæ ſemp de baccho tm̃. & ſa tyris & Cybele loquant̃. & dura nimis & plena carmina. oſtendẽs id ꝓ uenire ex nimia poetarũ icuria. qui ſi diligẽtius ſtilo ſuo uterent̃ elimati us ſcriberẽt. Eſt igit̃ ſenſus. ſi nos haberem⁹ aliqđ maiorũ nr̃orum. hæc a nobis nõ fierẽt. b Uiueret. i. ſi nõ degenerauiſſemus a noſtris parẽ tibus. uel ſi maſculi eſſemus & nõ delumbes. c Sũma. i. hoc tm̃ poe tis tẽpoꝝ noſtroꝝ in ꝓmptu eſt. ut de bacho & Cybele ſcribãt. quoꝝ ſa crificia cõia fuiſſe apud phryges ſtrabone auctore ꝓdunt̃. Nã ita home. in palamede chorũ loquentẽ dicit. Cũ patre libero laſciuiẽs. qui per ida3 lætatur Cara cũ matre tympanoꝝ ſonitu. Et cõgregãtes in Silenum & Marſiam & Olympũ & tibiarũ quærẽtes reptores cælebranteſq͡ rurſus

Delũbe. bachica & phrygia ſimul cõferunt. d Delumbe. hæc mollia & eneruia ſæpe legim⁹ crebroq͡ in ore habem⁹. ueluti ſoluta. tanta repletione fer tur carmen. qualia ſunt quæ pceſſerũt. Scribit tacit⁹ ciceronem a Caluo male audiuiſſe tanq̃ ſolutũ & eneruẽ. A bruto autẽ ut ipſius uerbis utar tanq̃ fractũ & elumbẽ. genitalis aũt ſeminis ſedes in lũbis eſt. unde in ſa cris lris. ſint lũbi ueſtri pcincti. Delumbẽ uero hoiem effeminatũ & mol lem ob nimiã uenerẽ dicimus. hinc delũbe carmẽ. ore laſciuo minimeq͡ uirili transfert̃ adumbratũ. nihilq͡ fidei habẽs. uel fractũ & enerue. qm̃ i

Vdus. lumbis & renib⁹ uirtus eſt. e Hoc. carmen laſciuũ. f Et in vdo. pala to & ore. Exaggeratio eſt rei. in ſaliua in labris in udo & natare. uocis. n. iter udũ eſt quæ per udã arteriarũ ac fauciũ uiã labitur. Virgi. li. 7. æne. de Almone. hæſit. n. ſub gutture uuln⁹. & ude uocis. g Menas. i. car

men de baccho.ut ille Torua mimalloneis ĩplerũt cornua bombis.i.de
Menade atq; aty uerſus crebro legũť. h Atys. ꝓpter id berecithi⁹ atys. Atys.
a Nec pluteũ. Incuriã notat poetarũ neq; accurate neq; apposite ſcribẽ
tium.Ex hora.trãſtulit in ſermo.ſaty.10.li.pri. Sæpe caput ſcaberet ui-
uos & roderet ungues.ut dixi in Iuue.ſaty.7.Laurũq; momordit. Stil⁹
aũt tardus potius ac dilligens q̃ celer & lãguidus eſſe debet.Nam quod
bene ſcribitur ſatis celeriter ſcribiť.qui uero morã ſtilo iudiciũq; appo-

Nec pluteũ[a] cædít nec demorſos ſapít ũgues
Sed qd opus[b] teneras[c] mordací[d] radere[e] uero
Auriculas.uíde ſis[f].ne maiorũ tibí forte
Límina frígeſcãt[g]. ſonat[h] híc de nate canína.

nũt in ipſo li-
mæ labore cũ
res & uerba ñ
ſuppetũt ira-
ti interdu3 &
caput ſcabũt
& pluteos cæ
dunt & extre
mos ungues morſicãt:q̃ tñ corã aliis fieri nõ decet.Nã ut ſcri.Quiti.Ri Vnguis
dicula ſunt niſi cũ ſoli ſumus.Plutei ꝓprie crates erãt corio crudo inten
tæ.quæ militib⁹ opus faciẽtib⁹.ne ab hoſtibus lædi poſſent opponebã
tur. Poſtea uero ẽt tabule qbus aliqd præ ſepireť eodẽ noĩe dictæ ſunt.
hinc libroꝝ & tabulaꝝ ſignorũq; repoſitoria plutei appellanť.Iuuena.
ſaty.2.Et iubet archetipos pluteũ ſeruare cleantes.de hoc dixi in Caligu
la Sueto.& in Milite Plauti. b Sed qd opus. Interrogat aduerſari⁹ qd Pluteus
cauſe ſit cur alios rep̃hendendo odiũ in ſe cõtrahit.Admonet aũt ex eiuſ
modi ſcriptis cauendũ eſſe ne ſupplicio afficiať.aut ei mortis periculu3
imineat.dum tam apte nobilitatem inſectať. q.d.ſuperuacaneum eſſe.
c Teneras. molles & tractabiles.Neronis potiſſimũ & cæterorũ nobi-
lium ut ſupra.Nõ ſi qua elegidia crudi dictarũt ꝓceres. d Mordaci. qa
ueritas morſum habet & odiũ creat. e Radere. rep̃hendere perſtrin
gere.lacerare.mordere.tangere.tractũ a medicis qui cultro uulnera ra- R ado.
dere & reſecare ſolent.Perſius.ſaty.5.Pallẽtes radere mores doctus.Ma
gna uero in hiis uerbis eſt uis. Nã mordax uerũ eſſe & nõ tãgere ſolum
ſed radere aures atq; teneras dixit utpote quæ celeri⁹ rep̃henſionem ad
mittant ꝓptereaq; uehemẽtius indigneť. f Vide ſis. uide ſi ſatyram
ſcripſeris ne a potentiorib⁹ occidaris.Aemulatio eſt hora.li. O puer Sis.
ut ſis uitalis metuo & maioꝝ ne quis amic⁹ frigore te feriat. Vide ſis.i.
uide ſi uis.hoc eſt caue tibi.quia iperatiua uerba uelut cõtumelioſa ſunt.
addebant ueteres ſis qđ ſignificat ſi uis. Teren.in Eunucho.fac nunc ſis
ut ꝓmiſſa appareãt. g Frigeſcant. tibi frigida fiãt horrore mortis.ut
hora.ſupra.ne qs frigore te feriat.Virgi.in.12.Aſt illi ſoluuntur frigo-

re membra.ideſt morte.frigeſcere.n.potentioru3 limina nihil eſt aliud
Irrito. q̃ potentioribus frigore.i.morte.quæ frigus ui caloris extincta inducit
R. feriri. h Sonat hic. i.in domo neronis aut diuitũ. a Littera canina.
littera canina dicit̃.r.quã canes irati reſtrictis dentibus ringendo iterãt
& exprimũt.Nã irritari dñr ꝓprie canes.ut dixi in adelph. Teren.ne ſi
magis irritatus ſiet.& in amphitr.Plauti.Lucilli⁹.Irritata canis ꝙ r quã
plurima dicat. b Per me qdẽ. pmiſſio eſt nõ ex uolũtate ſed ex ſtoma
cho ꝓficiſcens.uel Ironice reſpondet pſius q̃tum ad me pertinet nemo
nigra turpiꝙ nota afficietur.nihil enim in quẽpiam ſcribam. ſed q̃tum
in me eſt con

Album. ceſſero oia eſ- Líttera. p me eqdem ſint oia ꝓtínus alba
Niger. ſe optima. Nil moror.euge oẽs &.n.bñ míre erítíſ res
Euge. c Alba. cãdi- Hoc íuuat.hícíngs ueto qſquã faxítoletũ
da polita ſine
macula . aut
bona. ſicut ni

grum malum dicimus.ut dixi in ſatyra.4.Horati.li.1.ſermo.Hic niger
eſt.hunc tu romane caueto. & in Iuuena.ſatyra.3. Maneãt qui nigrum
in candida uertunt. & in Virgil.libro.4.æne.Nigri cum lacte ueneni.
d Nil moror. magno cum ardore hæc a poeta dicũtur & ꝓcipitanter le-
genda ſunt ne indignatio oſtẽdatur. quaſi prætimore abiturus ſit.ſequi
tur enim diſcedo. e Euge. exultantis eſt & aſſentientis. Ironia nam
& ſe omnia probaturum dicit. f Oẽs res. i.ego laudabo poſt hac om-
nia ſcripta quaſi mira & egregia nec ullo modo carpenda.& eſt aſſentiẽ-
tis ꝓprie & quaſi ſpõte ſua cõgratulãtis.ꝙ bñ ſe res hẽbit ſi ſatyrã nõ at-
tigerit.totũ uero per Ironiã cũ riſu legendũ eſt. Nam tacite eũ irridens
oĩa uitia hoĩum ſe deſcripturũ ſignificat. g Hoc iuuat. quaſi monitor
dicat ita placet perſi ut oĩa laudes.ſi ꝓpe mentẽ tuam perſpicio quenq̃
nõ rephendi te iuuat. h Hic. in carmine meo ings ꝙ hoc delectat au-
Veto. res eoꝝ:ut ueritatem nõ audiãt ſi ita eſt cõſentio & ego uoluntati tuæ.
i Ueto. allegoricos nolo quenq̃ uituparí. hoc uerbo ueto ĩnuit nero-
nem rephendi cui⁹ eſt & uetare & ĩperare.ueto ne qs hic uentrẽ exone-
Faxo. ret.in re autẽ ſubſordida ſilitudo aſſumpta eſt.ait.n.hic uetas excremẽ-
Oletũ. ta deponi.q̃ſi ſatyrici carmĩs graueolẽtia quẽq̃ potẽtioꝝ notari ꝓhibeſ.
Artifex k Faxit. faciat.faxo.n.antiqui pro facio dicebãt.unde artifex.ut ſcripſi
in dictionario. l Oletum. ab oleo quod in ꝑterito & olui facit & oleui
unde oletũ deducit̃.ſtercus humanũ ſignificat.uerani⁹. ſacerdotula in ſa
crario fecit oletũ.ꝓprie uero pro loco in quo meim⁹ atꝗ excernim⁹po
nit̃.Tacitus in nerone gymnaſiũ eo ãno dedicatũ eſt a nerõe. ꝓbitumꝗ

oletũ egti ac ſenatui. a Pinge duos. ut ſub ſpẽ religionis mingere uolentes ſubmoueãt. Mos etiã erat ut tabernarii ſup angulos ſuarũ ſtationum duos angues pingerẽt. deinde micturientib⁹ interdicerent. oſtendentes eis religionẽ loci, ueluti offenſus poeta hoc dicto in ĩdignationẽ ꝓrumpit. qm̃ hic exercendũ: hoc eſt in aliquẽ primatẽ inuehendũ eſſe nequicq̃ cenſes. pinge aliqđ ſignũ quo monear a quib⁹ mihi abſtinendum ſit. uel alr̃. ſi ñ uis tua carmina repræhendi, ea aliquo ſigno ut a me cognoſcãt tibi notanda ſunt.

Pínge[a] duos angues[b] ſacer eſt puerí[c] locus
Extra meíte. díſcedo[d]. ſecuít[e] lucíllius[f] urbẽ.
Te lupe[g] te mutí[h]. & genuínũ fregít ín íllís.

b Angues. geniũ loci per angues oſtẽdit. Nam locu3 nullũ ueteres carere genio putauerunt. qđ per anguiũ picturã genio ſacratorũ demõſtrabat. ut pueri territi pictura ſerpẽtis locum ut ſacrũ uenerarent nec in eo meierẽt. Virgi. li. 5. Incertus geniũ ne loci famulũ ue parentis eſſe putet. Duplex uero anguiũ gen⁹ eſt. auctore. Pli. li. 29. ca. 4. ante med. c Sacer eſt pueri. Ironia eſt. q. d. carmina nr̃oꝝ poetarũ tangenda nõ ſunt. d Diſcedo. bene iratus diſceſſum minat. ſic ſupra. Nil moror. Diſcedo ſepatim a reliqs cum aliquo interuallo ꝓnunciãdũ eſt. quo melius perſii aſſeueratio de ſua diſceſſiõe percipiat. e Secuit. ueluti gladio dilacerauit. Iuue. ſaty. 1. in fi. Enſe uelut ſtricto quotiẽs lucilli⁹ ardẽs Infremuit. Hora. ſaty. 10. li. Qui ſale multo urbẽ defricuit. hoc uerbo ſecuit amaritudinẽ acrimoniamq; lucilii exprimit. qui nõ cõtentus paucos intra ſatyre legẽ rep̃hendere, totã urbem acrius flagellarit. f Lucillius vrbẽ. Indignat eam ſibi libertatẽ ſcribẽdi eripi quæ oli lucillio & hora. cõceſſa fuit. nã ante occupatã rem. pu. ab ĩperatoribus. Lucilius mira carmĩs acerbitate multos noĩatim ĩſectatus eſt. Hora. lib. 2. ſer. ſaty. 1. de lucillio. Aut læſo doluer̃ metello famoſiſq; lupo coopto uerſib⁹. At qui primores ppl̃i arripuit ppl̃mq; tributim. Lucillius poeta ſatyric⁹ natus eſt anno uno anteq̃ carthago in ditionẽ romanoꝝ per ſcipionẽ redacta eſt. anno aũt ætatis ſue. 46. Neapoli mortuus & publico funere elat⁹ eſt. quo anno furi⁹ bibaculus poeta natus eſt cremõe. Et cimbri ſuperati ſunt a Mario. Et põpei magni auia lucilii ſoror fuit. Hora. ſaty. 1. li. ſcđi ſermo. Quicquid ſum ego q̃uis ĩfra lucilii cẽſum. Ex arũca uero urbe nõ ꝓcul a pontinis paludibus gen⁹ duxit. Iuue. ſaty. 1. Per quẽ magnus equos arũce flexit alũnus. Acer aũt & uiolẽs poeta fuit. primuſq; apud latinos ſatyram ſcripſit. de quo dixi in. 2. rheto. no. Cice. g Te lupe. De lupo. Hora. li. Famoſiſq; lupo coopto uerſib⁹. Lucil-

Anguis

Lucili⁹.

Furius.
Cimbri
Arũca.

Lupus.

Mutius lius in.1.ut apud ꝼuiū legiƭ. Dii cōciliū habuere.& de iteritu cuiuſdā lu-
pi noie in re pu.ducis agere inducunƭ. h Te muti. Mutiū eni ꝑpotētē.
ſed malū ac noxiū ciuē carmīe ſuo pſtrinxit lucilius ingens. Græcū te al-
buti q̄ romanū atq; ſabinū municipē ponti tritamen centurionū. Et de
mum chære. Iuue.ſaty.1.in fi. Quid refert ſcriptis ignoſcat mutius an
non.fuere.n.lupus & Mutius Albutius infames temporibus lucilii.
i Et genuinū. ſumptū a canibus qui irritati hunc & illū dentibus inceſ-
ſunt.qui eni alios rep̄hendunt genuinū dentē agitare quaſi contundere
morſicus lacerareq; dicunƭ. Hyero.ad Marcellā. In pleriſq; ꝓuinciis fa-
Genuinus. miliare eſt ut genuino dēte ſe lacerēt. genuini dētes ſunt homini nouiſſi
mi qui circiter.20.annū gignunƭ multis &.80.ut ſcri. Pli.li.11.cap.37.
circa med.dicti ꝙ a genis pendeant. uel ꝙ cum hoie generenƭ & cū ipſo
intereant. Iuue.ſaty.5. Quæ genuinū agitēt nō admittentia morſum.

a Dē vitium.

Omneᵃ uaferᵇ uitiū ridenti flaccus amico
Tangit & admiſſus circūᶜ p̄cordia luditᵈ
Callidusᵉ excuſſoᶠ populū ſuſpendere naſo

Mirū horatii ingeniū oſtē-
dit qui tanta carminis ur-
banitate uitia hominū inſe-
Vafer. ctaƭ ut eos etiā in riſum moueat. b Vafer. Affri pfidi ſunt habiti.un-
de uafros hoies dicimus callidos aſtutoſq; quaſi ualde afros. c Circum.
Exta hoī ut Pli.li.11.ca.37.circa med.ſcribit ab iferiori uiſceꝝ pte ſeparā
p̄cordia tur mēbranis quæ p̄cordia qa cordi p̄tendunƭ appellant. Quanq̄ li.30.
ca.3.poſt princi.idē ait p̄cordia uno noie exta in hoie nūcupamus. hiis
in mēbranis p̄cipua eſt ſedes hilaritatis qđ in titulatu maxie alarū intel-
ligitur nō alibi tenuiore humana cute. ob qđ maxima illic dulcedo ſca-
bendi eſt.cuius rei perſius nō ignarus a lectoribus admiſſum horatium
circa p̄cordia ludere & eos quaſi titillare ſignificat. Quod ſane ad horati
anos ſales refferēdū eſt. d Ludit. uerſatur urget. e Callidꝰ. Callidi ut
ſcribit Cicero.3.de natura deoꝝ dicti ſunt quoꝝ tanq̄ manus opere ſic
Callidꝰ. animus uſu cōcaluit. f Excuſſo. extorto & moto.ut fieri ſolet in deri
ſu.Hora.li.1.ſermo.ſatyra.5.in princi.dixit naſo adunco.uel excuſſo.i.
emuncto.q.d.prudēti. ut ecōtrario qui ſunt mucoſi ſtulti & iprudētes
dicanƭ. g Populum. doctus populū rep̄hendere & ſubſannare.i.per
faſtidiū quoddā deridere. Naſum.n.cōtrahimus cum aliquē deridemꝰ.
uñ naſuti pro rep̄henſoribꝰ atq; irriſoribꝰ capiunƭ. Martia.li.13.Epig.
Naſutꝰ. 3.Naſutus ſis uſq; licet.ſis deniq; naſus. Hora.li.1.ſermo.ſaty.6.in pri.
Naſo ſuſpēdis adunco. Naribꝰ.n.Fabio auctore.deriſus.cōtemptus. &

faſtidium.ſignificari ſolet. a Men. ergo inquit cum lucillio & horatio tanta libertas cōceſſa fuerit ut acriter & apte rephenderint nō ne me loqui uel clanculum permiſſum erit:cum interrogatiōe legendum eſt. b Mutire. i.loqui. Ennius. Palam mutire homini plebeio piaculū eſt. Teren. in andria. Nihil iam mutire audeo. de hoc dixi in ampitr. plauti. & in pænulo. c Nec clā ſcrobe. ſcrobes foſſa intra terrā manu facta eſt ad uineas uel arbores cōferendas uł metalla & q̄cūq̄ alia fodiēda. d Nec uſquā. Mutire Scrobs.

Meᵃ mutireᵇ nefas. nec clā. nec ſcrobeᶜ nec uſq̄ᵈ
Hicᵉ tamē infodiā. uidi uidiᶠ ipſe libelle.
Auriculasᵍ aſini qs nō hētʰ. hoc egoⁱ opertū

Rn̄det aduerſari⁹ ne in ſcrobe q̄dem & occulte licere ei quēq̄ corripere. Poſſum⁹ & alr̄ ordinare & cū iterrogatiōe & indignatiōe legendo ut cū pſius dixerit. Eſt ne mutire ac loq̄ nefas. ille rn̄deat necclā nec cū ſcrobe te in alterū loqui decet. Qua quidē prohibitiōe pſius ſubiratus quaſi interrogans cū indignatione fronte derugata rn̄deat.. Nuſq̄. hoc eſt non ne ſaltem clam & cū ſcrobe mutire poſſum. Ac deinde cū aliquātulo interuallo ſedata uoce ſubiungat. hic tamē infodiā. & alludit ad fabulā mide quæ talis eſt. Cū inter Marſiam ſiue ut alii uolūt pana & apollinē orta eſſet cōtentio de laude Catiline uictoriaq̄ iudice thmolo ſtaret apollini: oēſq̄ Thmoli iudiciū pbarent ſolus Midas pani fauit. Quare apollo iratus ei: ut aures aſinine eēnt effecit. quā deformitatē cū uelamētis tegeret ſolus tonſor uidit. uerum cū id uereret loqui nec tn̄ reticere poſſet effoſſe telluri illud inſuſurrauit. Natæ inde harūdines ſunt. quæ uentorum flatu agitate ſecretā turpitudinē Mide indicauerūt. hunc aūt Gordii filiū fuiſſe regem phrigū ditiſſimū tradūt herodotus li. 1. & Trogus. 11. Cuius pr̄ gordius ab agricultura ad iperium eſt euectus. ab cui⁹ noīe inter phrigiā minorē & maiorem erat Gordiæ urbs in qua ſeruabat plauſtrū. qđ olim gordii fuerat. Midas aūt ſanguine. ut ſcribit Euſebi⁹ tauri epoto extinctus eſt. de hoc dixi in Medea Sene. & in prio tuſcula. Cice. Midas. Gordi⁹ Plauſtrum

e Hic tn̄ infodiā. i. in hoc meo libello iſeram ut ille ſcrobi imurmurauit perſtat in metaphora. Virgi. 2. geor. q̄ lætum infodias uitis genus. f Uidi uidi hoies ſtultos in hac ciuitate. geminatio facta eſt mira excandeſcētia. & riſu ſatyrico legendū. Eſt conduplicatio color eiuſdem uerbi iteratione ad maiorē affectū animi exprimendum. magiſq̄ qđ ſentit in auditorū aīs infigendū. Cicerō pro Milone. Erit erit illud pfecto tēpus & illuceſcēte aliqn̄ die. g Auriculas. Primo poeta hunc uerſum ſic poſuit, Auriculas aſini mida rex habuit, Sed poſtea monente cornuto ut

nũc legiᵗ imutauit ne tam apte in ſe dictũ nero aduerteret. Cæteꝝ mihi eiuſmodi figmentũ dilligentiꝰ perſcrutãti ſimile ueri fit qđ philoſtratꝰ li.6.ſcri. Ipſe enim Mida ſatyroꝝ genus pticipauit qđ ipſius aures manifeſtant. Satyrus igiᵗ quidã per affinitatẽ ipſi illudebat in Mide aures calũnias iactans nec uoce ſolũ uerum etiã tibiis in ipſum carmina decantabat. h Quis nõ habet. ꝑpter neronẽ & clodiũ qui aures maximas habuerũt. i Hoc ego optũ. hoc occultũ & ſecretũ meũ ꝑpter id. hic tamẽ infodiã. Et pendet hoc ex ſtomacho eoꝝ carminũ. Ne mihi polydamas aut troades labeonẽ ꝑtulerint. q.d. hic libellus meus uel hoc qđ clanculum ſcribo. quẽ librum nullius pcii eſſe dicitis ſed tam paruifacitis nec a quoq̃ lectũ iri exiſtimatis: Iliadi labeonis nõ eſt poſtponẽdus. hoc totũ in inuidiã neronis dicit. qui & troica ſcripſerit. i. captiuitatẽ ilii quam ardente urbe ut diximus cantauit ut ſcribit. Tranquillus & tantopere ut dictum eſt Labeonem fouerit quia de rebus Illienſibus ſcripſiſſet.

a Hoc ridere. hinc mõſtraᵗ totã fere ſatyram riſu legẽdam eſſe. hoc pẽdet ex illo

Hoc ridereᵃ meũ. tã nilᵇ nulla tibi uendo
Illiadeᶜ. audaciᵉ qcunq; afflateᶠ cratino
Iratũᶠ eupolidẽᵍ pgrandiᵇ cũ ſene pallesᵗ
ſed ſum petulanti ſplene cachino.

b Tam nil. qđ nero paruifacit & romani. hoc illud ſpectat. quis leget hæc min tu iſtud ais nemo hercule. c Nulla Iliade. aut labeonis aut neronis qui troica ut dictuꝫ eſt ſcripſit Iuue. ſaty. 8. Nũquã cantauit horreſtes troica nõ ſcripſit. d Audaci cra. unicuiq; dedit ſuũ epitheton. hoc loco monet uulgi iudiciũ nõ eſſe magnificandũ ſed doctoꝝ tm̃ uiroruꝫ. hora. li. 1. ſermo. ſaty. 10. Neq; te ut miteᵗ turba labores cõtentus paucis lectoribus. Ait igiᵗ eos uelle lectores eſſe ſui operis: qui diligẽter euoluerint & uiderint Comœdias Cratini Eupolidis & Ariſtophanis qui tres cœmediæ priſcæ pcipui ſcriptores ciuiũ uitia fæcundiſſima libertate notauerũt: & amaritudine multa in principes ciuitatis ualde iuecti ſunt. quapropter lege. 12. tabu. cautũ ẽ ut fuſte feriretᵗ q publice inuehebaᵗ. Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 4. in pri. Eupolis atq; cratinus Ariſtophaneſq; poetæ &c. taliũ igitur iudicio ut doctiſſimorũ ſtandũ eſſe docet. & illoꝝ qui graues ſcriptores legere aſſueti ſunt. & a ſatyra nõ abhorrẽt. e Afflate. ibute. quidã aura ſcriptorum cratini reſpſe. ſumptũ eſt ab incẽdio alicuiꝰ rei. f Iratum. in uitia.

Eupoliſ g Eupolidẽ. hic ducta uxore primitiali nocte mortuus inuentus eſt una cum puella. Ouidiꝰ. ſit tibi cõiugii nox prima nouiſſima uitæ. Eupolis hoc periit & noua nupta modo. de hoc dixi in Suet. de Auguſto. & i ſa

ty.4.Hora.li.1.ſermo.in prin. h Prægrandi. Ariſtophanē ſignificat cui⁹ ingenioſe & attici ſalis plene extāt comœdie. Prægrandi. an ad ingenii excellentiā.qua nullus poeta ſatyrographus eū antecedit:an ad ætatem retulit. Nam utroq; natu maior fuit. Olimpiade.88.claruit iiſdē fere tpibus quibus pericles mortuus eſt. i Palles. cum pallore legis uitiorꝫ metu. Ariſtophanes.

Aſpice^a & hæc ſi forte aliqd decoctius^b audis
Unde^c uaporata^d lector^e mihi ferueat aure.
Nō hic^f q in crepidas^g graiorū ludere^h geſtit^i

a Aſpice & h. i.ſatyras meas. Modeſtiſſime de ſe loquitur. ait.n. quicūq; alios ſatyros legiſti meū quoq; hoc opus aſpice ſi qd in meis dictis pulchrꝫ inuenies quicūq; inſtructus animū cratini ſatyra mihi uenis auditor. & ſic declarat opus ſuū utile fore. ſenſus eſt enī uide num in meo libello aliqd inuenias boni ex quo lector mihi cōcilief & feruentior fiat ad mea ſcripta legenda. b Decoctius. perfectius ſuauius.i.bñ cōcoctum & apposite ſcriptū.cōtra ſupius crudos pceres q; nō bene deſcripſerint appellauit. Et eſt tranſlatio a uino ſumpta qd ad dulcedinē coqtur. aut ab auro & argento quæ quanto magis coquuntur tanto magis perfulgent. c Unde. ex quo ſcripto illorꝫ accenſus ueniat qui uult mea carmina legere. unde legendum eſt.nō inde. d Uaporata. perſtat in metaphora bñ enim ſubdit uaporata quia decocti⁹ pceſſit. Item illud. Afflate cratino. totū enī ab incēdio eſt ſumptū. uaporata.i. uapore ſcriptorū meorū perfuſa. hodie quoq; moris eſt ut quē acriter rephenderim⁹ ei aurē calefeciſſe dicam⁹. nō ſine cauſa aūt hoc in pverbiuȝ uenit. Aures.n. indicia animi ſunt & in mulierib⁹ cōmiſſum adulteriū rubore pdunt. unde Iuuena.ſaty.11.in fi. Vexataſq; comas & uultuȝ aurēq; calentē. In eqs etiā & oium iumentorꝫ genere auctore Pli. li.11.ca.37.poſt princi. idicia aī pferunt. Auribus aūt a uocibus hauriendis ipoſitum nomē eſt. Virg.li.4.æne. Vocēq; iis aurib⁹ hauſi. aut qa uocē ipſam græci audin uocāt. ab auditu per immutationem litteræ. aures uelut audes ſunt nominatæ. Prouerbium. Auris. e Lector ferueat. i.cū feruore & ardore ſcripta mea legat. f Nō hic. ſub audi ſit lector meorꝫ carminū. nā hic pnomē ē. Arcēdos oio affirmat rudes hoies & uulgares utpote cōtēptores uirtutis & petulātes a ſui opis lectiōe. aut nerōnē itelligit qui iuehif cōtra tragædiographos cū ſit ipudicus. g Crepidas. i.philoſophos nā crepidæ calciamenta & calligulæ ſunt phiorꝫ. de qbus dixi in hora.ſaty.3.lib.pri.ſermo. Crepidas ſibi nūq nec ſoleas fecit. & in Tiberio. Suet. & domitiano. h Ludere. irri crepida

dere. i Geſtit. delectaꝛ̃ & gaudet. geſtire ꝓprie eſt animi ſenſum geſtu
Geſtio. corpis indicare. Teren. in eunucho. quid geſtiã aut qd lætus ſiem Virg.
li. 1. geor. Et ſtudio incaſſum uideas geſtire lauandi. a Sordid⁹. i. mun
ſordid⁹ dus uitioſus citra uirtutẽ. Hora. ſaty. 1. li. pri. ſermo. Sordidus ac diues
populi cõtemnere uoces. & ſaty. 2. li. ſcdi. Sordidus a tenui uictu diſta-
Luſcus. bit offello iudice. b Et luſco. hoiem intelligit inſulſum & ꝑcacem qui
fortuita uitia hominii ĩputat. & qui ſine aliquo delectu luſco exprobret
qđ nulla ſua culpa cõtigerit qđ nõ niſi ab ineptis fatuiſq; hoibus fit. Lu
ſci uero quãq̃
hebetioris qñ
q; uiſus repe-
riuntur. pro
prie tamen al
tero carentes

Sordidus[a] & luſco[b] q poſſit dicere luſce
Se ſe[c] aliquẽ credẽs italo[d] q; honore ſupinus[e]
Fregerit heminas[f] areti[g] ædilis[h] iniquas[i]

oculo dicuntur aut qui paruʒ cernunt. Iuue. ſaty. 10. Ambos ꝑdidit ille
oculos & luſcis inuidet. Mar. li. 4. Epig. 65. c Se ſe aliquẽ. aliq codices
habẽt ſe ſe aliqd credẽs. i. ſeipſum magnæ auctoritatis putãs. eos irridet
qui uel minima dignitate fungẽtes ita in ſupbiam efferunꝛ̃ ut alios p̃ ſe
cõtemnãt. ſicq; homĩs amentiã oſtẽdit. d Italo q; honore. exiſtimãs ſe
iam magnũ uirũ eſſe factũ ex quo ædilitatẽ adeptus eſt. e Supinus. ſu
perbus elatus & erectus. unde reſupinare oriꝛ̃. Iuue. ſaty. 3. Aulã reſupi
Supin⁹ nat amici. Teren. in phormione. me apphendit pallio reſupinat. reſpi-
cio. Pli. li. 10. ca. 46. Sed ex hiis qbus lõga ſunt colla interimẽtes capite
reſupinato ueluti ĩfundẽtes ſibi bibũt. uel poniꝛ̃ ſupin⁹ pro ocioſo mol
li negligẽtiq;: qđ a re ipſa tractũ eſt. q. d. ſupini tacent ocioſe ac molliter
negligẽterq;. Sene. li. 6. epl'arũ ad lucil. eſt quidẽ mi lucili ſupinus & ne-
gligens qui in amici memoriã ab aliqua regione admonitus reduciꝛ̃. ut
dixi in Iuue. ſaty. 1. Et multũ referens de mecenate ſupino. Mecenas enĩ
etiã ab hora. li. 1. ſermo. ſaty. 2. Mollis ſcribiꝛ̃. ut Malcinus tunicis demiſ
ſis ambulat. hinc & ſupinior in eadẽ ſignificatiõe deductũ eſt. Marti. li.
2. Epig. 6. Nuſq̃ delitie ſupiniores. Luca. li. 9. Non iubet. & nulla uehiꝛ̃
ceruice ſupin⁹. Sene. Tragædia. 3. Reſupin⁹ ipſe purpura atq; auro ĩcu-
bat. f Fregerit heminas. hemina menſure genus eſt qua uinũ uel fru-
Hemia. mentũ metiebaꝛ̃. ab hemis qđ ſemis ſignificat appellata: dimidiũ enim
ſextarii cõtinet. A. Gelius. lib. 3. Si e ſextario hemina fuſa eſt. g Areti.
Aretiũ. pro Aretii. ut pataui. ꝓ patauii. nã oppida p̃ter urbẽ ipſã ædiles hẽbãt.
Cicero ad Brutũ. Nã cõſtituendi municipii cã hoc anno ædilẽ filiũ me
um fieri uolui & fratris filiũ &. M. Ceſium. is. enĩ magr̃atus in nr̃o mu-
nicipio nec alius ullus creari ſolet. Aretiũ oppidũ eſt hetruriæ celebre ſi

ctilibus.nã ex era aretina fictilia magna laude fiebãt. ut ſcri. Plini.li.35. ca.12.ultra med.Marti.li.14.diſt.98. Aretina nimis ne ſpnas uaſa mo nenius.Lautus erat thuſcis porſena fictilibꝰ. h Aedilis. poſtq̃ e ſacro monte in urbẽ plebs reuerſa eſt.ædiles quattuor creauit qui ſacrarũ pri uatarũq; ædiũ curã haberent unde & appellationẽ ſortiti ſunt. aut ꝙ ad eos facilis aditus plebe i eſſet.hii quoq; annone ꝑerant. Sed cæſarũ tẽpe ſtate cereales etiã appellati.regiones peragrabãt menſurarũq; oĩum ad annonã ptinentiũ curã habebãt. Iuue.ſaty.10. Et de menſura ius dicere uaſa minora frãgere pãnoſus uacuis ædilis ulubris. Erãt tñ mimi magi ſtratus.adoleſcẽteſq; prima cõmendatiõe creabant. Cicero legũ ſecũdo. Suntoq; ædiles curatores urbis annone ludorũq; ſolẽnium.illiſq; ad ho noris amplioris gradũ primus acceſſus eſto. i Iniquas. inuiſti põde ris.aut mẽſuræ.Iuue.ſaty.14.Seruoꝝ uentres modio caſtigat iniquo.

Aedilis

Iniquꝰ.

a Nec q aba. Nec qui ma thematicaſ ar tes irrideat ſit mihi auditor Mathemati ca eni quattuor in ptes diuiſa eſt. Arithmetrica quæ numeros. Geome tria quæ dimẽſiones. Muſicã quæ ſonos. Aſtrologiã quæ cælu3 ac ſtellas cõplectit.per numeros uero arithmetricã oſtẽdit. Quanq̃ eni Abacus mẽſa ſit ſupra quã uaſa & pocula reponunt. Iuue.ſaty.3. Vrceoli ſex or namentũ Abaci. Et Plini.li.ultimo ca.2.circa princi. Vaſa ex auro & gẽ mis Abacoꝝ.9. Interdũ tamẽ pro quadrata gipſoq; oblita tabella poni tur.in qua qm̃ arithmetrici numeri cõſcribunt abacus ars ipſa arithme trica nũcupat.ut ſcripſi in dictionario.& in.5.tuſcul.Cice. b Et ſecto. geometriã ſignificat.cuiꝰ ptes linea ſuperficies corpus ſolidũ ſunt cuiuſ q; officiũ eſt latitudinẽ altitudinẽ ꝓfunditatẽq; oĩum corpoꝝ dimetiri. Eiuſmodi autẽ figuras geometræ in harena maxime uel in puluere ra dio deſcribebãt. philoſtratꝰ circiter opis finẽ partim libris legẽdis incũ bebat partim geometricas quaſdã figuras i puluere deſignabat. de quo Cic.in.5.tuſcul. c Multũ gaudere. hinc hois inſcitia oſtẽdit qui phoꝝ obprobriis delectat. d Si cynico. phi plærunq; ludibrio erant. Hora. li.1.ſermo.ſaty.3. Vellant tibi barbã laſciui pueri: quos ni tu fuſte coer ces urgeris turba circũ te ſtante. miſerq; rũperis & latras magnorũ ma xime regũ. Cynicoꝝ ſectæ princeps auctore laertio Antiſthenes athe nienſis fuit qui cũ diſceſſerat in giminaſio qd cynos argiui appellant nõ lõge a Ianuis.cynicũ cognomẽ ſue ſectæ dedit. Lactãtius uero a canibus

Abacus

Cynicꝰ.

Nec q abacoª nũeros & ſectoᵇ i pulucrᵇ metaſ
Scit riſiſſe uafer. multũ gaudereᶜ paratus:
Si cynicoᵈ barbãᵉ petulãs nonariaᶠ uellat.

cognomẽ accepiſſe tradit.hiis uerbis.qd loquar de cynicis qbus in pro⸗
patulo coire cũ cõiugibus mos fuit.quid mirũ ſi a canib⁹ quoruꝫ uitam
imitanť etiã uocabulum nomẽq; traxerũt.cynos eni græce canis lat. alii
uero cynicos dictos eſſe putãt ꝙ eſſent mordaces in caſtigationib⁹ ut ca
nes.Nam diogenes interrogatus quare canis diceret̃ reſpõdit qa in eos
qui dant blandior.in eos qui nõ dant oblatro.malos aũt mordeo. Cyni
ci etiã nobillitatẽ & diuitias abiiciebãt. e Barbam. barbati eni incede
Nona/ria. bant pħi.Perſius.ſaty.4.in prin.Barbatũ hoc crede magiſtrum dicere.
Marti.lib.9.Epig.48.Sic quaſi pithagore loqueris ſucceſſor & hæres.
Perpendet mento nec tibi barba minor. f Nonaria. Nonariæ mere⸗
trices a romanis ſunt appellatæ.ꝙ a nona hora cellam apirent atq; pro⸗
ſtrarent.Antea enĩ ne rebus neceſſariis omiſſis iuuentus ſcortis uacaret
non licebat aperiri lupanar.Martia.lib.4.Epig.9.Nitidus octaua palę
ſtris. Imperat extructos frangere nona toros.

a Hiis mane. cum contem ptu legẽdum eſt. ideſt hiis

Hiis mane^a edictũ.poſt^b prandia calliorẽ^c do.

ut aſpernatoribus uirtutũ hoc tamẽ curandum mando ut mane edicta
Callior pto℞ audiãt & q̃rant lites.fora. & cauſas. b Poſt prandia. nam prã/
dia hora.9.ſumebantur.poſt eam horam meretrices ut dixi proſtabãt.
c Calliorẽ do. q̃uis Acheloi filia calliore atq; almeonis uxor fuerit. con
fictum tamen nomen pro hermione quidã legunt quæ a paride deſerta
multum dicit̃ interpellati amoris dulce conſortium defleuiſſe. De qua
ferunt confiсto nomine Atinem celerem ſcriptitaſſe. & hæc ſæpius in
theatris recitabatur.quod quidẽ ſi ita eſt do inquit perſius ut poſt pran⸗
dia iocoſa potius atq; amatoria q̃ hanc meam ſatyram legant. Quidam
cum calliore fontis cognomen ſit. Nam apud Pliniũ.Solinum. & uale⸗
rium flaccum in arabia attica iudea & in paphlagonia reperitur. dicunt
eiuſmodi uiris tanq̃ mollibus & luxurioſis ac uirtutum prorſus cõtem⸗
ptoribus dari ut poſt prandia natationi indulgeant.& meretricib⁹ quæ
ſolent ſequi libenter.Equidem ego calliorem infamis meretricis nomẽ
exiſtimo quæ in tẽporibus poetæ in ꝓpatulo pudicitiam haberet. Ait
enim ab hiis doctrinæ ac ſapientiæ deriſoribus legi nolo.quin potius il
lis do mane ꝑtorio edicto a lupanarib⁹ abſtineãt.poſt prãdia uero ſcor⸗
tis uacare liceat.& uoluptatibus.qui ſenſus cũ nonaria plane cõuenit.

a Tunc macrine. Inuenio tpibus perſii quedã fuiſſe Minutiũ Macrinũ Brixianũ uirũ magna qdem auctoritate & ſinguli Mo- h deſtia. de quo ita ſcri. Pli. li. i. epl'a. 14. Patria ẽ ei brixia ex illa nr̃a italia quæ multũ adhuc uerecundie antique & frugalitatis retinet ac ſeruat. Pater Minutius Macrinus. æqueſtris ordinis princeps quia nil aliud uoluit. Allectus. n. a diuo ueſpaſiano iter prætorios honeſtaʒ quietem huic nr̃æ ambitiõi dicã an dignitati conſtantiſſime p̃tulit. de hoc oino poeta itellexit. Nam iter ultima tpa Imperii Neronis & prima ueſpaſiani tres tm̃ itercessere anni. ut tpibus perſii in urbe Macrinus eq̃ſtri dignitate notus eſſet. hũc igiť ut familiariorẽ & amicũ ſuũ diem natalẽ celebrantẽ alloquiť ei⁹ animi candorẽ laudans. Et ſatyre nõ oblit⁹ ſtulta & ĩpia uota hoĩum arguit. eos in primis accuſans qui nimia auaritia obſtricti a diis nepharia & ſceleſta petunt. deos æque ac mortales muneribus capi credẽtes fruſtra ingẽtia efferũt munera. cũ non ditia dona ſed probi mores ad tẽpla deferri debeant. deus. n. hominum magis corde ſincero q̃ auro gaudet.

Macrinus.

Bona.

Satyra Secunda.

h Vnc macrine[a] diẽ nũera[b] melioř lapillo
Qui tibi labẽtes[c] appõit[d] cãdid⁹ ãnos[e]
Funde merũ[f] genio[g] nõ tu[h] p̃ce[i] poſcis emaci.

b Numera. inter dies fœlices natalẽ Macrini dicit eſſe habendũ ex thraciæ gentis ĩſtituto quæ ut ſcribit Plini. li. 7. ca. 40. calculos colore diſtinctos pro experimẽto cuiuſq; diey in urnã condit. ac ſup̃mo die ſepatos dinumerat atq; ita lapilloꝝ cõputatione uitã actam cognoſcit. Hora. tñ Ode. 36. li. pri. car. eam cõſuetudinẽ dicit eſſe cretenſium. Creſſa nec careat pulchra dies nota. Mar. li. 8. Epig. 45. Ad Flaccũ. Hãc lucem lactea gẽma notet. Et li. 12. Epig. 35. Vicet cãdida turba nigriorẽ. & li. 9. epig. 53. Signãdi meliorib⁹ lapillis. c Labentes. natura lubricos. Oui. li. Labiť occulte fallitq; uolatil' ætas. Hora. li. 2. car. Ode. 14. Heu fugaces poſthume poſthume labũť ãni. d Apponit. aſſignat & cõputat õe oñdit. aut adiungit qa ad p̃teritos alii accedũt. e Annos. Annus a circuitu tpis dictus eſt. qa ueteres an pro circũ ponere ſolebãt. Cato in originibus oratoꝝ Anterminũ. i. circũterminuʒ. Et ambire pro circuire. Ad qd' uirgilius reſpexit lib. Interea magnum ſol circũuoluiť annum. Annus.
f Funde merũ. Ex epicurreoꝝ ſnĩa qui in oi lætícia hoc agebãt. uinum p̃mendũ eſſe dicit & animi relaxationi operã dandã. ſic Hora. li. i. Car. Ode. 37. Nunc eſt bibendũ nunc pede libero pulſanda tell⁹. g Genio.

Genio. Naturæ deus humane genius eſt. cui natali die ſacrificaẽ. licet geniũ colere dicaẽ qui operã dat uoluptati & animi relaxatiõi. unde Iuue. ſaty. 4. Genialis agaẽ iſte dies. uñ & genialis lect⁹ dr̃ qui nuptiis ſternitur in honorem genii. Nã geniũ appellabant deũ qui uim obtineret rerum gignendarũ. Auſuſtius geni⁹ inqt eſt deorꝫ filius & parẽs hoium ex quo homines gignunẽ. Et ꝓpterea genius me⁹ noiatur qa me genuit. Alii geniũ eſſe putauerũt uniuſcuiuſqꝫ loci deum. ergo indulgere genio dicimur cum lautius uiuim⁹ nec naturã defraudam⁹. ut dixi i Sueto. de Auguſto. Perſius ſatyra. 5. Indulge genio carpamus dulcia. contra. Teren. in phormione. ſuũ defraudans geniũ. i. naturã ſuam. h Non tu. Modeſtiam macrini laudãdo ꝙ deũ honeſta & recta poſtulet. ſatyrica indignatione in eos cõuertiẽ qui a diis multis ꝑcibus diuitias & nepharia petunt. i Prece. ſic Hora. li. 1. car. ode. 2. Prece qua fatigent uirgines ſanctæ minus audientẽ carmina ueſtam. k Emaci. Cum eni donis aliqd ĩpetramus id emiſſe uidemur. qui uero ꝑces ad ſuperos cum munerib⁹ fundũt emaci ꝑce poſcere id dicuntur. de qbus erubeſcet ne qs audiat.

a Seductis.

Seduco i. ſecreto & ſine arbitris. i. niſi prius ꝑcibus & muneribus captis ac perinde deceptis & corruptis mercedeqꝫ placatis ut dixi i Iuue. ſaty. 6. Scilicet & tenui popão corrupt⁹ oſiris. ſeducere. n. eſt decipe. Alias ſeducere ponĩ pro ſeorſum ducere & ſepare. Perſi⁹. ſaty. 2. Niſi ſolers luxuria ante ſeductum moneat.

Quæ niſi ſeductis[a] neqas cõmittere diuis
At bona[b] ps ꝓcerũ[c] tacita[d] libabit acerra[e]
Hađ cui[f] ꝓmptũ ẽ murmur hũileſqꝫ ſuſurros
Tollere de tẽplis & apto uiuere uoto.

b At bona. i. magna pars ſacrificantiũ ipie uouit. Hora. in arte. Democrit⁹. bona pars nõ ungues ponere curat. & ſaty. 1. Hora. At bona pars hoium decepta cupidine falſo. ſenſus eſt. Multi qdem & oẽs fere ſacrificia diis faciũt. ſed nõ oẽs pie ſacrificãt. nec apto & manifeſto uiuũt uoto Nã quæ turpia ſunt ea ſummiſſa uoce & murmure ſuppreſſo petũtur. quæ uero honeſta diſſimulata prauitate clara uoce rogaẽ. c Proceꝝ.

Proceres. i. uirorũ egregiũ. Nã ꝓceres primores & principes ciuitatis dicũtur. Iuue. ſaty. 8. Agnoſco ꝓcerẽ ſalue getulice &c. d Tacita. i. ipſi taciti & uocem nõ attollẽtes. ne eorũ uota nefaria dephendantur. aut tacita prece.

Acerra. e Acerra. Arcula eſt thuri cõdendo ac ſeruãdo deſeruiẽs quæ ad templa cũ neceſſe erat ferebaẽ. ut ſcripſi in dictionario. & in Virg. li. 5. æne. Farre pio & plena ſupplex ueneraẽ acerra. f Haud cui⁹. Nõ facile cunctis

eſt aperte ſuperos depcari qm̃ iniqua uota eoꝶ ſunt. g Humiles. ſuppreſſos ſummiſſos.& qui ſunt humiliũ amicoꝶ. a Mens bona. ſubaudi a diis petunt. b Hoſpes. pro quolibet ignoto poſuit & peregrino.ut omnis audiat pteriens.& ut exiſtimationi eoꝶ placeant. Plau.in Aſinaria.hoſpes te obſecro defende. c Illa. ſ.quæ ſequunt difficulter põt iueniri qui ſine murmure optet. d Introrſum. Hora.li.1.epl'arum epiſtola. 17. Hoſpes

Mẽs bõa[a] fama fides .hæc clar̃ & ut audiat ho
Illa[c] ſibi itrorſũ[d] & ſb ligua m̃murat oſi[e] ſpes[b]
Ebullet[f] patrui pclarum[g] funus & oſi
Sub raſtro[h] crepet argẽti mihi ſeria[i] dextro
Hercule[k].pupillũ ue,utinã quẽ pxim⁹ heres

Labra mouet metuẽs audidiri pulchra laerna.Da mihi faller̃ da ſa͂ctum iuſtũq; uideri.Noctẽ pctis & fraudibus obiice nubẽ. e Oſi. Impia iniq hois uota cõnumerat. Et ſi optãtis ſũt quæ nũc iũgunt.Nam ſingula anteponebant. Virgi.li.6.æne.Si nũc ſe nobis ille aureus arbore ram⁹.Oſtendat nemore in tanto. O mihi pteritos refferat ſi iuppiter annos.Oſi optantis aduerbiũ eſt. qđ cuʒ iteꝶ'repetat cõduplicatione utit ad maiorẽ affectum animi oſtẽdendũ. Oſi.
f Ebullet. expiret.moriat.hic ſui'tpis imanem cupiditatẽ & auaritiam oſtẽdit.æmulatio eſt Horatiana li.2.ſermo.ſaty.6.Oſi angulus ille pximus accedat qui nunc denormat agellũ.Oſi urnã argenti fors qua mihi monſtret. Ebullet aũt ſumptũ eſt a bulla q̃ in aquis inſtar pilæ tumeſcit & facile rũpit:Oui.li.. Intumuit ſicut fuluo plucida cælo ſurgere bulla ſolet. Et ſimul alludit poeta ad id puerbiũ qđ a uarrone in re ruſtica recitat.homo bulla eſt.Eſt igit ſenſus.utinã fun⁹ patrui ebullet.i. exeat & erũpat quo more rumpit bulla.ſicq; formatũ eſt uerbũ ebullare ut ampullare apud hora.li. g Preclarũ. quia pclaram dat hereditatem. Bulla.
h Sub raſtro. i.Oſi dum terrã effodio pcuſſa raſtro ſeria crepitũ reddat
i Seria. genus uaſis fictilis ut doliũ .Liui⁹.li.4.de ſcđo bello punico. Et i uico hiſtrio fontẽ ſub terra tãta ui aquã fluxiſſe ut ſerias doliaq; &c, Teren.in heautonti.Serias oẽs releui.A ſeria quoq; ſeriola diminutiuũ exoritur.ut infra ſatyra.4.Seriolæ ueterem metuas deradere limum. Seria.
k Dextro hercule. i.bono amico & propitio.ſic Virgi.'9.Et nos & tua dexter adi pede ſacra ſcđo.Non ſolũ aũt Mercu.ſed etiã hercu.lucro pẽſt Hora.in ſermo.ſaty.6.li.ſcđi.Diues amico hercule. Ob eam uero cauſã theſauris pẽſt ꝙ intẽtos q̃ſtui multos labores incõmodaq; ſubire neceſſe eſt.quẽadmodũ nõ ſine magnis difficultatibus hercu. iuictos labores Hercules.

exanclauit.quem antiquitas fabulata eſt ut ſcribit.Diodo.dixiſſe: qui ſi-
bi poſtq̃ ad deos tranſlatus eſſet decimam bonorum dicarent uitam fe-
licem uicturos. Quod & eueniſſe cõſtat.multi enim romanorꝫ non ſo-
lum mediocri cẽſu ſed qui ditiſſimi ſunt habiti decimas herculi uouerũt
Decime Lucullus romanoruꝫ fere ditiſſimus. extimatis bonis decimam herculi
partem dedit.epulas præbens continue ac ꝓfundens multa. Templuꝫ
iſuper iuxta tyberim ægregium herculi condidere romani in quo ex de
cimis ſacræ deo offerunt. aut quia diuitiæ non ſine uirtutibus acqrant.

Impello[a] expungã[b].nãq; eſt ſcabioſus[c] & acri[d]
Bile tumet.nerio[e] iã tertia ducit[f] uxor.
Hæc ſctẽ[g] ut poſcas tyberio i gurgite mergis
Mane caput[h] bis terq; & noctẽ[i] fluie purgas.

a Impello.
inſequor & ꝑ
ſequor ut ꝓ-
ximior.
b Expungã.
Expungo. foras mittã.
deleã. ex hac
uita auferaꝫ.
per mortem extrudã atq; amoueã.tractum a militib⁹ qui cum a militia
remittuntur expungi dicuntur.ut ſcripſi in claudio Suet. & in Curgul.
Scabies Plauti. c Nanq; eſt. lepide naturam auari expræſſit qui dum auide he
reditatẽ expectat.hæc ſibi cõminiſcit.& oſtẽdit eũ facile mori poſſe qm̃
bili ſcabieq; laboret.Scabies ut Celſus in.5.refert.Eſt durior cutis rubi-
cũda ex qua puſtule oriunt q̃dam humidiores q̃dam ſicciores. quæ quo
aſperior eſt quoq; prurit magis eo difficillius tollit. d Acri bile. melẽ
Bilis. coliã.hanc græci colerã noiarũt.Cæterũ noxia ipſa bilis. ut celſus in.4.
refert.cõe ſtomachi atq; inteſtinorꝫ uitium uideri poteſt. e Nerio iã.
Nerio. Nerio nomẽ eſt iprobiſſimi hoïs fœneratoris quẽ ſibi imitãdũ ꝑponit
auarus.Hora.in ſermo.ſaty.3.li.ſcdi.Scribe decẽ nerio nõ eſt ſatis.Aua
rus nimia auri cupiditate in omne ſcelus reuocat.nã ita hoc intulit poe
ta.ſed nõ ſine indignatiõe ꝓnunciandũ eſt ut oſtẽdat auarũ cogitare &
repetere quæ ab aliis ad opes acqrendas turpiter facta ſunt quaſi nõ tur
pe futurũ ſit ſi & ipſe idẽ fecerit.ſenſus eſt igit uxoris mortẽ exoptantis
Nerius iam tres uxores ſuſtulit & ita locupletat⁹ eſt.meã mihi quã uni-
cam habeo ſepelire nõ licet. f Ducitur.uerbo funebri uſus eſt.i.ad bu
Duco. ſtum fert.Iuue.ſaty.1.Ducit iratis plaudendũ funus amicis.Virgili.4.
geor.de apib⁹.Exportãt tectis & triſtia funera ducũt,de hoc dixi i Suet.
de Auguſto. g Hec ſancte. Impie uouentiũ iprobitatẽ oſtẽdit. qui no
cturnas pollutiões fluuiali aqua expiãtes tali luſtratiõe perfecta ſe pie
ac ſctẽ a diis poſſe aliqd expoſcere iudicabãt. h Mane caput. purgabã-
tur antiq ſi quo piaculo eſſent polluti.ſulphure.aqua & igne.Ouid.ter-

q̄ ſenē Flamma ter aqua. ter ſulphure luſtrat. Iuue. ſaty. 6. Ter matutino tyberi mergeť. Hora. ep̄la. i. li. pri. Ter pure lecto poterūt recreare libello. i Et noctē. q̄m dicit etiā nox ſolo ſomno polluere & ex pollutione piaculū committi. Virg. li. 8. Vndam de flumine palmis ſuſtulit. Purgo.
a Heus age. hæc interrogatio eo tēdit ut oñdat talia ut turpiſſima diis minime grata ac ideo eos iraſci. Interrogatōe ergo graui & cōcinna ait exiſtimas ne iouē optimū maximū hoīe aliquo meliorē eſſe. Si hæc eadem quæ iouē rogas ab ipſo mortali hoīe peteres. ille q̄tumuis impius ad hæc uota tua nefaria iouē inuocans exclamaret. teq; iniquū eſſe atq; impiū iudicaret quāto igitur magis h̄ ideꝫ facere iouem cenſendū eſt. Tu uero quia iuppiter duꝫ ab eo hæc poſcis. neq; ad ſe

Heus age[a] reſpōde minimū ē qd' ſcire laboro.
De ioue[b] qd ſentis: eſt ne ut[c] p̄ponere cures
Hunc cuiq;. cui nam[d]. uis ſtaio[e]. an. ſ. hæres[f]
Quis potior[g] iudex: pueris ue qs aptior[h] orb̄

ipſum exclamat neq; fulmine te domūq; tuā percutit euꝫ tibi ignoſcere tuaſq; p̄ces ac uota admitterre putas. b De ioue. q. d. credis ne hæc deo placere. i. nō ſcis iouē iuſtū eſſe: & ei res nefarias diſpliceť. c Eſt ne vt. i. an nō debes iouē pietate & iuſtitia oībus anferre. d Cui nam. uis p̄ponere iouem. e Uis ſtaio. Staius albius oppianicus uir fuit ſceleratiſſimus & nocētiſſimus tp̄ibus ciceronis qui Cluentiā uxorē. &. C. Oppianicuꝫ fratrē & eius uxorē grauidā iam appropinquante partu ueneno Staius. ſuſtulit. ut & mulier & qd' erat. ex fratre conceptū necareť. Aſiniū item larinatē adoleſcentē pecunioſum romā blādiciis allectū Arulii opa īterfecit. qui poſtea accuſat⁹ ab aulo Cluentio Scaleno uni ex iudicib⁹ grandem pecuniā dedit. & tn̄ cōdemnat⁹ eſt. hic ergo pro ſceleſto hoīe ſtaiū poſuit. uite argumētum hoc ſit. Certe o auare ſi hæc uota quæ ad deos facis ſtaio nocētiſſimo & perfido hoī diceres ſtaius ueluti uotoꝝ turpitudine attonit⁹ iouē iuocaret. nā & mali ſentiūt qd' turpe & nefariuꝫ ſit idq; plærūq; illis diſplicere ſolet. Erit igiť ſenſus hoꝝ ſex carminū. Ioui ut iuſtiſſimo turpia nō uidebunť quæ ſtaio hoī nocētiſſimo diſplicebūt eritq; argumentū a minori ad maius. f An. ſ. heres. dubitas ne ſtaio iouem p̄ponere. g Quis potior. Ironice de ſtaio hæc loqtur. Tacite. n. ſatyroꝝ more eum p̄pter auaritiā nō recte ſniam ferre pupilloſq; fidei ſuæ cōmiſſos ſpoliare ſignificat. ut ſit ſenſus. Iuppiter qdem iuſtior oīno eſt. h Aptior orbis. i. pupillis qui parētib⁹ quaſi luminibus priuati Orbus.

ſunt. Orb⁹ dicit̃ qcũq; aliqua re priuat⁹ eſt cara. ꝓprie aũt parẽs amiſſis liberis quaſi amiſſa luce oculoꝝ. Cõtra fili⁹ etiã dicit̃ orbus qui priuat⁹ eſt parentib⁹ Terẽ. in phor. Orbæ qui ꝓximi ſunt iis nubãt. inde eſt orbitas & uerbũ orbare. Cic. de orat. li. 3. Deplorauit. n. cãm atq; orbitatẽ ſenatus &c. a Hoc igit. ſ. uotũ tuũ. b Quo. uoto. c Proh Iuppiter Cõduplicatio atq; exclamatio ſumma arte cõfecta eſt. uotorũ. n. atrocitas tanta erat ut oẽm auditorẽ q̃uis ſceleratũ & ipſũ cõmoueret. Ergo ad ſignificationẽ idignatiõis exprimendã iouẽ cõpellat. d Clamet. clamabit & uociferabit. Staius uoti atrocitate. e Se ſe nõ. deũ oſtẽdit ira ſci iniqs uotiſ hominum. f Ignouiſſe. tacite obiecti oni per Ironiam occurrit. temerariã cõfidentiaȝ turpiter uouẽtis reprehẽdens qui Iouẽ ſibi ignouiſſe putat quia fulmi[n]a Ilicẽ potiuſq̃ ſe percuſſerint.

Hoc igit̃[a] quo[b] tu iouis aurẽ ĩpellere tentas
Dic age dũ ſtaio. ꝓh[c] iuppit̃ o bone clamet[d].
Iuppiter at ſe ſe nõ[e] clamet Iuppiter ipſe
Ignouiſſe[f] putas. qa cũ tonat ocius Ilex[g].
Sulphure[h] diſcutit̃ ſacro: q̃ tuq; domuſq;.
An qa nõ[i] fibris ouiũ ergẽnaq;[k] iubente[l]
Triſte iaces[m] lucis euitaudumq;[n] bidental[o]

Ilex. g Ilex. arbor glandifera. ut dixi in ægl. 7. Virgi. Forte ſub arguta conſederat ilice daphnis. Sulphure. i. fulmine odorẽ ſulphureũ redolẽte. Nam fulmina & fulgura ut ſcri. Pli. li. 35. ca. 15. poſt princi. Sulphuris habẽt odorẽ. ac lux ipſa eoruȝ ſulphurea eſt. Virg. li. 2. æne. Et late circũ loca ſulphure fumant. i An quia nõ. an iõ iouem tibi annuiſſe exiſtimas quia nondũ ab eo ful fulmine ictus ſis. & qa iouis fulmine nõ periſti putas tibi cõcedi ut etiã ĩpune barbã iouis extirpes. i. oĩa ſcelera facere liceat. k Ergẽnaq;. Aruſpicem hunc ergennã per fibras eſſe demõſtrat. oues eñ & cætera aĩalia ad arã mactare extaq; inſpicere aruſpex ſolet. ſm alios Ergẽna eſt nomẽ ꝓprium cõditoris fulgurũ. l Iubẽte. hoc dicit. quia nec dũ te pcuſſuȝ fulmine ſepeliuit cæſis hoſtiis ergẽna ideo derides Iouem. m Iaces. quia fulminati ſuper terrã poſiti ſepulturæ nõ mandant̃. n Euitandũ. ut mali ominis & ſacer locus. o Bidental. qđ fulmine ictũ eſt bidẽtal

Bidẽtal dicit̃. hoc expiari nõ poterat. Quare triſte & euitandũ in lucis iſepultũ dicere. Qui uero hominẽ fulminatũ attractauiſſet. furere a ueterib⁹ putabat̃. Hora. in fine artis poetriæ. An triſte bidental mouerit inceſtus. Cum eni fulgura cadebant ſtatim fulgurũ procuratores aderant. qui lo

cum cæſis bidentibus expiarent qđ clauſum & ſeptū bidental a bidentibus appellabāt. Iuue. ſaty. 6. Atq; aliquis ſenior qui publica fulgura cōdit. dicit etiā bidental fulgur ſeu fulmē eo q; duos dētes hēat ut ſcripſi i dictiōario. g Triſte. qa lecto noie tuo alii triſtes efficiant. a Stolidā. iouis. ſ. qui ſtolidus eſſet ſi tibi barbā uellicandā pberet. hoc eſt ſi ea quæ petis cōcederet Iuppiter. ſ. quē tu auare ſtollidū putas. Alluſio eſt ad il lud dioniſii ſyracuſani. qui Epidauri æſculapio barbā aureā demi iuſſit cū affirmaret nō cōuenire patrē apollinē imberbē & ipſum barbatū cōſpici. Alii ſtolidā barbā hominis ſtolidi interpͥtant. q. d. ne homini miſero & ſtolido iiuriā faciēdā Barba.

Idcirco ſtolidā[a] pbet tibi uellere barbam
Iuppiter aut[b] qđ nā eſt. qua tu[c] mercede deoꝝ
Emeris[d] auriculas pulmōe[e] & lactibus[f] unctis
Ecce auia[g] aut metuēs[h] diuū matertera[i] cunis
Exemit puerū. frontēq; atq; uda labella
Infami digito[k] & luſtralibus[l] añ ſaliuis

b Aut qd nā. Irriſio eſt in eos qui uictimis & muneribus capi deos putant. c Qua tu. Ironia eſt qre cre dis emi aures deorū ut inclinent ad turpia uota. Emeris. dicas qua cōfidentia tales diis ſupis offers pces. an forte quædā cōmertia cum ioue habuiſti quibus ille compellatur obedire in iuſtis petitionibus tuis. e Pulmone. cū interrogatiōe & ironia quaſi oſtendat poeta maieſtatē diuinā hiiſce ſacrificiis nō moueri ſed hominū mēte pura & corde ſincero inclinari. f Lactib⁹ unctis. hæc lactis ſingl'i numero fæminino genere declinat. ut dixi i uitellio Suet. & in Curgul'. Plauti. Titini⁹ in ferē tinati. Craticulū cerebellum lactis agmina. Inteſtina pinguia eſſe lactes ſcribit Pli. li. 11. ca. 37. ultra mediū. quæ a uētriculo incipiūt in oue & homine. per quas labit cibus. In cæteris hæ illia appellant. ſm' aliquos Lactes mēbra ſunt qbus inteſtina cohærent inter ſe. aut loca in laterib⁹ ſup umbilico pube tenus adeo delicata ut plagā ferre nō poſſint. g Ecce. uanā mulierū ſupſtitionē & inania uota fœminaꝝ accuſat & carpit quæ pueris ſuis nō pbitate; & uirtutē ſed opes & pulchritudinē illis optāt. h Metuēs. ſic Terēti. fugitans litiū. i. timēs lites. i Matertera. ſoror mr̄is. quaſi mater altera. k Infami digito. qnq; digiti in manu ſūt quorum craſſio a cæteriſq; ſeuinct⁹ ſeq; obuiū reliqs cum uult præbēs. tanq̄ rector oium ac moderator pollicis nomē accepit, qm̄ ui & ptāte iter cæteros polleat. Secūdo qui ſalutaris dicit ab indicādo auctore qntil': indicis quoq; nomē eſt inditū. Medius digitus ipudicus atq; iſamis iure co

Lactis. Illia. Matertera. Pollex. Salutaris. Index.

gnominaẽ.cũ enī longitudine pulchritudineq̃ cæteros excellat alioruꝫ
tamē auxilio idigens parũ ualet.qua ſimilitudine ueteres ducti eum ho
Digiti. minē qui cæteris famoſior eſſet hoc digito ignominiæ cauſa demōſtra-
bant.hunc ſeqtur medicus.de quo.Plini⁹.lib.30.cap̃.3.uerſus fi.Muſce
impari numero infricatæ digito medico. quintus minim⁹ appellatur.
Idem libro.33.capi.1.uerſus fi. Singulis primo digitis annulos gerere
mos fuerat qui ſunt minimis ꝓximi.Infami ergo digito . ideſt medio
quē Marti.li.6.Epig.70.Impudicũ appellat . Oſtēdit digitũ ſed ipudi-
cum Alcōti.Iuue.ſaty.10.Mediũq̃ oſtēderet unguem.Nā oſtēdere me
dium digitũ opprobriũ erat.Mar. Epig.28.li.ſcdi . R ideto multũ qui
te ſextile cynædũ dum dixerit.& digitũ porrigito mediũ. l Luſtralib⁹.
i.expiabillib⁹ quibus infantē expiat atq̃ luſtrat.& purgat. Iuue.ſaty.7.
Saliua. Cōſpuiturq̃ ſinus.ſaliua aũt a ſaliendo dicta eſt qm̃ in ore ſaliat atq̃ cre-
ſcat.hoīs ſaliuam magnos hr̃e effect⁹ docet Pli.li.28.ca. 4.poſt princi.

Faſcinatio.

a Vrentes. i. faſcinatorios f Perita. i. docta effaſina tionē ꝑhiberẽ Virg.æglo.3 Neſcio qs teneros oculus

> Expiat urẽtes[a] oculos inhibere[b] perita[f].
> Tũc manib⁹ q̃tit & ſpē macrā[c] ſupplice uoto[g]
> Nũc licini[d] in cāpos.nũc craſſi[e] mittit i ædes

mihi faſciat agnos.Pli.li.7.ca.2.añ med.ſcri.quoſdā i triballiis & Illiriis
eē q uiſu effaſcinēt iterimātq̃ quos diuti⁹ itueanẽ iratis ꝑcipue ocul'. qđ
eoꝝ malũ facilius puberes ſentiunt. b Inhibere. ꝓhibere ne faſcinet.
Pubes. g Voto. i.ꝑcatiōe. c Spē macrā. modicā.uel dubiā . Nō qa ſpes petē
tis fæmie macra ſit ſed qa uel uoto poſtea nō fruaẽ uel qa futura oia icer
ta ſint. Nihil aũt ifantis expectatiōe icerti⁹ qa nil aliđ ē i puero ꝑter ſpē.
unde Virg.li. Per ſpē ſurgētis iuli. d Nũc licini. Iuue.ſaty.10. Vſq̃
ad delitias uotoꝝ. Auia ſiue matertera multis uotis optat & ꝑcatur in-
Licini⁹. fantē fieri ædiũ agrorũ & opum licinii ac craſſi heredē . Nam liciniũ di-
uitem fuiſſe oſtēdit Marti.li.8.Epig.3. Altaq̃ cum licini marmora pul
ui erũt.Eiuſdē meminit.Iuue.ſaty.1.Ego poſſideo plus pallante & lici-
nis.& ſaty.14. Diſpoſitis ꝑdiues hamis uigilare cohortem ſeruoꝝ no-
ctu.licin⁹ iubet attonit⁹ pro electro ſignisq̃ ſuis phrigiaq̃ colũna.Eum
unũ fuiſſe ex cæſaris auguſti libertis principis indulgētia ꝑdiuitem pla-
cet itelligere ſic.n.ſcribit tranquillus.li. Multos libertoꝝ in honore &
uſu maximo habuit ut licinũ Encleadũ.alioſq̃ de hoc dr̃.Marmoreo lici
nus tumulo iacet,at cato nullo . Pompeus paruo,credimus eſſe deos.

e Nũc craſſi. Craſſus ut ſcri. Valeri⁹ & Pli. li. 33. ca. 10. Cognomẽto dictus ẽ diues prim⁹ oiuꝫ romanoꝝ. poſtea decoxit. irriſiõe tñ occurrẽtiũ ſalutabat diueſ. q a pthis cæſus fuit diues appellat⁹ nõ eſt prim⁹. ſed hic. a Hunc. amet iſte ab iperatore. & tollat gener a rege uel a regina. quod eſt fælicitatis imenſe. b Hic ubi calcauerit. & ubicũqꝫ pedem poſuerit ſtatim ex inde roſa naſcat. & pullulet terra floribus pede calcata pueri. u Roſa fiet ſimili ſnia Iuue. ſaty. 10. Anxia mr̃ uſqꝫ ad delicias uotorũ. Crassus

Hũc[a] optẽt generũ rex & regína. puellæ
Hũc rapíãt. qcqd calcauerít híc[b] roſa fíet[u].
Hæc[c] ego[d] nutrící nõ mãdo: uota negato[e]
Iuppíter[f] hæc íllí: quauís te albata[g] rogarít
Poſcís opẽ[h] neruís: corpuſqꝫ fídele ſenectæ[i]
Eſto age[k]. ſed grãdes patíne tucetaqꝫ[l] craſſa
Annuere hiís ſupos uetuere. íouẽqꝫ morant.
Rẽ[m] ſtruer[n] exoptas[o]. cæſo[p] boue mercuríũqꝫ[q]

c Hec. talia uota. d Ego aſt ego contẽptor diuitiarũ nolo a diis talia mihi impetrari. e Negato. noli annuere. f Iuppiter. pecuniaꝝ cõtemptor. g Quãuis te. quidã albatam expiatam & purgatã quo magis ualeãt eius uota: quidã uero uittatã legũt. Eſt aũt uitta faſciola tenuis qua capillos circũligabãt ſacrificãtes ſic dicta ꝙ capillos caputqꝫ uinciat. & ueſtib⁹ albis utebãtur. Nam ut ſcri. Ci. in legib⁹. color albus ꝑcipuæ decorus deo eſt cum in cæteris cũ maxime in textili. Hora. li. ſermo. 2. ſaty. 2. Alios ue dierum Feſtus & albat⁹ cælebret. h Poſcis opẽ. eoꝝ uitã cõmemorat & irridet. qui ſibi uires in corpe dari petunt longãqꝫ uitam a diis poſcunt. cũ ad ea aſſequenda nimius epularum luxus & opiparus uictus omnino obſtet. i Senecte. quæ morb⁹ oibus habũdat. ut dixi in Iuue. ſaty. 10. circũſilit agmine facto morboꝝ genus omne. k Eſto age. Concedit hoc turpe nõ eſſe uotũ. ſed epulis & crapula uires corpis ipediri. l Tuceta. genus eſt farciminis ex carnibus ſuillis minutim cõciſis. loca etiã in quib⁹ tonſæ carnes ponunt tuceta dicũtur. m Rem. Inſurgit riſu ſatyrico in eorũ uouentiũ inſcitiã qui quotidianis ſacrificiis & pecudũ mactatiõe ſperant greges ſuos auctũ iri. cum oino aſſiduo ſacrificioꝝ officio minuantur. n Struere. cõgerere & coaceruare. unde ſtruẽ lignorum dicim⁹. i. congeriẽ. o Exoptas. ut locupletior efficiaris. p Ceſo boue. quaſi uectore rei familiaris. cultura. n. boum diteſcũt hoies. hinc aũt. ut ſcri. Pli. li. 8. ca. 45. Victimæ & lautiſſima deorũ placatio. q Mercuriũqꝫ. deũ

Vitta. Albus. Tucetũ Strues. Mercurius.

lucri nam a mercibꝰ dictus eſt. hunc enī negocioꝝ oīum affirmabāt eſſe deum. a Fibra. ſacrificio. Nam ut uarro ſcribit. antiqui fibrū dicebant extremum unde in ſagis fimbriæ & in iecore extremum fibra dicitur.

Fibra.

b Fortunare. i. fortunatos facere. eodē uerbo uſus eſt cicero in ep'ſis. Tibi matrimoniū dii fortunēt. Hora. li. Tu quācunq; deus tibi fortunauerit horā. c Penates. auctore Macro. dicunť ꝙ per eos penitus ſpiremꝰ. apď poetas ſæpenūero pro domo ponuntur. d Quo peſſ. ſubaudi a ſuperioribꝰ dabiť. ut ſit. quo pacto dabiť quod optas.

Fortūo

Penates

Accerſis fibra[a]: da fortunare[b] penates[c]
Da pecꝰ & gregibꝰ fœtū. quo peſſime[d] pacto
Tot tibi cū ī flāmas iunicū[e] omēta[f] liqueſcāt
Attamē hic extis[g] & opimo[h] u:ccr[i] farto[k]
Intendit[l] iā creſcit[m] ager. iā creſcit ouile[n]
Iā dabiť. iā iā[o] donec[p] deceptus[q] & expers[r]

ſicq; arguit eū demētie. qui putet gregē augeri & diuitias cuȝ quottidie ſacrificiis minuať & muneribꝰ mercurio largiendis. e Tot iunicū. iuuēcorū tot thauri imolenť & cōburanť. Iunices uero thauri uitulis grandiores bobuſq; iuniores ſunt a iuniori etate cognominati. ſicut iunica iter uitulā & uaccā: tenere ætatis bouē. quæ nondū ad ſummā magnitudinē ꝑuenit licet iā uitella eſſe ceſſauerit. ut dixi in Milite plauti. f Omenta. ut Cel. i. 4. refert mēbrana tenuis ē omētū iteſtina cōtegēs ex iteriore ꝑte leue & ſtrictū ex ſupiore mollīꝰ. cui adeps quoq; inaſciť q̄ ſenſu ſic cerebrū quoq; & medulla caret. Pli. li. 11. ca. 37. uer. fi. Vētriculi atq; iteſtina pigui ac tenui omēto itegūť ꝑterq̄ oua gignētibꝰ. g Extis. dicta exta auctore feſto ꝙ ea diis ꝓlecenť q̄ maxīe extāt eminētq;. h Opimo. pingui. pleno copioſo & habundāti. ab ope quā terrā uolunt ſignificare eo ꝙ oēs opes humano generi terra tribuat. unde & opulēti terreſtribꝰ rebus copioſi. & hoſtiæ opime præcipue pingues. & opima magnifica & ampla ſpolia. i Uincere. quaſi ſuperſtitiōe ſua contendat ſuperarare. k Farto. fartū genus libi & ſacrificii eſt dictū ꝙ crebriꝰ ad ſacra ferebať uel ꝙ pluribꝰ uariiſq; rebꝰ fartū eēt. Nā ut de re ru. cato ſcri. ſtruē farris tritici hordei fabe ſemis rapicii thure ac uino additis añ meſſē ꝑabāt in porcæ ꝑcidāe imolatiōe ianoq; ac ioui & iunōi ſacrificabāt. q̄ diuerſaꝝ reꝝ cōgerieſ fartū noiabať. & q afferebāt ſtrufertarii dicebāť. l Intēdu. ꝑſeuerat. m Iā creſcit. ſatis lepide naturā hoīs cupidi exꝑſſit q iā ob ſacrificia facta putat deoꝝ bñficio res ſuas augeri cū tñ potius minuanť. n Ouile. intra ſe cogitatiōes eius refert. o Iam iā. Irriſio eſt poetæ.

Iunicus

Omētū

Exta.

Opimū

Fartum

p Donec. ſenſus eſt. Tot quidē ſacrificiis a diis opes petit ut iam archa nūmis exinanita ſit. & oēs pecunias in eiuſmōi ſacris abſumpſerit. & ne nūmus quidē in ea uiuat. ſatiſq; philoſophice oſtēdit poeta ut dictū eſt a diis ſtulta uota non exaudiri. q Deceptus ꝙ nihil a diis impetrauit. r Expers. i. donec decepta expectatione & ſpe acceſſionis pecunia uſq; ad imum conſumpta eſt.

Nequicq̃[a] fundo ſuſpiret[b] nūmus in imo[c].
Si tibi[d] crateras argēti incuſſaq;[e] pingui
Auro dona ferā ſudes[f]. & pectore[g] leuo
Excutias[h] guttas[i]. lætari[k] ꝑtrepidū cor.
Hinc illud[l] ſubit[m] auro ſacras ouato[n]

a Nequicq̃. i. nō. perſius ſaty. 5. Neqcq̃ extrinſecus ſtrat qđ neruos agitet. & ſaty. 4. Summa nequicq̃ pelle decor⁹. alias pro fruſtra ponit̃ Virgi. li. 2. æne. Arma diu ſenior deſueta tremētibus æuo circūdat nequicq̃ hūeris. Perſi⁹ ſaty. 4. in fi. Nequicq̃ populo bibulas donaueris aures. Horatius. epiſtola. 3. li. pri. Gratia neqcq̃ coit. de hoc dixi in amphitr. plauti. b Suſpiret. ad gemitū & dolorē donantis retulit cū ſe oia conſumpſiſſe cerneret & ſpe fruſtrat⁹ ſuſpiraret. Mar. li. 2. Epig. 44. Et quadrans mihi nullus eſt in archa. uel ſuſpiret. i. uiuat ſumpta metaphora ab aīantib⁹. c Imo. in fundo archæ. d Si tibi crateras. Virg. lib. 1. æne. Crateras magnos ſtatuunt & uina coronāt. In eos dictū qui deos credūt ut hoies muneribus delectari. & eſt ſenſus. tante quidē cæcitatis es ut ſi qua ad te dona tulero ſtatim lætitia afficiaris. puteſq; ea a diis ob ſacrificia facta tibi miſſa. Et ideo deoꝝ ymagines & ſimulachra inaures: ut diuini bñficii memor & gratus. e Incuſſaq;. ab eo uenit qđ eſt incudo ab ultimo ſupino unde incuſo & accuſo. incuſſa ergo ſculpta & ſignata celata. aut collata & producta. f Sudes. nimia lætitia & gaudio. g Pectore leuo. ubi ſedes ē cordis. Iuue. ſaty. 7. S. arguit̃ ꝙ læua in parte māmillæ. aut leuo. i. cōtrario. h Excutias emittas effundas. i Guttas. ſudoris aut lachrymarū. ut Terē. in lachrimo ꝑgaudio. k Letari. ꝓpter ſudorē ꝑgaudio natū: toto corpore trepidabit. l Hinc. i. ex donis acceptis. m Subit. euenit. n Auro ouato. qui triumphū ducebat albis equis quattuor: laureatus uehebat̃. & boues imolabat. At qui ouabat nō ī curru: ſed pedes patritiis in calceis mirteā geſtans coronā ſenatu ſequēte eum nō militibus oues mactabat. unde ouare & ouatio dicta eſt. hinc quoq; ouatū aurum dici nōnulli uolūt uel ouatione uictoriaq; quæſitū uel ingens & copioſum q̃tum ouationib⁹ cōparatur. Pli. li. 35. ca. 1. Vt ouatus eſſet nu-

Neqcq̃. Crater. Incudo Ouatio

midicus ut purpura diſtigueret ſinnadicus.aut ergo dixit ouato ꝙ ima-
gines quæ inaurant ouo prius aut albo oui illinunt a pictorib⁹. Nec il-
lud tamē obſtabit ꝙ ouū primā habet longā.nam multa iueniunt in au-
ctorib⁹ quæ primitiuoꝝ naturā nō ſequunt. ut farina.nam & ſi a farre
deriuat prima tamē corripit.Aut ex pecunia prædacea. Nam ut ex.A.
Gelii noctib⁹atticis percipi licet ex pecunia quæ ex ꝑda uendita collige
batur quas manubias appellabāt duces ſimulachra & deoruꝫ ymagines
Manu- in tēplis erigebāt.uerba ſūt.A.Gelii In faſtigiis fori traiani ſimulachra
biæ. ſunt ſita circūundiqꝫ inaurata equorū atqꝫ ſignoꝝ militariū.ſubſcriptū-
ꝙ eſt manubiis. huic teſtimonio eſt.l.Metellus dalmaticus qui aſconio
auctore ædē caſtoris de manubiis extruxit.erant.n.iperatoꝝ manubiæ
ex qbus qđ uellent facerent.Auro igit ouato itellige ex pecunia ꝑdacea:
ex qua ut dixi ſæpe & tēpla & alia in honorē deoꝝ extruebant. Ouatus
Ouare. eodem modo dicit ab ouare ut triumphat⁹ a triumphare.Ouātes dicti
ſunt ut ſcri.Feſtus ab o o clamore quē faciunt milites redeuntes ex pu-
gna:geminata o o lr̄a qđ eſt læticiæ.Ratio ouandi & cauſa eſt. ut tradit.
A.Gelius cū bella nō rite neqꝫ cum iuſto hoſte geſta ſunt aut hoſtiū no-
men humile & nō idoneū ut ſeruoꝝ pyratarū.aut deditio ſolito citi⁹ fa
cta.aut icruē-
ta uictoria.

Perducis[a] facies[b].nā frēs inter ahenos[c]
Somnia[d]pituita[e]q purgatiſſima[f] mittunt

a Perducis. hoc inuidioſe in mores tē-
pduco. poꝝ ſuorū dixit.Nā auro & argento placatiores putabāt futuros deos
cum fictilib⁹ magis ꝓpicii ſupplicantib⁹eſſent ita ſcribēte ſeneca. Exur-
ge modo & te quoqꝫ dignū finge deo. Finges aūt nō auro nec argento
nō pōt in hac materia imago dei exprimi quin cogita illos cum ꝓpitii
fuiſſent fictiles fuiſſe. Perduci.n.ꝓprie dicimus ymagines ex gipſo &
marmore. b Sacras facies. ſiſ̄achra & deoꝝ ymagies. c Frēs abenos.
Caſtor. pollucē & caſtorē quidā legūt.ſatius tamē eſt ut deos oēs quib⁹in tēplo
Pollux ſtatuæ ponunt itelligam⁹.Romæ ut quidā tradunt in porticu quadam
collis palatini fuerūt effigies filiarū danai.& cōtra eas ſub diuo totidem
equeſtres filioꝝ ægiſti.Ex iis aūt ſtatius quædā dicebant poſtulantibus
per ſomniū dare reſpōſa. De hac porticu.Ouidi⁹ intelligere uidet cum
ait li. Quæqꝫ parare necem miſeris patruelib⁹ auſe Belides & ſtricto
ſtat ferus enſe pr.Idem li. Heſterna uidi ſpaciātem luce puellā illam
quæ danay porticus agmen habet.Eſt igit ſenſus.inter ymagines æreas
ꝫo.fratrū eos in primis colēdos aſſumas qui uera ſomnia hoibus dāt.&
eſt Ironia. d Somnia. i.uera & bene purgata ſomnia. Oium aūt quæ

dormiẽtes uidere nobis uidemur diuerſitates qnq; macrobio teſte ſunt Somniũ.uiſio inſomniũ.Oraculũ uiſus qui a græcis fantaſma dicit̃. Ex hiis inſomniũ & fantaſma cũ falſa ſint interp̃tatione nõ indigent. Tria reliqua uates iterp̃tant̃.Oraculũ quidẽ eſt cum quis in ſomnis aliqd nobis denũciat:uiſio uero cũ id quis uidet quod eodẽ modo quo apparuerat euenit.Somniũ aũt ꝓprie uocatur qđ tegit figuris & uelat ambagibus.nõ niſi interp̃tatiõe intelligẽdis. e Pituita. phlegma græce pituita lat.quãq̃ ois humor corpi oneroſus pituita dicat̃ quia uitam petat ut ſcribit qntil.li. aelio auctore.Ea eſt catarrus maxime nariũ oculoꝝ & auriũ.Celſus uolumine.4.diſtillat humor ex capite iterdum in nares tenuis per has pituita profluit caput leuiter dolet &c.Pli.li.28.ca.6.cõtra auriũ pituitas uermiculoſq; ſi decoquat̃ ad dimidias partes cuꝫ porro capitato nouo fictili &c.Nec corpis tm̃ humani eſt pituita. ſed & arborũ.Pli.li.22.ca.23.in princi.Fungoꝝ leuior natura & numeroſa genera & origo nõ niſi ex pituita arborum.eſt etiam pituita morbus gallinarum qui ex edacitate naſcit̃. f Purgatiſſima. quæ ueriora habentur purgato per noctem pectore. Ouidius.Ep̃la.18.Somnia quo cerni tempore uera ſolent. quia pituita pleni nihil ſomniant ueri. oraculũ Viſio. Sõniũ. Pituita.

Precipui[a]ſunto ſitq; illis aurea barba.
Aurũ[b]uaſa numæ[c]ſaturniaq;[d]ipulit[e]æra.

a Precipui. aduerbiũ eſt. i. ſint p̃cipui honoris magis colẽdi & honoratiores. b Aurum. Notat ut diximus tpa ſua qbus per luxũ remoto e tẽplis ære & fictilib9 in uſum cultus diuini eſt uſurpatũ aurum. quo deos magis placari credebãt qđ nũc poeta deridet. ignorantiã hominũ arguẽs qui deos munerib9 & auro delectari putãt. in cui9 rei inuidiam ita ſcri. Pli.li.35.ca.12.poſt princi. Antiqor fuit plaſtice q̃ funden di æris ars ex ea eni dii fiebant & dom9 ciuiũ ornabant̃ & dii fictiles erãt heæ eni tũc deoꝝ effigies erant laudatiſſimæ.Cice. in legib9. Aurũ & argentũ in urbib9& priuatũ in phanis iuidioſa res eſt. c Uaſa numæ. fictilia.ſ.qbus nũma põpilius in ſacris utebat̃. is põponii fili9 curib9 ſabinorum oppido ortus.Romulo mortuo ultro romaꝫ uocatus ob inclitam uiri religionẽ regnũ ſuſcipiẽs a belli cura ad religionẽ populũ uertit tẽplaq; multa ac ſacerdotia inſtituit.ædem ueſte cõfecit. uirgines ueſtales elegit flamies tres.Dialẽ Martialẽ. Quirinalẽ.ſalios martis ſacerdotes põtificem maximũ creauit.Et ut ſcri. Pli.li.35.ca.12. ſeptimũ collegiuꝫ figuloꝝ inſtituit. d Saturnia. quæ ſaturni tpe.i.rudi illa ætate i ſacrorum celebratiõe erãt in uſu.Aes eni apud antiquos in p̃cio magno fuit Aurum Nũma. Aes.

unde & numa Collegiũ tertiũ fabrũ aerariorũ inſtituit. & inde militũ ӡ æra. & ærariũ. tribuniq́ ærarii. & obærati cognominãt. Pli. li. 34. ca. 1. e Impulit. remouit ex tẽplis. ſ. auaritia cæca & ambitio. a Veſtaleſq́. i. deæ ueſtæ. aut uirginũ ueſtalium. b Vrnas. urna ꝓprie uas aquariũ

Vrna. dicta quaſi urina ab urinãdo. i. ſub aqua nando. auctor eſt Varro. Iuue. ſaty. 6. totũ Oenophoꝝ ſitiens plena qđ tendiť urna. d Fictile. quo in ſacris prolibabať. Pli. li. 35. ca. 12. circa med. In ſacris qdem ẽt iter has opes non myrinis criſtalliſſed fictilib⁹ ꝓlibať

Veſtaleſq́ urnas. & thuſcũ fictile mutat
O curue in terras aĩæ cæleſtiũ inanes
Quid iuuat hoc tẽplis nr̃os mores imitteř
Et bona diis ex hac ſcelerata ducere pulpa.
Hæc ſibi corrupto caſſiã diſſoluit oliuo.

ſimpulis. tẽploꝝ quoq́ faſtigia fictilibus ornabanť. c Thuſcum. Etru

Etruria ria. auctoř Pli. li. 35. ca. 12. in medio. maxime plaſticẽ excoluit. unde tarquinius priſcus: Tauriano a fregellis accito iouis effigiẽ fictilẽ in capitolio dicandã locauit. Martialis. li. 14. diſt. 98. Laur⁹ erat thuſcis porſena fictilib⁹. hæc aũt oĩa luxuriãte mundo mutata ſunt. e O curue. terrena tm̃ relictis celeſtibus cogitãtes. Acclamatio eſt cum riſu & indignatiõe in eos qui ex deſiderio ſuo deoꝝ uoluntatẽ ducunt. o animæ ita ad terrena inclinatæ & deuolute ut qđ a nobis deus exigat nõ cõſideretis ſicq́ inuit ut ſequẽtia docent. deum ad uota noſtra nõ moueri nr̃is ſacrificiis munerib⁹ ue. ſed ut dictũ eſt mente ſancta & iuſto animo. Non ignoro a lactantio hoc carmen miris laudib⁹ efferri li. f Celeſtiũ. quæ ignoratis cæleſtia. unde originẽ ducitis. & quæ nõ cognoſcitis quid cæleſtib⁹ gratũ ſit. ac ſi diceret ſupos nõ eiſdem moueri affectib⁹ quib⁹ mortales. g Nr̃os mores. i. credere eadẽ quæ nobis grata ſunt diis pariter placere. quaſi dii cupiditate aliqua ambitiõe aut pompa moueanť. h Et bona.

Bona. Idem eſt. poetæ eſt exaggeratio. i Ex hac pulpa. ex hac nimia luxuria

Pulpa. noſtra & uoluptate ac deſiderio. pulpa aũt ſine oſſib⁹ caro eſt. dicta ſicq́ palpitet pulſeť & cõſcindať dum manducať. inde fit pulpamentũ. ut dixi in Curgulione Plauti. & in Eunu. Teren. Tu te lepus es & pulpamẽtum q̃ris. k Ducere. Iudicare colligeř. l Hec ſibi. Oſtẽdit. oĩno deos nõ hominis munera ſed purã mentẽ poſcere. ſenſus eſt. ſi quãdo per ueſtium aliarũ ue reruӡ luxum peccam⁹. ex eo tñ aliquam capim⁹ utilitatẽ At aurũ in tẽplis nihil oĩno diis ꝓdeſt. cum munerib⁹ more mortaliuӡ nõ moueanť. m Corrupto. quia in unguẽtoꝝ odorẽ trãſit. Nam una

queq; res alterius pmixtione corrũpitur. n Caſſiã. i. unguẽtũ. ex eadẽ
luxuria natũ eſt ut oleo caſſiaq; cõmixtis unguẽta cõficiamus & purpu Caſſia.
reis ueſtibꝰ unionibuſq; utamur. atq; auri & argenti metalla effodiamꝰ
& eſt uirgiliana æmulatio li. 2. geor. Nec caſſia liquidi corrumpit͛ uſus
oliui. caſſia uero auctore Pli. li. 12. ca. 20. ĩ prin. & fi. Frutex eſt in æthio-
pia trogloditis iuxta cinnami campos naſcens &c. o Diſſoluit. diluit.
tpa ſua notat qbus in tantũ luxũ unguẽta pceſſerant ut lini iam nõ ſolũ
ſed & perfundi unguẽtis gauderẽt. etiã ueſtigia pedũ tingerent. quidã
etiã biberet. auctor eſt. Pli. li. 13. ca. 3. p Oliuo. quo unguentoꝝ odo-
res optime ſeruant͛. Pli. li. 13. ca. 2. Vnguẽta optime ſeruantur in alaba Oleũ.
ſtris odores in oleo.

Haec[a] calabrũ[b] coxit[c] uitiato[d] murice[e] uellus[f]
Haec bacchã[g] cõche[h] raſiſſe[i] & ſtrigeẽ[k] uenas[l]

a Haec. eadẽ pulpa. i. hoc noſtrũ corpꝰ
qđ oium uitiorum cauſa eſt ex ambitiõe. b Calabrũ. lanæ calabræ no Lana.
biliſſimæ habebant͛. nam circa tarentũ oppidum calabriæ Canuſiũq; au calabria
ctore Pli. li. 8. ca. 48. in prin. Sũmam nobilitatẽ habẽt. unde uarro ſcri-
bit Tarẽtinas oues pellibꝰ integi ne lana inquinet͛. quo minus uel infici
recte poſſit uellus uł lauari ac parari. c Coxit. tinxit ĩfecit. d Uitiato.
cocto. uel fracto cõchilio quo tingit͛ purpura. quia cũ laniciũ inficit͛ alie
num colorẽ uitiat. Virgi. li. Diſcet mẽtiri lana colores. Hora. lib.
Sed mala tollet anum uitiato melle cicuta. e Murice. conchilo. i. pur-
pura. genꝰ eni eſt cõchilii. ex quo liquor elicit͛ tingẽdis ueſtibus experi- Murex.
tus purpuræ haud quaq̃ diſſimilis Pli. li. 8. cap. 48. in fine. Vidimus iã
& bidentiũ uellera purpura coccho cõchilio ſeſquipedalibꝰ libris ĩfecta
uelut illa ſic naſci cogẽte luxuria. f Uellus. lanã a uellendo. Nam ante
tonſurã inuentã ex ouibꝰ lane uellebant͛. unde etiã lana ſiue lanitiũ a la-
niando. g Hec bacchã. margaritas dicit. quæ rotũde in morẽ bacchaꝝ Vellus.
ſunt. & e conchis piſcibus extrahũtur. qm̃ uero in concha gemmæ ſemp
ſunt neq; unq̃ indiſcretæ reperiunt͛ pptерea a romanis ut ſcri. Plini. lib.
9. cap. 35. ppe med. Vnionũ nomen illis eſt inditum. Hora. Epodõ. 8. Vnio.
Nec ſit marita quæ rotũdioribus onuſta baccis ambulet. Baccas pprie
dicimus fructꝰ lauri oliue Corni loti quã fabã ſyriacam uocant mirti lẽ Baccha
tiſci ſiłiumq;. Acinos uero ſiue acina fructus minutiorũ arboꝝ: fruticũ
ue: dẽſius naſcẽtes noiamus: cũ baccæ diſperſius & rariꝰ. Inter acinos igi Acinus
tur numerant͛ uue grana. hedere. ſambuci. ebuli Malipunici & mori. &
quicquid eſt hiis ſimile. Supra hæc aũt poma dicuntur dũtaxat qbus ue
ſcimur. Ceraſum prunũ & Meſpilũ. poma nõ acini neq; baccæ noiant͛. Pomũ.

Glans in numerꝫ iſtorum nō uenit. ſilueſtris eni & paſtus pecorum eſt. Caſtanea in nuces referf. unde Virgi. li. bucol'. æglo. 2. Caſtaneaſq; nuces. ſicut pinus corylus ſiue a loco auellana amigdalus iuglans. & ſi qua
Nux. hiis ſimilia nō poma dicunf. ſed nuces. Nō nunq̄ tamen Acini & baccæ idifferenf ponūf. Virg. li. buco. æglo. 10. Sāguieis ebuli baccis minioq; rubentē. h Conche. i. unionū matris. Margaritiferę eni conche origo atq; genitura haud multū oſtracorꝫ conchis differens. Pli. li. 9. cap̄. 35. circa princi. i Raſiſſe. pro radere. aut auelliſſe. ſic eni auctore. Pli. li. 9. cap̄. eodem. Conchis adhereſcunt ut iis niſi lima auelli non queant.
k Stringere. in unū cōflare. quia coquēdo religaf in maſſam. unde auctore pli. li. ca. Strigiles hiſpania uocat auri paruulas maſſas q̄ ſuper oia ſolū in maſſa auramēto capif. Aurū ut ſcri. Pli. li. 33. ca. 4. i pri. tribus modis iuenif fluminū ramentis. nec ullū abſolutius. Alio mō puteorū ſcrobibus effodif aut in ruina montiū. ſenſus eſt igif. Argentū aurum quoq; ex uenis terre petitū eſſe. hocq; inuidioſe in tpa ſua quib⁹ auri in tm̄ luxuria adoleuit. ut auctore Pli. li. 34. cap̄. 3. in prin. Fibulæ tribunitiæ. ex auro geſtarenf. mulierū quoq; ſubicerecf atq; in oibus obſcenis deſideriis uſurpatū eſt. Martiaf. li. 1. Epig. 66. Ventris onus miſero nec te pudet excipis auro Baſſa bibis uitro cari⁹ ergo caccas. l Uenas.
Aurum i. argentū & aurū. qđ per terre ſiue marmoris uenas colligif. Lauaf urif & mollitur.

a Feruentis. quæ dū tūdif feruefcit. b De crudo. qui nondum eſt excoctus. aurꝫ eni & ar-

Feruētis[a] maſſæ crudo[b] de puluere iuſſit.
Peccat[c]. & hæc peccat. uitio tn̄ utif at uos
Dicite pōtifices[d] in ſacro quid facit aurum
Nēpe[e] hoc qđ ueneri[f] donate a uirgie puppe[g]

gentū in fornace coquunf & in maſſam redigunf. c Peccat.' ſacris nō initiati peccāt huiuſmodi luxuriæ ſeruientes. ſed ex ea tamē aliquā utilitatem pcipiunt. qa gēmis in auro purpuraq; utunf. 'At uos ſacerdotes dicite quid aurea dona in tēplis proſint. oſtēdit ergo poeta ſupuacuum eſſe aurea uaſa tēplis inferri qđ nō ſanctitatis ſed auaritiæ ſit inſtrumētum. unde infert ſati⁹ eſſe deo quē recte colas inferre pro munere. com
Pons. poſitū uis faſq; &c. d Pontifices. Varro ſcri. dictos eſſe a ponte ſublicio. quē ſupra tyberim primū fecerunt & ſæpe reſtituerūt. Maximū aūt dictū eſſe pontificē ſcri. Feſtus q̄ maxim⁹ rerū quæ ad ſacra & religionē pertinent iudex ſit. uindexq; cōtumaciæ priuatorum magiſtratuumq;.
Nēpe. e Nēpe. affirmantis eſt. & primū locum in orone potiſſimū ſibi uendi

eat ut dixi in epiſtola ſcda.li.ſecundi. Cice. Nempe ſtudium non defuit. f Ueneri. cui ab Ioue maturæ uirginum etatis nuptiarumq; cura. dioſdoro auctore conceſſa eſt. g Puppe donate. Ipſemet interrogationi ſue reſpondens. idem quod puellarum ludicra facere in templo aurum aſſeuerat. Lucanus lib. 10. Ipſe locus templi qd' uix corruptior ætas extruet &c̃. Eſt uero puppa puellula. & puppus puer paruulus. De puppa. Auſonius in biſſula. Barbara quæ lacias uincis alũna pupas. De pupo. Varro apud marcellũ. Mammã lactis ſugentẽ poſcere pupũ. Sed a ſimilitudine pupa quoq; paruula puellaris ymago dicit'. uar. in originibus. itaq; breui tpe magna pars in deſideriũ pupaꝝ & ſigilloꝝ ueniebat Mos aũt fuit & eſt puellaru3 paruula q̃dam puellaria ſimulachra ex lintheo inſuere. deinde tomẽto infarcire. ueſtibus amicire. has uirgines delicias pueritiã egreſſæ. ueneri tanq̃ uirginitatis ſue inſignia cõdonabãt & dedicabant ut fauſtum fœlixq; futurum matrimoniũ cederet. Et filij pueri excedẽtes pueritiã apud lares. i. deos familiares bullã ſuſpẽdebãt unde pſius ſaty. 5. Bullaq; ſuccinctus laribus donata pepẽdit. & filij ſerui cathenas. ut Hora. ſaty. 5. Multa Cicirrh⁹ ad hæc donaſſet iã ne cathenã. Puppa.

Qui dam⁹[a] id ſupis de magna[b] qd dare lãce[c]
Nõ poſſit magni meſſalæ[d]. lippa ꝓpago[e]

a Qui dam⁹. hæc particula qn increpantis eſt. ſempq; indicatiuo cõiũgit'. Virg. li. Qui tu aliqd ſaltẽ potius quoꝝ idiget uſus. uiminibus molliq; paras detexere iunco. Et hortat' honeſtatẽ uitæ morũq; ſanctitatẽ nõ aurum aut argentũ ſuperis largiendũ. docens deoꝝ mentem ut ſcribit cicero pro. A. cluentio pietate religione & iuſtis pcibus nõ cõtaminata ſupſtitione. neq; ad ſcelus pficiendũ cæſis hoſtiis placandã eẽ. Quin.

b De magna. i. diuite. Meſſalinũ cottam Meſſalæ oratoris filiũ more ſatyrico per trãſitũ notat qui in luxũ gulæ ut ſcri. Pli. li. 10. ca. 22. Palmas pedũ ex anſerib⁹ torrere atq; patinis cum gallinaceoꝝ criſtis cõdire reperit. ſenſus eſt ſuperi ea re nobis placandi ſunt: quã de ſe Meſſalin⁹ pſtare nõ poteſt: hoc eſt nõ opimis uictimarũ ſacrificiis: quæ tm̃ meſſalinus ut diues dare põt. ſed mente pura. & corde ſincero: cum nõ opimas hoſtias. ſed purã hoĩum mentẽ diuina maieſtas deſideret. Meſſalla.

c Lance. Lãces uaſa lata ſunt. & aliquantulũ concaua: minus tamen excauata q̃ patine. Lanx. Patina.

d Magni meſſale. Meſſaloꝝ familia romæ clara & illuſtris fuit. ſed meſſalinum cottã uirũ pdiuitẽ intelligit. qui magnificas habuit ædes: quæ cum domo licinii certabãt. Marti. li. 8. Epig. 3. Et cũ rupta ſitu meſſallæ ſaxa iacebãt. Altaq; cũ licini marmora puluis erũt. fuit etiã Meſſalla ad

monomachiá a quodá gallo prouocat⁹ ſuper cuius galeá inſedit coruus
coruin⁹ & coruin⁹ appellatus eſt hoſte uicto. e Lippappago. in lippitudinem
Lippus meſſalini ſatyrico more inuehiẗ. oculoꝝ uitium ad animi uitia refferés
Lippi ꝑpriæ dicunẗ quibus oculi ſtillant. ſed a poetis pro uitioſis ponũ
tur. Horatius libro. I. ſermonũ ſatyra prima in fi. Criſpini ſcrinia lippi.
Perſius ſatyra. I. Patres infundere lippos cum uideas.

a Compoſitũ. i. ita uiuas ut nihil cõtra leges humanaſ diuinaſq; cõmittatur. Iuris enim ꝑceptа ſunt hæc honeſte uiuere, nemi iniuriá facere. qbuſcũq; ſi poſſumus ꝓdeſſe.

Ius.

Cõpoſitũ[a] ius faſq;[b] ai. ſctõſq;[c] receſſus
Mẽtis. & icoctũ[d] generoſo[e] pectus honeſto.
Hæc cedo[f] ut admoueá tẽplis. & farr̃[g] libato[h].

b Faſq;. fas dicimus qcqd dii ꝑmittunt. nec cum fit iraſcũtur
Fas. Ergo ius humanũ, fas diuinũ dicimus. Virgi. li. I. geor. Sæpe etiá feſtis
Ius. quædá exercere diebus fas & iura ſinunt. Cõpoſitum ergo iuſq; faſq;. i.
leges diuinas & humanas ſimul ut ſit cõpoſitum ſimulq; utrũq; poſitu ȝ
ſicq; monet ad bene beateq; uiuenduȝ non ſatis eſſe alterum ſine altero
præſtari. c Sanctoſq;. i. nihil turpe in animis noſtris cogitemus. per
quod oſtendit a nobis facile deos placari poſſe ſi & opere & cogitatiõe
recte uixerim⁹. ſanctos ergo receſſus animi. i. puras & ſanctas ſedes mẽ-
tis. Nam ſcelus intra ſe qcũq; cogitat ullum facti crimen habet. Iuue. ſa
ty. 13. d Pect⁹ incoctũ. ualde coctum ac maturitate animi & honeſta-
Coctio te plenum ac perfectũ. ſic enim uocabant antiqui ut dictum eſt aliqd lõ-
gi tẽporis coctum quaſi perfectũ. ut Virg. li. II. æne. Solidum nodis &
robore cocto. ſumptum ab hiis rebus. quæ igni excocte qđ in ſe habent
Genero cruditatis deponũt. ſicq; mites & perfectæ fiunt. e Generoſo. naturali
ſius. honeſtate dicuntur generoſi qui ꝓpitio ingenio naſcuntur beniuoli &
honeſti. f Hec cedo. i. fac ut probitatem & ſanctos mores rectáq; mẽ-
Cedo. tem ad tẽpla feram. & tunc minima quadá oblatione quicqd a diis petie
ro ipetrabo. qui nõ dantium dona ſed mentẽ atq; animum perſcrutanẗ
Cedo autẽ eſt uerbũ defectiuum apud comicos cælebre. i. da uel dic Te
ren. in phormi. quin tu argentũ cedo. g Farre. i. mola. quæ ſale & far-
Mola. re toſto conſtabat. h Libato. littare ꝓprie deos eſt ꝓpitiare ac placare
uotũq; ipetrare. Plau. in penulo. Si hercle iſtuc unq̃ factum eſt. tum me
Littare. Iuppiter faciat ut ſemp ſacrificem: neq; unq̃ litem. de hoc Horati. lib. 3.
Car. ode. 23.

a Nempe hoc. Iuuentutis tēporũ ſuorum deſidiã. & circa uirtutē negligentiã inſectaṫ & incontinentiã. quæ maioꝝ diuitiis au- Nepe.
ctoritateq̃ cõtempta bonas artes nõ curat. Monetq̃ uirtuti-
bus & diſciplinis dũ tenera eſt ætas uacandũ eſſe. oſtendēs qd
fugiendũ ſequendũq̃ ſit. partes ſuas ad reꝑhendendum pſonæ dat itro-
ductæ. tranſtulit aũt hanc ſatyrã ex lucilii. li. 4. Ordo eſt. nēpe tu hoc aſ-
ſidue facis ut ad multã lucē dormias. & ſtertas. legen dum eſt cũ in dignatiõe & rephenſiõe & geſtu adiuuã duꝫ. Nempe

Satyra Tertia.

Empe[a] h[a] aſſidue[b]: iã claꝝ[c] mãe feneſtras
Intrat[d] & ãguſtas extẽdit luie rimas[e].
Stertimus[f] indomitũ[g] qđ deſpumaṫ[h] falernũ[i]
Sufficiat. qnta[k] dum linea tangiṫ. umbra.

eni confirmatiuũ aduerbiũ eſt. ifra ſatyra. 5. Nēpe diem donas & ſupra
ſaty. 2. Nempe hoc qđ ueneri donatæ a uirgine puppe. Cice. ep'la. 2. li.
ſcdi. Nempe ſtudiũ nõ defuit &c. b Aſſidue. hinc erũpit fremitus poe-
tæ q̃ hoc aſſidue faciat. c Clarũ mane. hoc loco mane quia nomini adiũ
ctum eſt. nomē efficiṫ. Virgi. li. 10. æne. Mane nouũ. alias aduerbiũ eſt. Mane.
ut in heautont. Teren. Nunq̃ tam mane egrediar. d Intrat. in lectũ &
cubiculũ. ſ. prima lux. e Rimas. feneſtraꝝ & domus. f Stertimus. p Sterto.
fundiſſimo ſomno dormim⁹. ut dixi in Aſinaria Plauti. in fi. & in Mili-
te glorioſo. g Indomitũ. duꝝ difficile concoctũ. uel aqua nõ dilutum.
uel tam uehemēs q̃ uix aqua domari poſſit Virgi. libro. Duꝝ bacchi Indomi
idomitũq̃ falernũ. Luca. lib. 10. Indomitũ meroe cogēs ſpũare falernũ. tum.
h Deſpumare. in ſtomacho concoquere. ſumptuꝫ a uino. qđ per multã
ſpumã coqui ſolet ad dulcedinē. Lucan⁹ li. 10. Indomitũ meroe cogens
ſpumare falernum. uel ab olla tranſlatum eſt in qua carnes elixantur.
i Falernũ. ſcđam nobilitatē falerno uino dedit auguſtus cum ſetinũ ui
num cunctis ꝓtuliſſet. dictũ ut tradit Silius Italicus a falerno agricola q
primus eas uites coluiſſe diciṫ. ut autē placet Pli. li. 14. ca. 6. ē. a falerno
agro cãpaniæ. unde Marti. li. 1. Epig. 47. Scelus eſt iugulare falernum.
Et dare cãpano toxica ſæua mero. Nam falern⁹ ager a ponte cãpano læ
ua petētibus urbanã colloniã ſyllanã capuæ contributã incipit. nigri co
loris eſt. Marti. li. Epig. Cãdida nigreſcant uetulo criſtalla faler-
no. Idem libro. 8. Epig. 55. Marmorea fundens nigra falerna manu.
k Quinta dũ. hinc indignaṫ q̃ ea hora ſtertat qua in negociis hoīes exer
cebanṫ magis. Marti. li. 4. Epig. 9. In quintã uarios extendit roma labo

res. Antiq aũt p umbrã gnomonis orto ſole horas ĩ ſemicirculo. ſpecta bãt in quo. 12. lineę ęqs diuiſe ſpatiis a gnomone diſcurrebãt. prima uero linea ab occidẽte ſole orto in primis adumbrabaẽ. deinde cetere ſingulatim. uerũ cum ad ſextã lineã umbra uenerat meridies erat. qnta igitur linea iam mediũ ppe diem declinabat quo tẽpore canicularibus diebus pecudes umbras & frigora captant. licet horaꝝ obſeruatio auctore Pli. li. 7. ca. 60. apud romanos uaria fuerit. horologiũ aũt prim⁹ Anaximenes mileſius & umbraꝝ in horis diei cognoſcẽdis rõnem iuenit. Pli. li. 2. cap̃. 78.

a En qd agis. Alia increpatio ĩ deſidem. cũ ſupiori caſtigatiõe correptus nõdũ ſurgeret graui⁹ inſtat atqꝫ rephendit qꝫ tũ maxime ſtertat cũ magna pars lucis peracta ſit. En uero demonſtrãtis cũ indignatione & caſtigatiõe eſt. Iuue. ſaty. 2. En habitũ quo te leges & iura ferentem.

En. En qd agis[a] ſiccas[b] inſana[c] canicula meſſes
Iã dudũ coqt[d] & patula[e] pecus oẽ ſub ulmo[f] ẽ
Vnus[g] ait[h] comitũ: uerũ[i] ne ocius[k] adſit

b Siccas meſſes. i. ea hora eſt qua in agro ſegetes calore ſolis torrenẽ. & tu dormis ſicqꝫ cum indignatione & reprehenſione legendum eſt.

c Inſana canicula. i. nõ ſalutifera ſed furens per æſtum. quale. Hora. li. 3. carmi. Ode. 29. Iam procynon. matutino æſtuoſus. qd ſidus apud ro

canicula manos nõ habet nomẽ. niſi caniculã hanc uelimus intelligi. i. minorẽ canem. Pli. li. 18. ca. 28. in med. Duo uero canes in cælo ſunt maior & minor. ſed canẽ dicendo maiorẽ intelligim⁹. Minor enĩ canis canicula dicitẽ quæ quia integrũ diẽ in ortu atqꝫ occaſu canẽ pcedit inde a græcis procy nõ appellaẽ. p. n. ante. kinos uero canẽ. ſignificat. Ardẽtiſſimo aũt æſtatis tpe canicula oriẽ. 17. Iulii die. ſole primã leonis partem ingrediẽte. Canis uero poſtridie. ſole primã partem leonis ingreſſo. Caniculæ aũt exortu. ut ſcri. Pli. li. 2. ca. 40. Solis uapores incẽdunẽ feruẽt maria &c. Caniculæ etiã ſyderi frugibus ut ſcri. Varro inimico ruffæ canes imolabanẽ ut frugis flaueſcẽtes ad maturitatẽ pducerenẽ. Inter ſolſtitiũ & ca

Meſſis. niculã eodẽ auctore pleriqꝫ meſſem faciũt. d Coquit. i. maturat pficit. e Patula. circiter enĩ meridianos æſtus paſtores oues dũ deferueſcant ſub umbriferas rupes & arbores patulas ſubiiciũt. quoad refrigerato aere ueſpertino rurſus paſcant ad ſolis occaſum. f Sub vlmo. ſic Virgil. æglo. 2. Nunc etiã pecudes umbras & frigora captãt. g Unus. hoc cũ ſuperioribus coniungiẽ ut ſit ſenſus. Vnus comitũ dixit quæ pceſſerũt deſidioſo. h Ait. deſidi & dormiẽti. i Uerũ ne. ſubaudi eſt. ut ſit. uerum ne eſt ita diem eſſe. & horã meridianam. & ſunt uerba deſidis adole

ſcentis q̄ tam clarũ mane ſit indignat⁹ & aliquē ſeruorum ad ſe uocãtis. k Ocius adſit. Argute ſatiſq̄ lepide deſidis naturã de ſomno ſurgentis & famulos uocantis exp̄ſſit. qui repentino ipetu ad omnia ferri uidetur cum eũ ſtatim laboris tedeat. a Nemon. æmulatio eſt Hora. li. Nemon oleũ feret ocius. & ea uoce legendũ qua irati inclamant, & ſeparatim cum ſtomacho acri ſono uocis. indignat. n. nõ p̄ſto ex ſeruis aliquē accurriſſe.

Huc aliqs:nemon[a].turgeſcit[b]uitrea[c]bilis[d].
Findor[e]ut archadiæ[f]pecuaria rudere[g]credas.
Iã liber[h]. & poſitis bicolor mẽbrana capillis[i]

b Turgeſcit. uerba ſunt admonentis. ut perſii illũ iraſci demõſtrãtis. & irridentis tam ſubitũ ad uirtutē apparatũ quem celerrime ſcit defecturũ. c Uitrea. an inflata & tumida. ut uitrũ qđ ab artifice fiſtula inflatur. ut ideo uitrea dixerit quia turgeſcit p̄ceſſerit. An qđ magis placet. lucida & clara: quæ hoiem oĩa effundere & aperire facit. unde Hora. ſaty. 3. li. ſcđi ſermo. dixit ſplendida bilis. d Bilis. feruor qui ex bili p̄uenit. bilis eni quanq̄ p̄prie corporis humor ſit ex cui⁹ habũdantia morbi naſcunt. q̄a tamē aius plærũq̄ corpis inclinationem ſequit ad mores iracundiáq̄ transfert. Pli. li. 11. ca. 37. ultra med. e Findor. i. rũpor clamoribus aut p̄nimia indignatiõe. quia tamē in uetuſtiorib⁹ exēplarib⁹ findit in tertia p̄ſona inuenit. antiquã ſcripturã tanq̄ ſenſui magis cohærentem ſecut⁹ ſum. Cũ enim uel poeta uel monitor dixerit turgeſcit uitrea bilis. ſtatim findit ſubiunxit. hoc eſt iracundia indignatiõeq̄ diſrũpitur: atq̄ ita in ſeruos ad ſe nõ accurrẽtis exclamat, ut eius uociferatione audita archadicos aſinos rudere exiſtimes. f Archadie. uerba poetæ irridẽtis. Archadie pecuaria. i. aſinos qui cãpũ nacti inſanæ exultãt. quos egregios p̄generat archadia. Pli. li. 8. ca. 43. Strabo etiã li. ubi loqtur de archadia. Fertilia aũt pecori paſcua p̄ſertim eqs & aſinis equarum ſuppoſitorib⁹. Varro itē ſic ſcri. hoc eni noie Aſini archadici in græcia nobilitati. in Italia reatini. hinc Iuuena. ſaty. 7. Nil ſalit archadico iuueni. i. aſinino. g Rudere. p̄priũ eſt aſinorũ. Abuſiue. n. de leonibus. Virg. li. 7. Sera ſub nocte rudentũ. & de homine. Incluſumq̄ cauo ſaxo atq̄ inſueto rudentē dixit Virg. li. 8. Rudere perſius primã p̄ducit. Alii uero auctores corripiũt. Virg. li. 3. geor. Grauiterq̄ rudẽtes. Ouidi. Vt rudit a ſcabra. turpis aſella mola. h Iã liber. mẽbranæ a mẽbris aīaliũ dictæ ſunt in quoꝝ tergorib⁹ primũ latere ab uno ſcribi cæptũ. deinde ab utroq̄ deraſis pilis. Earũ uſus pergami regnãte eumene ichoauit. uerum quanq̄ in mẽbranis deſcribit. hic tamē pro inuolucro libri ponitur.

Bilis.

Archadia.

Rudere

Mẽbrana.

Nam qui librū cōptius adornabant mēbrana colore aliquo infecta ope
riebant Tibullus ad næerā. luthea. ſed niueū inuoluat mēbrana libellū
Capill⁹. i Capillis. i. pilis. Catullus ad Thallū: Cinæde thalle mollior cuniculi
capillo. a Inq; man⁹. cum librū mēbrana bicolori obuolutū ſumpſiſ
ſet ut ex eo aliqd tranſcriberet chartam cæpit. de qua Plini. lib. 13. ca. 11.
b Harūdo. i. calam⁹. c Tūc q̄rit̄. ecce q̄ cito uirtutē faſtidiat deſidioſus.
harūdo c Humor.

Inq; manus[a] chartæ nodoſaq; uenit harūdo[b].
Tūc q̄rit̄[c] craſſus calamo ꝙ pēdeat humor[c].
Nigra[d] ꝙ infuſa uaneſcat[e] ſæpia limpha.
Dilutas q̄rit̄ geminet ꝙ fiſtula[f] guttas[g]
O miſer[h] inq; dies ultra miſer. huccine rerū[i]
Venimus at cur[k] nō potius teneræq; palūbæ
Et ſiliis regū[l] pueris papare[m] minutum

Sepia. attramenti. ſ. d Nigra ſe. ꝙ attramtū ſcriptorꝝ: qd' craſſū añā calamo dependebat: nūc aq̄ dilutū nimiſ fluat cō q̄rit̄. Apd ueteres ex atro ſæpiarum hu
more fiebat librariū attramentū. Sæpia autē piſcis eſt marinus. de quo
Pli. li. 9. ca. 29. in prin. & ca. 30. 51. Celſus inqt. Mouent aluū ſalſamēta.
Oſtrea. Pelorides. Echini. Muſculi. & oēs teneri piſces. ſepiarū attramē
tum. e Vaneſcat. querit̄ attramentū ita aqua dilutū eſſe ut ex carta ſta
Gutta. tim abeat. f Fiſtula. calamus quē ſupra dixit harundinē. g Guttas.
Stilla. gutta dicit̄ cū ſtat. ſtillat cum cadit. h O miſer. Summa arte & ſatyrica
exclamatiōe cōduplicationeq; utit̄ in deſidioſi excuſatōes. Cum eni cer
neret eū in dies deteriorē futurū, ex quo tam fatuā excuſationē deſidiæ
ſue afferret in hanc ſignificationem doloris ꝓrupit. o magis atq; magis
periture deſidia qui tam inepte piger es & ad hanc diſſolutionē lapſus.
i Huccine reꝝ. tanta ne & animi & corpis mollicie ſum⁹ ut uirtutē nul
lo labore partam uelim⁹. k At cur. Inſultat per irriſionē nimiæ molli
ciey. l Similis regū. qui delicato uictu alunt̄. m Papare. i. comedere
Papp⁹. uel minutis ac blandiuſculis uerbis p̄rem appellare ut qdā ſentiunt. ꝙ ſi
p̄rem uocare ſignificat. per unicū p ſcribendū eſt. papas. n. pater eſt. &
Pappo. cum unico p ſcribit̄. Homerus in odyſſea. papaphile. i. pater care. Iuue.
ſaty. 6. Timidus ꝓguſtet pocula papas. Quidā uero pappare per gemi
nū p ſcribētes. pappū. i. auū uocare debēt. Feſtus & Auſoni⁹. Pappos
auiaſq; tremētes Anteferūt p̄ribus ſeri noua cura nepotes. uel papare ē
uerbū tractū a uoce puerorꝝ qui cibum petētes ita dicere ſolēt. Cato de
Buas. liberis educādis. Cum cibū ac potionē buas & papas docent. & matrem

mãmam & p̃rem thatã. Et hoc uerbũ papare pro noĩe poſitum eſt hic. ut ſatyra.1. Et noſtrũ iſtud uiuere triſte aſpexi. Et ĩfra ſaty.6. Poſtq̃ ſape urbi cu3 pipere & palmis uenit noſtrũ hoc maris exp̃s. ut ſit papare minutum. i. cibũ minutũ & cõfractum qualem pueri poſcunt appellantes ut dixim⁹ cibum papas. & potionẽ buas. Nec illis aſſentio qui minutal hoc loco pro minutũ legũt. Nam is cibus infantib⁹ haud quaq̃ cõuenit. de quo dixi in Iuuena. ſaty.14. Heſternũ ſolitis medio ſeruare minutal ſeptẽbri &c̃.

Poſcis. & iratus mãmæ[a] lallare[b] recuſas.
An tali[c] ſtudeã calamo. cui uerba[d]. qd iſtas.
Succinis[e] ambages: tibi ludit[f] effluis amens[g]
Cõtemnere[h], ſonat uitiũ[i] p̃cuſſa maligne[k]
Reſpõdet uiridi p̃cuſſa fidelia[l] limo[m].

a Irat⁹ mãme. põt eſſe datiui caſus. mãme, ut ſit iratus. põt eẽ & genitiui ut ſic dicas, recuſas lallarẽ mãmæ i. blãditias m̃ris. quã mammã ut dictũ eſt appellabant antiq. Marti. li.1. Epig.128. Mãmas atq̃ tathas habet affra. ſed ipſa mãmarũ dici & tatharum maxima mãma põt. b Lallare. morẽ infantium exp̃ſſit qui m̃ri irati ſugere mãmam renuũt & blãdicias matris quæ flentibus liberis ſic blandiri ſolẽt. quidã tamẽ lallare blãdiuſculis uocib⁹ loqui infantiũ more legunt. Mãma uero & uber & mater eſt. c An tali. uerba deſidioſi excuſantis ſe tali calamo nihil ſcribere poſſe. Hora. lib. Culpant̃ fruſtra calami. d Cui verba. poetæ ſunt irridẽtis. q. d. teipſum: nõ me decipis. ſicq̃ ſubaudi das. ut ſit cui uerba das. tãq̃ fatuus iſta loq̃ris. e Succinis. cõpoſitum a ſub & cano. i. ſub murmuras. & tanq̃ fatuus iſta loq̃ris. q̃d aliã rem ex alia cauſaris. tibi perit tẽpus. in quo nihil agis. q̃d mihi has excuſationes ſuccantas. f Tibi ludit̃. i. te illudis aut tua res agitur. ſumptũ eſt a ludo in quo agit̃ pro eo q̃ pecuniã expoſuit. g Effluis amẽs. apte fictili fracto & nõ bene cocto deſidioſum & mollem comparat. Terenti⁹ in heautonti. qui nũc luxuria & laſciuia deffluit. deciperis igit̃ t̃pe ſine actib⁹ trito. deſidiaq̃ laberis ac deperis. uirtute relicta qua expellunt̃ uitia. h Contẽnere. Hora. li.2. ſer. ſaty.3. Contẽnere miſer uitãda eſt improba ſyren deſidia. i Sonat vitiũ. perſtat in metaphora uaſis cõfecti a figulo. in qua diligentiſſime uerba ſimilitudini accomodata ſubiũxit. oſtẽdens queãdmodũ fictilia male cocta emptori uitiũ indicant ſi p̃cuſſa fuerint. ita & deſidioſus nullius uirtutis inueniri. k Maligne. deeſt. &c. l Fidelia. uas fictile in quo optime ſeruant̃ ſalſamẽta dicta q̃ fideliter recõdita ſeruent. ut ĩfra Diſce neq̃ inuideas q̃ multa fidelia putet.

Lallare.

Mãma.

Ludo.

Fidelia.

& dixi in Aulul'.Plauti. a Udū ꝛ molle. a metaphora nō diſcedit.i.rudis & ſine aliqua uirtutis cognitiōe. & ideo denuo reformādus.quale ē lutum qđ nondū alicuius uaſis formā accepit. ſed rudis tm̄ eſt maſſa.es igiꝛ crudus & aſſidua excitatura formandus.ut fictilia circumactu rotæ formanꝛ. b Nunc nūc. cum ꝓperatione formādus dū tener & mollis es.& in quamcūq; partē faciliter flecti potes. c Acri. ueloci.& polita. d Sine fine. ſine īteruallo & inceſſanter nō quia exitꝰ nullꝰ futurus ſit ſed ſine intermiſſiōe tēporis donec ad finē perducaris.

Vdū & molle[a] lutū es.nūc nūc[b] ꝓpādꝰ & acri[c]
Fīgēdus ſine fine[d] rota.ſed rure[e] paterno.
Eſt tibi far[f] modicū.puꝝ & ſine[g] labe ſalinū[h]
Quid metuas[i].cultrixq; foci ſecura patella[k]
Hoc ſatis[l].an deceat pulmonē[m] rumpe uētis

e Sed rure. Ironia eſt poetæ ocurrētis excuſatiōibꝰ deſidis.q.d. nō mirū eſt ſi liberalibꝰ ſtudiis & uirtutibꝰ nō incūbis. cum maioꝝ diuitiis & auctoritate cōtentus eſſe poſſis.ex agris enim paternis quæ ad uictum ſint ſatis colligis.ut iam neceſſarium non ſit te uirtutem querere. f Far modicū. hinc erūpit indignatio. cū nec locuplex ſit.modicū ergo
Far. ad menſurā & modū & q̄tum ad uiuendum ſufficiat. Populuȝ ro.farre tm̄ trecentis annis uſum fuiſſe teſtatur Plini.lib.18.cap.7.circa med. g Purū ꝛ ſine. i.ſine macula & defecatū.nā ſalinū argenteū erat.hinc irridet hoīs elationē & ſupbiam. h Salinū. Hora.Ode.16.li.ſcđi.Splen
Salinū. det in menſa tenui ſalinuȝ. uas in quo ſal poniꝛ in menſa ſalinū diciꝛ. q. d.per ironiā.iam maioꝝ tuoꝝ gloria & auctoritate cōtentus eſſe debes cū ſalinū & patella maioꝝ tuoꝝ quibꝰ quondā in ſacris utebanꝛ tibi relicta ſint.nam ſalino & patella utebanꝛ ad ſacra. Vnde.c.fabricium ſcribit ualeriꝰ patellā deoꝝ & ſalinū habuiſſe. Aemiliū quoq; pappū addit cuȝ hereditatis noīe ea accepiſſet religiōis cauſa a ſe abalienāda nō putaſſe. i Quid metuas. quia multi metu ne ſibi neceſſaria deſint maioribus opibus ſemꝑ inhiāt.tibi inq̄t ironice nō eſt metuēdū.etiā relicta uirtute cū & diues & nobilis ſis. k Secura patella. quæ te ſecuꝝ reddat Ironice.q. d.ad quā parandā nullā curā & laborē ſuſtinuiſti.cum eā a maioribꝰ tuis
Patella. partā acceperis.patella āt quā a patulo dixit uar. eſt diminutiuū patine quo uaſe ad ſacra ueteres utebanꝛ. Cice.de finibꝰ.quoſdā ita nō religioſos eſſe tradit ut etiā de patella edāt. Titus liuiꝰ li. Patres ſacroꝝ cauſa patellā retinuerūt. l Hoc ſatis. oſtēdit nō ſatis eſſe tantuȝ fortunaꝝ hr̄e quantū ad degendā uitam ſufficiat, cum recte uiuendi modus & ſcia

querenda ſit.dicit ergo.putas ne inde pēdere nobilitatē hoīs. per quod etiā monet nec in aliena gloria nec in diuitiis ſed in ꝓpria ueraq; animi uirtute nobilitatē conſiſtere. m Pulmonē. An te inflare ſupbireq; deceat ꝙ generoſo ſanguine clar⁹ ſis & ortus ex ſplendida nobiliq; familia ſicq; docet ut dictū eſt nobilitatem homini parari non diuitiis neq; maiorū gloria.ſed & ꝓpria animi uirtute.unde Iuue.ſaty.8. Nobilitas ſola eſt atq; unica uirtus.

Stemmate[a] ꝙ thuſco ramū milleſime ducis
Cenſoreq; tuū[b].uel ꝙ trabeate[c] ſalutas[*].

a Stēmate. Stēma a nr̄is pro nobilitate generis ponit̄.Iuue.ſaty.8. Stēmata qd faciunt qd prodeſt pontice lōgo ſanguine cēſeri.Stēma græ.lat.corona dr̄ a ſtephano qd̓ eſt corono unī a latinis id uerbū uſurpatū ē pro ſtatuis maioꝝ.q̄ī atriis (ut ſcri. Pli.li.35.ca.2.) exp̄ſſis cera uultib⁹ ſingul̓ armariis imagies excipiētib⁹ diſponebant̄ ut eēnt imagines q̄ comitarent̄ gētilitia funera.ſempq; defuncto aliquo tot⁹ aderat familie ei⁹ qui unq̄ fuerat pp̄l̓us.Sueto.in Nerone.Caſſio lōgino Iuriſcōſulto ac lumib⁹ orbato ꝙ in uetere gētili ſtēmate caii caſſii ꝑcuſſoris cæſaris imagines retinuiſſet. Idē in Galba.Imperator uero etiā Stēma in atrio ꝓpoſuerit quo paternā originē ad Iouem maternā ad paſiphē minois uxorē refferret. Mar.lib.4.Epig.40. Atria piſonū ſtabant cum ſtēmate toto. b Cēſoreq; tuū. Cēſura auctore plutarcho maxime oīum magiſtratuū reuerētiæ eſt.plurimeq; poteſtatis.tum in aliis rebus tum maxime ad moꝝ emendationē. Nam e ſenatu remouere pōt.equitib⁹ auferre equos notare infamia.cēſum agere unde nomē.luſtrū condere.In quinquēniū ea retinebat̄. Altero ex cēſorib⁹ mortuo alteꝝ magiſtratu ſe abdicare oportebat. c Trabeate.uel ꝙ trabeā inſignē ueſtem indut⁹ cenſorem gentilitiū tuū ſalutas. Neronem notat ſed latenter. Nam ei cōſtat togam uirilē ante tēpus decreto ſenat⁹ maturatā ut ſcribit tacitus.quo capeſſende rei pu. habilis uideret̄ decretū inſup claudio libēter adulationib⁹ ſenatus cedente ut uigeſſimo ætatis anno cōſulatū nero iniret atq; interim deſignat⁹ procōſulare īperiū extra urbē haberet.ac princeps iuuētutis appellaret̄. additū noīe ei⁹ donatiuū militi.Cōgiariū plæbeis.& ludicro circenſiū. qd̓ acquirendis uulgi ſtudiis edebat̄. Britānicus in p̄texta.Nero triūphaliū ueſte tranſuecti ſunt ut ſpectaret pp̄l̓us hunc decore īperatorio; illū pueri habitu. Hinc ergo excādeſcit poeta; hinc fremit oſtēdēs animi generoſitate nō aūt īperatoriis ornamētis nobilitatē hominis cenſeri. quib⁹ rebus nero pp̄l̓o ſe oſtēdebat. Trabeate,aūt uocatiuū poſuit pro nt̄ō ut ſit Trabea

Stēma. Cēſura. Nero. Britannicus.

Trabea tus ſalutas. Iuue. uero ntũm pro uocatiuo poſuit ſaty. 14. Et cẽtum uillas temerari⁹ aſpice portus. pro temerarie Trabeam ſatyrica aſtutia appellat ueſtẽ triũphalem: ne in principem tam aperte inuehi uideaẜ. Trabeis accipio inqt Pli. li. 8. ca. 48. circa med. Víos fuiſſe reges. ſed augurum fuiſſe. docet Virg. li. 7. æne. Ipſe quirinali lituo puaq; ſedebat ſuccĩct⁹ trabea. Augures ex primorib⁹ pſtãtioribuſq; urbis cõſueuerũt eligi.

Cicero. unde Ci. gloriaẜ in bruto ſe a. Qu. Hortẽſio uiro clariſſimo in collegiũ

Augur. augurũ fuiſſe cooptatũ. Quintũ quoq; Mutiũ Sceuolam augurẽ fuiſſe cõſtat: quẽ in templo ueſte arã ipſam amplexantẽ Syllani interfecerũt. augur licet maximoꝝ criminũ cõuictus ſacerdotio nunq̃ mulctaẜ. quia nõ honoris nec magĩratus ſed ſciẽtiæ atq; artis cuiuſdã potius nomẽ eſt augur. quæ nõ põt auferri. ſicut nec medico medicina. nec muſico cantandi peritia. d Salutas. ad id nõ ſine indignatiõe reſpexit. quod ludi

Nero. cro circenſiũ Nero obuius britannico ueſtem triumphalẽ indutus cum nomine ſalutauit; cum & ipſe a britannico nomine ſalutaretur.

a Ad populũ. ſenſus ẽ. hos tuos fauſt⁹ & ueſtes tuas. Hanc tuã generis claritatẽ. & externa ornamẽta. i. inſignia iperatoria qbus te oſtentas: ad populũ defer. qui ut ait Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 6. Fame ſeruit ineptus. Qui ſtupet in titulis & imaginib⁹. nõ aũt oſtentes mihi ego enim noui te & intrinſecus uitiatũ eſſe cognoſco. q. d. Ex hac ambitiõe nobi-

> Ad pplm[a] phaleras[b]: ego te it[9c] & i cute noui[d]
> Nõ pudet[e] ad morẽ diſcĩcti[f] uiuere nactæ[g]

Phalara litatẽ hois nõ pendere. b Phaleras. honeſta & ornata dicta ac Nobilitatis oſtẽtationem: ſumptũ ab equis qui huiuſmõi ornamẽtis gaudẽt. Iuue. ſaty. 11. Magnorũ artificũ frãgebat pocula miles. ut phaleris gauderet equus. nam phaleræ ꝓprie ornamẽta ſunt equoꝝ Virg. lib. 5. Primus equum phaleris inſignem uictor habeto. c Intus. in animo & conſcientia. d Noui. q; uitioſus es. e Nõ pudet. Mirus eſt ardor poetæ. Non putas tibi turpe eſſe more nacte inſani hominis uiuere. i.

Diſcĩct⁹ nullã uirtutis ꝓrſus curam habere. ſed ſola maioꝝ tuoꝝ gloria efferri.

Accĩct⁹ f Diſcincti. diſſoluti. negligentis. perditi. & intẽperantis. Perſius ſaty. 4. Cũ bene diſcincto cãtauerit ozima uernæ. diſcinctos antiq negligentes & deſides appellabãt. Horati. Ode. 1. Epodon. Diſcinctus aut pdam

Cĩctut⁹ nepos: cõtra Accinctos & cinctutos ſolertes ſtrẽnuoſq; uocabãt. qđ a re ipſa deductũ eſt. Molles eni demiſſis diſcinctiſq; ueſtibus uti ſolẽt. Strenui uero atq; induſtrii quo ſint ad res exequendas ꝓmptiores ſuccincti icedũt. de hoc ſcripſi in dictionario. Et in. 8. æne. Virg. in ſi. g Nacte.

nomē deſidis uulgaris uiliſſimi & infamis hominis. Hora.ſaty.6.in fi. ungor oliuo. Non quo fraudatis imundus nacta lucernis. Iuue.ſaty.8. Cum panſa eripiat quicquid tibi nacta reliquit. a Sed ſtupet hic. ſtupidus inſanus & attonit⁹ in uitiis factus eſt. Attonitos eni appellat cornelius celſus quoq; & corp⁹ & mens ſtupet. fit interdū ictu fulminis interdum morbo. Dum nactā excuſat uitioq; in gurgite merſum neq; uirtutem a uitio diſcernenteʒ. ut qui penit⁹ itēperans factus ſit. & culpa ppe moduʒ carere aſſerit qm̄ quid pdat ignoret Nacta.

Sed ſtupet[a] hic uitio[b]. & fibris[c] icreuit opimū
Pingue. caret culpa. neſcit qd pdat. & alto[d]
Demerſus. ſūma rurſus nō bullit[e] in unda.
Magne[f] pr̄ diuū ſæuos punire tyrānos

oſtēdit eorum excuſationem accipiendam non eſſe. qui optima mentis ualitudine uirtutem negligunt: ſed acerrima caſtigatione dignos eſſe. qui cum ingenio ualeant incōtinenteſq; tantūmodo ſint atq; emendari facile poſſint: opibus ac fama adhuc integris, deſidie luxuiq; ſe dedant. b Uitio. ſubaudi naturæ & conſuetudinis qua incaluit & craſſi cordis factus eſt ut peccare nō ſentiat. & ſimiliter merſus neſciat emergere nec a malis ſuis ad bona uerti poſſit. c Fibris increuit. quia min⁹ ſolertes habent qbus ut ſcri. Pli. li. 11. ca. 37. uerſus fi. Venter eſt obeſus. Cuʒ pinguia eſſe dicat eius pcordia in qbus ppter calorē ſciētiæ ſedes locata eſt mirū in modū inſaniā eius exaggerat. d Et alto. & tanq̄ in pfundā uoraginē merſus nunq̄ ad ſupiora reuertit. e Nō bullit. metaphora ſūpta ab hiis: qui ſemel aqua imerſi nō facile emergūt per quod docet eos qui uitio naturæ laborēt nō poſſe ad ſanā mentē reuerti. Nam hii quos magnitudo criminū merſit neceſſe eſt uitiorum mole grauatos neſcire quomō uirtutem cognoſcant uel qua arte ſceleribus careant. peccatum enim quod per penitentiā non diluit mox ſuo pondere in aliud trahit. Fibre. f Magne pr̄. Exclamatio eſt poetæ in eos qui nulla uirtutis uia icedūt. totus tn̄ fremitus in neroneʒ fertur. qui oi libidinis genere ætatē ſuam exercuit ut auctore trāquillo petulātia libidine luxuria auaricia crudelitate flagraret. ſed ne in principē inuehi uideat generaliter oium principum ſæuitiā inſectat. pcatur igitur deos ut uirtutū cōtemptores & prauos nulla alia pena afficiant q̄ ut uirtutē cōtemptā cognoſcant & uirtutis fulgorē cernētes. illa ſe carere ſua culpa itelligant. & ſic dolore neglectæ uirtutis angant. quæ hoies ex ſtoicorum ſentētia beatos & felices ef

ficit. a Haud alia. nō diſſimili pœnaruꝫ conditiōe q̄ ut uirtutē cogno ſcant & cognitā deſerant. b Libido. oīs imoderata cupiditas dicit. cui ut Cicero in tuſculanis ſcribit ſubiecta ſunt ira. excandeſcētia. odium. ini micitia. diſcordia. indignatio & cætera huiuſmodi. c Mouerit. i. cum diu omnia libidinuꝫ genera exercuerit malignitas & cupiditas eoꝝ pra ua. d Virtutē. ſubaudi q̄. e An ne magis. Cruciat⁹ corpis minores eē tormētis ani mi per cōpa rationē oſten dit ſimul oc currens taci te obiectioni dicēs eos qui uirtute contē tempta tur piter uixerūt grauiori qui dem pœna affici cōſciētia uitæ turpiter actæ q̄ quos phaleris & dioniſi⁹ cruciarūt. eſt aūt ordo. æra ſiculi iuuenci gemuerunt magis. & enſis pen dens laquearib⁹ auratis terruit magis purpureas ceruices. f Aera ſiculi. i. hii q p æneū thaurū phalaride agrigētinoꝝ tyrāno ſæuiſſime cruciabā tur. huic cū crudelitate & omni ſæuitia flagraret. Perillus optimus opi fex ſceleſto cupiens placere tyrāno æneum thaurū cōſtruxit ut incluſus reus ſubiecto igne torqueret. & uox hois grauiter exclamantis mugitū bouis imitaret. Cæteruꝫ phalaris pillū tanti muneris artificē incluſum ipſo thauro primū graui periculo mortis affecit ut prim⁹ artis ſue peri culum faceret. nā turbat⁹ eſt phalaris ob inſitā opinionem crudelitatis ſuæ. Oui. li. Vt munus munere pēſes. Da pcor īgenio munera digna meo. Dixerat & phalaris pæne mirāde reptor. ipſe tuū pſens imbue di xit opus. g Pendēs. Hic cruciatū tangit demodis aſſentatoris dioni ſii ſyracuſani. de quo. Cic. in. 5. tuſcul. h Laquearib⁹. Laquearia paruæ quedā cōnexitates in cōtignationib⁹ teſtudinibuſq; ædificioꝝ ſunt quæ uariis colorib⁹ adornant. Virg. li. 1. æne. Pendēt lichni laquearib⁹ aureis & dixi in. 1. & in. 5. tuſcul. Cic. & in Ode. 16. Hora. li. 2. car. Laqueata cir cum tecta uolantes. i Purpureas. demodis ſcilicet cultu regio ornati k Imus im⁹. nūc oſtendit cruciatū animi quo affligitur ex uirtute negle cta. dicens an magis affligit qui crudeliſſime a tyrānis torquet. q̄ qui cō ſcientia ſcelerum agitat⁹ ad ſe ipſum intra ſe loquit. Imus imus pcipites i. omni prorſus ſpe ſalutis deſtituti ferimur. ſicq; docet longe grauiora

Haud alia[a] rōne uelis: cum dira libido[b]
Mouerit[c] ingeniū: feruēti tīcta ueneno.
Virtutem[d] ut uideāt: intabeſcantq; relicta.
An ne magis[e] ſiculi[f] gemuerūt æra iuuenci.
Et magis auratis pendēs[g] laq̄aribus[h] enſis
Purpureas[i] ſubter ceruices terruit. imus[k]
Imus pcipites q̄ ſi ſibi dicat & intus

Marginalia: Libido. — Phalaris — Perillus — Dioniſius. — Demodes. — laquear

eſſe mentis uulnera & animi tormēta q̄ corporis cruciatus. Nec magis a tyrānis tortus cruciat̄ q̄ ille qui infælix ac miſer intus cōſcientia eorū ſcelerū palleat quæ fidiſſime uxori narrare nō audeat. unde. Ouid. li. Mens eſt quæ ſentiat ictus. a Qđ ꝓxima. tanto dolore cōficit̄ & pudore ipedit̄ ob amiſſam uirtutē ut iam cum uxore cōmunicare nō audeat. ſed itus tm̄ rumpat̄. b Sepe oculos. Occurrit excuſationi deſidioſi:

Palleat īfœlix: qđ ꝓxima[a] neſciat uxor.
Sæpe oculos[b] memi tingebā[c] ꝑuus oliuo[d]
Grādia[e] ſi nollē morituri uerba[f] catonis[g].

ꝓbans illū per ætatē nō peccare ꝙ uirtutibus nō inuigilet. ſed per deſidiam potius & negligentiā quod ſibi dicit eueniſſe dum puer eſſet nā utilib⁹ ſalubribuſq̨ cōtemptis uoluptuoſa & delectabilia quæſiſſe ſcribit. uerum annuit ſe tunc uenia dignū fuiſſe utpote. qui rerū ignoratiōe uitio ætatis deliquerit. Sed cū ipſe tam ſæpe admonit⁹ ſit. ad eamq̨ rerū cognitionem deuenerit ut optime uitiū poſſit a uirtute diſcernere eum uenia dignū non eſſe ſignificat. c Tingebā. ungebā. linibā. d Oliuo. Oleū oculis infuſum quandā lippitudinē repſentat quā in filiis dum parētes metuūt eos a lectione auertūt. Ipſe ergo perſius ne ſe ad rhetores cōferret ſæpe oculos oleo linibat: ut uitio oculorum laborare uideretur.

Perſius.

Oculus

Oleū.

e Grādia. i. ſi rhetoricē diſcere nollem. ex cui⁹ ꝓceptiōe diſcebant declamare. Nam in ſcholis Rhetoꝝ talis declamatio ꝓponebat̄. Catoni longe melius fuiſſe mortē ſibi cōſciſcere q̄ in manū cæſaris ꝑuenire. Nam cum in libia duce ſcipione partes pōpeiane a cæſare ſuperatæ deletæq̨ eſſent cato qui tūc utice cum ꝑte exercit⁹ ſe cōtinebat. accepto cladis nūcio oībus rebus diligentiſſime cōſtitutis. longa orōne de animoꝝ īmortalitate habita ad amicos: lectoq̨ de eadē platōis libro. liberis ſuis. l. Cæſari qui tūc ei pro queſtore fuerat cōmendatis & ſine ſuſpitōe uultu atq̨ ſermone quo ſuꝑiore tēpore uſus fuerat: cū dormitū iſſet. ferrū intro clam in cubiculū tulit. atq̨ ita ſe traiecit. Quē poſtea uticēſes ſepulchro ſplendide mandauerūt. unde ſibi poſt mortē uticēſis cognomē adiuenit In eius poſtea laudē cicero librū ſcripſit. Cæſar duos cōtra in calūniam eius cōpoſuit. anticatoneſq̨ appellauit. ut Appian⁹ & lucanus libro. 9. f Uerba grādia. quæ erāt de nece catonis uiri tam grauis & ſeueri. nō aūt refferas hoc ad librū platonis: quē ante necem ut ſcri. Appian⁹ li. legi nō placet. qđ eni ad pueroꝝ exercitationē ea cōferebāt. hæc autē ſic ad declamationes qbus ingenia adoleſcentiū exercebātur. g Catonis. quē ſuadebant mori debere. hæc eni erat ratio ſuaſionis in declamatiōe.

Anticato.

a Multū. Ordo eſt ſi nollē diſcere uerba grādia morituri catonis multum laudanda ab inſano magro. magri.n.diſcipulorum declamatiões laudabant:ut eorum ingenia excitarentur. quia uirtus laudata creſcit.

Inſan⁹. In. b Inſano. ualde ſano ac docto. in ꝑpoſitio interdū auget. Virgil.li.12. ī pri. Turnus ut infractos &c̄.Luca.lib.4. Infectaq; ſemꝑ punica bella.

c Que pater. patres gaudio affecti.& ut nomen filiis cōpararent.amicos domū du cebant ut fili os declaman tes audirētcū aliqd recitatu ri eēnt. Iuue. ſaty.7.ꝑtin⁹ accipe qd do.ut totiēs illū prͤ audiat.

Díſcere ab ínſano[b] multū[a] laudādamagro
Q uæ prͤ[c] adductis ſudās[d] audíret amicis
Iure & eni[e] íd ſūmū qd dexter[f] ſenio[g] ferret

Sudo. d Sudans. Incertū eſt an ꝑmōis magnitudine ſollicit⁹. An metuēs ne fili⁹ male recitet. An ob lætitiā appoſitæ recitātis. An forſitā ob laborē in amicis cōuocādis.

Votū. e Iure e.n. i.id ꝑcipuū & potiſſimū erat in uoto & deſiderio meo.ponit.n.uotum pro deſiderio. ut hora.ſaty.6.li.ſcdi in pri. Hoc erat in uotis. Et merito iure ait ꝓpter ætatē puerilē: quam ludicra magis q̄ grauia uiriliaq; delectant.q.d.legitima quidē ratione ludos ſectabar pueri.& quia puer erā ut nō ſim accuſandus cū ætati imbecillæ obſequerer.

Teſſara Talus. Punctū ſteſicor⁹ himera. Euripides. quadraginta. Cubus. aſtragalus. f Dexter. Apud antiquos ludus erat talloꝝ & theſſararū. Teſſera quatuor laterum erat. Talus ſex in qbus pūcta erant denominata. Alia a diis Alia ab heroibus alia a claris hoībus.aut a meretricib⁹. nō nulla uero a qbuſdam nunc in laudem nūc in uituperationē accidētib⁹ nomē accipiebant.& ut Pollux ſcribit:punctū fuit qd̄.8.ſignificabat:idq; ſteſicoꝝ dicebat̄ qm̄ ſteſicori ſepulchru; qd̄ erat in himera urbe ſicilie.8.anguloꝝ fuit. Erat & aliud punctū.qd̄ euripidiū dixerūt qd̄.40.ſignificaret. qm̄ uidet̄ euripides unus fuiſſe.40.ꝑfectoꝝ poſt.30.tyrānos athenis eiectos. Teſſaras ꝑterea cubos dici græce ſcribūt.& Gelius ex uarronis ſnia. & Macrobius qd̄ feſtus quoq; affirmat. Aſtragalos uero latine talos uocari. Iulius tamen pollux diligētiſſimus apud græcos ſcriptor: oſtēdit aſtragalū teſſaram eſſe.cū ait duo latera eſſe in Aſtragalo hoc eſt duo puncta & quinq; quæ in hoc ut ſcribit nō ſunt in cubis. Teſſaram autē talo inferiorē eſſe declarat Martial.li.13.Epig.1.Nō mea magnanimo depugnat teſſara talo. Et alibi li.14.diſt.15.Nō ſum taloꝝ numero par teſſara.ut oīno Aſtragalus teſſara latine dici debeat nō talus.

Dexter. Venus. Canis. Dexter ergo ſenio.i.ꝓpiti⁹ fælix.& utilis. Nam in talis ſenio & uen⁹ lucrum afferebāt. Canis uero dānum & Iacturā.unde trangl.in Auguſto. talis iactatus ut quiſq; canem

aut ſenionē miſſerat i ſingulos talos ſingulos denarios in mediū cōferebat: quos tollebat uniuerſos q uenerē iecerat. Hora. lib. 1. Epla. 19. Quē damnoſa uenus quē pceps alea nudat. & in Ode. 7. li. ſcdi car. Quem uenus arbitrum dicet bibendi. g Senio. hic quaternarium ſignificabat. a Dānoſa. Que iacturā afferebat. Proprius. ſp dānoſi ſubſiluere canes. Hora. li. 3. Ode. 6. in fi. Dānoſa qd non iminuit dies. erat unitas in uno latē tali: ſignata. Oui. li. Dānoſas effugiaſq; canes. b Raderet. aufferret. c Anguſte. in quā humi de fixam pueri nuces iaciebant. Orcus aūt pluto dicitur. de quo Ode. 28. Hora. lib. 1. car. & infra. Menaq; qd prima nōdum defecerit orca. Orca uas eſt fictile lato aluo anguſto ore ac fundo. lōgiori collo in quā inter ludētes pueros qui nucem inieciſſet uictor erat. Ab ea orcula diminutiuū deducit. Cato de re ruſtica. Cyminū feniculū rutam mentā in orculā cōdito. Ex ea quoq; nō nulli urceū atq; inde per diminutionē urceolū dici uolunt. d Buxū. hoc eſt turbinē ex buxo. quo ludo pueri exercenī. Tibull⁹. Nā q; agor ut per plana citus ſola uerbere turbo. Quem celer aſſueta uerſat ab arte puer. Virg. li. 7. æne. Ceu quondam torto uolitans ſub uerbere turbo. Quē pueri magno in gyro uacua atria circū. Intenti ludo exercent. Eſt eni turbo in oui ſilitudinē tornatū ul in modū pile lignee q ab anguſto icipiens ſurſum uerſus in latitudinē migrat. unī forma turbinata noiatur qd nunc trocho dicit. Eſt aūt & hæc buxus & hoc buxū. Virg. li. 2. geor. Tympana uos buxuſq; uocant berecinthiæ mr̄is ydee. Et lib. 2. geor. Et torno raſile buxum. e Flagello. crebra eni ſcutice pcuſſione in gyrū uertitur. Virg. lib. 7. Dant aios plagæ. f Haud tibi. Indignat in deſidem dicēs illū excuſari nō poſſe: qn iam ea ſit ætate ut cognoſcat quæ mala quæ bona ſint & ea oia quæ a philoſophis diſputent. & q; bonarū artiū ad uirtutem ducētiū nō eſt ignarus. qbus uerbis oſtendit niſi deſidiā euitarit maiorē rephenſionē mereri: q̄ ſi litterarū & doctrine ignarus eſſet. g Inexpertū. incognitum. h Curuos mores. turpes. prauos atq; diſtortos. i. uitia q̄. n. recta ſunt bona & utilia iudicant. Perſius ſaty. 5. Appoſita i tortos extēdit regula mores. cōtra rectos mores dicim⁹. i. uirtutē. i Deprehēdere. cognoſcer. k Queq; docet. Et plane

Scire erat in uoto: damnoſa[a] canicula quātū
Raderet[b]: anguſte[c] collo nō fallier orcæ.
Heu qs callidior buxū[d] torquere flagello[e].
Haud tibi[f] iexptū[g] ē curuos[h] deprēder[i] mores
Quæq; docet[k] ſapiēs braccatis[l] illita[m] medis[n]

canicula

Orca.

Orcula.

Vrceus.

Vrceol⁹

Orcus.

Turbo.

trocho.

Buxus.

Mos.

Stoici. philoſophiæ recteq; uiuēdi ꝓcepta cognoſti qualia ſtoici docent.i.phi
Pyſiana quia ſtoa.i.porticu ſunt appellati.Nam athenis porticꝰ erat. quæ pyſi-
ɛta. anacta uocabaẽ.refferta uaria & multæ ſcientiæ pictura Polignoti tha-
ſii teſte laertio in zenone. & Pli.li.35.ca.8.in fi.& cap.9.poſt princi. In
hac porticu Darii xerſiſq; perſarũ medorũq; regis in græciã tranſitꝰ& ſa
laminiũ illud male ꝑliũ & turpis deinde fuga depicta erãt. In qua cũ di-
Zeno. uerſis tpibꝰ Iã.1430.ciues iterfecti fuiſſent uoluit zeno locuʒ illũ ſtabi-
lem atq; iuiolabilem reddere. Quare cæpit in illa docere ad quē eo audi
endũ diſcipuli cõfluentes qui antea zenoni dicebanẽ.poſtea ab ipſa por
ticu ſtoici ſunt uocati. l Brachatis. Braccas ſcri.Dio. Veſtes eē q̃s gal
Braccæ li ad terrorē intonſas & uarii coloris ferũt. eaſdem græci eodē auctore.
Anaxiri Anaxiridas uocant.Diodoro adſtipulaẽ.Iuue.ſatyra.2.in fi.Mittentur
das. braccæ.& Cornelius tacitꝰ ita ſcribēs. At cecina uelut relicta poſt alpes
ſæuitia ac licētia modeſto agmīe per italiã iceſſit.Ornatũ ipiꝰ municipia
& colonice in ſupbiã trahebant ꝙ uerſicolori ſagulo braccas barbarũ te-
gmen idutus togatos alloqueref.Braccas item ueſtes eſſe docet Sueto.
in Cæſare cum ait Gallos cæſar in triumphuʒ ducit.Idem in curia Galli
braccas depoſuerũt latũ clauũ ſũp ſerũt. m Illita. i.picta. n Medis.
Medorũ talis eſt ſitus.Nã habēt parthos & caſpios ab ortu a meridie ſi-
Media. thacenen & ſuſianē & pſida.Ab occaſu Adiabenē. A ſeptētrione Arme-
niã.dicti aũt medi a medo filio medeæ q ut ſcri.Dio.ibi regnauit.

a Indetonſe.
i.nõ tõſa mo
re ueterũ.qui
nõ tõdebanẽ
Virgi.li.

Porticus.in ſõnis q̃bus idetonſa[a] iuuentus.
Inuigilat:ſiliq̃s[b] & grãdi[c] paſta polenta.

Ora puer prima ſignãs intonſa iuuēta. b Siliquis. hic ſiliquas poſuit
pro leguminibꝰ. hæ.n.generaliter ſignificãt tegmenta & folliculos le-
guminũ & cæterarũ frugũ.unde Pli.li.12.ca.7.circa princi.Piperis ſili-
Siliqua. quas appellat.Virg.in Geor.li. Grandior ut fætus ſilliq̃s fallacibꝰ eēt
Et quãuis igni exiguo ꝓperata maderēt.hoc aũt dicit ex pythagore ſnia
qui cuʒ ſentiret aios hominũ poſt mortē migrare in noua corpa uel ho-
minũ uel brutoꝵ a carnibꝰ abſtinendũ eſſe ſuaſit. ne.ſ.edēdo in animos
humanos ſæuirent.ſed hortēſibꝰ tm̄ ueſcendũ dicebat.unde Oui.li.
Heu quantũ ſcelus eſt in uiſcere uiſcera cõdi. Congeſtoq; auidũ pingue
ſcere corpe corpus.Alteriuſq; aiam aiantis uiuere lætho. Iuue.ſatyra.3.
Viue bidētis amans & culti uillicus horti.unde epulũ poſſis cētum dare
pithagoreis.Idē ſaty.15.in fi.Vel quo nõ fugeret ſi nũc hæc mõſtra ui-
deret pithagoras,cunctis aialibus abſtinuit qui tanq̃ hoie & uētri idulſit

non omne legumen. De ſiliqua p̃terea arbore lege Plini. li. 13. cap̃. 8.
c Grandi. habundāti. d Polenta. i. tenui faciliq; uictu cōtenta. Polē Polēta.
tam aūt plurib⁹ modis fieri docet Pli. li. 18. cap̃. 7. circa med. a Et lr̃a.
Nō te fugit enī quēadmodū pithagoras uirtutis uitiorūq; uiam ſimili
tudine ipſilon. y. littere demōſtrauit. Ordo eſt. Et littera quæ diduxit ſa
mios ramos mōſtrauit tibi callē ſurgentē dextro limite. b Samios. i.

Et tibi q̃ ſamios[b] diduxit littera[a] ramos
Surgentē dextro mōſtrauit limite callem[c]
Stertis adhuc[d]: laxūq;[e] caput cōpage ſoluta

pythagore q auctore Tro- Samos.
go pompeio Pythagoras.
ſami demara
to locuplete
negociatore
pre natus eſt
uir omniq doctrinaꝝ genere excellētiſſimus. mortuus eſt metaponti qď Metapōtus.
oppidū eſt quo tertia Italiæ regio finit̃. Pli. li. 3. ca. 11. in prin. tāta olim
admiratione ut ex domo ei⁹ templū facerent eūq; pro deo colerēt. obiit
aūt eo anno ut ſcri. Euſe. quo uolſci coriolū perdiderūt. Pythagoras aūt
per y litterā quæ in duas ptes diuidit̃ ſignificauit nobis duas eſſe ꝑpoſi- coriolū.
tas uias quarū dextra ardua & anguſta nos ad uirtutē inuitaret. Siniſtra
uero lata. & ampla uitiis pateret. Nā biuiū y litteræ ab anguſto incipiēs
iuuentutis ſpēm p̃fert. quo tēpore hoies incerti ſunt uitia ne. i. partē ſi
niſtram an uirtutē. i. partem dextrā ſequant̃. Virgi. li. Littera pytha-
gore diſcrimine ſecta bicorni &c̃. eam litterā aliqui philoſtratis aucto-
ritate nixi palamedē inueniſſe crediderūt. q cum olim in cōtione Achi-
ui forent atq; ex cōſueto grues uolarēt: ulixes palamedem reſpiciēs ait
Grues achiuis teſtib⁹ inuentionē ſibi litteræ uendicant cui Palamedes. Palamedes.
Ego ſane inquit litteras nō iueni. ſed ab auib⁹ iuentas fateor. Nam is ut
ſcri. Corneli⁹ tacitus: tēporibus troianis. 16. Litterarū formas inuenit.
Claudian⁹. Pendula ceu paruis moture bella colonis. Thracia cū tepido
permutāt ſtrimona nilo. Ordinib⁹ uariis per nubila texitur alis littera
pēnarūq; notis inſcribit̃ aer. Mar. lib. 13. Epig. 75. Turbabis uerſus nec
littera tota uolabit unā perdideris ſi palamedis auē. Lucan⁹ li. 5. Et tur-
bata perit diſperſis littera pennis. Pli. tamē lib. 7. cap̃. 56. poſt prin. ſcri
bit ſimonidē quatuor lr̃as iueniſſe. ypſilon. Zita. Capa. Omega. Ad qď
tradit corneli⁹ p̃cipuum ſimonidē poſt palamedem cæteras reperiſſe.
c Callē. arduū ac difficilē. ſed glorioſum & certū. d Stertis adhuc. cū
ætate tam grādi ſis nondū ad uirtutē excitaris. ſed crapula marcidus uix
caput ſuſtines. e Laxūq;. i. diſſolutū. Apertū ſomno caput. ꝑpter Cal
uariæ ſuturas dixit. quarū ut celſus octauo ſcribit: due ſup aures; tēpora

a ſupiore capitis parte diſcernũt. Tertia ad aures per uerticẽ tendẽs: occipitiũ a ſummo capite diducit. Quarta ab eodẽ uertice per medium caput ad frontem ꝓcedit. f Compage. bene deſidioſi hois mores expſſit
cõpago dicim⁹ compagẽ & cõpaginem. a cõpingendo. a Oſcitat. Oſcitãdo
Oſcito. euaporas qđ heri comediſti & bibiſti. & cum animi ſecuritate ut negligens cõcoquis. Virg. æglo. 6. Inflatum heſterno uenas ut ſemp iaccho.

Oſcitat[a] heſternũ diſſutis[b] undiq; malis.
Eſt aliqd[c] quo tendis: & in quo[d] dirigis arcũ.
An paſſim[e] ſeqris[f] coruos[g]: teſtaq; lutoq;
Securus[h] quo pes ferat: atq; ex tpe[i] uiuis.

Oſcitatio. n. ex ai ocio & ſecuritate puenit. Oſcitãtes igiť ſecuri & nihil puidentes. Teren. in andria. Amioto metu iter oſcitãtes opprimi. Oſcitare aũt eſt os totũ adapire qđ iterdum excitatis a ſono euenit. licet iterdũ & deſidia fiat. unde & oſcitatio & Oſcedo deduciť. A. Gellius li. 4. Sed cũ ille deieraſſet iuictiſſimũ ſe ſe & repugnantẽ oſcitatione uictũ teneri. quæ eo uitio qđ oſcedo appellatur: tũ notæ iam deſtinatæ exẽptus eſt. de hoc dixi in Mænechmis plauti. b Diſſutis. hoc oſcitantib⁹ ꝓpter ſuturas malarũ accidit. Malæ. n.
Malæ. celſo auctore in ſũma parte ſingulas trãſuerſas ſuturas hñt. A mediiſq; narib⁹ aut ſupioꝶ dentiũ gingiuis per mediũ palatũ una ꝓcedit. aliaq; trãſuerſa idẽ palatũ ſecãt. c Eſt aliqd. Propoſuiſti ne aliquẽ finẽ ad quẽ pergas & quo uita tua ſit directa. an uero uagus & fluctuans erras. per ironiã interrogat. In reb⁹ aũt humanis plures ſunt fines. ſed is omniuʒ ſm phos potiſſim⁹ habeť: ad quẽ reliqui tendũt. Quicqd. n. faciunt homines ſeu nauigẽt ſeu ædificẽt ſiue alia queuis gerãt: ob id faciunt ut ad ultimũ finẽ pueniãt, ad uitã. ſ. beataʒ. Dicit ergo poeta. Eſt ne tibi finis quiſquã ꝓpoſitus. q. d. Ex nulla qdem rõne uita tua pẽdet. d In quo. i. mentẽ tuã. Metaphora eſt ſumpta a ſagittariis ſignũ in quo ſagittã dirigant inſpectãtib⁹. e An paſſim. An more coruoꝶ nullo certo meatu uolantiũ per cenoſam ſtratãq; uiã duceris. tanq̃ nihil ꝓuidẽs & nihil de
compoſitio. futuro cogitãs. ſumptũ a pueris qui ſine ulla p̃meditatiõe aues plerũq; ita ſtulte inſequunť luto & lapidib⁹. ut in foueas ferant p̃cipites. Hora. li. *Sic ueluti merulis intent⁹ decidit auceps In puteũ foueãq;*. per qđ oſtẽdit eos quoꝶ uita nulla rõne & cõſcilio regitur in magnas miſerias
Coruus deuenire. f Sequeris. Lapidib⁹ iſectaris quod eſt inertiũ & ſtultoruʒ. g Coruos. i. prauos & a uirtute deuiantes ſine ullo reſpectu. Iuue. ſaty. 2. Dat ueniã coruis: uexat cẽſura colũbas. h Securus. qa nihil cõſcide-

deret. i Ex tpe. i. ut ſe ſe dãt tp̃a. nihil oĩno penſi hñs quid futuꝝ ſit. nihil putans itereſſe quo te pedes ferãt. a Helleborũ. Monet homi/nes ætate iuuenili ſũmo ſtudio bonis artib⁹ & diſciplinis inuigilandũ eẽ: cauendũq; ne uitia in nobis inueteraſcãt. Optima utens ſil'itudine. ſicut enĩ morbo anteq̃ uires adaugeat occurrẽdũ eſt. qm̃ illi cum ingraueſcit fruſtra remediũ adhibet. ſic uitiis anteq̃ illis occupemur repugnãdũ ẽ. helleborus.

Helleboꝝ[a] fruſtra: cũ iã cutis ægra[b] tumebit
Poſcẽtes uideas. uenienti occurrite morbo.
Et q̃d opus[c] cratero magnos[d] p̃mitter̃ mõtes
Diſciteq;[e] o miſeri & cauſas cognoſcite[f] rerũ
quid ſum⁹[g]. aut q̃d nã[b] uicturi gignim̃ ordo[i]

Nã ubi in animis nr̃is penitus iſederint difficillime dimouentur. Helleborũ uero herba eſt q̃ ueratrũ a latinis uocatur. qua & cerebrũ & bilis purgant̃ & hoĩs inſania emendat̃. b Cutis egra. i. In ydropiſim incideris: quo morbo cutis inflat̃. ſi helleboro ſanari nõ potuit. de quo Pli. li. 25. ca. 5. c Et q̃d op⁹. Nihil op⁹ eſt deſperata ualitudine: Cratero magna p̃mia polliceri. Craterus q̃dem nobilis & inſignis medicus auguſti tẽpeſtate floruit. de quo Hora. in ſermo. ſaty. 3. li. ſc̃di. Nõ eſt cardiacus craterũ dixiſſe putato. hic æger. eiuſdẽ fuit nois & magni alexandri dux. d Magnos. i. magnos theſauros. hoc de p̃uerbio antiquo tractũ eſt in eos qui nimis magna temere pollicent̃. ſic Teren. in phormi. Nõ modo auri mõtes pollicẽs. hic ſenſus eſt. Si in adoleſcentia & annis florẽtibus nõ didiceris. nõ eſt ut ſperes: multa pollicẽdo magr̃is & p̃his (qui diſcentiũ medici dici poſſunt): erudiri poſſe ſup̃ueniente ſenectute. e Diſcite. ſatyrica eſt exclamatio miſ̃atiõis plena. p̃ quã hortat̃ hoies ad p̃hiam & cætera bonarũ artiũ ſtudia. relinquãtq; aliis opes & diuitias. qñ melius nihil ſit q̃ ingenii uirib⁹ gloriã querere. Crater9 f Cauſas. i. p̃hiam naturalẽ: quæ circa rerũ cognitionẽ uerſatur. Virgi. li. 2. geor. Fælix qui potuit rerũ cognoſcere cauſas. g Quid ſum⁹. quia mortales ſum⁹. Et hoies rõnis capaces. hoc pertinet ad p̃hiam moralẽ. q. d. Nos oẽs diſciplinas & ſtudia ſequi debere. Aliqui ita interp̃tant̃. q̃ fragiles ſum⁹ ac ſi dicat: cũ uita ipſa qua fruimur breuis ſit debere nos iuxta illud ſaluſtii q̃ maxime longã efficere uirtutis ſplendore. quæ cũ oĩa breui elabant̃ ipſa clara æternaq; habet̃. Virg. li. Breue & irreparabile tẽpus oĩbus eſt uitæ. ſed famã extendere factis hoc uirtutis opus. Alius eſt ſenſus & melior. nos reminiſci debem⁹ natos eſſe hoies rõnis capaces & a brutis rõne diſcerni quã ſequi nos decet, & ideo facti ſumus.

ut cum hac uiuamus. Ergo diſcite quid ſum⁹.i.ſcite nobis a natura datā eſſe rōnem ex qua uita nr̄a pendeat.& ita cū ſuperiorib⁹ coniungatꝛ: ut itelligamus ideo deſidioſos uirtutis curā nō habere qa eorum uita rōne non gubernetꝛ. h Aut qd nā. ut honeſta & recta ſequamur nati ſumus. i Ordo qs. quo ordine excolēda ſit uita nr̄a.quæ ratio officiorꝝ & qui finis beatæ aut facilis uitæ.qui quidē talis a nobis preſcribitꝛ ut nemini iniuriam faciamus. unicuiqꝫ quod ſuum eſt reddamus de omnibus bene mereamur.hic ordo eſt & regula qua nobis uiuendum eſt.

a Aut mete. ideſt q̄ cito & mollit ac ſine ſtrepitu hæc ætas nr̄a decidat:q̄ ex floreſcēte i ſenectutē quā mox decliat.uñ Iuue.ſaty.9. Obrepit nō intellecta ſenect⁹. & ita monet qñ ut dixim⁹ uita nr̄a breuis ſit nos q̄ maxie uirtute longā efficere debere.Metæ.ergo.i.finis & termini uitæ. Virg.li.10.Metaſqꝫ dati puenit ad eui.Sene. i Tragædia.1.dū fata ſinūt uiuite læti. ꝓperate curſu uita citato.Per metæ igitur ſil'itudinē admonet ne a uirtute ad uitia dilabamur. Meta aūt a metiēdo dicitꝛ.terminuſ qꝫ eſt ac ſignū quo curſus intenditꝛ ac circa qd' circulum aurige uertunt. Moris eni erat ſepties metā luſtrare. Properti⁹ aut prius infecto depoſcit p̄mia curſu ſeptima quā metā triueritāte rota.Hora.lib.1.car. Ode. 1.Metaqꝫ feruidis euitata rotis.Luca.li.8.Cogit inoffenſe aurus accedere metæ.Hanc cōſuetudinē poſtea Domician⁹ iuertit & a ſeptena luſtratione ad quinā redegit.Suetoni⁹ in eius uita.In his circenſiū die quo facilius centū miſſis peragerentꝛ ſingulos a ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. b Et vnde. originē trahim⁹ uel ſubauditꝛ incipit ut ſit ſenſus. ſcite noſtrā originē duci a mortalibus & ideo nos eē mortales ut oino nobis recte uiuendū ſit. c Quis mod⁹. i.quis modus habēdi diuitias ſit. ac ſi dicat auaritiā fugiendā eſſe.& ea tm̄ quæ ſatis ſint ad uictū cōparanda.quæ omnia ex pħia morali habentꝛ. d Quid fas. quid optādum ſit ut intelligam⁹ nihil a diis peti debere niſi ut aiebat Iſocrates tribuant bona.unde Iuue.ſaty.10.Permittes ipſis expēdere numinib⁹ quid cōueniat nobis rebuſqꝫ ſit utile nr̄is. hoc iō dicit poeta qa ſtulti cōtraria optāt & pauci ſunt qui qd optandū ſit cognoſcant.Iuue.ſaty.10.in pri. Quid eni rōne timem⁹ aut cupimus quid tā dextro pede cōcupis:ut te conat⁹ nō pœniteat uotiqꝫ peracti. e Aſper. male part⁹, aut ꝓpter ſculpturā quod Pli. oſtēdit loquēs de poculis.ea erāt exciſa in aſperitatē. Virg.li. 5.æne.Cimbiaqꝫ argēto perfecta atqꝫ aſpera ſignis. uel qa Nūmi ſigno

Q uís dat⁹. aut metæ[a] quā moll' flex⁹. & uñ[b]
Q uís modus[c] argēto: qd fas[d] optare.qd aſp[e]

Meta.

Aſper.

ípreſſi cõtractando digitis aſperi ſunt. contra nõ ſignati leuigati & perpoliti. ut dixi in Nerone Sueto. a Utile. quid utilitatis diuitiæ habẽt quas bene poſſidet ille qui eis non abutit̃ ſed cum honeſtate diſpenſat. b Nũmus. pecunia ob id iuenta eſt ut non iam in terrã defodiat̃ ſed in ſubſidiũ cõmutandarũ rerũ ut Ariſtote. in ethicis refert. & ut ſubuenire poſſimꝰ & nobis & aliis egẽtibus. A nũma aũt rege ſeꝯundo romanoꝝ qui primꝰ impſſit ſunt denominati. Nũmꝰ.

Vtile[a] nũmus[b] habet. pr̃ie[c] carı́ſq; ꝓpínquís
Quantũ elargíri deceat: quẽ te deus eſſe[d]
Iuſſit & humana qua ꝑte locatus[e] es ín re.
Díſce[f]. neq; ı̃uídeas[g]: ꝙ multa fídelía[h] putet[i]
In locuplete[k] penu[l] defenſis píguíbꝰ[m] umbrís[n]

c Patrie. Patriæ. n. charitati nihil denegandũ eſt. & ꝓpinqui eadẽ rõne adiuuandi. Hora. li. Cur eget indignꝰ quiſq̃ te diuite. Virg. li. 6. Et qui diuitiis ſolum incũbere. d Quẽ te deꝰ e ẽ. fac inqt memineris deũ uelle te bonũ eſſe & iuſtũ. Luca. lib. 2. Nec tibi ſed toti genitũ te credere mundo e Qua pte locatꝰ. quo in gradu rerũ humanaꝝ locatus ſis & quã facultatem rerũ obtineas ne plus minus ue facias q̃ cõditio tua ferat. q. d. cum in rebꝰ humanis uaria ſint aı̃alium genera te hoı̃em eſſe ſcito: cui ſoli rerũ adminiſtrandaꝝ ratio cõceſſa eſt. & ideo nõ feritatẽ ſed humanitatẽ exercendã eſſe. f Diſce. ꝙ regnũ teneas ı̃ter oı̃a aı̃alia. g Nec ı̃uideas. nec liuore afficiaris ꝙ aliquẽ ditiorẽ cernas. & qui penariũ multis rebus refertũ habeat quas umbri marſiq; cliẽtes ſibi donarint. h Fidelia. genus eſt uaſis in quo optime ſeruant̃ ſalſamẽta. ſic dictũ quia fideliter recõdita ſeruet. ut ſupra R ñdet uiridi percuſſa fidelia limo. i Putet. tã diu ſeruata ſit ut putorẽ grauẽq; odorẽ redoleat. k In locuplete. i. copioſo atq; habundãti penario. locuplex. n. locoꝝ plenus dicit̃. quaſi loca pleraq; tenẽs. quẽadmodũ pecunioſus a pecoꝝ copia. Aſſiduus ab aſſe dando cognoı̃atur. l Penu. Penus omne eſculentũ poculentũq; ſignificat pro totius anni uſu. Teren. in eunu. cum in cellulã patris oẽm penũ congerebã. Hora. li. Portet frumẽta penuſq;. penarius uero locus intra domũ in quo penus reponit̃ uel reconditur. Eſt aũt penus. q̃rte declinatiõis in genere maſculino & feminino. in neutro uero tertiæ nam hoc penus penoris. ut pecus pecoris facit. hora. li. 1. ep̃ľarũ. ep̃ľa. Annone ꝓſit. poterit frumẽta penuſq;. Virg. li. 1. æne. in maſculino uel feminino poſuit. Cura penum ſtruere & flammis adolere penates. m Pinguibꝰ. ob generoſum oleę liquorẽ. Nam auctore Pli. li. Hoc

Fidelia.
Puteo.
locuple
Aſſiduꝰ
Penus.

umbria certamen humanæ noluptatis tenuere. n Umbria. umbria regio ab apēnino ad adriaticu3 uſq; ſinum ꝑtendiẗ dicta ꝙ inundatiōe terrarū i= bribus ſupfuerit. Pli.li.3.cap̄.13. a Piper. Apud indos p̄cipueq; in

Piper. fonte caucaſi ſolibus oppoſita gigniẗ. Pli.li.12.cap̄.7.in prin. Id iam ci bariis addebaẗ. Hora.li.2.ſermo.ſaty.4. Primus & inueni piper albu3 cū ſale nigro. b Perne. putent ſupple. a pede perna dicta eſt. & eā par

Perna. tē in ſue acce= perunt antiq quæ cruribus cōiuncta eēt. cum toto pe= de ſalita. Ca=

Et piper[a] & pne[b] marſi[c] monumēta[d] clientis[e]
Menaq;[f] qđ pría nōdū defecerit orca[g].
Híc[h] aliqs de gēte hírcoſa[i] centurionum[k]

to de re ruſtica & eo addito ungulā de perna. Et alibi cu3 pernas emeris ungulas earū p̄cidito. Pli. tamē li.8.cap̄.51.in međ. Pro crurib⁹ accepit. cū ait. Caſtranẗ fœminæ ſuſpēſis pernis prioribus. de hoc dixi in Milite

Marſi. plauti. c Marſi. populi ſunt apulie ultra picenum pelignis & ma=

Monu= rucinis uicini. Abellinates ātea appellati. Pli.li.3.ca.11. d Monumēta.

mentū. ob eā cām a cliētib⁹ miſſa ne e mēoria patronoꝝ excidāt. ſed memoriæ

Abelli= hæreāt qui ea dant. aut eo ꝙ mentē moneāt & moueāt dicta. Monumē

nates. tum enim eſt quicqd de aliqua re nos monet. Clientes.n. ut bñficii acce pti memores eſſe uideanẗ aliqd donāt qđ ſui ſit memoriā cōſeruaturū.

Cliens. e Clientis. Clientes dicunẗ qui magnos uiros ſequuuẗ quaſi colentes. Nam romulus auctore feſto cū plebē tutā eſſe uellet: eam in tres partes diſtribuit. ut eoꝝ opib⁹ defendereẗ unde tūc primū & patrocinia & cli

Mena. entellæ inſtitutæ ſunt. f Menaq;. piſcis eſt marin⁹. ut dixi in pænulo Plauti in fi. colorē mutās ut ſcri. Pli.li.8.ca.26. Nā hyeme cādidus æſta

Orca. te fit nigrior. ab hoc ſalſamēti gen⁹ mena diciẗ. g Orca. ſupra. Ra= deret anguſte collo non fallier orce. h Hic. hic pro tunc. me de phi= loſophia tractante aliqs dicat ſupple. mira urbanitate dū rōnes aſpernā tis recitat: eos percutit qui & uirtutes & uiros uirtuoſos cōtemnunt. i Hircoſa. An inculta horrida hiſpida & hirſuta. quæ tantu3 laboribus

Hircus. militiæq; ſunt apta: an potius graue olēti & fetida cuiuſmodi hirci ſunt utpote quæ libidinib⁹ luxuiq; intēta a diſciplina degenerarit. fruticāti= bus.n. pilis ſub halis hircoſi dñr ob fætorē hircinū. iiq; ad militiā puta= banẗ idonei. Iuue. ſaty.14. Sed caput intactū buxo nareſq; piloſas Ad= notet & grandes mireẗ lælius halas. aut hircoſa ab odore corpis qa ex la bore & cibo multo ac ſomno fætidū ſudat. uel ad mores barbaros rettu

cēturio. lit qui iam putridi dici ſolet. k Centurionū. i. militū ut infra ſaty.5.i fi. Dixeris hæc iter uaricoſos cēturiones dicti ꝙ cēturiis p̄ſint quarū cente

narius eſt numerꝰ. a Qđ ſapio ſatis. rõnes cõtemnentis phiam. ſufficit mihi naturalis ſenſus. nulla phica eruditiõe delector. b Archeſilas. Scithi hic filius patria pitaneus fuit. clarus phũs. Academiæ nihil affirmãtis clariſſimꝰ antiſtes. Crãtoris diſcipulꝰ q cũ i dicẽdo grauiſſimꝰ eẽt. & in ſcribẽdo ſatis exercitatꝰ poeticæ quoqꝫ operã dedit. Et ille eſt q ut refert plutarchus. auctore Gelio cũ uidiſſet quẽdam diuitẽ nimis delicatum qui icorruptus tamẽ & caſtus dicebatur. nihil iquit itereſt q bꝰ mẽbris cynedi ſitis poſteriorbꝰ an prioribꝰ. hic ab aliis Arceſilaus dictus eſt. Obiit: teſte hermippo cũ uinũ imodice bibiſſet ætatis anno. 71. de hoc Cic. in. 5. tuſcul. uerſus fi. & ſcripſi in dictionario. — Archeſilas.

Dícat qđ ſatís ẽ ſapío[a] míhí. nõ ego curo
Eſſe qđ archeſilas[b] erũnoſiqꝫ[c] ſolones[d]
Obſtípo[e] capíte. & fígẽtes[f] lumíne terram
Murmura[g] cũ ſecũ & rabíoſa ſilẽtía[h] rodunt.
Atqꝫ exporrecto[i] trutínant[k] uerba labello

c Erũnoſiqꝫ. qui ſemp in laboribꝰ & miſeriis uerſantur. ſtudio eni ſapiẽtiæ dediti. cæteris rebus omiſſis multos labores perferunt. ob qđ erũnoſi cognominant. Nã ærũna auctore cicerone eſt ægritudo laborioſa. frugalitas etiã philoſophoꝝ: miſia uidet luxurioſis. & pdigis. — Erũna.

d Solones. i. ſeptẽ ſapiẽtes græciæ quoꝝ unus fuit ſolon exceſſiade filius patria ſalaminius. qui regnante tarqnio priſco Romæ Athenis maxime claruit. Is teſte Ariſtote. leges dedit atheniẽſibus tanto cum tẽperamẽto ut parẽ gratiã teſte Iuſtino a ſenatu & plebe contraheret: quãq plæbs & ſenatus in ſũma prius eſſent diſſenſione. qbus ſi atheniẽſes perpetuo uti uoluiſſent ſempiternũ ut ait ualeriꝰ habituri fuiſſent iperiũ. Idẽ oraculi iudicio ſapiẽtiſſimus habitꝰ eſt. In cypro cum piſiſtrati tyrãnidem fugiſſet mortuꝰ eſt anno ætatis. 80. — Solon.

e Obſtipo. i. triſti ſeuero obliquo & ad terrã inclinato. grauitatẽqꝫ ſimulante. & cũ obliqtate fixo tantũ cogitatiõi intẽto: quaſi ob ſtupidi uideantur. Obſtipi dñr quibus colla rigent & in humerũ capita iclinata ſunt. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 5. Stes capite obſtipo multũ ſimilis metuẽti. Colu. in. 8. loquẽs de ſuibus febricitantiũ inqt hæc ſigna ſunt: cũ obſtipe ſues trãſuerſa capita ferant. Trangl. in Tybe. Incedebat ceruice rigida & obſtipa. — obſtipꝰ

f Figẽtes. i. luminibus in terram immobiliter fixis. Virgi. libro. Obtutuqꝫ hæret. g Murmura. Morẽ altiora meditantiũ expreſſit. cogitatiões. ſ. atqꝫ iuẽtiones. ſuas ſuſurro imurmurantes. h Rabioſa ſilẽtia. tractũ a canibꝰ q in rabiẽ uerſi neſcio qd ſecũ frendũt. i Exporrecto. labra interdũ cõtra

him⁹interdū exporrigim⁹atq; extendim⁹.qui aūt interloquendū uerba
Trutia. ꝑponderant labra quodāmodo extēdere uidenť. k Trutinanť. penſi-
tant quaſi in trutina.Iuue.ſaty.6.Atq; alia pte in trutina ſuſpēdit home
rū. a Aegroti. aſpnator uirtutis appellat ea quæ phi diſputāt & diſſe
runt tanq̄ ſomnia ualitudinarii homis. b Meditātes. dialetico more
uerba examinātes.æmulatio eſt.Hora.li. Neſcio quid meditās nuga-
rū tot⁹ i illis.

c Gigni. fuit cōmunis opinio apud philoſophoſ quā inter cæteros auctore laertio maxie ꝓbauere. Epicurus. Dioge

Aegroti^a ueteris meditātes^b ſōnia.gigni^c
De nihilo nihil:in nihilū nil poſſe reuerti.
Hoc ē cur^e palles:cur qs^e nō prādeat:hoc eſt.
Hiis^f ppl'us^g ridet:multūq; toroſa^h iuuentus
Ingeminat tremulos naſo criſpāte cachinos^i

nes themidis fili⁹.& democrit⁹abderites.cū de mūdi & rerū creatiōe lo
querenť:nihil eſſe qđ ſui originē nō habeat. neq; quicq̄ ex nihilo gigni.
aut in nihilū id qđ aliqđ eſt cōuerti poſſe.oīa.n.ex aliqua re fieri neceſſe
eſſe dixerūt:qm̄ ſi qđ defluit interiret in id qđ nō eſt oia iā dudū interiiſ
ſent.cū ea non eſſent in quæ diſſoluerenť. Quæ nūc ut ſubtilia & ocioſa
irridet aſpnator uirtutis:contēnēs phos q talia iueſtigēt. d Hoc ē cur.
uerba irridentis phos quos per irriſionē ex eo palleſcere dicit ꝙ nimis
ſtudeāt.nā diuturna cogitatio lucubratio & inedia pallorē corpib⁹inii-
cit. e Cur qs. liberaliū.n.artiū ſcriptores pce uiuūt.Iuue.ſaty.7.Fuit
utile multis pallere & toto uinū neſcire decēbri. f Hijs. talib⁹uerbis &
diſputationib⁹. g Ppl'us ridet. phi a uulgo derideri ſolēt.Perſi⁹ ſaty.
1.in.fi.Nec q abaco numeros & ſecto in puluere metas &c̄. h Toroſa.
carnoſa & pulpoſa ualēs & robuſta.quo uocabulo utimur etiā in rebus
Torus. inaīatis.Tori.n.partes mēbroꝝ neruoſe calloſe muſculoſe carnoſe pul
poſe & in ſe ꝓpemodu3 collecte ſunt.ualeri⁹ flaccus:ꝓtulit horrēdoſq;
toris iformib⁹ art⁹.qđ & de uenis quoq; : quū uariū in morē qbuſdā in
locis turgeſcūt dr̄.Celſus in.7.Ac per ipſos uenaꝝ thoros inæq̄le eſt.
In herbis quoq; eodē uerbo utiť Pli.li.19.ca.5.&.8.ut dixi in Oui.ep'la
9.Et ſolidis gēmas appoſuiſſe toris.&in.2.tuſcul'.Cic.&in Amphitr.
Plauti.& in Luca.li.2.Excuſſi placuere tori &c̄.& in.3.geor.Luxuriatq;
toris aīoſum pectus.& li.4.Intumuere tori totoſq; induruit art⁹. & in
cachin⁹ Tragædia.1.Sene.&.2.&.7. i Cachinos. riſus immoderatos.diſſolu
toſq; ut dixi in arte poetr.Hora.Romani tollēt eqtes peditefq; cachinū.

& in Iuue. ſaty. 10. ſed facilis cuiuis rigidi cẽſura cachini. a Inſpice. ab ægrotãte ad medicũ dicit. Inſurgit enim poeta in eos deſides incõtinẽtes delicatoſq́ uiros qui tãta ſunt intẽperãtia ut q̃uis ualitudiarii ſint: & paucoꝝ dierũ abſtinẽtia ſanari poſſint: cupiditatũ tamẽ uitia ſanare nõ poſſunt. ſed iis ita iſeruiũt: cõtra medici ꝑcepta balneo ac uino utentes ut grauiori cõtracto morbo tandẽ moriantur. hos igit poeta ridẽdo ꝑcutit. oñdens q̃ turpe quã q͛ miſeruȝ ſit hoiem cupiditati & corporis uoluptatibus ſuccumbere.

Inſpice[a] neſcio[b] qd trĕpidat[c] mihi pect⁹ & egris
Faucib⁹[d] exuberat grauis[e] halit⁹. iſpice ſodes[f]
Qui dicit[g] medico iuſſus requeſcere. poſtq̃[h]
Tertia cõpoſitas uidit nox currere uenas[i]
De maiore[k] domo modice[l] ſciẽte lagena[m]
Lenia[n] loturo[o] ſiui ſurrẽtina[p] rogabit.
Heus bone[q] tu palles: nihil[r] ẽ. uideas tñ iſtud

b Neſcio qd. ul' ægroti parum qd morbi eſſe dicẽtis uel medici poti⁹ uerba ſunt ignorare ſe qd iſpiciat aſſerentis. c Trepid it. palpitat. notæ aduerſæ ualitudis futuræ ſunt ut celſus etiã li. 2. refert. n dolor ꝑcordioꝝ eſt aut toti⁹ pectoris aut ſi ſpũs grauior eſt. d Faucibus ꝓficũ eſt laborantẽ ſtomachi cruditate graueolẽtiã emittere. Fauces auctore Pli. li. 11. ca. 37. ultra med. Vocant ſummũ gulæ. eaq́ numero tantũ plurali. e Grauis. difficilis & olens. Virg. li. 6. Inde ubi uenere ad fauces graue olentis auerni. f Sodes. ſodalis. g Qui dicit. ordo eſt. q dicit medico q̃ ſupradicta ſunt. h Poſtq̃. Medicinæ perſius nõ ignarus ea ꝑfecto ponit quæ ueteres medici obſeruauerũt. Celſo. n. auctore. li. 3. ubi corpus ægrotare icipit q̃uis unã febris acceſſionẽ ſecuta itegritas eſt. tamẽ quia tertiana timeri põt: expectãd⁹ eſt dies tti⁹ & ubi acceſſiõis tp̃s ꝑteriit cib⁹ dãd⁹ eſt: ſed exigu⁹ q͛ q̃rtana quoq́ timeri põt. hic aũt die. 3. cum uideret febrẽ nõ reuertiſſe tanq̃ oi piculo liberat⁹ ad priſtinũ uictũ & incõtinẽtiã rediit. i Uenas. pulſuȝ atteriarũ quietũ. k De maiore. i. diuitis. l Modice. i. parũ capaci. uel cui ad ſũmũ labrũ parũ deſit. ergo min⁹ plena. uel q͛ uetuſtate decoquatur ac ꝑ hoc ſe ſe ſitiẽs ebibat. m Lagena. gen⁹ uaſis. n Lenia. tenuia. Tria eni ſunt uini genera Auſterum dulce & lene. o Sibi loturo. i. qui balnea ingreſſurus eſt. p Surrentina. auctore Pli. li. 14. cap. 6. Conualeſcentibus maxime ꝓbata erãt. Surrentina dicta a ſurrentinis montib⁹ cãpanie uicinis maſſicis gauraniſq́ collib⁹. Hora. li. Surrentina uafer qui miſcet fæce falerna. q Heus bone. uerba medici reuiſentis ægrum

Faux.
Sodes.
Lagena
Lene.
Surrẽtĩ

ne ſe lauet,ne ue largi⁹ uino utaꝛ:qm̄ palleat. r Nihil eſt. uerba ægroti aſpernantis monitiões medici.& ualitudinē diſſimulātis. quo potiꝰ ſo litæ incōtinētiæ indulgere. ſ Videas. uerba medici bñ cōſulētis & ad monentis q̄uis a morbo liberat⁹ ſibi ipſi uideaꝛ.caueat tamen qm̄ cutis

Luteus. eius tacite itumeſcat. a Surgit tumeſcit.ſubaudi nā. b Tacite. ſicut in hydropico. c Lutea. coloris ſub crocei qđ infirmo peſſimum eſt ſi gnū. d At tu deteri⁹. tm̄ abeſt ut capiat cōſiliū medici; ut ultro etiā irrideat medico:cōuitiaꝛq; ꝓmonēs ne ſibi tāq̄ cuſtos & tutor ſit. e Ne ſis. curator q̄lis pupillis adhiberi ſolet Hora. li. Siue ego

Quicqd id ē ſurgit[a] tacite[b] tibi lutea[c] pellis.
At tu[d] deterius palles.ne ſis[e] mihi tutor
Iā pridē[f] hūc[g] ſepeli: tu reſtas[h] perge tacebo[i]
Turgidus[k] hic epulis[l]:atq; albo uētre[m] lauaꝛ[n]
Gutture[o] ſulphureas lete exhalāte mephites[p]
Sed tremor[q] iter uina ſubit,calidūq;[r] trientē[s].

praue ſeu recte hoc uolui ne ſis patruus mihi. f Iā pridē. q.d.eū a quo erat regend⁹:nō ſeipſum bñ rexiſſe:qñ qdē añ ſe mortu⁹ ſit quare infert. g Nunc tutorē. h Tu reſtas. alter tutor quē ſepeliam.aut reſtas.i.reſi

Turgidus. ſtis. i Perge tacebo. medici ſunt uerba irati & diſcedentis. ac nullum ſe ulteri⁹ uerbū facturū ꝓmittētis. k Turgid⁹. i.crudus & indigeſtus Iuue.ſaty.1. Turgid⁹ & crudū pauonē in balnea portas. Ex perſona ſua

Albus. poeta loquiꝛ oſtendēs hūc tandē ob incōtinentiā interiiſſe. l Epulis. du; idulget gulæ cibos ſumit quos digerere nequit. m Albo uētre. i. pallido.ut itra. Alges cum excuſſit mēbris tremor albus arıſtas. Hora. li. Vides ut pallidus oīs cæna deſurgat dubia. n Lauaꝛ. nā ante cæ

Balnea. nā romani auctore celſo exercebanꝛ. poſt eā exercitatōnē balnea igredie banꝛ qđ. & Apianus alexādrin⁹ idicat loquēs de Catone uticēſi. Circa ueſperā a balneo ad cænā tranſit. Idq; etiā ab antiq̄s obſeruatū oſtendit Virg.li.1.æne.cum ait Littore aena locant alii flammaſq; miniſtrāt. Tū uictu reuocāt uires.nā auctore ſeruio grāmatico aena parata erāt a troianis ut ſe ante lauarēt q̄ cænarēt.cum heroicis tpibus carne elixa nō ue ſcerenꝛ. o Gutture. i.halitus graues & olentes. Ructus.n.& exhalatio

Mephites. ſunt ſigna crudi ſtomachi.& cibi nō cocti. p Mephites. Mephitis terræ putor eſt ex aq̄s & terris ſulphuratis atq; etiā corruptis proueniēs. Virg.li. Sæuāq; exhalat opaca mephitim.ſed per tranſlationē ad grauē ructatiōis odorē rettulit putridū & corruptū. q Sed tremor. Ex nimia repletione & cruditate ſtomachi in cōuiuiis obrepunt tremores &

repéte moriunt. Iuue. ſaty. 1. Hinc ſubite mortes atq; iteſtata ſenectus. Hinc erũpit indignatio poetæ. r Calidũq;. uel quia tãdiu calicẽ manibus potando ante tremorẽ aduentantis febris tenuerit ut eũ calefecerit In quo ſumma arte longã eius potationẽ incõtinentiamq; rephendit. uel ad caſam potionẽ rettulit. Iuue. ſaty. 5. Quãdo uocat⁹ adeſt cal'e gelidæq; miniſter. ſ Trientẽ. Et ſi triens ſit tertia aſſis pars. pro calice tñ hoc loco ponit. qui tertiã ſextarii ptem cõtinet. Eſt aũt triens genus uaſis potorii: tres eminas capientis. Martialis. li. 10. Epig. 49. Cum potes amethiſtinos triẽtes & nigro madeas opimiano. & li. 1. Epig. 134. Crebros ergo bibas. licet triẽtes. Itẽ gen⁹ nũmi. Iuue. ſaty. 3. Quẽ porrigat ore trientẽ.

Triens.

Excutít'e manib⁹ dentes crepuere retectí.
Vncta cadũt laxís hínc pulmẽtaría[a] labrís.
Hínc tuba[b]. cãdelæ[c] tandẽq; beatulus[d] alto[e]
Cõpoſitus lecto[f] craſſiſq; lutatus[g] amomís[h].

a Pulmẽtaria. Pulmentario rũ appellatione oĩa ciborũ genera minutiſſima itelligimus: a pulte denominata. ut ſcri. Pli. li. 15. ca. 15. in fi. Hora. li. Tu pulmentaria quære ſudando. Iuue. ſaty. 7. Veniet qui pulmẽtaria cõdit. Serui⁹ quoq; in buccolicis dicit Teſtilẽ eſſe nomẽ mulieris ruſtice quæ meſſoribus æſtu fatigatis diuerſa genera herbarũ cõtundẽs pulmentariũ iis parat.

Pulmẽtum.

b Hinc tuba. cõſuetudo fuit maioris ætatis ut funera ad tubã efferrent de qua Pli. li. 7. ca. 56. circa med. Virg. li. 11. de pallante. It cælo clamorq; uirũ clãgorq; tubarũ. mioris uero ætatis ad tibias. Stati⁹ de Archemoro. Tibia cui teneros ſolitũ deducere manes. Id quoq; ſeruatũ fuiſſe i funere ei⁹ corui q Tiberiũ & Germanicũ & Druſum Cæſares noiati ſalutabat: Pli. oſtendit li. 10. ca. 43. c Candele. quæ ante mortuos pcedebãt. d Beatul⁹. i. qui beat⁹ exiſtimabat & diues. Beatũ ut ſcri. Pli. li. 12. ca. 19. Hoiem etiã in morte luxuria fecit adhibẽs urendis defunctis pcioſa aromata quæ deorũ ſacris cõueniebãt. aut beatus qa nunq̃ ſplendidiori habitu fuerit q̃ eo quo effert. pcioſiore eni ueſte in funeribus ſtragulaq; pauperculi exponebantur. e Alto lecto. i. nobili & diuite: iuidioſe hoc dicit. Nam in lectis funera defferebant. Sueto. loquẽs de funere cæſaris lectũ pro roſtris in forum magiſtratus & honorib⁹ functi detulerunt. f Lecto. meliori. ſ. q̃ eo quo dum iuueret utebat. g Lutat⁹. i. perfuſus oblitus & unguentatus. a luto deriuatũ. Cadauera eni uariis aromatib⁹ cõdiebant. h Amomis. i. unguẽtis ex amomo. Nã inter unguẽta acutiora fiunt coſto amomoq; Pli. li. 13. ca. 1. in fi. Amomũ aũt eſt gen⁹

Tuba. Funus. Cãdela. Lutatus Amomum.

fruticis palmi altitudine. Pli. li. 12. ca. 13. Sed in inuidiã tẽpoꝝ ſuorum hoc dicit poeta. qb⁹ corpa mortuoꝝ a romatib⁹ puncta ſepeliebãt. Per

Funus. ſi⁹ ſaty. 6. Verne oſſa inodora dabis. a In portã rigidos. funera & cada uera pedib⁹ anterioribus & pcedẽtibus efferunt. ut interitus ortui con trarius demonſtret. b Heſterni. i. liberti qui heſterna die morte dñi li

Pes. berati & quiritũ ius adepti: libertatẽ accepere. & ciues romani facti ſunt c Capite induto. i. accepto pileo qđ erat indiciũ libertatis. Nã ſerui cũ manumitte- bant in tẽplo

Feronia feroniæ quæ libertoꝝ dea phibebat raſo capite pile um accipie- bant. Plautuſ in Amphitri one. Quod

In portã rigidos[a] calces extẽdit. at illum
Heſterni[b] capite[c] induto ſubiere[d] quirites[e].
Tãge[f] miſer[g] uenas. & põe i pectore[h] dextrã.
Nil calet[i] hic. ſũmoſq;[k] pedes attige. manuſq;
Nõ friget[l]. uiſa eſt[m] ſi forte pecunia. ſiue

utinam ille faxit Iuppiter: ut ego hodie raſo capite caluus capiam pile um ut infra ſatyra. 5. Quibus una quiritẽ uertigo facit. & liuius libro. 4. de bello punico. Plini⁹ loquẽs de cornelio cinna. pileũ libertatis eſſe ſignum indicauit cum ait. uocatiſq; ad pileum ſeruis aduerſarios uicit.

Quiri- d Subiere. funus qđ manumiſſi portabãt. e Quirites. i. romani. Cu

tes. res eni urbs quondã fuit ſabinoꝝ inſignis. nũc autẽ ut ſcri. Stra. uiculus

Cures. ex qua Acciri. T. Tatius. & Nũma põpi. Romæ qñq; regnãtes. Hinc q rites appellare ſolẽt romanos qui orõnẽ hñt ad pplm. f Tãge uenas. i. arterias ut dixi in Tiberio. Suet. Ab infirmitate corpis uñ ppter ægro ti incõtinentiã mors tandẽ hois ſecuta eſt ad ægritudinẽ animi tranſit. qua animus demerſus in uitiis morit. medicũ uero inducit adoleſcentis auariciã libidinẽ guloſitatẽ. iracundiã ob quæ uitia inſaniat rephenden tem. ſic inuehit in eos qui ocio & deſidiæ cõſulẽtes langorẽ p ſe ferũt & infirmitatẽ fingũt. & tñ ſuperantib⁹ animi cupiditatib⁹ rõne contineri nõ poſſunt qn ita ferant. Tales igit poeta deridet docens nihil hoi miſerius q̃ animi uitiis laborare. Itaq; ægrotus qui medicu3 de ualitudine cõſulit ait tange uenas. meas. g Miſer. noiatiuus eſt. i. ipſe æger miſer ſubaudi ait. h In pectore. qa quotiens plus ſolito cor ſalit aut calet ifir mitatis indiciũ eſt. i Nil calet hic. nullũ in te febricitantis calorẽ ſentio hic pnũciatiue legendũ eſt. uerba enim ſunt medici negantis eũ calere. k Sũmos. uerba ſimulãtis ægritudinẽ. l Nõ friget. uerba medici oſtẽ dentis nullũ pr ſus eſſe ſignum ægritudinis inqt. n. nullum aduentantis

febris indiciũ uideo. ſolet eni frigus febrẽ ꝓcedere:ac tũc extremæ partes prius frigere incipiũt. m Viſa eſt. hic oſtẽdit hoĩs auaritiã. tuũ ꝫ inquit morbum cognoui. Ipſe eni ſano corpore es. mẽte uero nõ bene uales. ſed auaritia & libidine æſtuas. nã ſi aliqua ſpes oſtẽtata fuerit puellæ uel pecuniæ habendæ tibi qui infirmitatẽ fateris: ſtatim in eã proruĩpes læticiã. ut nõ æger ſed ſanus agnoſcare. a Puella vicini. Hinc ardorẽ libidinis demõſtrat. hæc dñr ex perſona poetæ ſubſannãtis. b Subriſit. pro molliter tanq̃ tibi obſecutura. illũ qui fingit lãgorem.

Candida uicini[a] ſubriſit[b] molle puella.
Cor tibi[c] rite ſalit. poſitũ[d] ẽ algẽte[e] catino[f].
Durũ[g] olus. & ppli[h] cribro[i] decuſſa farina[k].
Tẽtemus[l] fauces tenero latet[m] ulcus in ore.
Putre qđ haud deceat plæbeia[n] radere[o] beta.

c Cor tibi. .ſ. præ nimia læticia. uerba poetæ irridẽtis. d Poſitũ eſt. deeſt ſi. ut ſit ſenſus. ſi huic q iã morbo liberatꝰ uidetͬ cibos populares appoſueris rurſus morbo teneri ſe dicet. Per qđ oſtẽditur q̃ turpe ſit hominẽ eſſe tãtæ uecordiæ ut rõnis iperium fugiat & appetitu obtẽperet. Et hæc perinde accipiẽda ſunt. ac ſi adoleſcẽs uiles dapes repudiaſſet. ſeq; appetitũ nõ habere dixiſſet qđ ex eo medicus dicit accidere qm̃ cibos uiles faſtidiret. e Algente. uel qa ferculũ i catino refrigeratũ eſſet. uel qđ melius eſt ad ſaporẽ retulit. Catino eni quod nõ lauti ferculi erat attribuit. f Catino. uas eſt eſcarium. g Durũ olus. Catinꝰ.
Olera dicunͭ quæ in orto naſcuntur. ab alendo. inter olera. Celſus con- Olus.
numerat etiã rapas. h Populi. q.d. quo utuntur plebei & pauperes.
i Cribro. inſtrumẽtũ eſt quo farina decutiͭ & purgatur. Cribroꝝ aũt Cribrũ.
genera plura ſunt. Galliæ eni auctore Pli.li.18.ca.11. ſetis equoꝝ inuenere. Hiſpania. Lino excuſſoria & polinaria. ægiptus e papiro atq; iunco Et i oriẽte e ſerico. k Farina. farinã a farre denoiatã noie ipſo appꝑet Farina.
Pli.li.18.ca.9.i fi. Plebei ac tenues nõ ex molli ſiligine fcõ ſed pane ſcđario utebanͭ Iuue. ſaty. 5. Sed tener & niueꝰ molliq; ſiligine factꝰ. i. panis regalis. & plebeiꝰ. q eni paupes ſũt rariorib9 cribris utũtur quo plus panis & furfuris minus cõficiatur. l Tentemꝰ. ſubaudi ſi medicus dicet. m Latet vlcus. uerba ægroti. poſſunt etiã eſſe poetæ irridentis eiꝰ amẽtiam & guloſitatẽ quæ nõ niſi lautis cibis expleri poſſit. & ſi ulcus cauſa ſit & tecta intra cutem malignitas. tamẽ ira amentis affectibꝰ animi nõ obtempans ꝑſe fert ualitudinẽ corpis non ſanitatem. n Plebea. qua Radere
pauperes ueſcuntur. o Radere. tangere. & abſtergere exaſperare. Beta.

a Alges. legēdum eſt in ſecunda perſona nō in tertia.i.cum metu pe-
cuniarū uel libidinis afficeris tunc frigeſcis & pilos erigis. b Excuſſit.
quaſi excutiendo erexit frigore horreſcens. ut ſteteruntqꝫ come & uox
faucibꝰ heſit. Virg.lib.2.æne. c Tremor. alias timor febris ab eo qđ p̄
Albus. cedit id qđ ſequit̄.nam febrem ſequit̄ tremor. d Albus. pallidus. ut ſu
pra atqꝫ albo uentre lauatur. ab effectu.timor enim pallorem inducit
cum ab exte-
rioribus par-
tibus ad præ
cordia ſāguis
recurrat.Ho-
ratiꝰ.libro.1.
Car.Ode.4.
Pallida mors

Alges[a] cū excuſſit[b] mēbris trēor[c] albꝰ[d] ariſtas[e]
Nunc face[f] ſuppoſita ferueſcit ſāguis.& ira
Scintillāt[g] oculi:diciſqꝫ faciſqꝫ[h] quod ipſe[i]
Non ſani eſſe hois:nō ſanus iuret horeſtes[k].

æquo pede pulſat. e Ariſtas. metaphoricos.i.pilos qui ī humano cor-
Ariſta. pore uelut ariſte in grano ſunt. Ariſtæ ꝓprie ſunt aculei ſpicarum grani
eminētes e gluma ut acus tenuis longa.ſic dictæ ꝙ cito areſcant primæ
granum gerēdo. Var.li.1.de re ruſtica. f Nunc face. materia iracūdiæ
adoleſcentem irritari & ira cōmoueri ſignificat. g Scintillant. nimio
calore inflāmati.& eſt ꝓprium inſanorū.ut dixi in Menæchmis Plauti.
uel exꝓſſio irati. h Diciſqꝫ faciſqꝫ. cum quoqꝫ ob ſuperiora uitia inſani
re oſtēdit.Ordo eſt.dicis & facis qđ ipē horreſtes nō ſanus iuret eſſe ho
minis non ſani. i Ipſe. Emphaſis. ideſt qui ratione prorſus caret.
k Oreſtes. Agamēnonis mycenarum regis filius fuit & clytēmeſtre.q
Oreſtes cum patrē a bello Iliaco reuerſurū ab aegiſto adultero & clytēmeſtra in
terfectum cognouiſſet ſeqꝫ ab eiſdem in mortē uocari; capta opportu-
nitate Aegiſtum & matrē necauit.cuiꝰ parricidii Areopagitarū iudiciū
ſubire coactus uariatis (ut ſcri. Cice. in oratione pro milone) ſentētiis
abſolutus fuit. Cæterum conſciētia geſtoꝝ exagitatus in inſaniā & furi
as uerſus uidere ſibi uidebatur matrem ſe ardētibꝰ facibus & ſerpentibꝰ
atris inſequentem. Virg.li.4.æne. Armatā facibus matrem & ſerpenti
bus atris cum fugit:ultriceſqꝫ ſedent in limine dire. Pacuuius li. Ore-
ſtem inducit monitu pyladis ut furias uitaret Apollinis templum igreſ
ſum:& cum inde exire uellet ei furias occurriſſe.ad quod reſpexit Virg.
li.4.æne. Vltriceſqꝫ ſedent in limine dire.

Ephenſur⁹ hac ſatyra eos qui aliena uitia ſolerti diligētia pſpiciūt
r & notāt. Domitiū Neronis pditiſſimis offenſus morib⁹ cū in pri
mis acerbitate ſatyrica inſectaᵗ. ꝙ uix dum pueritiā egreſſus dece
pto p Agrippine mřis ſcelus Britānico poſt morte claudii iperiū occu-
pauit. Cū per ætatē & rerū iperitiā quid agendū quid ue dicedum eſſet
ignoraret. ſed oia ſibi alterius cōſilio adminiſtrāda eſſent. Nam ut ſcri.
Corneli⁹ Illud in urbe iactabaᵗ. quēadmodū priceps uix. 17. ānos egreſ
ſus. ut dixi octauia Sene. ſuſcipere eā molem aut ꝓpulſare poſſet: quod Nero.
ſubſidiū in eo qui a femina regereᵗ. Nam matri ſummā oium rerum au
ctore Trangl. publicarū priuatarūq; permiſit. num pſia quoq; & oppu
gnationes urbiū & cætera per belli magros adminiſtrari poſſet alii ng
rebant. hinc igitur exclamat hinc excādeſcit. Et ne in principē cui⁹ tpib⁹
floruit poeta ferri uideaᵗ ſocratē iducit qui Alcibiade athenieſēm diſci-
pulum ſuū reprǽhēdat. qui puer rempu. miniſtrauit athenienſiu3. Alii
uero generaliter accipiūt huc locū dicentes ꝙ rephendat adoleſcentem
ambitioſum. qui cū libidinoſus & mollis etiā eſſet. introrſum turpis &
pelle decorus rēpu. gubernare ante maturos annos ſtuderet.

a Em populi. Imperiū romanū ſuſcipis regendū. cum iterroga
tione & icrepatione legēda ſunt. cū puer ſis pote: rempu. mi
r niſtrare. b Barbatū. hæc ſtatim poeta ſubiecit ne ſuſpect⁹ eſ Barba-
ſet. neroni tanq eū notaret. ſenſus eſt igiᵗ. Alcibiade quæ dñr tus.
in correctionē n oꝝ tuorū a ſocrate dici credito. Barbati aūt ꝓ ſtudioſis
ꝓbis & bonoꝝ moꝝ uiris & pħis capiuntur. ut dixi in Iuue. ſaty. 14. in
princi. Bar-
baros licet ad
mōcas mille
ide magros.
c Magiſtruȝ.
i. ſocratē. quo

Satyra Quarta.

r Em ppli^a tractas. barbatū^b crede magi- ſtrū^c
Dicere. ſorbitio^e tollit^e quē dira cicutæ

magiſtro uſus eſt Alcibiades a quo etiā dilect⁹. ſed ita tamē, ut Plato ſcri Alcibia-
bit in Simpoſio ſuo. Alcibiadē cōmemorantē ſe pernoctaſſe cū ſocrate des.
nec aliter ab eo ſurrexiſſe ꝗ filius a parente debuerit: hic prima ætate ab
athenieſib⁹ dux electus cū Nicia & lamaco aduerſus ſiculos bellū geſſit.
ſed ad reatū uocatus ꝙ ſacra cereris nullo magis ꝗ ſilentio ſolēnia enūci
aſſet. ſiue cōſcientiā ſiue indignationē rei nō ferēs tacitus in exiliū æoli-
dem ꝓfectus eſt. De hoc Aemili⁹. Plutar. & Trogus. d Sorbitio. So- Socra-
crates Athenieſis pħus primus fuit qui pħiam moralē ut ait Cice. euo- tes.
cauit e cælo. cocgitq; de uita & morib⁹. rebuſq; bonis & malis ꝗrere cu3
ante illā pħi oēs rebus pħicis pſcrutādis opam tantūmodo ipenderent

Sophoroniſci marmorarii & phaneretæ filius: obſtetricis fuit accuſan-

Cicuta. te Anyto capitis damnat⁹ ſorbitionẽ cicutæ hauſit. quæ ut Pli. li. 25. ca. 11. ante med. refert. uenenũ eſt publica athenienſiũ pena inuiſum. Iuuenalis. ſatyra. 7. Nil pręter gelidas auſæ conferre cicutas. e Tollit. perimit. a Quo fret⁹. qua re. qua uirtute cõfiſus. Illud reſpexit quia agrippinæ matris. Senecæ & bruti cõſiliis oĩa primis imperii dieb⁹ adminiſtraſſet. b Dic hoc. Interrogatio eſt contumeliæ & reprehenſionis plena. c Magni. nouies. n. ho ſteſſuperauit

Quo fret⁹[a]. dic hoc[b] magni[c] pupille[d] pericli[e]
Scilicet ĩgeniũ[f]: & re℞ prudẽtia[g] uelox[h]
Ante pilos[i] uenit. dicẽda tacẽdaq; calles[k].
Ergo ubi[l] cõmota feruet[m] plæbecula[n] bile

Noue. Pythagoras. pericles. Inter cætera egregia opera nono menſe ſamios ionu3 primos & potentiſſimos deuicit urbis menia deiecit. hunc ortus eſt pythagoras nõ aũt ex Samo quæ zazyntho & dulychio ꝓxima eſt. d Pupille. Alluſit ad hiſtoriã. nã neronẽ Poppea ut ſcri. Tacit⁹: cum ſibi mr̃imoniu3 & diſſidiũ octauiæ incolumi agrippina haud ſperaret. crebris criminationibus aliqñ per facetias inculabat principẽ & pupillũ uocabat. q iuſſis

Pericles alienis obnoxius: nõ mõ iperii ſed libertatis etiã indigeret. e Pericli. Alcibiades atheniẽſis cliniæ filius fuit quo (ut ꝓbus Aemili⁹ eſt auctor) nihil excellẽti⁹ fuit uel in uitiis uel i uirtutib⁹. Impator fuit ſummus & mari & terra diſert⁹: ut nemo ei dicẽdo reſiſtere poſſet. Eius poſt interitum pr̃is Periclẽ & Ariphonem tutores fuiſſe relictos ſcribit plutar. uiros ea tẽpeſtate ꝑclaros: & magna cũ Clinia ꝓpinquitate coniunctos. Periclẽ aũt Alcibiadis patruũ fuiſſe ſcri. Trog. Pom. Aemilius uero ui-

Scilicet. tricum. f Scil3 igeniũ. hæc decẽ carmina ſequẽtia cum ironia legenda ſunt. Scilicet ergo cũ deriſu ꝓnunciandũ eſt. Oſtẽdit eni rerũ agendarũ ſcientiã ante anno℞ maturitatẽ nõ acceder̃. Alibi ſaty. 1. Scilicet hæc populo pexus. Terẽ. in andria. Id pp̃ſus curat. ſ. Virg. 4. æne. S. is ſupis labor eſt. g Prudẽtia. ut ſcias quid loquaris uel taceas. ſapiã ꝓueniente pubertatẽ. h Uelox. quæ pfecto uelox eẽt ſi tibi iuueni ineſſet qui ante legitimũ tp̃s imperiũ occupaſti Prudẽtia. n. longo tp̃is iteruallo plurimarũ re℞ uſu & experiẽtia gignitur. i Ante pilos. ante barbã. anteq̃ pili naſcant̃ & lanugo & añ pubertatẽ. Nã uix. 17. natus ãnos Nero ipe

Calleo. riũ accepit. k Calles. ſcis intelligis cognoſcis. nã callid⁹ es in tacẽdis dicẽdiſq;. ut ſcripſi in dictionario. l Ergo ubi. ſenſus eſt. Ergo cũ ea prudẽtia ſis. nõ mirũ eſt ſi plæbẽ in ſeditionẽ concitatã grauitate man⁹ ſeda-

re & cohercere ſcis.q.d.principi nõ ſatis eſſe:poſſe ĩperare niſi cõcomitetur ſapiẽtia. m Feruet. æſtuat ira & ſeditiõib⁹ cõmota. n Plebecula. Plæbecula.
hoc uocabulo uſus eſt Suet.in flauio ueſpaſiano. a Fert aius. i.dat qa peritus es tacendarũ & dicendaꝝ. b Calide. feruore iracũdiæ excitatæ c Maieſtate. grauitate.qa tanq̃ magna & ꝓtutura hominib⁹ loquuturi tacere iubent molientes manũ.Nam manu ſublata a ſuperiorib⁹ ſæpe ſi

Fert aius[a] calidæ[b] feciſſe ſilentia turbæ
Maieſtate[c] manus:qd deide[d] loquere. q̃rites[e]
Hoc puta[f] nõ iuſtũ ẽ:illd̃ male. rectius iſtud[g]
Scis &.n.[h] iuſtũ gemina ſuſpẽdere lance
Ancipitis[i] libre:rectũ diſcernis[k] ubi inter
Curua ſubit:uel cũ fallit pede regula[l] uaro[m]

lentiũ iducit. annuendo ut orare uolentes audiat populus.ut dixi in Auguſto. Sueto. Manus
d Quid dĩnd. cuȝ ſeditio orta fuerit qb⁹ eam uerbis cõpeſces.Illud docet deniq; neceſſariuȝ eſſe principem eſſe ſapientẽ & reꝝ peritũ.unde Plato ſolebat appellare eas reſpu.fœlices q̃bus cõtigiſſet habere principes ſapiẽtes.R eſpexit aũt poeta ad id quod in urbe a ſeniorib⁹ dicebat.Neronẽ primũ ex hiis qui rerũ potiti eſſent alienæ facundiæ eguiſſe.Nã ei ſeneca orones cõponebat . cum Alii ĩperatores ante neronẽ ſumma fuiſſent facũdia & eloquẽtia. e Quirites. Hinc innuit poeta neronẽ a ſe rep̃hendi cũ iam ſatyrico more atheniẽſibus omiſſis ad romanos cõuertatur. f Hoc puta. oratorie agit.ea pte generis deliberatiui dicit uti. quæ ſuaſio nũcupat.Et priſciano auctore. 15.li.puta eſt legendũ nõ puto qd̃ quidẽ aduerbium eſſe uolunt.atq; iõ a perſium corripuiſſe.cũ ita & puta corripiant. g Rect⁹ illud. magne prudẽtiæ eſt ex multis quæ iuſta & recta eſſe uident qd̃ optimũ cognoſcere. h Scis ⁊.n. pſeuerat in Ironia.ſenſus eſt. Non miruȝ quidẽ eſt ſi bonũ a malo diſcernere noris.cũ ea qua ambigui iudicii ſunt ita penſitare & tecũ recognoſcere didiceris ut nihil te decipere poſſit . Metaphora ſumpta a libripende qui põderoſiſſima queq; examine bilancis cognoſcit. i Ancipitis. Ambigue ut neſcias in quã partem magis decurrat ex quo libripendis ſolertia dep̃hendit . cum ex re ambigua & incerta rectũ iudiciũ ſumat. k Rectũ diſcernis. cognoſcis inq̃t quid rectũ ſit & quid intortũ .pſtat in metaphora quã a fabris & architectis ſumit.& eſt æmulatio Hora.lib.2.epl'aꝝ epl'a.2.Scilicet ut poſſem curuo dignoſcere rectum. l Regula. i.haſta libræ.uel norma. m Uaro pede. torto & declìui.ĩfra ſaty.6.Geminos horoſcope uaro ꝓducis genio.i.lingua flexa Regula

& recurua.lingua enim ſiue examen bilancis tanq̃ pes eſt in libra quo fit
Varo. plærũq;:ut cum lingua bilancis torta ſit & eam ſequamur in rerũ penſa/
tione decipiamur.per qđ oſtendit perſius eũ magni ingenii & pruden/
tiæ eſſe qui falſa admixta ueris nouit diſcernere. a Et potis. i.tante
Potis. prudẽtiæ es & cõſilii:ut recto iudicio poſſis noxia pro meritis damna/
re.& tm̃ auctoritate & eloquẽtia uales:ut poſſis ꝑ ſe ac iudicibꝰ perſua
dere aliquem ut uitioſum i terimant. b Nigrum. o multũ ante

Et potis[a] es nigrũ[b] uitio[c] ꝓfigere thita[d].
Quin tu[e] igit̃ ſũma nequicq̃[f] pelle[g] decorus[h]

Vitium alias infœlix lr̃a thita. c Uitio. i.homini uitioſo.Mart.li.11.Epig.43.
Mentiť qui te uitioſum zoile dixit. Nõ uitioſus hõ es zoile ſed uitium.
d Thita nigrũ. i.mortiferũ.Tau.T.& thita.θ.grecoꝝ litteræ ſunt.ſed
Thita. Tau abſolutionis ſignũ & ſalutaris nota eſt.ut in Ezechiele legitur. Et ſi
gna.tau.ſup frõtes uiroꝝ gementiũ.thita uero damnatiõis & mortis.
Cũ eni iudices de alicuiꝰ capite ſniam laturi eẽnt.uniuerſi in ciſtam tabu
las ſimul conicicbant ſuas.eaſq; inſculptas lr̃as habẽtes abſolutionis:cõ/
demnatiõis & ampliatiõis.thita cõdemnatiõis ſignũ erat.Marti.lib.7.
Epig.38.Noſti mortiferũ ꝑtoris caſtrice ſignũ.Eſt Opere pciũ diſce/
K. re thita nouũ.Abſolutionis auctore Aſconio.k.lr̃a.per quã lr̃am aliqui
L. interꝑtanť.calon.i.bonũ. Ampliationis.n.l.qđ ſignificat nõ linquere.
e Quin tu igiť. quin.uox eſt increpantis.Virg.æglo.2.Quin tu aliqđ
Quin. ſaltem potius quoꝝ idiget uſus.cõiungiturq; ſemp cũ indicatiuo. At
tende aũt fremitũ & indignationẽ poetæ.ſenſus eſt. cũ quæ a me ſupe/
rius narrata ſunt facere nequeas.& extrinſecus cõptus atq; decorus.in/
trinſecus uero turpis & malus ſis.tu qui per ætatẽ immaturã & rerũ im
peritiã ignoras quid agendũ quid ue dicendũ ſit.cur nõ rem pu.guber/
nare ante maturũ tẽpus deſiſtis. & ſummã ĩperii romani cur nõ depo/
nis. f Nequicq̃. fruſtra.Virg.Sed quid ego hæc nequicq̃ igrata reuol/
uo.alias nõ.perſius ſaty.2.Nequicq̃ fundo ſuſpiret nummus in imo.
Neqcq̃. g Pelle. nõ animo pulcher. quia uerboꝝ blanditiis maliciã ſui cordis
donec ordinenť abſcondũt. h Decorus. ſpecioſus ueſte triũphali.& de
Decorꝰ core iperatorio.æmulatio eſt Hora.li.1.ep'laꝝ.ep'la.17.Introrſum tur
pem ſpecioſum pelle decora.ad hiſtoriã reſpexit. Nã ut Corneliꝰ Tac.
ſcri.decretũ fuit.Claudio cæſare adulationibus ſenatus cedente: ut.20.
ætatis anno cõſulatũ nero iniret.atq; interim deſignatꝰ procõſulare im
periũ extra urbẽ haberet.ac princeps iuuentutis appellareť.Itaq; ludi/
cro circenſiũ qđ acqrendis uulgi ſtudiis edebať britannicus in ꝑtexta.

Nero triūphali in ueſte tranſuecti ſunt:ut ſpectaret pplˀus hunc decore
īperatorio. illū pueri habitu. Occupato igiť īperio apud ſenatū hoc ce
lebratū ē in aſſentationē neronis ut ei ſupplicatiōes decernerenť. & die
bus ſupplicationum triumphali ueſte indutus per urbem ueheretur.
a Ante diē. ante tp̄s & ætatem maturā. b Caudā iactare. blādiri & adu
lari. oſtētatione decoris īperatorii fauorē & grām pplˀi q̄rere. tractū eſt Cauda.
a canibus qui
blādiētes cau
dā mouent.

Ante diē[a] blādo[c] caudā iactare[b] popello
Deſinis[d]: anticyras[e] melior ſorbere meracas[f].
Quo tibi[g] ſūma boni ē. uncta[h] uixiſſe patella
Semp[i] & aſſiduo[k] curata[l] cuticula ſole.

c Blando.
uel populo q̄ Popellˀ
ſemp ditiori
bus & potēti
oribus blādiť
uel cui e blandiendū ſit in ſuffragiis & magr̄atibus demandandis. Hora.
Eplˀa. 7. li. pri. Tunicato ſcruta popello. d Deſinis. tu nunq̄ ceſſas po
puli fauorē adulationibꝰ captare quoꝝ adiumentis honore fungaris.
e Anticyras. Aptior es hellebori puris & ſimplicibꝰ potionibꝰ inſaniā Anticy
tuā purgare q̄ per ſummā ambitionē ante tēpus temeritati te pplˀi ſubi ra.
cere. Anticyrā uero pro helleboro poſuit q̄m in anticyra maxime ſume hellebo
retur. Stra. li. 9. & Pli. li. 25. ca. 5. circa med. Hora. ſatyra. 3. li. ſcđi. Naui rus.
get Anticyrā. & īfra. Neſcio an anticyrā ratio illis deſtinet oēm. Anticy
ra aūt. ut dixi in Caligula. Suet. inſula eſt quæ olim cipariſſus dicebať. ut Cipariſ
ſcri. Pauſanias. ſed mutato nomīe anticyra ab anticyro herculis ſocio ap ſus.
pellata eſt. Iuuena. ſatyra. 13. Ne dubitet laudas ſi non eget anticyra.
f Meracas. ſimplices & puras nullo tēperamēto admixtas. a mero qđ Meruȝ.
antiq ſolū. dixerūt. imitatio eſt Hora. li. 2. eplˀarū. eplˀa. 2. Expulit helle
boro morbum bilemq; meraco. g Quo tibi. Interrogatio cōtumeliæ
plena. quæ quidē eo tendit ut eū arguat uirtutē penitus ignorare. & eū
tm̄ abeſſe oſtēdit a uera uirtutū cognitione & recta rerū publicarum ad
miniſtratione ut interrogatꝰ qđ ſummū bonuȝ in humanis putet. quæ
q̄ſtio ſubtilis & a ph̄is multū diſputata. ipſe tn̄ reſpōdeat uoluptatem.
h Uncta. putas ne lauto paratu cibis luxurioſis & delicatis uiuere. cor Patella.
puſq; bene curare ſummū hominis bonū eſſe. Atq; hæc pinde ac ſi ado
leſcens ita dixiſſet: ponit. arguēs ex reſpōſo eū indignū eſſe qui publica
negocia curet cū ꝑtermiſſa uirtutis mētione laute uiuere ſummū bonū
appellet. Que ſnia epicureis ꝓbať. i Semp. continuationē ſignificat. Semp.
k Aſſiduo ſole. ſuoꝝ tēpoꝝ mores notat. Nā antiq & ꝑcipue ībecilles
ſtomacho ante cibuȝ exercebanť. eam exercitationē ut Celſus ſcri. recte

ſequebaẗ modo unctio uel in ſole uel ad ignē modo balneū. deſcendebāt eni in ſoliū. tū multo oleo ungebanẗ. leniterq; perfricabanẗ. Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 6. Vngor oliuo. Perſius infra. At ſi unctus ceſſes & figas in cute ſolem. Iuue. ſaty. 11. Veſtra bibat uernum cōtracta cuticula ſolem.
l Curata. molliciem muliebrem notat in uiris.
a Expecta.
Indignatū di
ſcedentēq; iu
uenē remora
tur. diſtigue
ergo ut ſit ſē-

Expecta[a]. haud aliud rn̄deat hæc[b] anus. i nūc[c]
Dinomaches[d] ego ſū: ſuffla[e]. ſū cādidꝰ[f]: eſto[g]
Dum ne deterius ſapiat pannutia[h] baucis.

ſus. certe ſi uolueris expectare & anū audire inuenies eā non aliter interrogatā reſpōdere. ex quo oſtēdit cū nō minus inſanū eſſe ꝗ anū decrepi
Anus. tam. anū eni eſt delirare. b Hec anꝰ. ſatis lepide fingit poeta anū tranſire. c I nūc. poſtꝗ eum admonuit ꝑtereuntem aniculam nō aliter reſponſurā fuiſſe. ei ꝑtrātem eundi facit. & cū indignatiōe & irriſione pronunciando i nūc. Senſus eſt. gloriare nūc te uirū nobilem & prudētem cum in uoluptatē ſummū bonum cōferas. ſicq; philoſophice poeta declarat. honoris nobilitatē homi ſapientiā nō ingerere. d Dinomaches. Callide poeta rep̄henſionē cōuertit in alcibiadem ne in principē inuehi uideatur. fingit ergo. ꝙ ſubiratus Alcibiades eo ꝙ ſocrates cōparauerit eum aniculæ illi. ſe a Dinomache clariſſima femina multū ab anu illa diſſimili genꝰ ducere ac ꝓpterea ſe nobilē eſſe magna cū indignatiōe pronunciat. Alcibiades. n. genus paternū ut ſcri. Plutar. ab aiace. maternuȝ uero ab almeonide: quē ex dinomacha genitū aiunt. originē traxiſſe ferunt. Ait igiẗ poeta. dic nūc te eſſe nobilē. quia iter maiores tuos dino-
dinoma macha connumeraẗ. Dinomachus aūt interp̄taẗ fortis in pugna. dinos
chus. eni græ. fortis lat. machi: uero pugna. ſicq; ſubſannat neronē: eius amentiā arguens: qui in maioꝝ nobilitate afferebaẗ. quū a Cæſaribꝰ genus ſuum duceret. e Suffla. Gloriare extēde itumeſce afferte tuā nobilitatē
Sufflo. & ai p̄ſtantiā. ſeparatim legēdū eſt: qđ a uentoſoꝝ hoium conſuetudine ſumptū eſt qui buccas inflare ſpiritumq; emittere ſuperbientes ſolent.
f Sū cādidꝰ. ſe quoq; a pulchritudine cōmendat. dicēs ſuȝ pulcher. hoc ad aium rettulit. i. ſapiētis ſum ai. hoc. n. gloriaẗ. g Eſto. cōcedaẗ te generoſum formoſumq; eſſe ac prudentē. ſed ita ut baucis ſapia te non ſit iferior cū ita rn̄deas. nā iterrogata baucis qua in re ſummū bonū eſſe exiſtimet. deterius te nō reſpondebit. qui illud in bonis tm̄ fortunæ ac corporis poſuiſti. ordina etiā ſic. I nūc o alcibiades & extolle ac iacta te qđ a dinomache genꝰ trahas & formoſus ſis. h Pannutia. uenoſa. a pāno

uena eminentiore. Nã & mulierũ mãmæ & membra ſenilia iuuenili hu Pãnutia
more exhauſta pannucea fiunt. ut dixi in Marti. lib. 3. Epig. 71. & li. 11.
Epig. 47. uel pãnutia. i. uillib⁹ pãnis induta. Nã pãnutius & pannoſus
dicit qui craſſo & uili pãno indut⁹ eſt. Et quia ꝓpriũ eſt anib⁹ pãnutias
eſſe Terẽ. in andria. Suffarcinatã cantarã. i Baucis. Inopis atqꝫ igno
bilis feminæ nomẽ eſt ad eam alluſit de qua Ouidi. in metamor. Nã ue Baucis.
tulæ pauperes inopia coacte ad res uiles uendẽdas ſe cõferũt. ut eo que
ſtu uiuãt. Baucis ergo iducit pro oi uetula uẽdẽte herbas odoratas in fo Anus.
ro olitorio.

Cũ bñ[a] diſcincto[b] cãtauerit ozima[c] uerne[d].
Vt nemo[e] in ſe ſe[f] tentet deſcẽdere. nemo[g]
Sed ꝑcedenti[h] ſpectat mãtica[i] tergo.

a Cum bene. i. elata & cla- Canto.
ra uoce uẽdi-
derit. nã cãta-
re eſt alta uo-
ce loqui. Perſius ſaty. 1. Mẽ moueat quippe & cãtet ſi naufragus. eſt. n.
moris olera per urbẽ uendentiũ exclamare. uel ut bñ uẽdat laudauerit.
Horatius lib. 2. epiſtola. 2. Laudat uenales qui uult extrudere merces.
b Diſcincto. deſidi. luxurioſo. intẽperato. & diſſoluto. Perſi⁹ ſatyra. 3. Diſcict⁹
Nõ pudet ad morẽ diſcincti uiuere nactæ. Diſcinctoꝝ aũt & molliũ ui-
roꝝ eſt eiuſmõi bene olẽtes herbas manu geſtare. Virg. li. 8. in fi. Diſci
ctos mulciber afros. Horatius. epodõ. 1. Diſcinctus aut perdã nepos.
c Ozima. Ozimũ herba ortẽſis eſt. qđ cito naſcat dictuꝫ ut ſcri. Varro. ozimũ.
Ocys eñi gre. cito. lat. ſignificat. de quo Pli. li. 20. cap. 12. & li. 19. cap. 7.
Ozimũ etiã gen⁹ eſt pabuli. dictũ ozimũ eo ꝙ citat aluuꝫ bubus. & ideo
iis dat ut purgent. d Uerne. Ex ancilla domi nr̃æ geniti ſerui ſunt a ue Verna.
re dicti qm̃ id anni tẽpus fœture maxime conuenit. e Ut nemo. hacte-
nus in neronẽ iuectus eſt. Nunc uero eos ſatyrica indignatiõe inſectat.
qui in alios dicere & aliena uitia cognoſcere gaudẽt. cum de ſeipſis nihil
q̃rant. In eos ita inſurgit. Hora. li. 1. ſmo. ſaty. 3. Cum tua ꝑuideas ocu-
lis mala lippus inunctis. Cur in amico ꝝ uitiis tã cernis acutũ. ut nemo
ergo eclipſis eſt ſubaudit dignũ ne putas. uel unde eſt. aut aliqd tale. nõ
iterrogantis eſt. ſed iraſcentis & admirantis ꝙ nemo intrinſec⁹ ſe cõſci-
deret. nemo ſe uelit experiri. f In ſe ſe. ad uitia ſua ꝑnoſcenda & repu
tãda cũ aliena diligenti⁹ perſcrutet. g Nemo. cõduplicatione utit ad
maiorẽ admirationẽ: affectuſqꝫ ſui expſſionẽ in legentiũ aĩs iprimendã.
h Sed ꝑcedẽti. i. ſed alioꝝ ſemp uitia cernim⁹. de hoc dixi in. 3. tuſcul.
Cice. Ab æſopo ſcribit duas mãticas ul' ſacculos plenos uitiis hoies ſecũ
ferre. & in eo qui ante pectus ꝑendeat aliena uitia eſſe. in eo uero q a ter
go nr̃a. Ex quo euenit ut nr̃a nõ uideamus & ea inſpicere negligamus.

ſed q ſequaṫ cōſpiciat. Catullus ſed nō uidemus mãtice qđ in tergo eſt. Hora. ſaty. 3. li. ṗri i ſi. Reſpicere ignoto diſcet pẽdẽtia tergo. & ſaty. 1. li. pri. i ſi. Sic feſtinãti ſemp locupletior obſtat. Hic igiṫ idignaṫ poeta ne
Mãtica. minẽ eſſe qui uitia ſua cognoſcat. ſed aliena ſemp. i Mantica. ſacculus ſcorteus ad ſarcinulas ferẽdas accomodatꝰ. Lucilliꝰ. Mantica canterii co ſtas grauitate ꝑmebat. Hora. ſaty. 6. li. pri. Mantica cui lũbos onere ulce ret atq; eques armos. uel eſt mantica nummoꝝ receptaculum: ut Aſconius in uerinam refert. quæ tamen pro pera interdum ponitur.

a Queſieris. Maliciam ho minũ expri mit qbus ſũma ſemp eſt uoluptas alie

Queſieris[a] noſtin[b] uectidi[c] ꝑdia. cuius[d]
Diues arat[e] curib[f]: quãtũ nō miluꝰ oberret[g]
Hũc ais[h]. hũc[i]: diis iratis[k] genioq; ſiniſtro[l].

nos mores notare. & ſcđam pro tertia perſona ponit. i. aliquis queſierit forte. Itaq; exẽplo probat neminẽ uitia ſua inſpicere. cum aliena linceis oculis plane cernat. dicit ergo. ſi qſieris ab aliquo an uectidiũ norit: ſtatim ut ille ſe eũ dixerit cognoſcere. eũ auaritiæ argues. b Noſtin. pro
Vectidius noſti ne. c Uectidi ꝑdia. uectidiũ poſuit ꝓ uiro diuite in ſabinẽſi agro. d Cuius. Interrogatio eius qui interrogaṫ an uectidiũ nouerit. reſponſum eſt qrentis quẽ uectidiũ dicat. plures eni eodẽ nomine uocabantur. e Diues arat. ſubaudi illius qui uerba ſunt interrogatoris reſpõdentis
Cures. eũ ſe uectidiũ dicere qui multa ꝑdia curibꝰ arat. f Curibꝰ. Cures urbs quondã ſabinoꝝ inſignis nũc aũt uiculus. hinc qrites appellanṫ. & iuno curetis diciṫ quia ibi colebaṫ. g Oberret. qui tot agri iugera in ſabinis
Miluus arat quot miluus non circũuolet. Iuue. ſaty. 9. Tot miluos intra tua pa
Ob. ſcua laſſos. Ob. n. alias poniṫ pro circum. ut cum dicimus urbẽ obſideri obuallari obſignare. alias iuicẽ ꝑpõnis q̃ eſt pp ut ob merita ob ſupatos
obſides hoſtes. unde obſides pro obfides qui ob priæ ꝑſtandam fidem dantur. h Hunc ais. Interrogatio iterrogati uł iterrogati rñſio. Ais eni hũc uectidiũ: quaſi oſtẽdat ſe eũ ꝓbe cognoſcere. i Hunc. uerbũ iterrogãtis qui more malignitatis humanæ ad aliena uitia notanda fertur. qui primũ de uectidio quærere ceperat. hæc oĩa quæ ſequunṫ de eo enumerat.
Iratus. Hunc. Eclipſis figura eſt dico. n. uerbũ extrinſecus eſt. k Diis iratis. aduerſis. quia auare & ꝑparce uiuat. Iuue. ſaty. 1. Exul ab octaua Marius
Genius bibit & fruitur diis iratis. l Genioq; ſiniſtro. is ſiniſtro genio uiuere di citur qui naturã ſuã duriter uiuendo defraudat. Teren. in phormi. Suũ defraudamus geniũ. unde cõtra. Is diciṫ a genio indulgere qui uolupta ti operã dat. ut perſius ſatyra. 5. Indulge genio. carpamus dulcia & cete.

Virg.libro.1.geor. Et genialis hyems.i.uoluptuoſa. a Qui qñq. q uacat.ut ſit quotiens figit. qui ita auarus eſt ut arando etiá in compitis aratrū figat atq aliquā partem attritæ uiæ aratiōe cōminuat. Sunt qui ad cōpitalia referentes dicant eum ita auarū eſſe:ut cū compitalia ſacra fierēt:cæteris feriatis ipſe anteq̄ ad ſacra pergeret terrá araret. atq ſubinde cū bobus & aratro ad ſacrificiū poſt aratione accedet.

Qui qñq[a] iugum pertuſa[b] ad cōpita[c] figit[d].
Seriole[e] ueteris metuēs deradere[f] limum
Ingemit[g].hoc[h] bñ ſit:tunicatū[i] cū ſale mordēs
Cæpe. & farratā[k] pueris[l] plaudētibus[m] ollam

uel eſt ſenſus. Hic qdez cum feſta cōpitaliū uenerint.qbꝰ maxime ruſtici lautioribus cibis uti ſolēt: non audet uinum qđ iam diu ſuauit attingere.ſed acetū tm̄ bibit. & cepas comedit.ordo eſt.hūc dico qui diis iratis & genio ſiniſtro ingemit metuēs deradere limū ueteris ſeriolæ qñ figit iugū ad cōpita pertuſa. b Pertuſa. attrita & Pertuſus.
cōculcata pedibꝰ frequētia hominū. c Compita. ſunt aūt cōpita loca. in quæ multæ uiæ cōpetant dicta q ubi uiæ cōpetūt tunc in cōpitis ſacrificatur. ruſtici.n.finitis ſationibꝰ in cōpitis ibi aratris ſuſpenſis ſacrificia Cōpita
celebrabant magna aiorꝫ relaxatione.eos ludos magri uicorꝫ ut ſcribit. Aſconiꝰ facere cōſueuerūt;is aūt dies annalis nō ſtatutꝰ erat. attributus ut uarro tradit laribꝰ,quot annis is dies cōcipiebat. d Figit. ſuſpēdit. e Seriole dolioli. dimiutiuū ē a ſeria.genꝰ.eſt uaſis terrei. Terē.in heautonti. Serias oēs relleui. Perſiꝰ ſaty.2.Sub raſtro creperet argēti mihi ſeria Seria.
dextro hercule &c̄.de hoc dixi i Captiuis Plauti.i fi. f Metuēs deradē. i.uaſa:q̄ argilla (quā nūc ipſe poeta limū appellat) uel pice:ul' reſina: uel Limus.
gypſo obturabant. hois auariciá in maximo artificio uerborꝫ expreſſit. Oſtēdit eni eum nō audere;ne paruū quidē uini cadu3 explere. qđ multos annos ob auaritiam in cellario ſeruarit. g Ingemit. ob auaritiam. h Hoc bñ ſit. uerba hæc tanq̄ a uectidio dicta ponunt. Nam cu3 ueteris uini cadū regipſare nō auderet.aliud deteriꝰ uinum potás quaſi per auariciá igemiſcens ſi melius uinū aſſumeret;deterrimo uino ſumpto hoc Bene.
bene ſatiſq dicebat:uel in alio ſenſu.ſm antiquā cōſuetudinē dicit.ſicut: & dii bene uertát.ſic eni dicūt qui ueluti rem magnā & inuſitatā aggreſſuri ſunt.ergo & auarus ueluti rem magni ſumptꝰ cenaturus.hoc dicit. i Tunicatū. quia tunicas multas circū ſe habet. k Ollā farratā. ollā plenā pultis ex farre. quo cibo pueri nimis pco uictui aſſueti tanq̄ lauto & opiparo lætabāt. Primꝰ.n.aucto,Pli.li.18.ca.8.Fuit antiqs latio cibꝰ. Far.

l Pueris. aut filiis aut ſeruis. m Plaudētib⁹. hinc hoīs auariciā oſtē-
dit. cū farre tantū & cæpis & aceto pueri cōtenti ſint. ex quo apparet al's
auarius uiuere. a Moriens. lāguidi nō mordētis deficiētis euaneſcē-
Acetū. tis in uappā. acrimoniaq́ carētis. q̄to. n. acrius tanto melius acetū eſt.
b At ſi iūct⁹. quēadmodū inquit tu uectidii auaritiam repræhendiſti. ſic
aliquis ſi mollis deſeſq́ fueris & ocioſus. te repræhendet: perſeuerat er-
Pannoſus. go exprimeꝛ iniquitatē hominum uitia aliena culpātiū. ſenſus eſt ſi inq̄t aliquis oleo ungatur ſtans ad ſolē & corpi curādo indulgens non deeſt qui ſtatim illum ſubſanans cubito ſe tangat.

Pānoſam fecē morientis[a] ſorbet aceti
At ſi iūctus[b] ceſſes[c]. & figas[d] in cute ſolem
Eſt ꝑpe[e] te ignotus cubito[f] q̄ tāgat & acre[g]
Deſpuat ī mores[h]: penēq́[i] archanaq́[k] lumbi
Runcantē[l]. ꝑplō marcētes pandere[m] uuluas.

Ceſſo. c Ceſſes. ocioſus fueris: pro ſi q̄s ceſſet: ut ſupra queſieris pro queſierit.
d Et figas. fricando eni corp⁹ atq́ unguentando ad ſolē cutis penetraꝛ.
Nam antiq̄ ut dixim⁹ ante cibū exercebanꝛ. eam exercitationē auctore
Cutis. celſo recte ſequebanꝛ mō unctio uel in ſole uel ad ignē modo balneū. de-
ſcendebāt eni nō ſoliū tum multo oleo ungebanꝛ. leniterq́ perfricaban-
tur. e Eſt ꝑpe. quē ipſe nō uideas cū a tergo ꝑpe ſit. aut quē neſcis. hic
appet hoīes ad aliena uicia cognoſcēda ualde ꝓmptos eē æmulatio eſt.
Hora. li. 2. ſer. ſaty. 5. Nō ne uides aliq̄s cubito ſtantē ꝑpe tāgens inger.
Cubit⁹. f Cubito. aliquē cui uitia tua palā faciat. modus eſt latenter oſtendētis.
quem ꝓbet peccare. Hora. ſaty. 5. li. ſcđi. ſermo. Nō ne uides aliq̄s cubi-
to ſtantē ꝑpe tangens &c̄. g Et acre. Acriter inuehaꝛ in mores tuos.
& ſputo caſtiget ac emēdet te ſic uitiis deditū. tanq̄ in cōtemptū rei tur-
pis tractū ex hiis qui ex olfatu putide rei expuunt. Tibullus. Hūc puer
Spuo. hunc iuuenis turba circūterit arcta. Deſpuit in molles & ſibi q̄ſq́ ſinus.
Plaut⁹ in princi. Aſinariæ. ut quæ loquutus deſpuas. h In mores. in ui-
tia. i Penēq́. uellicantē ac depilantē uirile membꝝ & obſcenos locos
quo glabes & ſine pilis circa inguina ſis. hæc cū ſupioribus cōiunguntꝛ.
ut ſit ſenſus. ſi tibi ex inguinib⁹ euulſeris pilos aderit qui te cōtemnat. re-
petiꝛ igitur. eſt qui deſpuat ut ſit ordo. eſt qui deſpuat in runcantē pe-
nē & archana lūbi. Penis aūt a pendēdo diciꝛ. nā penem caudā uocabāt.
Penis. unde offam porcinā cū cauda offam penitā dicebant. ut infra. Si facis in
penē quicq̄d tibi uenit amaꝝ. k Archanaq́. i. pudibūdas corpis ptes.
l Runcantē. metaphora ſumpta ab agris ruſticoꝝ qui runcari dr̄r cum

herbas frugibus noxias auellunt atq; ſarriunt. ſatyrica.n.urbanitate dũ Runco.
eos rephẽdit q aliena uitia ſubſanãt:ſuoꝝ tpoꝝ mores notat illos pcuti
ens q obſcœne turpiſſimeq; uiuũt. Mar.li.9.Epi.29.Cũ dpilatos creſte
coleos portes &c. Iuue.ſaty.8. Si teneꝝ attrit⁹ catinẽſi pumice lumbũ.
Squallẽtes traducit auos. m Pandere. cynedos & molles deſcribit qui Pando.
muliebria patiunť. pãdere autẽ uerbũ pro pticipio eſt.i.pãdentẽ:uel ut
pãdas ac pbeas.aut ſic itellige. Rũcantẽ pãdere uuluas.i.runcãtem & de
pilantẽ podicẽ ut eũ pãdat ac pbeat multitudini. n Marcẽtes uuluas.
i.podicẽ i quo ea fiũt quæ in uuluis.Nã uulua mulieris eſt.ſed pp̃ter coi
tũ ſatyrica mordacitate cynædi podicẽ uuluæ munera peragentẽ uuluã
appellauit.uulua autẽ crebro a poetis pro genitali parte muliebri uſur- Vulua.
patur.Cũ pprie uulua illud ſit in utero mulieris quo infantes geſtãtur.
Cornel.cel. Si infans in uulua deceſſit quo facilius eiciať.Pli.lib.11.cap.
37.uerſus fi. Boues grauidas negant præterq̃ dextro uuluæ ſinu ferre.
etiã cum geminos ferãt.uulua etiã accipiť pro ea parte quæ circa ubera
porcæ eſt:quæ eſt optimi ſaporis. Marti.lib.13.diſt.56. Te fortaſſe ma
gis capiet de uirgine porca.Me materna graui de ſue uulua capit.ea ut
ſcri.Pli.li.11.cap.37.uerſus fi.Enecto partu melior eſt q̃ edito.Eiectitia
uocať illa.hæc porcaria.primipare ſuis optima.eadẽ ẽt ſumẽ appellať. Sumẽ.

Tu cũ maxillis[a] balanatũ[b] gauſape[c] pectas.

a Tu cũ ma. turpitudineȝ eius carpẽs iterrogat cuȝ
barbã nutriat.cur inguina uellicet.& abradat. moris.n.ueterũ fuit bar-
bam nutrire.cũ ante ſuperioris africani tẽpora tonſores in urbe nõ fue
rint. Pli.li.7.ca.59.ſunt aũt uerba hæc eoꝝ qui aliena uitia notantes ita
dicunt qua rõne femora & inguina & partes pudendas condi iubes; &
pſilotro denudas cũ barbã prolixam & unguẽto delibutã geſtes pectas
& nutrias.ſicq; poeta obſcenos ſui tẽporis mores carpit. b Balanatũ.
unguentatũ. Balan⁹.n.inter pcioſa unguẽta poniť Hora.lib.3.Carmi. Balan⁹.
Ode.29.Et pſſa tuis balanus capillis.Pli.li.12.ca.22. c Gauſape. pro
barba poſuit.Imitatio eſt.Virg.li. Qui ueſtẽ barbã dixit. Aurea cæ gauſa
ſaries illis atq; aurea ueſtis.unde cõtra. Inueſtes iberbes dicim⁹. Virgi. pe.
li. Tum mihi prima genas ueſtiebat flore iuuentus. Gauſape gen⁹
eſſe ſtramẽti uilloſi militaris.qď pro lecto in caſtris ſternebatur. indicat
Pli.li.8.ca.48. Hoc cũ uilloſũ eſſet a uilloꝝ piloꝝq; ſimilitudĩe gauſa-
pe pro barba poſuit. Ouidi.in li.de arte. Veſtẽ craſſiorẽ oſtẽdit eſſe gau
ſape.cũ ait.Gauſapa ſi ſumpſit.gauſapa ſumpta pba. Stra. uellera pata
uina e qbus pcioſi tapetes & gauſapa texũtur. Et hoc ſtragule ueſtis ge-

nus utrinq; uilos eminentes habẽtis uel una tm̃ e ſupficie. bene igiẽ bar-
De. be rem uilloſam cõparauit. a Detonſus. i. ualde tonſus. nã de modo
auget. b Curgulio. uia patẽs in gutture quæ creſcit & inflatur. & per
Gurgulio. quã ſpũs attrahitur atq; emittiẽ: gurgulio eſt. A cui⁹ ſimilitudine in ob
ſcenis eam partẽ appellat: quæ a pene ad anum eſt. per quã inflatã a lũ-
bis ſemẽ humanũ ut per curgulionẽ ſpũs fluit. quidam pro pene in cur
gulionis uer-
mis formam
uel ſe cõtrahẽ
te uel extẽdẽ-
te accipiunt.
gurgulio. eñi

Inguínibus quare detõſus[a] curgulío[b] extat[c].
Quiq;[d] paleſtritæ[e] lícet hæc plãtaría[f] uellãt
Elíſaſq;[g] nates labefactẽt[h] forcípe[i] adunca.

beſtiola eſt frumẽtis inimica. Nõ nulli anũ ab aſpectus obſcenitate itel-
ligunt. c Extat. libidini alienæ. d Quinq;. quis te quottidie expi-
les: nõ tamẽ circa inguina glaber eris quẽadmodũ nec filix ab agro pe-
nitus aratione diuelliẽ ꝑpter multas radices quas habet ſparſas. Irriſio
eſt amaritudinis plena. per quã & dementiã & turpitudinẽ oſtẽdit eoꝝ
qui partes obſcenas corpis glabras tentãt reddere. cum a natura datũ ſit
ut euulſi pili renaſcanẽ. e Paleſtrite. uiri robuſti ſunt a paleſtra & lu
Paleſtrite. ctatiõe cognoĩati. quia in paleſtra exercitati. quaſi fortiori ſint corpe aſ
ſidua exercitatione. Nam paleſtra dici põt latine luctatio a palaio. i. lu-
ctor. Plutarchus. de Alcibiade. cũ aliquãdo in paleſtra cum puero quo-
dam luctareẽ: iamq; aduerſarius eũ ad terrã deprimeret: uolens Alcibia
des ignominiã uitare manũ illius dentib⁹ apphendit. Virg. lib. 6. æne.
Pars in gramineis exercẽt mẽbrana paleſtris. Et lib. 2. geor. Corporaq;
agreſti nudãt ꝑdura paleſtra. Capiẽ etiã pro loco ubi exercebanẽ. uarro
Nec putãt ſe uillã ſi nõ multis uocabulis retineãt græcis quin uocẽt par
ticularia loca. Procæconã. Paleſtrã. Apoditerion. Peryſtilõ. Ornytona.
Periſtoreũ: Oporothecen. f Plantaria. per tranſlationẽ pro pilis di-
xit. Sũt aũt pãltaria ipſe plãtæ nõ in arborib⁹ ſed in terra natæ ex ſemi-
Plantæ. nibus quæ cũ radicibus & terra ꝑpria tranſferunẽ. Virg. lib. 2. geor. in
prin. Viua ſua plantaria terra. Plãtæ uero ſunt rapte ex arborib⁹. Virg.
li. 2. geor. in princi. Hic plantas tenero abſcindẽs de corpore matrum.
pſilotrũ g Eliſas nates. pſilotro depilatas & ꝑpolitas. ui. n. pili euelluneẽ. qdã eli
xas legũt. q̃ſi aq̃ calida madefactas. ut pili facili⁹ uellicẽẽ. h Labefactẽt.
pilos demẽdo expoliẽt. metaphora ab arbore: quæ multis ſuccila ictib⁹
tandẽ ad terrã ꝑpelliẽ. i Forcipe adũca. qua pili ipſi auelluneẽ. Forcipes
Forcipes. eñi quaſi foruicapes dictæ ſunt q; forua. i. calida capiunẽ. nã foruu; cali
dum ueteres dixerũt. uñ cato ait de quodã ædificio. æſtate frigido hye-

me foruo. Virg. 8. Verſantq; tenaci forcipe maſſam. Forſices uero ſūt quibꝰ incidimus. unde uerſus. Forfex filoq; ceps ferri pes capillorum. Forficeſ
a Iſta. cum cōtemptu dictū eſt. b Filix. pulchra uariatio: nam cum pilos plātaria appellauerit. & gauſape nūc uero filices noiat. filix autē herba eſt agris maxime inimica. ut dixi in Hora. ſaty. 3. li. pri. ſmo. Neglectis urenda filix innaſcit agris. c Cedimꝰ. Ferimus pcutimus. ab Filix.

Nō tamē iſta[a] filix[b] ullo māſueſcit aratro
Cædimus[c]: inq; uicē[d] pbemus crura ſagittis.
Viuit[e] hoc pacto: ſic nouimus[f] ilia[g] ſubter
Cæcū[h] uulnus habes: ſed lato baltheus[i] auro[k]

eo eſt pteritū cæcidi. & ſupinum cæſum. cōe uitiū hominū eē oſtēdit. ut alter alterum notet. Ipſi eni alios repræhendimus. & nos quoq; inuicē accuſationi aliorum ſubiicimur.
d Inq; vicē. Themeſis figura etiā quæ fit quotiēs uerbum aliqd' ſimplex: uel cōpoſitū diuidētes. unam uel plures dictiones interponimus ut ſeptē ſubiecta trioni. Eſt aūt tranſlatio ſumpta a ſagittariis. Hora. li. 1. ſermo. ſatyra. 3. At tibi contra euenit ingrant uita ut tua rurſus & illi. Themeſis.
e Viuit hoc. ut per ſupiora oſtēſum ē. i. ut alter alterꝰ errores carpat. & notemꝰ & notemur. Ci. ep'la. 14. li. ſcdi. ſed qd agas ſic uiuit. ſed cū idignatione pronunciandum eſt. f Sic nouimꝰ. ita uiuere didicimus.
g Ilia ſubter. In aliena uitia cernētes inuectus eſt hactenus. nūc uero ſtultitiam glorioſi hois irridet: qui tam petulanti oſtentatiōe fert ut ſibi attribui gaudeat quæ ſua nō ſunt. eū monet fugere debere hoiu; blādas aſſentatiōes. h Cecū vulnꝰ. i. occultū nō oībus notu;. metaphora ſumpta a gladiatore qui acceptū uulnus plerūq; diſſimulat. & ſpectatores fallit tamē ſeipſum decipe nō poteſt cū uulneris ſentiat dolorē. hoc ergo dicit poeta. nos quoq; nr̄a uitia aliquo dignitatis aut potētiæ uelamento celare. ita ut aliis minime nota ſint. ſed nobis tamē nō latere: cū eorū oīno conſcii ſumus. i Sed balthęꝰ. ſed hoc tuū ſcelus ab opibus & diuitiis tegit. quia uero Ilia dixit ppterea baltheo tegi ſubiunxit. Nā baltheus cinguli militaris genus cū latum ſit Ilia ipſa operit quæ ſub laterībꝰ ſupra coxēdices ſita ſunt. eſt ergo rō uitii latētis q uidelicet id potētia & nobilitate tegat. nā per baltheū dignitatē militarē deſignat. Iuue. ſaty. 9. Quotiēs rumoribꝰ ulciſcunt balthea. & ſaty. 16. in fi. Aſt illis quos arma tangūt & baltheus ambit. ſicq; poeta ut dictum eſt eos deridet q ptextu potētie cōfidūt malitiā ſuā poſſe latere. & gaudēt diſſimulata prauitate hr̄i boni uiri. k Lato auro. p lati auri. Virgi. li. 1. æne. Balthe⁹ Ilia

Bina manu lato criſpans haſtilia ferro. & ſic magnitudinē hoīs expſſit. Perſius. a Ut mauis. hac tue nobilitatis uentoſitate: decoroq; habitu decipe populū. & qui te intus nō nouerit quantū uelis. qui eni uulnus diſſimulat alioꝝ aſpectus decipere pōt. ſed uiribus ſuis dare uerba non pōt: cū uitii ſui conſcius ſit hoc ergo dicit alios decipere facile potes occultādo uitiū tuū ſed conſciam tuā fallere non licet. b Da verba. dare uerba decipere eſt. Teren. in andria. cui uerba dare̅ difficile ē. Mart. li. 2. Epi. 78. Cui nihil ipſe dabas is tibi uerba dedit.

Dare uerba.

ꝓtegit: ut mauis[a] da uerba[b]. & dcipe[c] neruos[d]
Si potes[e]: egregiū[f] cū me uicinia dicat
Nō credā[g]. uiſo ſi palles[h] iprobe nummo[i].
Si facis[k] in penē qcqd tibi uenit[l] amarum[m].
Si puteal[n] multo cautus uibice[o] flagellas[p]

c Decipere. fallere. d Neruos. i. ueritatē ipſam quæ plurimū habet uirium & neruoꝝ. uel grauiores uiros & qui itrinſecus noſcūt. nunq̄ decipies. e Si potes. fallere. ſ. conſcientiā tuam. f Egregiū. excellentem ſupra cæteros. Egregiū dicimꝰ qui e grege electus ſit. Hæc cuȝ aſſeueratione pronūcianda ſunt. Reſpōdet. n. adoleſcens glorioſus. Nō debeo ingt credere & putare me uirū bonū & egregiū ac frugalē. cū populus ita me exiſtimet & iudicet. quaſi dicat etiā ſi non ſim. Ex quo ſtultitia hoīs oſtendit. Hora. lib. 1. epl'aꝝ. epl'a. 17. Sed uereor ne cui de te pluſq̄ tibi credas &c̄. & alibi. Si quis bella tibi terra pugnata mariq; dicat &c.

Egregiꝰ

g Nō credā. Cum interrogatiōe & eo uultu ꝓnūcianda quo ſolemus ingrati admonitori reſpondere. h Uiſo ſi palles. Reſpondēti admonitio eſt fruſtra ſe quēpiā egregiū eſſe putare: licet ita iudicet a uulgo. niſi ab auaritia libidie & aliis uitiis ꝓcul ſit. ſi ergo laboras uſuris cur gaudes te uirū bonū & egregiū appellari. Iuue. 8. ſaty. Cur allobrogicis & magna gaudeat ara. Natus in herculeo fabiꝰ lare: ſi cupidus: ſi uanus & euganea quātūuis mollior agna. i Nūmo. ſi auarꝰ & cupidꝰ es ad cōſpectum pecuniæ palleſcis. k Si facis. i. ſi te cynædū & paticum prebes. Nam qui facit quicqd ſibi uendit in penē ſine dubio ꝓſtituere dicit. ut ſupra. penēq; archanaq; lumbi runcantē. l Uenit. uendit ab eo qd̓ eſt ueneo. m Amarū. hoc ideo dictū eſt qm̄ amaritudini ſepe uenꝰ cōmixta eſt. coitū enim ſepenumero penitētia ſequit. Demoſthenes de lai de nobiliſſimo ſcorto. Tāti nō emo pænitere. unde & Acidalie cognomē pp curas ſollicitudineſq; ac amara tedia meruit uenus. n Puteal. locus romæ: ad quē cōueniebāt feneratores, aut ſedes ptoris ſiue tribu-

Veneo.

acidalia

Puteal.

nal uel ſubſelliū ꝓpe arcū fabianū qd' libonis dicebať. qa a libone illud Libon
primū tribunal & ſubſellia collocata ſunt. Hora. in ep'la. 20. li. pri. Forū
putealq́ꝫ libonis Mādabo ſiccis. Et li. 2. ſermo. ſaty. 6. Roſcius orabat ſi-
bi adeſſes ad puteal cras. Ouidi⁹. *Si puteal ianūq́ꝫ times celereſq́ꝫ kalen-
das* puteal ergo. i. debitores. nā locū pro perſona poſuit. & eſt hyppala- Hippa-
ge. i. ſenſus cōuerſio. & eſt dictū puteal ꝙ ibi debitor creditori ſuo dans lage.
bona tanq̄ in puteū mittit & deicit. o Multo vibice. cicatrice. aut mul
ta & graui uſura. in metaphora permanſit. ut uibice dixerit quia flagel Vibex.
lis ꝑmiſſerit. Eſt. n. uibex ſignū qd reliqt ſcutica. dicta ꝙ ui fiat. allegori-
cos igiť. fæneratores debitorib⁹ ſuis uſuras inouātes tanq̄ uulnerꝫ i eis.
cicatrices apiunt. p Si flagellas. ſi grauib⁹ uſuris debitores affligis. &
moleſtas. dū uſuras exigis. Ita eni flagellari dicunť oberrati. unde Mar. flagello
li. 2. Epig. 29. Et libertinas archa flagellat opes. dicit. n. ſi in exigēdis pe
cuniis cautus tam iugiter ad tribunal p̄toris accedis debitores accuſans
eoſq́ꝫ ad ſolutionem cogens: ut puteal ipſum frequentia & acerbitate
tua cædere uidearis, fruſtra credes populo te ægregium prædicanti.

Nequicq̄[a] pp'lo bibulas[b] donaueris[c] aures
Reſpice[d] qd̄ nō es. tollat[e] ſua munera cerdo
Tecū hita[f] ut noris[g] q̄ ſit tibi curta ſuppellex.

a Nequicq̄. i. fruſtra. ſenſus eſt fruſtra cum turpiter uiuas aliorū laudibus dele Neqcq̄.
ctaberis. b Bibulas. quæ aſſentatōib⁹ ualde delectanť. c Donaueris.
accomodaueris. d Reſpice. alias reſpue. Rep̄hēſio eſt cū īdignatiōe &
acri uultu ꝓnūcianda. Monet unicuiq́ꝫ fugiendā eſſe oſtentationē nec aſ
ſentationib⁹ credendū. ergo Omiſſa ambitiōe atq́ꝫ aura populari uirtu
tem ſequere. teq́ꝫ ipſum cognoſce. & laudibus capi reſpue. quas in te nō
habes nec agnoſcis. e Tollat. auferat īquit & adulator & uulgus lau- Cerdo.
des & adulationes ſuas. cerdo dicit quicūq́ꝫ ignobilis querit lucrū ex ali-
qua uili arte. cerdos. n. græ. lucrū lat. Iuue. ſaty. 4. in fi. Sed periit poſtq̄
cerdonib⁹ eſſe timendus cæperat &c̄. cerdonē poſuit pro turba plæbea
quæ nulla rōne ad aliquē laudandū ducit. f Tecū habita. noli com-
mittere ut alienæ laudes te auferāt. ſed tu te ipſum cognoſce & conſcien
tiā tuā interroga bonus ne ſis an malus. qa nemo magis q̄ tu qd ſis ſcire
pōt. nā tui cōſci⁹ es. g Ut noris. i. multa tibi deeſſe: ut ſis uir egregi⁹.
ſumptū eſt a rei familiaris tenuitate. Iuue. ſaty. 11. Noſcēda eſt mēſura
tuæ ſpectādaq́ꝫ reb⁹. In ſūmis minimiſq́ꝫ ēt cū piſcis emeť. Mar. li. 12. epi.
98. Qui ſua metiť pōdera ferre pōt. luca. li. 8. Metiri ſua regna decet ui
reſq́ꝫ fateri. hora. ep'la. 7. i fi. Metiri ſe quēq́ꝫ ſuo modulo ac pede uerū ē.

a Auibus hic. Ex ſtoicorum ſentētia oſtenſurus poeta hoies aliquo uitio laborantes inſanos eſſe nec ſui poteſtatē habere. demonſtrans etiā diuerſa eſſe hoium ſtudia: Cornutū quo ad phiam diſcendā uſus eſt magro: phia ipſa delectari ſcribit. cui nō niſi qui liber ſit poſſit incūbere. libertatē uero in animo eſſe pbat. optatq; ſibi dari eas uires in carmine. quib⁹ amorē ſuum in cornutū quem ſibi reſpondentē introducit enarrare ualeat b Cētū voces. Virgi. lib. 6. æne. Nō mihi ſi linguę cētum ſint oraq; centum. c Fabula ſeu.

Centū.

Satyra Quinta.

u Atib⁹ hic ᵃ mos ē cētū ſibi poſcerᵇ uocesᶜ
Cētū ora. & liguas optare i carie cētū.
Fabula ſeuᶜ mæſtoᵈ ponatᵉ hiādaᶠ tragædoᵍ
Vulneraʰ ſeu parthiⁱ ducētisᵏ ab iguineˡ ferrū.
Quorſū hæcᵐ. aut quātaſ robuſti cariſ offasⁿ

ſenſus eſt. poetæ ſiue carmē tragicū ſiue heroicū ſcripturi ſint. centū ora & centū uoces ſibi dari poſtulāt. aut ſimplr dicit ad ſingulorum uitia centum linguas nō poſſe ſufficere. d Mæſto. Ad naturā & materiā alluſit tragædie. in qua res mæſte ſcribunt. cuius cū luctuoſus exitus ſit. tragædus quoq; mæſtus ac triſtis pro cōditiōe pſonæ inducit. e Ponat. ſcribat. Perſius ſaty. 1. Nec ponere lucos Artifices. f Hianda. magno ſpiritu cū hyatu pnuncianda. Illud reſpexit. quia tragædia altiloquo cōſtat ſtilo. g Tragedo. tragædi auctores dnr tragædiarū. tragici uero ſcriptores. h Uulnera. i. carmē heroicū quo bella maxime decantari ſolēt. i Parthi. aut quæ ipſe pthus accepit: ut ſit æmulatio Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 1. Aut labētis equo deſcribit uulnera parthi. aut quæ aliis intulit pthus ipſe. k Ducētis. i. extrahētis ab inguine pcuſſo. aut eſt expſſio percutiētis. l Ab inguine. parthi ſagittis in plio maxime ualēt: quas fugiētes interdū in hoſtes iaciunt: qm uero pharetra ab humeris pendēs: coxis laterīq; illidit. ob id ait ab inguine ſagittas educere. m Quorſum hęc. ſubaudi dicis. uerba cornuti introducti admirātis & interrogantis. quæ igit tanta materia eſt ut centū linguis opus ſit. cur poeta optet ſibi dari tot linguas: cum ſatyrā poema quidē humile ſcribat. nam ut ait Hora. Niſi loc⁹ exigat fieri nō decet. n Quātas offas. quantū globū: & carminū coaceruationē. hoc in uituperationē ſcribētis dicit. qui nimiū; & infletur & turgeat. nā offa appellat omnis res: quæ i tumorē creſcit απο του οφελειν. i. a tumeſcēdo. unde & fruſtra carnis offas dicim⁹. Feſtus Pōpeus Offam porcinā cum cauda offam penitam

Pono.

tragic⁹.

Parthi.

Offa.

dicebat. Iuue. ſaty. 2. Et patrui ſiſ'es effunderet offas. Pli. item res ĩ unũ
cõuolutas & in modũ pilæ collectas offas appellat. ut eſt illud. li. 15. ca.
7. ante med. Ex amaris nucibus arefactis & in offam contuſis &c̃. Iuue.
ſatyra. 6. Cocteq; ſiliginis offas Accipit &c. de hoc dixi in Milite Plauti.
a Ingeris. paras. aggregas. b Ut par ſit. conueniens & equum ſit.
c Niti. Adiuuari. d Grãde. ab hiis inqt ſinito muſas uocari q tragædi-
as & res magnas ſcripturi ſunt. Ouidius in triſtibus. Et dedimus tragicis ſcriptũ regale cothurnis. Quæq; grauis debet uerba cothurn⁹ habet. e Nebulas.

Ingeris[a]: ut par[b] ſit cẽteno gutture niti[c].
Grãde[d] locuturi nebulas[e] helicone[f] legunto[g]
Si qbus[h] aut pgne: aut ſi qbus olla thyeſte[i]

i. inflata & inania uerba. latenter eos poetas irridet qui muſarũ ĩuocati- Nebula
one putant in carmine ſcribendo adiuuari. ut ſupra in prici. Heliconia-
das pallidãq; pyrenẽ. Illis relinquo &c̃. oſtendẽs uirtutẽ homini parari
labore & induſtria nõ autẽ hauſtu fontiũ & muſarꝝ ĩuocatione. cũ huiuſ
modi oia ſint prorſus uana. per nebulas ergo muſas ĩtelligit. quaſi rem
inanẽ. & quæ parũ pſit. f Helicone. mons eſt boetiæ muſis cõſecra- Helicõe
tus a thracib⁹. g Legũto. colligãt querãt. h Si qbus. ſi qui tragædi-
as de progne atreoq; deſcribẽt qui parẽtibus filios in olla decoctos in ci progneſ
bum appoſuerũt. Progne. n. pandionis athenarum regis filia: Therei
Thracũ regis uxor: philomene ſoror fuit: quã cu3 a Therco marito ſuo
per uim ſtupratã cõperiſſet Itym filiũ ei comedendũ appoſuit. quẽ ity- Ithis.
lum appellat catullus. Qualia ſub dẽſis ramorꝝ cecinit umbris daulias:
abſumpti fata gemens Ityli. i Olla thyeſte. q̃ ei appoſita fuit ab atreo thyeſte.
i. tragædia cui nomẽ eſt Thyeſte. cã auctore fabio. uarius magna laude
ſcripſit: cui Corneli⁹ ad ſtipulãdo ita ſcribit. Nec ullus Aſinii aut Meſſal
læ liber tam illuſtris eſt q̃ Medea Ouidii aut uarii thyeſtes. eandẽ tragæ
diã ſcrip ſerũt ſeneca. & Caſſius ætruſcus pmenſis cui⁹ meminit Horati.
li. Aetruſci quale fuit Caſſii rapido feruẽtior amni Ingeniũ. Fabula
talis eſt. Atreus & thyeſtes pelopis & hippodamie filii. eo iter ſe ĩpicta- Atreus
tis uenere. ut thyeſtes cũ europa uxore Atrei fratris cõcumberet. quod
Atreus grauiter ferẽs in hui⁹ ſceleris ultionẽ tantalũ thyeſtis filiũ inter
fecit & decoctũ epulandũ parenti appoſuit. Thyeſtes aũt dolens conſul
to oraculo de uidicta. accepit poſſe alio ſceler̃ ei⁹ facinoris ultorẽ naſci:
ſi cũ pelopea filia cõcumberet: qđ cũ feciſſet natus eſt. Aegiſthus. a quo
& Atreus & Agamẽnon e bello troiano reuerſi interẽpti fuerũt. ut dixi

in Ode.6.Hora.lib.1.Car.Et in luca.li.1. a Feruebit. ſcribet.reſpexit
hoc uerbo feruebit ad fabulas. Nam appoſiti fuit filii parētibꝰ in cæ-
nis. b Inſulſo. iocari neſciēs.ſed iocis & moribꝰ inſulſus. c Cenāda.
agēda. recitanda inſcenis. Quia.n.ollā feruere dixerat ideo in tranſlati-
one uerboꝝ pſtās cænāda pro recitāda ſubiūxit. d Glyconi. tragœdꝰ
Glicon. tēpeſtate neronis fuit.ſed alius gladiator apud Hora.li. Et qa deſpes

Feruebit[a].ſæpe iſulſo[b] cænāda[c] glyconi[d].
Tu neq[e] anhelāti coqt[f] dū[f] maſſa camino[g]
Folle[h] ꝓmis[i] uētos[k]:nec clauſo[l] mmurc rauc[l].
Neſcio qd tecū graue[m] cornicaris[n] inepte[o]
Nec ſclopo[p] tumidas itēdis[q] rumpe buccas[r].

inuicti menibra glyconis. e Tu neq. Cornutū laudat q ampulloſitate uita ta mediocritate ſummo cū artificio ꝓ
ſequit. poſſunt etiā intelligi uerba cornuti ad perſium dicētis. Tu perſi
multa cogitando inflatū & turgidū carmen nō meditaris nec deſcribis
uulcani officinā in qua dicunt follibus uenti clauſi ignes tādiu adiuuare
q̄diu rigor ferri molleſcit.qd ex Hora.tranſtulit.ſaty.4.lib.pri.ſermo.
At tu cōcluſas hyrcinis follibꝰ auras uſq laborantes dum ferrū molliat
ignis.ut mauis imitare. f Coqtur dū. dū ferrū igni mollit.i.dū tecum
multa reuoluis.& conſcideras. g Camino. fornace. ideſt pectore tuo.
h Folle. i.aio corde & pectore. Iuue.ſaty.7. Tūc imenſa caui ſpirāt mē
dacia folles. i Premis. cōcipis cogitas nō ꝓfers res tumētes.nec ſcri
bis inflate fabrile folleni uētos exprimentē. k Uētos. carmen inflatū
& ſuperbū. l Nec clauſo. Morē altiora meditantiū expſſit.qui freque
ti deambulatione donec apta repiant tacite ſecum murmurāt.ut ſupra.
ſaty.3.Murmura cū ſecū & rabioſa ſilētia rodūt. Atq exporrecto truti-
nant uerba labello. m Graue. lente incedens & deambulās. Virg.lib.
1.geor.Et ſola in ſicca ſecū ſpaciat harena. n Cornicaris. ſubmurmu-
Cornix ras.& ꝓfers.tractū a cornicibus quæ ueluti ſtrangulatā uocē emittunt:
ut ſecū garrire uideant.uel ſuperflue tumido gutture clamas ut cornici-
nes. o Inepte. aduerbiū eſt.nam ſi uocatiuꝰ eſſet cōtumelia afficeret.
quē ſequētibꝰ uerſibus laudat.quia ſumme ſcribit & ſūme ꝓnunciat. uel
iratus ſuccinis. p Sclopo. fictū uerbū a ſono & ſtridore uocis. Nā in-
Sclopꝰ. flatis ſpū buccis ſonꝰ qui īde emittit ſclopus dr. q Intendis. ꝓponis
tractum a ſagittariis qui arcum intēdere dicuntur.nec talia ſcribis quæ
Bucca. uentoſis & inanibus uerbis iflata ſint. r Buccas Bucca ea pars in fa-
cie ſupra mentum ad oculos eſt.quæ ſpū iflari ſolet. Hora.1.ſermo.ſaty.

1.Quin Iuppitter ambas irat⁹ buccas inflet:ab eo fit buccula quæ pars eſt galee qua tegiẗ pars anterior oris.Iuue.ſaty.10.Et buccula pendens buccula
Et curtũ temone iugũ. a Uerba toge. i. paci cõueniẽtia.nõ eni ſcribis bella ut tibi op⁹ ſit centũ lĩguas expoſcẽ.ſed materiã qdẽ humilẽ q̃lis eſt Toga.
ſatyra.toga aũt armis opponiẗ.Mar.li.1.Epig.83.Claꝝ militiæ:frõto togæq̄ dec⁹.Cice.Cedãt arma togæ. Aſconi⁹ eã cõem habitũ marium & feminaruȝ fuiſſe ſcribit. b Junctura. compoſitiõe uerſuuȝ apta & uenuſta. c Callidus. acut⁹.

Verba togæ[a] ſeq̃ris iũctura[b] callidus[c] acri
Ore teris[d] modico[e] pallẽtes[f] radere[g] mores[h].
Doctus.& ingenuo[i] culpã[k] defigere[l] ludo
Hic[m] trahe q̃ dicas.mẽſamq;[n] relinq̃[o] mycẽis[p]

d Teris. ſcribis.limas.expolis.ornas.& corrigis.ſumptũ ẽ a fabris q lima terũt metalla. e Ore modico. nõ ſupbo & turgido ſed modeſto & breui ſmõe.Modicũ.n.modeſtũ a modo ſignificat.Illuc deniq̄ ſpectat . Perſiũ nõ materiã tã ſuperbã tractare ut cõueniat tot uoces ſibi optare. Modicũ f Pallẽtes. i. ægros.& uitioſos. qa uitia pallorẽ generant in hoie ex conſcia.Hora.in epl'a.1.li.pri .Nil cõſcire ſibi nulla palleſcere culpa. g Doct⁹ radẽ. tãgere & mordere & obiurgatiõis aiaduerſiõe corrigere.tractũ a medicis qui cultro radere & reſecare uulnera ſolẽt.& carnẽ de uulnerib⁹ putridã ut ad uiuũ puenĩẽtes facilius curent. Perſius ſaty.1.Sed qd opus teneras mordaci radere uero auriculas . hinc argumẽtum ſatyre oſtẽdiẗ quæ ad hoium uitia carpẽda emerſit. hic ergo ſenſus eſt.Didiciſti quidẽ o Perſii uitia hoium inſectari . uel ſignatis uerbis facilitatẽ cornuti exprimit qui nõ grauius cæderet ſed leniter corriperet delinquẽtes. h Mores. malos.i.uitia. i Ingenuo. i.liberali carmine & ſatyra quadã digna libero hoie nõ petulanti. & qua niſi ingenu⁹ ac liber a criminibus nõ uocaẗ. Ingenuus diciẗ qui ſtatim ut natus eſt liber eſt:ſiue ex duobus ĩgenuis matrimonio conſtãte editus eſt. ſiue ex libertinis duobus. ſiue ex altero libertino & altero ĩgenuo. k Culpã. crimẽ uitiũ. l Defigere. notare.lenitate perfacili & liberali ac ſuaui oratione rep̄hendere.& ferire iocis cautis. m Hinc. ex ſimplicib⁹ uerbis . aut ex ludo i.ex morib⁹ corrigẽdis. liberali ſatyra. ut ſit ſenſus. ſi ſcriptur⁹ aliqd es: ſatyrã rẽ qdẽ humilẽ & nõ tragædiã op⁹ ſupbũ ſcribe. uel poeta loquiẗ hæc ad ſeipm:ut q tragædiis turgiditatibuſq; neglectiſ hãc cornuti Modeſtiã i ſatyra deſcribẽda ſectari uelit. n Menſam. tragædiã ĩtellige quæ filios parentibus appoſitos ſcribit. o Relinque. i.prætermitte. p Myceniis. Ciuitas eſt laconiæ. Agamẽnonis patria; Ibi Atreus thye Mycene

Pallor. Rado. Ingenuus.

ſte fratri filium appoſuit epulādū. a Plebeia. i. materias humiles & nō altiloquas & regales quales in tragædiis ſcribunt ut Oui. docet. Et de dimus tragicis ſcriptū regale cothurnis. aut allegorice mediocritatē ſe- quere. b Prandia. ideo quia in tragædiis apponi filios epulandos in prādiis cōſtat. c Nō eqdē. Cornuto itroducto rñdet pſi⁹. docēs tot uo ces totq; līguas optar. nō ut materiā altiloquā ſcribat. ſed ut amorē quo ipſum pſequitur oſtendat. nam omiſſis tragædiis & ludicris ſe ſa- tyrā ſcripturū oñdit. quā ei diligēti⁹ emē

Cū capite & pedib⁹. plebæiaq;[a] prādia[b] noris
Nō eqdē[c] hoc ſtudeo: bullatis[d] ut mihi nugis[e]
Pagina[f] turgeſcat: dare[g] pond⁹ ydonea[h] fumo.
Secreti[i] loqmur: tibi[k] nūc hortāte[l] camæna[m].

Bulla. dandā cōmittit. d Bullatis. i. ornatis. uel inflatis & turgidis ductū a bulla quæ in modū pilæ in aquis tumeſcit. Ouid. li. Intumuit ſicut fuluo perlucida cælo ſurgere bulla ſolet. Varro in re ru. hō bulla ē. Mar tia. lib. 8. Epig. 33. Craſſior offenſæ bulla tumeſcit aquæ. Bulla itē orna mētū eſt pueri ingenui. ſi aūt dicit pullatis. i. nigris. qm̄ in tragædiis fle biles illuſtriū perſonarū cōtinebant ſermones. Hiſtriones quoq; aliqui
Pulla. cum pulla ueſte. i. nigra inducebant. pullū. n. nigrum ſignificat. Virgi. li. Vel maculis infuſcet uellera pullis. e Nugis. extenuat poeta ui
Nuga. res ſuas ut Mar. li. 7. Epig. 15. Lux mea nō capit nugis. & Epig. 51. Mer cari nr̄as ſi te piget urbice nugas. Et li. 8. Epig. 3. Tu ne potes dulces in- grate relinquere nugas. f Pagina. Paginæ dictæ ꝙ in libris ſuā que-
Pagina ꝗ obtineat regionē; ut pagi: uel a pangendo. ꝙ in illis: uerſus pāgunt i. fingunt. g Dare pōdus. hoc dicit. ego res quidē tumidas non ſcribo ut alii quorū ſcripta icendio digna adiudicant cū ſuperbia & loquacita tis plena ſint. Marti. li. 5. Epig. 55. Materia eſt mihi crede tuis aptiſſima chartis. Deucalion. uel ſi nō placet hic phæton. pondus ergo. i. fomētū & materiā. ſic eni fumus amplior ſit & pōderoſior. uel ideo pondus fu- mo: quia charta cōbuſta a fumo extolli ſolet. ex quo addit pond⁹ fumo. h Idonea. cōiunge cū pagina. uel res leues apta ſtili magnitudine illu ſtrare. uel digna quæ incēdio cōſumat. i Secreti. ſepati. loqmur. qua ſi dicat res nr̄e dignæ nō ſunt quæ in theatrū perferant recitandæ nec in ꝑpatulo ſed ſeorſum potius hn̄de ſunt. ſicq; a modeſtia ſua beniuolen- tiam ſibi cōciliat: cū ſcripta domi cōtineat. nec laudis cupiditate oſtētet k Tibi. cui placitura ſunt o cornute. l Hortāte. ut hāc meā ſatyrā ti- bi excutiendā atq; emendandā pberē. anteq̄ ederē. m Camena. i. mu-

ſa.nam camæne:quaſi canenæ dicte ſunt a canẽdo.uel a carmibus. uel ꝙ cantát antiquoꝝ laudes.uel ꝙ ſint caſte mentis pſides. a Excuteda. ex plicanda.examinãda.ſumpta eſt metaphora a ueſtib⁹ ex quibus puluis excuti ſolet. b Precordia. uocam⁹ auctore Pli.li. 30.ca.3.poſt prici. Vno nomine exta in hoie. cui cato in re ru.aſtipulat. loquẽs de braſſica Et ſi lienes turgent & cor dolet,. & ſi iecora aut pulmones : aut præcordia uno ṽbo oĩa ſana facit. Ex quo apparet precordia hæc dici ꝓpe. c Quantaq3. hoc nõ ſolu3 ad amorẽ ſed ad doctrina3 etiã refert.cũ oẽm ſciam ſuã ab eo emanaſſe ꝓfiteat. d Pars anime. amicus dimidiũ eſt animæ nr̃æ.Hora.li.1.Car. Ode.3.Et ſerues aiæ dimidiũ meæ.i.uitæ.ut dixi in Iuue.ſaty.8. Sũmũ crede nefas aiam pferre pudori.& in.3.æne.Virg.in fi.Vos aĩam hanc potius quocũq; abſumite læetho. e Cornute. phus fuit ut dixim⁹ ſecte ſtoyce.magr̃ perſii. quẽ nero auctore euſebio in exiliũ miſit anno quarto poſt mortẽ perſii. f Oſtendiſſe. carmina.aut pcordia. g Pulſa. explora.& quære doct⁹ diſcernere amicũ fictũ a uero.& itelligere quid ſit integrũ aut uitioſum. & peritum abiperito.Metaphora eſt ab emptorib⁹ uaſoꝝ. qui pulſando fictilia explorãt.quorũ ſonus ſurdus eſt ſi rimoſa ſunt. ſi uero ſolida acut⁹.ut ſupra ſaty.3.Rñdet uiridi pcuſſa fidelia limo. h Quid crepet. quem ſonũ faciat. i Solidũ. res ſolida.i.integra. k Picte. fucate adulatricis.& doloſam orõnem per eandem tranſlationem intelligit. l Et tectoria. & nõ plectoria legendũ eſt.tranſlatio ſumpta a parietib⁹ qui & ſi ueteres ſint tectorio iducto noui tamẽ uident. tectoriũ.n.eſt in cruſtatio cũ calce & gipſo qua parietes & huiuſmodi cætera oblinunt & leuigant ad maiorẽ ſpectantiũ gratiam & decorẽ.Pli.li.35.cap.10.in fi. Nulla in apellis tectoriis pictura erat. nondũ libebat parietes totos pigere.Nomẽ accepit a tegendo.Var.li. Parietes & ſolu3 opere tectorio marmorato loricandi ſunt.i.armandi & tegendi ergo tectoria.i.tegmenta cũ hoies aliud corde tegãt. aliud lingua oſtendãt. m Lingue. i.qui noſti hoium uitia quæ uerbis celant iuenire. n Hinc ego. ſenſus eſt.Ad hoc mihi centũ uoces & ora optaui.ut quanta te beniuolentia & ſinguli amore cõplectar oſtẽdere tibi poſſim o Cornute : & talẽ te dicã

Excutienda[a] dam⁹pcordia[b]:quãtaq3[c] noſtræ
Pars tibi[d] ſit cornutæ[e] aiæ tibi dulcis amicæ
Oſtẽdiſſe[f] uiuat.pulſa[g] dignoſcere cautus
quid[h] ſolidũ[i] crepet:& pictæ[k] tectoria[l] liguæ[m]
Hic ego[n] cẽtenas[o] auſim depoſcere uoces

camena
Precordia.
Anima.
Cornutus.
Solidũ.
Tectorium.

q̃lē in pectore habeo. & digne dicā quātū mihi tui ſit cura. o Cętenas.
Sinus. qđ ſuperius in poetis inania ſcribentib⁹ icrepauit. a Sinuoſo pectore. amoris gr̃eq; capaci. ſinus eni qđcunq; inflexus curuitateq; cōtinet appellatur. b Pectore. in imis p̃cordiis. c Voce pura. ſincera & fideli nō mendaci. nō adulatoria. d Traham. ſumptū a nētib⁹. e Hoc totū.
reſigno q̄ te infimo pectore & in imis p̃cordiis fixe diligo. f Reſignēt. apiant & denudēt in diciiſq; referant. inde dicimus litteraſ reſignatas. i. aptas. nam ſignare ſignū apponere & occludere. re

Vt quātū mihi te ſinuoſo[a] in pectore[b] fixi
Voce[c] trahā[d] pura: totūq;[e] hoc uerba reſignēt[f]
Q đ latet arcana[g] ñ enarrabile[h] fibra. ceſſit[n].
Q uū primū[i] pauido[k] cuſtos[l] mihi purpura[m]
Bullaq;[o] ſuccinctis[p] laribus[q] donata[r] pependit

ſignare aūt aperire ſignificat. Pli. li. 14. ca. 13. Quod loculos in qb⁹ erāt claues uinarie cellæ reſignauiſſet. g Arcana. Ordo eſt. uerba reſignēt
Arcanū hoc totum qđ latet arcana fibra non enarrabile. arcana fibra. i. pectore intimo. Arcanum ab arce quæ tutiſſima pars eſt urbis. ſiue a genere ſacrificii qđ in arce fit ab auguribus. adeo remotū a noticia uulgari ut ne lr̃is quidem mandeť ſed per memoriā ſucceſſoꝝ celebreť. ſiue ab archa in qua quæ clauſa ſunt tuta manent cui⁹ ipſi⁹ origo ab arcēdo depēdet. h Nō enarrabile. magnitudinem amoris exprimit. i Quum primū. i. mox. deſcribit tēpus quo ſe iſtituendū cornuto tradidit. poſtq̄ ex ephebis diſceſſi & ex pueritia quæ ætas bulla & p̃texta utebať. me tibi cōiunxi tuāq; inſtitutionē ſecut⁹ ſum. & a te erudiri uolui. Ordo eſt ſuppoſui me tibi cū primū purpura cuſtos ceſſit mihi. k Mihi pauido. pedagogum magiſtrūq; timēti. l Cuſtos. quia pueri ſub cuſtodia ſunt aut p̃ce
p̃texta. ptoris aut pedagogi. m Purpura. p̃textam intelligit quæ ſimul cū bulla in uſum nobilliū pueroꝝ uſurpata eſt ante. 14. annū. Marti. li. Epig. Puerilē amicitiā p̃textatam dixit. Tu mihi ſimplicib⁹ Manni dilectus ab annis. Et p̃textata cultus amicitia. Eam etiā magiſtratuū fuiſſe oſtēdit tranqllus ſcribēs de cæſare. Dimiſſis lectoribus abiecta p̃texta domū clam refugit. n Ceſſit. a me depoſita eſt. o Bullaq;. i. monile
Bulla. dependebat. n. bulla aurea. genus ornamēti antiquū inſigne puerorum p̃textatoꝝ a pectore. ut ſignificaretur eam ætatē alterius regendā conſcilio. ut dixi in Suet. de Tiberio. & i Iuue. ſaty. 13. dic ſenior bulla digniſſime. & i Aſinaria Plauti. & ī dictionario. & in Rudēte Plauti. uerſus fi. Eius forma in bullaꝝ morē rotūda erat. A cuius rei ſpecie Plutarcho au

ctore dicta eſt. Eſt uero bulla tumor quidã excreſcens. unde & diminuti uũ bullula deriuat. Celſus li. 2. de urina. Aut ſi quaſdã quaſi maculas repſentat. aut ſi bullulas excitat. quin de bullio uerbo idẽ poſt paulo utit. Aut ſi bulliat aut ſi male olet. Dicta aũt bulla a bulli qđ eſt conſiliũ. aut quia eam partẽ corpis bulla contingat. i. pectus in quo naturale manet conſiliũ. aut ut ſcri. pedianus. quaſi bullientis ſinus cõmuniẽs pectuſq; puerile. Eius uſum ut ætas puerilis uſurparet prim⁹ oium priſcus Tarquinius inſtituiſſe tradit. qui filiũ: cum in ptextæ annis occidiſſet hoſtẽ: bulla aurea donauit. uñ mos bullæ durauit. ut eoꝝ qui equo meruiſſent filii id inſigne haberẽt. ceteri lorũ. Pli. li. 33. ca. 1. poſt princi. Cu3 ptexta magiſtratuũ: bulla uero geſtamẽ eẽt triumphantiũ & in ſpeciẽ cordis ut ſcri. Macro. remediis quibuſdã icluſis aduerſus inuidiã. p Succinctis. quia dii penates formabant diuoluti toga ſupra humerũ ſiniſtrũ & ſub dextro. q Larib⁹. Seruius tullius prim⁹ oium cõpitalia & ludos inſtituit q; in regia cubanti puero caput arſiſſe uiſum. creditũq; laris familiaris filium. Pli. li. 36. ca. 27. in fi. Et li. 2. ca. 110. Ab auguſto poſtea iidẽ ludi renouati lareſq; i cõpitis poſiti: & libertini ſacerdotes dati ſũt quos auguſtales appellauit. Lares aũt dii domeſtici maneæ dee filii ſunt & caninis pellib⁹ auctore plutar. induunt. quas ideo ſuccingunt ut expeditiores ꝓmptioreſq; ſint. Nã diligentes exactores uitæ uniuſcuiuſq; ſunt & humanaꝝ actionũ ſpeculatores ſcelerumq; ultores. quapropter & canes iuxta eos aſſident. qm̃ ad ulciſcendos iprobos. & ad iueſtigandũ ſcelera ſagaces ſunt. Hos lares etiã pſides uocant quia pſunt & dom⁹ cuſtodes ſunt: ideo alienis formidoloſi ſicut canes mites uero ac lenes mãſuetiq; domeſticis. Chriſippus aũt & romani credidere lares eſſe demones malos furiales qui circũerrent. quib⁹ dii quaſi carnificib⁹ & ſcelerũ ultoribus aduerſus iniuſtos & ipios utunt. Cõpitalibus igit diebus ſuſpendebantur in cõpitis pilæ & effigies uiriles & muliebres ex lana. tot pilæ quot capita ſeruoꝝ: tot effigies quot eſſent liberi. ut uiuis parcerent. & eſſent hiis pilis & ſimulachris contẽti. Iuue. ſaty. 9. O parui nr̃iq; lares. r Donata. generoſi adoleſcẽtes pueritiæ annos egreſſi apud lares familiares & deos penates. bullã ſuſpẽdebãt. queadmodũ puellæ uirginitati renũciãtes ueneri puppas donabãt. Perſi⁹ ſat. 2. Nẽpe hoc qđ ueneri donate a uirgine puppe. Hora. i ſer. ſaty. 5. li. pri. Donaſſet iã ne cathenã ex uoto laribus.

Prim⁹ | Succingo. | Prim⁹. | Lares.

Cũ blandiª comites: totaq; ipuneᵇ ſuburraᶜ.

a Cũ blandi. pedagogi & ſerui. q cũ antea dñm coercerẽt. ptextatũ. nunc blãdirent. & adularent adultero dñ o

adoleſcenti. b Impune. ſine ſupplicio. omni amoto metu. Nã antea ſub cuſtodia erat pedagogi & patris a quo prohibebatur libere uiuere.
ſuburra c Tota ſuburra. pro uiris ſuburranis cõtinens pro contento & eſt caſus ablatiuus. Suburra regio urbis celebratiſſima uiæ ſacræ ꝓxima. ſic dicta ꝙ fuerit ſub antiq̃ urbe. uel ꝙ ſub terreo carinarũ muro eẽt: uel potius a
Celius. pago ſuccuſano dicta ut mutatiõe lr̃æ ſuburra pro ſuccuſa ſit dicta ꝙ ſuc currit carinis. hæc iuxta carinas celio monti cõiuncta erat. In ea meretrices habitãt. Marti. li. 11. Epig. 79. Ergo ſuburrane tyronẽ trade magr̃e. Illa uirum faciet nõ bñ uirgo docet. Virg. in priapea. Nota ſuburranas inter theletuſa puellas. Quæ puto de queſtu libera facta ſuo.

a Permiſit. cum mihi iuuent⁹ ceſſit libere ambulare & ſine correctiõe cuſtodis quæ uellẽ aſpicere.

Permiſit[a] ſpſiſſe[b] oculos iam cãdidus[c] umbo[d].
Cũq; iter[e] ãbiguũ ẽ. & uite neſcius error[f].
Deducit trepidas[g] ramoſa[h] i cõpita[i] mẽtes[k]

b Sparſiſſe. huc & illuc detuliſſe. qa hoc turpe eſt ꝑtextatis. Iuuenib⁹ uero minus notabile eſt. c Candidus. antiquorum cõſuetudinẽ reſpexit apud quos uiroꝝ fortiũ & ſtrenuoꝝ militu; ueteranoꝝ picta erant ſcuta quæ geſtabant. Virg. li. 7. æne. in. fi. Et picti ſcuta labici. Cõtra inertiũ & tyronũ pura erant & alba ſcuta ad coru; nouitatẽ tyrocinii demõſtrandã. Virgi. li. Parmaq; inglorius alba. per candidũ igitur umbonẽ ſe ueluti nouũ militem & tyronem oſtẽdit qui nuper quippe ingreſſus ſit adoleſcentiã. d Umbo. i. toga uirilis
Vmbo. quæ poſt. 14. annũ quo tpe pueritia deſinit ſumebat̃. qua etiã iuuenes utebant̃. eam metaphorice umbonẽ appellauit. quia ut ſcuto armati aduerſus hoſtẽ audacius iſurgim⁹ & oia pericula ſubim⁹. ita pueritiã egreſſi ſumptaq; toga uirili licẽtius liberiuſq; oia facimus. unde Teren. in andria. Poſtq̃ exceſſit ex ephebis uiuẽdi liberior fuit poteſtas. uel ſic. Cum iam id etatis eſſem ut in militiã ſcribi poſſem Vmbo. n. curuatura ſcuti eſt. quã tñ pro ſcuto ponũt. e Cũq; iter. Nã ineunti adoleſcẽtiæ nihil difficillius eſt q̃ quos & quales eſſe uelimus deliberare. qđ ibecillitate cõſcilii accidere cicero docet. f Neſci⁹ error. iprudẽs & ſtult⁹. ordo eſt. error neſcius uitæ. ut intelligam⁹ adoleſcentiã errare. qa uere uitæ cognitionẽ nõ habeat. g Trepidas. i. ambiguas an uoluptatu; quæ lata & plana eſt. an uirtutis. qua ardua rectã uitam ſequant̃. alternata ꝓpoſita fecit. & mõ hoc. modo illud iter cogitatione apꝑhendere. h Ramoſa.
Y. i. in uarias declinatiões. hoc ꝓpter pithagorã dicit qui hoĩs uitã in ypſilon lr̃e formã diuiſit. ita ut ab anguſto incipiẽs biuiũ lr̃æ iuuẽtutis ſpe

ciem pferat. quæ ſemp incerta eſt utrā uiam ſequaſ. uitia ne. i. partē ſiniſtram an uirtutē. i. partē dextram. i **Cōpita.** quadriuia. & triuia: Cōpita appellanſ. ab eo ꝙ multæ uiæ in unum confluant. a competendo. Cōpita.
k **Mentes.** mens dicta eſt a metiēdo ꝙ ea cūcta metimur & pēſitam⁹. Mens.
a **Me tibi.** tanq̄ aliqd̕ pignus. hoc uerbo ſuppoſui ſummā erga magiſtrū uenerationē oſtēdit. b **Teneros.** Ineuntē adoleſcentiā meā ſapiētiæ contubernio & morali tractatiōe ſuſcepiſti.

Me tibi[a] ſuppoſui: teneros[b] tu ſuſcipis[c] ānos.
Socratico[d] cornute ſinu: tūc[e] fallere[f] ſollers[g]
Appoſita ītortos[o] extendit[h] regula[i] mores[k].
Et pmitur[l] rōne animus uinciq;[m] laborat.
Artificēq;[n] tuo ducit[o] ſub pollice uultum.

c **Suſcipis.** me tibi ſuppoſitum. d **Socratico.** i. phia morali. quā ſocrates prim⁹ oium iuenit. Nam cū antea phi circa rerum cognitionē uerſarent is ut Cice. eſt auctor e cælo philoſophiā moralē euocauit. e **Tunc.** ſ. cum me ſuſcepiſti. f **Fallere.** ſollertis & periti magiſtri morē exp̄ſſit quē oportet. ut ſcri. fabius. Pueros blandiciis plerūq; ad litteras allicere lente ac ſine tormēto & aſperitate. Hora. li. 1. ſmo. ſaty. 1. Olim dant cruſtulla blādi doctores Elemēta uelint ut diſcere prima. Fallere igiſ dicit ꝙ cum ueluti quibuſdā fraudib⁹ ad uirtutē induxerit. ita ut plerūq; cupiditatib⁹ aſſentire uideretur. g **Sollers.** in omni re prudēs. deductū a ſollon oſce quod nos totuz uocam⁹ auctore feſto. Solers.
h **Extendit.** euoluit. explicat. & emēdat. i. de uitæ prauitate ad rectitudinē adduxiſti. & ſi qd in me corrigēdum fuit rōne oſtendiſti. Rectam eni inſtitutionē cornuti laudat: qui tanta facilitate ac tali regula ītortos iuuenū mores ad uirtutē dirigeret ut ipſi eius p̄cepta libenter admitterent. i **Regula.** moderatio & doctrina a regēdo dicta. Metaphora ſūpta eſt a fabris qui regula. hoc eſt linea recta utunſ. ad ligna recta ſecanda & polienda quæ alio noie diciſ amuſſis. k **Mores.** i. prauitatē uitæ meæ. o **Intortos.** In mō pticula ē actiua. ſupra ſaty. 3. Hāc tibi iexptū eſt curuos dep̄hendere mores. Permāſit in metaphora. ītortos. n. dixit qa extēdit p̄cedit. ſupra ſaty. 3. Ab īſano multum laudāda magiſtro. Regula amuſſis Mos. In.
l **Et pmiſ.** regiſ. i. anim⁹ meus patiebaſ & gaudebat rōne gubernari: qd̕ in oibus laudabile eſt: ut rōni pareat appetit⁹. quæ oia ex phia morali colliguntur. m **Uinciq;.** hinc oñdit nō ſine labore a cupiditatibus auocatū eſſe. n **Artificē vultū.** artificioſum. nā artificē pro eo qd̕ arte perfectū eſt poſuit. quæ tranſlatio ab hiis qui fingunt cereas ymagines

antiptoſis. ſumpta ẽ. uel eſt figura antiptoſis. artificẽ. pro artifice pollice. p̃ceptis tuis ita formať aius meus ſicut artifices ſimulachra pollice & manu depingunt. o Ducit. ſumit. Iuue. ſaty. 7. Vt mores teneros: ceu pollice dicat. ut ſi qs cera uultũ facit. a Soles. dies Virgi. li. 3. æne. Tris adeo inter cæca caligine ſoles. b Primas noctes. i. primas partes noctis. c Pariter. ſimul ſtudiis exercemur. ſimul ociis fruimur. d Laxamus. dicim⁹ aperimus. ſeuerioribus interdũ ſtudiis ad mẽſam depoſitiſ iocos & ſales modeſte inſp̃gimus. e Seria. i. ref graues. Et p̃ hoc oſtendit poeta nihil ĩpudicũ in menſa tractandũ eſſe. f Nõ eqdem. Tantã inter ſe cõcordiã & mutuũ amorẽ. ac morũ ſiľitudinem eſſe dicit. ut credibile ſit amboꝝ uitã ab eiſdẽ ſideribus pendere. qđ ſub geminis nat⁹ uterq; ſit iouis benignitate ſaturni maliciã ſuperante. Et hoc ex diſciplina ægiptia in qua plurimũ Petoſiris & Neceпſos elaborauere. Nam pſuaſum eſt ex aſtrorum motu futura cognoſci & naſcẽtibus hoibus maliciã uel bonitatem fælicitatẽ uel infælicitatẽ portẽdi. Iuue. ſaty. 7. Diſtat. n. quæ ſydera te excipiãt mõ primos incipientẽ edere uagitus. g Fœdere. i. lege certa. h Cõſentire. cõuenire. ordo eſt. dies amboꝝ cõſentire certo. i Uno. p̃ualente in geneſi nr̃a. k Duci. i. nõ puto diſcordare geneſim tuã natiuitatibus nr̃is ſed ab uno ſydere p̃creatos. l Noſtra vel. ſenſus eſt. ſiue inqt ſub libra ſiue ſub geminis & ſub quocũq; alio ſydere nati ſumus hoc unũ cõſtat nos cuiuſdã ſyderis bñficio. pari moꝝ qualitate cõiungi & eiuſdẽ eſſe uolũtatis. Ordo eſt. neſcio qđ cerre eſt ſydus qđ me tibi tẽperat uel parca tenax ueri ſuſpẽdit nr̃a tpa equali libra ſeu hora nata fidelibus diuidit fata cõcordia duoꝝ. m Suſpẽdit tpa. nobis contribuit & diſpenſat. p̃ſtat in trãſlatiõe libræ qua res ſuſpenduntur. n Eq̃li libra. epitheton eſt libræ. Nam ſole in libra exiſtẽte. æquinoctiũ eſt autũnale. i. nox æqua diei. Virg. li. 1. geor. Libra die ſomniq; pares ubi fecerit horas. parcã dicit equa lãce ac libratõe utriuſq; horã ſuſpendere. libra uero quæ & as & mina dr̃. 12. onciis conſtat. & ab ea liberare deliberareq; dr̃.

Sol. Seria. Libra. As. Mina.

Tecũ & enĩ lõgos memi cõſumere ſoles[a].
Et tecũ primas[b] epulis decerpe noctes.
Vnũ opus & reqem pariter[c] diſponim⁹ umbo
Atq; uerecũda laxamus[d] ſeria[e] menſa.
Nõ eqdẽ[f] hoc dubites. amboꝝ fœdere[g] certo
Conſentire[h] dies: & ab uno[i] ſydere duci[k].
Noſtra uel[l] æquali ſuſpẽdit tpa[m] libra[n].

a Parca. parcæ tres dicunt̃ eſſe ſorores. Clotho. Lacheſis. & Atropos quarũ arbitrio hoium uita diſponit̃. unde Sapho. Siue ita naſcẽti legẽ dixere ſorores. Et data ſunt uitæ fila ſeuera meæ. ſumma concordia oia digerũt. Virgi. li. Concordes ſtabili fatoꝝ numina parcæ. pro fatis ab homero accipiunt̃. ut hic a perſeo. ait ergo fata horã natalẽ diſpenſaſſe: ut ſua utriuſqꝫ uita ab eodẽ ſydere pendeat. b Tenax veri. nõ mendax ſed qđ ſemel promiſſit hađ dubie preſtans. c Fidelibus. i. quæ hoc pꝛ̃ſtat ut q tũc naſcant̃ inter ſe fideles ſint & amici. uel fidelibus nobis qui mutuo inter nos aio fidi ſumus. d Diuidit. i. digerit & diſpartit̃. diuidit aũt in geminos ut q̃uis diuerſis tpibus ſub eodẽ tamẽ ſydere uterqꝫ nati ſumus. e In geminos. geminorũ. n. ſidus benignũ eſt & ſalutare. geminos cõplures aſtrologi. caſtorẽ & pollucẽ eſſe dixerũt quos demõſtrant oium fratrũ inter ſe fuiſſe amãtiſſimos. qđ neqꝫ de principatu inter ſe cõtenderũt. neqꝫ ullã rem ſine cõmuni cõſcilio geſſerũt. pro quibꝰ officiis eoꝝ & cõcordia. Iuppiter parẽs eos cælo intulit. & inter notiſſima ſydera eos cõſtituiſſe exiſtimat̃. quos geminos poſteritas nomiauit horum ſtellæ in medio æſtiuo ſolſticio iuxta cancrũ locate ſunt. & ſalutares eos in mari deos naute inuocant. Varro tm̃ de re ruſti. li. 2. apollinẽ & herculẽ deos appellari geminos autumat. Nõnulli & Triptolemũ & Iaſona a cerere dilectos. & ad ſydera perlatos. Oſtendit igit̃ poeta eos q ſub geminis naſcunt̃ ſũma ſemp fide & gratia inter ſe uiuere quẽadmodum uixiſſe ferunt̃ caſtor & pollux. f Cõcordia. hoc dicit ꝓpter iouis ſyderis uirtutẽ. cuius eſt ꝓpriũ hoies in amicitiã & mutuã charitatẽ cõiungere. g Saturnũqꝫ. ſaturni ſydus gelidæ & rigẽtis eſt naturæ. & q bus in ortu affulſerit maleficũ & iſælicitatẽ portendẽs. Oui. in Ibin Te fera nequicq̃ placidũ ſpõdentia martis ſydera ꝑſſerunt falciferiqꝫ ſenis i. ſaturni. Cõtra iouis ſidus benignũ ẽ: & tẽperatũ. Nimio enim ardore martis & rigore ſaturni iter quæ duo ſydera eſt interiectus ex utroqꝫ tẽperatur. & ſtella fit ſalutaris. Oui. Natus es infælix ita dii uoluere nec ulla cõmoda naſcẽtis ſtella: leuis ue fuit. Nõ uenus affulſit nõ ulla Iupiter Hora. Ait ergo perſius. ſi quid mali nobis naſcẽtibꝰ ſydus ſaturni illaturum erat. id totũ benignitate ſtellæ iouis depulſum eſt. cum ea nobis in ortu affulſerit. h Grauẽ. q eſt grauis i geneſi utriuſqꝫ. i Ioue. qui mitis eſt fauẽs oibꝰ. & ſuccurrẽs aduerſus grauẽ ſaturnũ ut nõ ſinat obeſſe.

Parca.

Parca[a] tenax ueri[b]: ſeu nata fidelibꝰ[c] hora.
Diuidit[d] i geminos[e] cõcordia[f] fata duorum
Saturnũqꝫ[g] grauẽ[h] nr̃o ioue[i] frãgimus una.

gemini
Caſtor.
Pollux.

Saturnꝰ

Iuppit̃.

a Neſcio qđ. Scio equidē ꝓprio quodā aſtro me tibi cōiunctū eſſe.qđ tamē illud ııt ignoro. b Teperat. cōiungit & æqualē facit cōcordatq̨. ſiue ſub libra ſiue ſub geminis noſtra natiuitas uno aſtro luſtrata eſt.

Aſtru3. Sydus. c Aſtrum. græcū eſt.qđ ſydus lat. dicit. Plures aūt ſtellas ſignificat quæ aliqđ ſignū cōponāt:ut gemini.lyra.corona.& q̄cunq̨ alia formarū ge/nera i cælo notāt. Interdū tñ ſyd⁹ pro ſtella unica repit. d Mille hoiu3.

Diuerſa ho-minu3 ſtudia eſſe mōſtrās. cornutū phĩa teneri dic.cui nō niſi q̄ libe ro anio ſit ſtu deř poſſit. ui de q̄ apte ad hominu3 ui-

Neſcio[a] qđ certe ē qđ me tibi tēperat[b] aſtrū[c]
Mille hoiu3[d] ſpēs. & reꝝ diſcolor[e] uſus[f]
Velle ſuū[g] cuiq̨ eſt:nec uoto[h] uiuitur uno.
Mercib[i] hic italis mutat[k] ſub ſole recenti[l]
Rugoſum[m] piper. & pallētis grana cymini[n].

tia notāda deſcēdat.quid.n.aptius q̄ cum de utriuſq̨ morū ſil'itudine & pari ſtudio uitæ dixerit alios ita nō eſſe oſtēdere.docet igř quaſi arguēs uaria eſſe hoiu3 ſtudia & uolūtates diuerſas illud inferens: cū uarie ſint hoīum uolūtates nihil melius eſſe q̄ cornuti ꝓpoſitu3 tenere & ſeq. qui phĩæ & uirtuti penit⁹ inheſit.unde ſubdit petite hinc iuueneſq̨ ſeneſq̨. Hora.ſaty.1.li.ſcđi.ſmo. Quot capitū uiuūt tot ſtudioꝝ millia. Terē. in phormio. Quot capita tot ſnīe. e Diſcolor. uarius diuerſus cū uarii uariis rebus in uita exerceanť. f Uſus. quia uariis actib⁹ in uita utunť.

Velle. g Uelle ſuū. Virg.æglo.2.in fi. Trahit ſua quēq̨ uoluptas.uelle uerbū pro noīe poſuit.ut ſaty.1.Noſtrū iſtud uiuere triſte. h Nec uoto. uno deſiderio & pari uolūtate.qa pectorib⁹ mores tot ſunt quot in orbe fi-guræ. i Mercib⁹. Horatiana eſt æmulatio li.1.ſmo.ſaty.4. Hic mu tat merces ſurgēte a ſole ad eū quo ueſpṫina teget regio.i.hunc delectāt mercimonioꝝ lucra. k Mutat. Antiquā cōſuetudinē reſpexit. Nam omne mercimoniū in pmutariōe cōſtabat. Virg.li.3.geor. Mileſia ma-gno uellera mutentur. l Sole recēti. ideſt ſub regione orienti uicina. m Rugoſum. Apud indos piper gigniť. Pli.li.12.ca.7. Rugoſum. qa

Piper. pipis ſiliquę priuſq̄ dehiſcāt decerptæ toſtæq̨ ſole: faciūt qđ uocať pip longū.paulatim uero dehiſcētes p maturitatē oſtēdūt candidū pip. qđ deīde toſtū ſolib⁹ calore rugiſq̨ mutať. n Cymini pallētis. alias olētis. Iuue.ſaty.14. Perditus a ſicculis ſacci mercator olentis. Cyminū qđ ſati

cuminū uū & ſilueſtre eſt. pallorē bibentib⁹ gignit. Pli.li.20.ca.14.in fi. Hora. epl'a.20.li.pri.epl'aꝝ. Quod ſi pallerēt caſu biberēt exāgue cuminum.

a Hic. ideſt alius. b Satur. ergo cibo plenus ſomno operam dat. c Irriguo. Bene ſaturati pleniores ſomno tumeſcentib⁹ uenis fiunt. Virg. æglo. 6. Inflatũ heſterno uenas ut ſemp iacho. Irriguũ ergo ſomnum dixit. eo ꝙ mẽbra irrigat in riui morẽ campos ꝑterlabẽtis. Virgi. li. Feſſos ſopor irrigat artus. tractũ ab agris qui cũ irrigant̃ fiũt pingues. & ꝓprie locutus eſt. Nã irriguũ appellam⁹ quod irrigatur nõ [Irriguũ]

Hic[a] ſatur[b] irriguo[c] mauult turgeſcere[d] ſõno[e].
Hic cãpo[f] indulget. hũc[g] alea decoqt. ille
In uenerẽ ẽ[h] putris[i]. ſed cũ lapidoſa[k] chiragra[l]
Fregerit[m] articulos. ueteris ramalia[n] fagi[o].
Tũ[p] craſſos[q] trãſiſſe dies: uitãq; paluſtrem[r]

autẽ qđ irrigat. Hora. li. ſermo. 2. ſatyra. 4 Irriguo nihil eſt elutius horto. & alibi. li. Irriguũq; mero ſub noctẽ corpus habeto. Varro in re. ru. Si prata irrigua habebis. d Turgeſcẽ. deſidia langueſcere & pingueſcere. Naturale eni eſt eos pingues fieri q cibo uacẽt & ſomno. e Somno. pleniores ſunt uenæ & corp⁹ etiam inflat̃. f Hic cãpo. An agriculturæ. & rei ruſticæ an cãpo martio dignitates & honores querẽs. an militie uel cãpo. i. luſibus iocis. & exhortationibus uacat. g Hunc alea decoqt. Cõficit. angit. cruciat. labefactat. dũ nimia lucrãdi cupiditate tenet̃. ſic. n. hoĩes coqui dicũtur. Cice. O tite ſi quid ego adiuto curã ue leuaſſo. quæ non te coquit. i. cruciat & angit. Decoquere eſt ſolutione creditorib⁹ ĩpedita fidem concidere. qđ perſæpe euenit aleæ luſum ſectantib⁹. Plini. libro. 33. cap. 10. in princi. h In uenerẽ ẽ. i. ita rei uenereę intentus ut eneruet̃ & aſſidua libidine debilitet̃ & reſoluat̃. Virg. 4. geor. In uenerem ſoluunt̃. i Putris. reſolubilis. putreſcit & cõficit̃. Hora. li. Oẽs in danaim putres deponent oculos. k Lapidoſa. ꝓpter excreſcentes tumores qbus membra cõtrahunt̃. l Chiragra. Hora. Poſtq̃ illi iuſta chiragra cõtudit articulos. & epl'a. 1. li. pri. Nodoſa corp⁹ nolis ꝓhibere chiragra. Senſus eſt. cum ad ſenectutẽ peruentũ eſt eos qui tutã inhoneſte egerũt tũc demũ ingemiſcere: uitæ ante actæ cõſcios. chiragra aũt morbus eſt quo man⁹ corripiunt̃ a chir qđ eſt man⁹ & agra dolor ſiue aſperitas. m Fregerit. Ita. n. quãdoq; podagra & chiragra diſtorti ſunt articuli ut infracti eſſe uideant̃: ſimiles tortis ac ueterib⁹ ramis fagi.. n Ramalia. pedes & brachia quæ metaphoricos rami dicunt̃ corpis. o Ueteris fagi. ꝓſtati tranſlatiõe. i. ueteris & multorũ annoꝝ corpis. p Tũ. tunc querunt̃ in rerũ ignoratione tanq̃ in tenebris ſe uixiſſe. Per intẽperantiã. ſ. & libi

Alea. Coquo Decoque re. Putris. Chiragra. ramale. Fagus.

dinem.ſero uitioꝶ ſuoꝶ penitentiā agentes. q Craſſos. in quib⁹ obtuſe quaſi ſine ulla rōne uixerūt. r Uitāq3 paluſtre3. uitam cænoſam & ueluti nubilo inuolutam cū ſine aliquo uirtutu3 commertio uixerūt. ꝑpter nebulā quæ de paludib⁹ naſcit̄.ſed hoc ad animi acritatē trāſfert̄. a Jam ſeri. hoc dictū eſt cū irriſione:quaſi qui oſtendat parum ꝓdeſſe ſeram uitioꝶ emendationem. b Jngemuere. eo ꝙ uita linquit eos in uitio poſitos nec ſufficiēte tpe ad correctione3.tanq̄ nō uiuāt qui uitiis ſemper indulgent. c Relictam. qđ ſupeſt uitæ defleuerūt quia tales a ſenectute excipiant̄.

Et ſibi iam ſeri[a] uitā ingemuere[b] relictam[c].
At te[d] nocturnis iuuat īpalleſcere[e] chartis
Cultor[f].n.iuuenū[g] purgatas[h] inſeris[i] aures.
Fruge cleantea[k].petite[l] hic[m] iuueneſq3 ſeneſq3
Finē aio[n] certū[o]:miſeriſq3 uiatica[p] canis[q].

d Atte. Cornutū diſſimilis ſupioribus ſtudii oſtēdit. e Jmpalleſcere. incumbere.ſtudio. Nimio.n.ſtudio & uigiliis pallor contrahitur. Perſius ſaty.1. En pallor ſeniūq3 o mores.& in ꝓlogo.heliconiadas pallidāq3 pyrenē. Iuue.ſaty.7. Vt dignus uenias hederis & ymagine macra.& Fuit utile multis Pallere & toto uinū neſcire decembri. f Cultor. emendator & eruditor. g Juuenū. adoleſcentū. h Purgatas. uitiis.ſ.exhauſtas. i Jnſeris. Reples imbuis.tractum ab arborib⁹ quæ inſerunt̄. k Fruge cleātea. i.pħica diſciplina cleantis & ſtoicorū pceptis ac fructu. hic.n.pħus fuit Aſius ſtoicus phanii filius qui zenonis citiēſis ſcholæ ſucceſſit. quā poſt auctore ſtrabōe.li.8.Chryſippo ſolenſi reliqt. Memoriæ proditum eſt ipſum laborioſiſſimū fuiſſe & plurimos libros in ſtoica ſecta cōpoſuiſſe adeo ut inopia cogēte noctu ex puteis ad irrigādos hortos athenienſiū aquā hauriret, qua mercede iterdiu ſtudiis liberalib⁹ operā daret. ut & phreātles.i.haurīēs puteos appellaret̄. Nā phrear.græ.puteu3 ſignificat.lat.& antlao.i.exhaurio.Iuue.ſaty.2. Et iubet archetipos puteū ſeruare cleātes. l Petite. ſuadet uirtutib⁹ & ſtudiis liberalibus incūbendum eſſe.q.d.Imitamini cornuti ꝓpoſita.qui pħiæ dedit⁹ eſt.ut eo mō rectā uitā diſcatis.quæ tota pendet ex pħia. m Hinc. ex philoſophia. n Finē aio. certe monet ex pħia diſci cupiditatibus nr̄is modū ponendum eſſe.Hora.li.1.ep ľarū ep ľa.2.Certum uoto pete finē.i.modu3 & terminū quē haud ṕtergrediare. o Certū. fixum ſtabilē, unde contra Incertū inſtabilem dicim⁹.Virg.li.2.æne. Scindit̄ incertū ſtudia in contraria uulgus. p Uiatica. i.uirtutē ipſam qua nullū eſt firmi⁹ ſenectu

Pallor.

Cleātes

Phreantles.

Finis.

ti pſidium ſolaciūq;. hoc aūt ſumptū eſt ex dicto Biantis qui filio in ægi pto proficiſcēti rogantiq; prēm quid nam agendo maxime ſibi gratu3 faceret. ſi uiaticū inqt ad ſenectutē cōparaueris. uirtutē nimiru3 intelligens. Nā auctore Cice. li. Aptiſſima ſunt arma ſenectutis artes exercitationeſq; uirtutū quæ in omni ætatæ cultæ cū diu multūq; uixeris mirificos afferunt fructus. nō ſolū quia nunq̄ deſerunt nec extremo quidē tēpore ætatis: uerū etiā quia cōſcientia bene actæ uitæ multorūq; benefactorum recordatio iocundiſſima eſt. uiaticum. n. ꝓprie appellaẗ qcquid in itinere gr̄a uictus cōportatur. Et bene uiatica ut ſignificaret hāc uitam eſſe tanq̄ peregrinationē quandā. q Miſeris canis. i. ſenectuti quæ canicie capillorū ſignificaẗ. Eſt uero permoleſta miſeraq; rudib⁹ & indoctis uiris. ſenectus. n. phiæ. uiatico tutiſſimoq; pſidio ſubleuatur. Viaticū

Cras hoc fiet[a]. idē cras[b] fiet: qd: quaſi[c] magnū
Nēpe[d] diē donas. ſed cum lux[e] altera uenit
Iā cras[f] heſternū cōſumpſim⁹: ecce alid' cras[g]
Egerit[h] hos ānos & ſemp[i] paulū erit ultra.

a Cras h° fiet. uerba deſidis Oſtēdit multos mortales die3 ex die ꝓtrahendo nūq̄ ob doctrinam uirtutis alūnam incūbere. Illud uide q̄ occulte q̄q; pulchre doceat ideo hoīes uirtutem nō amplecti: qa in ptāte ſua nō ſint. qppe qui uitiis ut auaritiæ libidini ambitioni & id gen⁹ malis obnoxii ſint. un̄ ſequiẗ libertate opus eſt. b Idē cras fiet. Idem certe dices cū craſtinus dies uenerit. ſicq; inertis hoīs mores oſtēdit riſu quodā ſatyrico ſubſanans. c Quid quaſi. uerba inertis. uel iterrogatiue cum quadā cōmiſeratiōe per parentheſim legendū eſt. dicit eni. Cur hūc diem incipiēdi certū finē cognoſcere quaſi magnū quid ſit tantū differs. d Nēpe. cōfirmatiuū aduerbium eſt. ut Nēpe hoc aſſidue. ſupra ſaty. 3. in prin. & ſaty. 2. Nempe hoc qd' ueneri donate &c. e Sed cū lux. Perſius monet tacite tpa dilabi. & iō intermiſſionē ſtudioꝝ habendā nō eſſe. cū tēpus irreparabile ſit. Eſt ergo ſenſus. Cum ille dies pterierit ocioſus quē petiſti ſcito te iam unū diē amiſiſſe cū in eo nihil egeris. f Iā cras. Cras reſpectu diei exacti dicit. Sciēdum eſt nomē & aduerbiu3 plærūq; in ſe tranſire. Nomē in aduerbiū ut Toruūq; repēte clamat. i. torue. Itē aduerbiū in nomē. Perſius ſaty. 3. in prin. Iam clarū mane feneſtras. Intrat. g Ecce aliud cras. Oſtēdit deſide3 nullo die oīno ad uirtutes erigi. ſed ita de futuro multa pollicētē atterere tēpus. h Egerit. emittit ab egero uenit nō ab ago. i Et ſemp. ſenſus eſt. Illud cras qd' amiſſimus. qd' pceſſit nunq̄ recupari poterit qa

Nēpe. Nomē. Aduerbium. Cras.

ſemper erit paulũ ultra.i.paulum ante.Nec unq̃ aſſequi poterimus.qđ per currum uel plauſtrũ oſtendiť ut ſequentia indicant in quo rote poſteriores nunq̃ anteriores aſſequuntur. licet pari uolubilitate agantur. a Nam quis. Optima ſimilitudo a curru tranſlata q̃uis enim inqt te cras inchoaturũ ſemper dicas nunq̃ tamen inſpicies queadmodũ euenit in quadrigis.in quibꝰſecundi axis rota licet priori ſemp inſtet eã tñ nũq̃ conſequitur.

Ordo eſt.Nã ſectabere fruſtra cantũ uertẽtem ſe ſeq̃s uis prope te q̃uis temone ſub uno.

Nã q̃uis[a] ꝓpe te.q̃uis temone[b] ſub uno
Vertentẽ ſe ſe fruſtra ſectabere cantũ[c]
Cum rota poſterior curras.& in axe[d] ſecũdo.
Libertate[e] opus ẽ:nã hac quã ut qſq;[f] uelina[g].

Temõ. b Temone. Temon dictus eſt a tenẽdo.is.n.cõtinet iugũ & plauſtrũ.
Cantus c Cantum. Cantus ferrũ eſt auctore fabio in primo.quo rotæ extremitates uinciunť. d In axe ſcdo. Quadrigæ duarũ rotarũ ordines cũ ha
Axis. beant duplici quoq; axe uertunť. Axis uero ſtipes teres eſt circa quẽ rota uerſať.ut dixi in Sueto.de uita cæſaris.& in dictionario. e Libertate. Ad certũ finẽ animi cõſequẽdũ recteq; philoſophandũ libertate animi opus eſſe demõſtrat. Et hinc poeta oſtendit ideo hoies quos ad uirtutẽ hortatus eſt ſapientiã aſſequi nõ poſſe q; liberi nõ ſunt.cũ uitiis ſint obuoluti.ſic ex ſtoicoꝝ ſnia docet ſolũ liberum ſapientẽ.ſenſus aũt eſt.Nõ opus eſt ea libertate quã ut qſq; per manumiſſionẽ accepit ciuis romanus fit:& accepto publii prenoie in tribꝰdiſtributꝰ.frumẽtũ publice datum accipit:ſed ea quæ nos a uitiis uindicat.i.libertate animi.tanq̃ ſi diceret oibus neceſſaria eſt ſapiẽtia. f Ut quiſq;. hæc particula ut oino uerſui inſerẽda eſt.aliter ſenſus nõ ꝓcederet.Eſt eni ordo & ſenſus.Non opus eſt ea libertate qua.i.per quam quiſq; publius poſſidet far teſſara ut emeruit.i.ſimul ac ſeruitute; exuit.& deſtitit eſſe ſeruus & ꝑnomen Publii eſt aſſequtus: quo ciuis romanus oſtendebať. g Uelina. ſ.tribu.Nam ſerui accepta libertate in tribus diſtribuebanť.uelina ergo teſſerula. An quia ius ſuffragiorum in tribus habentes munera a diuiſoribus capiebãt.An potius ad cæſarũ morẽ reſpexit qui frumentũ quãdo
Vellia. q; populo diuidebãt.uelina aũt tribus dicta eſt a uelia colle urbis palatini montis regione ut uarroni placet.q; ibi palatini paſtores ex ouibꝰuel
Vellera lere lanã ſint ſoliti.ex quo uellera dicunť.Priſci.n.ante tonſuræ uſum lanam uellebãt.Pli.li.8.ca.47.in fi.In ea regiõe cũ publiꝰualeriꝰpublicola ædes ædificaſſet & penatiũ deoꝝ domos.ne ſuſpectꝰhaberet regni af

fectati diruiſſe tradit̃.nõ mõ ut liui⁹ſcri. Plano ædes.ſed colli ſubiiciẽs.
a Publius. hoc p̃nomine liberũ ac quiritem eſſe oſtẽdit. quia id ꝓpri-
um eſt nomen maxime ciuiũ romanoꝝ neq; publii alii uocabant̃ q̃ ro-
mani. I idemq; liberi ut dixi in ep̃la. Cice.li.13. Verũ nõ hãc corpis Publi⁹.
libertate3 ad ſapientiã ſatis eſſe declarat. Publius.Aulus.Titus.Caius. Aulus.
Quintus.Gneus.Lucius.Marcus & huiuſmodi p̃nomina erant. de qui Titus.
b⁹ dixi i ep̃la. Caius.

Publius[a] emeruit[b]: ſcabioſum[c] teſſerula[d] far[e]. 1.Cice.li.10. Quitus
Poſſidet.heu ſteriles[f] ueri.qbus una qritem[g] Hora.li. Gneus.
Vertigo[h] facit.hic dama ẽ[i].nõ treſſis[k] agaſo[l]. Quinte puta aut publii ga udẽt prenoie Lucius. Marcus Prim⁹. p̃nomẽ

molles Auriculæ. Moris.n.erat.ut cũ aliqs ciuis roman⁹ oſtendendus
eſſet ſignificaretur aut prenomine ſuo aut a noie aut a cognomine aut
a tribu in qua cenſeretur aut a curia aut a cenſura. auctor pedianus.
b Emeruit. emeriti dicunt̃ qui honeſta cã a munere militiæ remittunt̃.
Iuue.ſaty.6. Emeritaq; ceſſat acu.i.quæ iã officio ſuo & munere functa
eſt. Tranql.in Calligula. Cæteroꝝ increpita cupiditate: cõmoda emeri
tæ militiæ ad.60000.ſummã reſcidit. Papinius in ſyluis Cæſar ab eme-
rito iubeat diſcedere bello. c Scabioſu3. an ut rẽ magis iminuat ſcabi
oſum quaſi corruptũ & putre frumentũ dicit: an uero ad glumã ariſtã-
q; grani reſpexit quoꝝ iuolucris tanq̃ corpus ſcabie granũ operit̃. Ciui
bus eni romanis frumentũ publice per teſſaras dabat̃ gratis in ſingulos
modios. P.Clodii.bñficio: Cũ antea ut ſcri. Pedia.ſenis æris in ſingulos
modios daret̃. d Teſſerula. a teſſera mẽſuræ genere diminutiuũ teſſe- Teſſara
rula fit. quæ interdũ & ſimbolũ bellicũ eſt: qđ in aciẽ ꝓdeuntib⁹ dabatur.
ne qua cõfuſio inter milites oriret̃. Virg.li.7. Claſſica iãq; ſonãt ut bel-
lo teſſera ſignũ. Iuue.ſaty.7. Sũmula ne peat qua uilis teſſera uenit fru-
mẽti ẽ p̃terea. teſſera quattuor lateꝝ talus quo ad aleã ludebãt. Mart.li.
13. Epig.1. Non mea magnanimo depugnat teſſara talo. teſſerula er-
go.i.ſigno quo frumentũ accipiebãt. Eius teſſere ſæpe cõmemit tranql
lus in auguſto. & in domitiano. Et q̃a pars maior reru3 intra popularia
deciderat qnquagenas teſſaras i ſingulos cuneos equeſtres ac ſenatorii
ordinis ꝓnũciauit. e Far. farris ideo meminit q̃a ut ſcri. uerius uixe- Far.
rũt romani farre trecẽtũ ãnis. Pli.li.18.ca.7.ante med. f Heu ſteriles.
i.ignari ueritatis qui putatis ſtati per manumiſſionẽ factos liberos. qua
ſi alii dñi nõ p̃ſint & iparẽt uob̃.a cupiditatib⁹ ergo & uitiis ſolutos libe
ros eſſe ſignificat. g Quiritẽ. abuſiue. ſicut p̃r cõſcriptus. ſed hic licen
tia poetica. h Vertigo. i.per p̃torem facta liberatio facit ne aliquẽ an

tea ſeruũ:liberũ ac quietũ uideri.poſſidet ne uerã libertatẽ qui ſic corpis
uertigo ſeruitutẽ exuerit. Vertigo igiť a uertendo.dñs enim ſeruũ liberatur⁹ & manumittens eũ ad ꝑtorem ducẽs dextra apphendebat atꝙ ad ſe cõuer tebat:ipoſita eius capiti manu.qđ ſignificare uideť eu3 ita liberũ eſſe ut
Libera‑ tio. in quãcunꝙ ptem migrare liceat dicebat.n.ſe eũ libertate donare. Tũc ꝑtor uindicta eũ tangens ſeruitio liberabat ille poſtea raſo capite in tẽ plo feroniæ libertoꝝ deæ pileũ aſſumebat.cui⁹ rei in amphitriõe plau. meminit.qđ utinam ille faxit Iuppiter ut raſo capite portẽ pilleũ. Ap pia.li.4.de bellis ciui. Perſius ſupra ſaty.3.uerſus fi. Heſterni capite in duto ſubiere quirites. i Hic dama ẽ. Cum interrogatõe hoc eſt puta bis ne hunc qui uilis ſeru⁹ & neq̃ eſt quia dñs eũ liberarit ſtatim liberu3 factũ eſſe. & nõ ſeruũ nequiſſimũ.ut oſtẽdat manumiſſionẽ eam nõ eẽ quæ libertatẽ donet ſed eam animi magnitudine cenſeri.Dama aũt no‑ men ſerui fuit nequiſſimi abiectiſſimi & fædi hois.Hora.in ſatyra.7.li. ſcđi ſermo.Tu cum ꝓiectis inſignib⁹ annulo equeſtri.Romanoꝝ habi
Dama. tu prodis ex iudice. Dama turpis odoratu3 caput obſcurãte lucerna.& Alibi li. Tu ne ſiri damæ:aut dioniſii fili⁹ audes deicere e ſaxo ciues. Eſt ergo ſenſus.hic dama hic ſeru⁹ fædus & turpis qualis fuit dama erit ne ſtatim liber & ciuis romanus quia manumiſſus ſit: & nõ agaſo.q.d. erit quidẽ agaſo.i.uiliſſimus ſeruus.Neꝙ erit Marcus.i.ciuis roman⁹q
Agaſo. per pnomẽ ut diximus oſtendebať. k Nõ treſſis.i.triũ aſſium precii.
Treſſis. l Agaſo.ſerui nomẽ.Hora.li.2.ſermo.ſaty.8.Si patinam pede lapſus frangat agaſo.Agaſo.n.diciť ille qui nõ ſolũ aſinoꝝ ſed oĩum iumento rum alendorum curam agit.ut ſcripſi in dictionario. Plini.li.35.ca.11. circa mecl.Et in una tabella qua maxĩe inclaruit agaſonẽ cũ equo pinxit.

Vappa[a] & lippus[b] & ĩ tenuí farragie[c] mẽdax[d].

Vappa a Vappa.ui nũ qđ iteru3 ſponte defer‑ buit ſaporẽꝙ amiſit uappæ nomẽ accepit.qđ Plini.teſte.li.14.ca.20.circa mecl.Pro‑ broſum.quoꝙ hoibus eſt cũ eorũ aius degenerauit.uappa itaꝙ pro uili & ignauo & nugatore accipiť.Hora.in ſmo.ſaty.1.li.pri. Nõ ego aua‑ rũ Cũ ueto te fieri uappã iubeo aut nebulonẽ.Mar.li.12. Epig.47.Et uaticani perfida uappa cadi. b Lippus.praui s morib⁹ fraudulentus
Lippus & uitioſus. c Tenui farragine.i.minima re.ob paruã utilitate3.Inter pabularia cõnumeranť.farrago.ozimũ.uitia.fænum.farrago ex recre‑ mẽtis farris ut ſcri. Pli.li.18.ca.16.pdenſa ſeriť.i affrica fit ex ordeo. ea a farre denoiata eſt.ipſum aũt far ut teſtať uarro.aut ꝙ ferro ſit cæſum aut ꝙ in farratia ſegete ſeri ſit cæptũ. d Mẽdax.qui mẽdaciis utiť ſui

iuris nõ eſt. Et ſi ſub ſpecie libertatis per quã teſſerulã ſuã farris obtinuit Mēdax.
mendax tamen eſt; quia cum liber appareat uitiis & turpitudini ſeruit.
a Verterit. permiſſio eſt. i. eſto ut a dño dãma manumittaꝶ; ſtatim ne
liber erit & ciuis romanꝰ. b Hunc. ſeruũ qui liber efficiꝶ. c Momẽto.
putas tu tam breui tpis articulo dãmã hoc eſt ſeruũ factum eſſe Marcũ
i. ciuem romanũ. qui per p̄nomẽ a ſeruis diſtinguebaꝶ. Nam ſeruis pre p̄nomē

Verterit[a] hũc[b] dñs momẽto[c] tpis exit
Marcꝰ[d] dama. pape[e] marco[f] ſpõdente recuſas
Credere[g] tu nũmos. marco ſub iudice palles.
Marcus dixit. ita eſt aſſigna marce tabellas.
Hæc mera[h] libertas: hanc[i] nobis pilea[k] donãt.
An quiſq̃[l] eſt alius liber: niſi ducere uitam

nomie uti nõ
licebat.
d Exit marcꝰ.
qui paulo añ
cũ ſeruus eēt
dãma uocaba
tur. mox a do
mino manu-
miſſus mom̃
to tpis Mar-
cus dãma diciꝶ qđ uiri romani p̄nomẽ eſt ꝓprio eni nomi priſciano au
ctore p̄nomen p̄ferebaꝶ. uel differẽtie cauſa ut alter ab altero noſceretur
uel ꝙ cũ ſabinos in urbẽ receperũt ad cõfirmandã cõiunctionẽ illorum
noia ſuis noibus p̄poſuerũt: & inuicẽ ſabini romanoꝝ. atqꝫ ex eo tẽpore
ſeruatũ eſt: ut nemo romanꝰ p̄noie careret. Itaqꝫ perſiꝰ Publiũ Marcũqꝫ
dicendo quiritẽ factũ eſſe demõſtrat. e Pape. interiectio eſt admirã Pape.
tis per ironiã. Terẽ. in eunu. Pape ſuperat ipſam thaidem. f Marco.
Reſpondẽtis loqtur uerbis. libertũ eſſe: qm̃ & pro alio ſpondere & tabu Marcus
las ſubſcribere poſſit qđ ſeruis negatuꝫ eſt. g Credere. aliis. ſ. marco
ſpondẽte & fideiubente. h Hec mera. Reſpõdet poeta in manumiſ-
ſione merã libertatẽ nõ cõſiſtere. ſed decora ꝓnũciatione hic uerſus legẽ
dus eſt. dicendo cenſes hãc uerã eſſe & purã certiſſimãqꝫ libertatẽ quæ ꝑ
manumiſſionẽ paraꝶ. q. d. eã nõ eſſe. i Hanc. libertatẽ. k Pilea. pi
leuꝫ capite aſſumebat. qui a dño manumittebaꝶ. libertatis. n. id ſignum
erat. Appia. li. 2. de bellis ciui. Ex hiis quidã pileũ in haſta p̄ferebãt liber Pileus.
tatis ſignũ uniuerſoſqꝫ ad ciuilitatẽ & patriã uocabat. legiꝶ & in annali-
bus ueterũ. Qu. Terentiũ culeonẽ affricani ſuperioris currũ triumphã
tis quia captꝰ a carthaginẽſibus ab eo fuerat. recupatus pileũ capite ge
rentẽ ſequutũ eſſe ut auctori libertatis ſue tanq̃ patrono accepti bñficii
cõfeſſionẽ redderet. Pli. loquẽs de Cornelio cina ita ait. uocatiſqꝫ ad pi-
leum ſeruis aduerſarios uicit. de hoc dixi in Suet. de tiberio. l An qſqꝫ.
Tripartita rõcinatiõe ſe liberũ eē colligit. primo eni ꝓponit libertatem
eſſe uiuere ut uelit. deide aſſumit licere ſibi: ut uelit uiuere. Poſtremo cõ

cludit cũ id ſibi liceat liberiorẽ ſe bruto eſſe. Oẽs ergo ſillogiſmi ptes cõ
plexus eſt qui cõſtat ex ꝓpoſitiõe. Aſſumptione & cõcluſiõe. hæc ergo
eſt ꝓpoſitio: quã ſequif aſſumptio cũ ait. licet ut uolo uiuere. cõcluſio ẽ.
a Liberior bruto. Nam ſi licet uiuere ut uult. reſtat igif ut liber ſit. hinc
Brutus aperte oſtẽdit hoĩes & ſi ſibi liberi uidenf eſſe. tamẽ ſeruos eſſe cum eo-
rum aĩus prauis cupiditatib⁹ obſideaf. Brutus adeo libertatis ſtudioſus
fuit: ut expul ſo targnio ſu perbo ꝓpter Lucretiæ ſtu- prũ: filios ſu- os q cu3 Aq liis & uitelliis cõiuraſſẽt de reducẽdo re-

Cui licet ut uoluit. licet ut uolo uiuere. nõ ſũ
Liberior bruto[a]: mẽdoſe[b] colligis inquit
Stoicus[c]. hic aurẽ[d] mordaci[e] lotus aceto.
Hæc rliqua accipio: licet ut uolo[f] uiuẽ: tolle.
Vindicta[g] poſtq̃ meus[h] a p̃tore[i] receſſi

ge: uirgis cæſos ſecuri pcuſſerit. b Mendoſe. falſe argumentaris. hic
eni falſum ꝓbatur ubi dicit libet ut uolo uiuere. qa illi nõ licet uiuere ut
uult qui uitiis ſubiectus eſt. c Stoicus. bene ſtoicus. is. n. eſt qui dicit
neminẽ p̃ter ſapientẽ liberũ eſſe. ut ſcripſi in Hora. Ep'la. 17. li. pri. Ne
ue putes aliũ ſapiente bonoq; beatum. d Hic lot⁹ aurẽ. hic. i. hoc argu
mento. ſinedoche eſt. i. aurẽ habens lotã. Virgi. li. 1. æne. Nodoq; ſinus
collecta fluentis. e Mordaci aceto. i. acri & urgenti dicto. ut ſic intel-
Acetu3 ligas ſtoici aures hoc qdẽ argumento & dicto offenſas eſſe. Hora. li.
At græcus poſtq̃ eſt italo perfuſus aceto. ſtoicus eni3 habet aures aceto
lotas beneq; purgatas & eruditas & quæ nullis argumẽtationib⁹ decipi
antur. Cum aũt acris & uehemens aceti natura ſit. eoq; pulſus & nature
& tpa & aures excitenf: qd' ſenſuum erat ad ingenii ſcientiam tranſtulit.
f Ut uolo tolle. Aſſumptionẽ non probat. qua ille aſſerebat licere ſibi
ut uellet uiuere. oſtẽdit aũt neminẽ uiuere ut uult p̃ter eum qui recta ſe
quif. cui uiuendi uia cõſciderata atq; ꝑuiſa ſit. probat ergo hic eũ liberũ
nõ eſſe: quia ei nõ liceat facere quæ uult. Ordo ẽ. Tolle illud licet ut uo-
lo. i. cõcedo qdem illũ liberũ eſſe cui licet uiuere ut uult. at tibi non licet
uiuere ut uis. ergo ſeru⁹ es. g Uindicta. Laborat rurſus ille manumiſ-
ſus oſtendere ſe quãdo quidẽ libertate donat⁹ ſit a p̃tore oĩa libere facere
Vidicta poſſe quæ uelit & iõ ſe liberũ eſſe. dicẽs poſtq̃ me liberum p̃tor fecit cur
negas licere mihi qd' cunq; libuerit facere. hiis exceptis quæ legib⁹ pro-
hibenf. uindicta uero uirga eſt qua ſerui a p̃tore in libertatẽ aſſerebanf.
dicta a uindicio ſeruo. qui cõiuratos uolentes in urbẽ recipere targnos
prodidit. de qua dixi in Curgulione Plauti. Liui. li. 2. ab urbe con. Præ-

miũ uidici pecunia ex ærario: libertas & ciuitas data. Ille primũ dr̃ uidi cta liberat⁹. & poſt illũ obſeruatũ eſt ut q ita liberati eſſent in ciuitatẽ ac cepti uiderenť. h Receſſi me⁹. i. mei iuris & liber qui aliis nõ ſeruiam. i At p̄tore. ueteres oẽm magiſtratũ cui pareret exercit⁹: p̄torem appel larũt. unde & p̄toriũ tabernaculũ eius diciť. & in caſtris porta p̄toria. & p̄fectus p̄torio nũcupať. Sed patres quo tẽpore. Seſtius primus ex plæ be cõſul creatus ẽ. Fuſiũ Camillũ Marci filiũ primũ p̄tore3 urbanũ qui in urbe ius diceret creauerũt. Mox unico p̄tore nõ ſufficiẽte: quod multi p̄egrini in ciuitatẽ uenirẽt. alius creat⁹ eſt p̄egrinus: quia p̄egrinis ius diceret appellat⁹. p̄cedẽte deĩde t̄pe alii p̄tores creati ſunt q̃ & in p̄uĩcias mittebanť: dictus uero p̄tor eſt ut uar. placet qui iure p̄iret. Eius magr̃a tus iſignia trabea ueſtis ſella currulis litoreſq̧ ſex cum ſacibus extitere. Prim⁹. Pretor.

Cur mihi[a] nõ liceat iuſſit q̃dcunq; uolũtas.
Excepto ſi quid maſuri[b] rubrica[c] uetauit.
Diſce[d]. ſec ira cadat[e] naſo: rugoſaq; ſanna[f].
Dũ ueteres[g] auias[h] tibi de pulmone reuello.

a Cur mihi. ſubaudi faceř quod uolo. b Maſuri. Maſuri⁹ ſabi nus eques ro manus t̄pib⁹ tiberii cæſariſ maſuri⁹

Iuriſcõſultus clarus eſt habit⁹ qui primus publice ſcripſit. eius frequen ter meminit Gelius in noctib⁹ att. c Rubrica titulus legis. Nã legu3 capita minio notanť. Iuue. ſaty. 14. Perlege rubras maio℞ leges. Oui dius. Nec titulus minio nec cedro carta noteť. Miniũ aũt & rubrica eiuſ dem ferme coloris ſunt. quib⁹ q̃m clariores litteras fecerũt in ſcriptura uoluminũ utebanť. de hac. ſupra ſaty. 1. Nõ ſecus ac ſi oculo rubricã diri gat uno. ſed quia capita legũ: librorũq; tituli rubrica inſcribebanť rubri cam p̄ro lege denoĩauit. d Diſce. Oſtenſurus poeta eũ male ſentire qui a p̄tore manumiſſus ſe libe℞ putat. monet ne dũ id doceat indigne tur. quia poteſt aniles fabulas quas mittit de ſuis præcordiis trahere. e Ira cadat naſo. noli iraſci. Irati. n. quandoq; nares contrahunt. Ironi cos. tractum a canibus qui naribus in rugam cõtractis irã demonſtrãt. f Rugoſaq;. Iuuena. ſatyra. 6. I nunc & dubita qua ſorbeat aera ſanna. Sanna diſtortio eſt oris quæ fieri ſolet in deriſum alicuius rei. Perſius ſa tyra. 1. Occipiti cæco poſticæ occurrite ſanne. g Ueteres auias. hoc eſt deliramenta quæ diu fouiſti. dum credis eum liberum eſſe qui ſub i̅perio alicuius non ſit. h Auias. aniles ineptias aut inueteratam ſtu l titiam. ideo quia uetulę deſipere ſoleant. & ineptas cõfabulationes nar rare quas pueri ex auia adiſcunt. Tibullus hæc tibi fabellas referat. Primus rubrica Ira. Sanna. Auia.

a Nō pretoris erat. Incipit ratione oſtendere prætorem non poſſe inuia & acuta ſapientiæ præcepta ignorantib⁹ uiris dare. & propterea ne libertatē quidē: quæ nō niſi in ſapientē cadit poſſe cōcedere. & ſic ꝓbat liberū nō eſſe qui ſit manumiſſus a p̄tore. quia p̄tor liberū quēlibet donare pōt. ſapiam aūt eidem quæ uera eſt libertas ingerere nō poteſt. Ex quo apparet. ꝙ & ſi manumiſſus ſit ab uno: in ſeruitutē tamē alteri⁹ trahi poſſet.

Nō p̄toris[a] erat ſtultis dare tenuia[b] rerum
Officia: atq; uſum rapide[c] ꝑmittere uitæ[d].
Sambucā[e] citius caloni[f] aptaueris alto[g].
Stat cōtra rō[h]. & ſecretā gānit[i] in aurem[k]

b Tenuia. i. reꝝ ſubtiliū admiſtrationes & ſubtile acumē ſapiæ. c Rapide. celeris & cito tranſeuntis. d Vite. i. dare ut uita q̄ celeris eſt utanť arbitratu: quia uitiis ita iſeruiūt ut liberā uitā agere nō poſſint. e Sābucā. Cū ſambuca
Sābuca organi muſici iſtr̄i gen⁹ ſit a quo ſambuciſtre dn̄r hūc uerſum multi legūt. ꝙ citi⁹ Caloni alto. i. uiro ruſtico & rudi muſicæ rōnem tribues & muſica iſtr̄a pulſare docebis. q̄ ut p̄tor ſtultū hoiē & uitioſu ʒ libertate cōceſſa formare poſſit ad uirtutes. eūq; abſtinere quo min⁹ uitiis obnoxi⁹ ſit ueꝝ cū Sābuca machinæ quoq; bellice genus ſit. ut in ſil'itudine atq; tranſlatione uerborū perſter potior ſenſus erit. Citius Caloni ſeruo militari alto ac ꝑpterea rudi atq; inepto ſambucā intēdendā aptaueris. hoc eſt rei militaris peritiā dederis q̄ p̄tor uitioſos libertate donauerit. Eſt eni ſambuca machina bellica qua in urbiū expugnationibus intendebāt. dicta ꝙ ut uoces in ſambuca atq; organo ſic funes in ea machina intenduntť. eſt etiā ſambuca ligni genus. fragilis: unde tibiæ cōponuntur.
Calões. ut dixi in Sticho Plauti. f Caloni. Calones militū ſerui dicebantur.
Vallū. a calis. i. lignis & fuſtibus qa dn̄os in caſtra ſequētes uallum ferebāt. Nā auctore ſeruio moris fuit ut miles arma ipſe ſibi portaret & ſeru⁹ uallū.
Claſſis. uallū aūt dicebant Calam. ut lucilli⁹. ſcinde calā ut caleas. i. o puer frāge fuſtes & focū fac. inde etiā calones & claſſem dictam uolūt. uel quia frequenter ad miſteriū aduocenť a dn̄o dicitur calo a calo græ. qđ eſt uoco lat. uel ut nō nulli putāt a calendis ꝙ ea die cibaria accipiāt. Calonē igiť poſuit pro quocūq; rudi & iperito hoie. g Alto. procero. aut ſupbo uel ꝙ alte cinganť. h Stat cōtra rō. i. reſiſtit & parata eſt tibi tanq̄ aduerſaria ratio. quæ clam oſtendit non licere tibi id facere quod dum fit uiciať. uult oñdere unūquēq; qui ſe liberum dicit tamē ſe facile poſſe cognoſcere ſuū: ꝙ dum puerſe aliqd facit: rōnis flagello ſemp caſtigať: qa

eum ſemp conſciētia ſollicitat ut quis in turpi opere perſeueret ſentiat ſe errare & cupiditatib⁹ inſeruire. unde ſeruus eſt. ut ſit ſenſus. Ipſa ratio monet te ſeruū eſſe: cū ait in uetita haud quaq̄ facere debere. i Gānit. legiẗ gānit & garrit. de hoc ſcripſi in aſinaria plauti. & i Adelphi. Terē. & in Iuue. ſatyra. 6. Appula gānit. k In aurē. i. in intimo pectore. a Uitiabit. i. uitioſe aget. b Agendo. qꝺ ſi agatur uitioſu3 ſit. nihil ue ro p̄ter rectū fieri licet. Agendo aūt. i. dū agit actiue eſt. n. ſignificatōis. Nā gerūdiis modis i actiua & paſſiua ſignificatiōe licēter uti poſſum⁹. in actiua. Virgi. æglo. 3. Cantando tu illum. in paſſiua. æglo. 8. Virgi. Frigid⁹ i pratis cātādo rūpitur anguis.

Gánio. Gerundia.

Nec liceat facerē id qꝺ quis uitiabit[a] agēdo[b].
Publica[c] lex hoīum naturaq; cōtinet hoc fas.
Vt teneat uetitos inſcitia[d] debilis actus[e]
Diluis helleboꝝ[f] certo compeſcere[g] puncto[h]
Neſcius examen: uetat hoc natura medēdi[i]
Nauim[k] ſi poſcat ſibi ponatus[l] arator

c Publica. leges oēs aut diuiæ aut humanæ ſūt: humāæ morib⁹ diuiæ natura cōſtāt. Fas diuia ē. lex hūana. ait ergo & diuia & hūana lege hoc cōſtaẗ ut uitia fugiam⁹ neq; per ignorātiā excuſemur. uel ſic. hoc qdē natura dat qꝺ & leges publicæ permittūt ut qui ſtultus ſit ſtulte agat. d Ut inſcitia. i. ut etiā inſcii ac rudes a qbus debeāt abſtinere cognoſcant. uel quia ignorātia q̄ ratione nō regiẗ mortales ibecilles ac debiles cōtra cupiditates reddit. e Uetitos act⁹. i. p̄hibita. f Diluis helleboꝝ. diſtēperas. & aliis herbis admiſces. aut diluis. i. lauas. q̄m lauatur helleboꝝ ut acrimonia læta li carere poſſit. & pronunciatiue legenda ſunt. p̄bat per exēpla eu3 qui ſtultus ſit oīa ſtulte agere. nec e ſtulto ſapientē fieri poſſe. uel p̄bat ſimilitudine: inſipienti non licere ut uelit uiuere: neq; ei libertatem cōcedere queq̄ poſſe. queadmodū medicinæ ac nauigatiōis iexpto neq; pharmacoꝝ cōfectio: neq; nauis gubernatio permitteẗ. de hoc dixi in. 3. tuſcul. Cice. & in Pſeudolo Plauti. hellebori aūt duo genera ſunt. Nigrum qꝺ purgat per inferiora. Cādidū qꝺ uomitōe cauſas morborum extrahit. g Cōpeſcere. cohercere tēperare in rebus penſandis. h Puncto. unciarū. ſ. 3. &.). i Nā medēdi. i. ars & ratio medicinæ. k Nauim. Aliud exemplū p̄fert quo oñdat opportere ſtultū oīa ſtulte adminiſtrare. ſi uelit inqt uir ruſticus nauim gubernare: qui nec ſyderū rōnem nec maria cognoſcit: exclamet melicerta nullu3 eſſe in rebus humanis pudorē. l Peronatus. i. perone calciatus. eſt eni pero genus calciamēti ruſtici

Lex. Fas. Dilluo. Exēplū. Helleborum. Exēplū. Pero.

ex crudo corio:cõtra ibres niueſq; ac frigora paratum.Iuue.ſaty.5.Nil uetitũ feciſſe uolet quẽ nõ pudet alto per glaciẽ perõe regi.Virg.li.7. Priſcos latinos perone in bellis uſos oſtẽdit.ueſtigia nuda ſiniſtri inſti⸗ tuere pedis crudus regit altera pero. a Luciferi.'urri.ſ.uel arator ru⸗ dis.luciferi ſtellæ & nauigationis ignarrus.quũ uel eam ſtellã quæ cun⸗ ctis innoteſcat ignoret. lucifer ſane idẽ qđ heſperus eſt. ſed cũ plurimũ diſtet a ſole.

Lucifer.

ſcã uicina oc⸗ cidẽtalib⁹ pla gis exacta p⸗ pe modũ no⸗ cte apparens lucifer; quia tunc maxime

Luciferi[a] rudis[b]:clamet melicerta[c] periſſe[d]
Frontẽ[e] de rebus:tibi recto uiuere talo[f]:
Ars dedit[g]. & ueri ſpẽm[h] dignoſcere calles[i].
Ne qua[k] ſuberato[l] mẽdoſum[m] tinniat[n] auro.

Eoes.

luceat appellaẽ.heſperi uero nomẽ accepit q in eois ueſpere poſt occa⸗ ſum ſolis appareat. b Rudis. potes cõiũgere cũ arator:nõ cũ luciferi. ut ſit arator rudis. c Melicerta.Nautaq; deus clamitãs cõqraẽ. Meli certa uero Inois & Athamantis regis thebarũ filius pſem:cũ matre fu giẽs ſe una pcipitauit in pelagus.ambo uero in deos marinos miſerati⸗ one deoꝝ cõuerſi ſunt.Ino in matrẽ matutã.quæ & leucothoe dr̃. Meli certa uero in portunũ qui & palæmon etiã diciẽ. hic a romanis inter de os colebaẽ.Nautæ quoq; eũ uenerabanẽ.Virg.in geor.li.1. Votaq; ſer⸗ uati ſoluẽt in littore nautæ. Glaucoq; & Panopeæ & Inoe Melicertæ. d Periſſe.interiſſe. e Frontem.i.pudorẽ oẽm & uerecundiã quæ ma xime in frõte dignoſcitur:interiiſſe.uñ illud antiquũ dictu3. Perfricuit frontẽ.i.depoſuit pudorẽ.Iuue.ſaty.13.in fi.Eiectũ ſemel attrita de frõ te ruborẽ.Mar.li.11.Epig.31.Aut cũ perfricuit frõtẽ poſuitq; pudorẽ. Quinti.Perfrica frontẽ & dic te digniorẽ qui ptor fieres.nã templũ pu doris frons eſt. f Recto talo.nõ claudo ſed recto itinere & uia.aut re cta uia & rõne.qđ a talo calcis tranſlatũ eſt.Talis.n.& crurib⁹ nõ obtor tis recte incediẽ. g Ars dedit.i.ratio.Irriſio eſt in eũ quem docet & ſa pientia & libertate carere.unũ eni pẽdet ex alio. Nã in quo ſapĩa nõ eſt: is ex ſtoici ſnĩa ſeruus eſt.ſenſus eſt igiẽ.Cu3 alii ſtulte uiuãt:qđ oĩno eſt ſerui.ipa rõ tibi recte uiuẽdi uiã demõſtrauit.ſicq; p r ironiã pnũcianẽ. h Speciẽ veri.apparentiã.deriuatũ eſt a ſpecio qđ in ſimplicitate non ĩuenit. i Calles. Noſti.& tũc duplici ſcribiẽ.ll. k Ne qua.ſubaudi ſpe cies. l Auro ſuberato.i.ſub ſe es habẽte.cũ aurũ extra appareat es in⸗ tus exiſtẽs.i.ea es prudẽtia ut es auro coopertu3 etiã ſonitu dignoſcas. ut ſolẽt mẽſarii.Alegoricos hic dicit eũ uitia uelamento quodã uirtutis

Ino. Mr̃ ma⸗ tuta. Leuco⸗ thoe. Melicer ta. Portu⸗ nus. palemõ Frons. Calleo.

obuoluta & uerbis decoris ornata cognoſcere.hocq̧ ſapiētis eſt qui ue-
ra libertate fruitur.Horati.lib. Verbiſq̧ decoris obuoluis uitium.
m Mēdoſum. falſum. n Tinniat. tinnitu ſuo oſtēdat. Tinnitus eni Tinnit⁹
eſt ꝓpriū metalloꝝ. a Queq̧ ſequēda. in paſſiua ſignificatiōe dixit.
ſic.Oui.phili ſequēdus erā. b Uiciſſim. ſcis quæ ſequēda ſint & quæ re
ſpuenda. c Illa. ſ. quæ ſequenda & bona ſunt. d Creta. i.colore al

Quæq; ſequēda[a] forēt & q̄ uitāda uiciſſim[b].
Illa[c] prius creta[d] mox[e] hæc carbōe[f] notaſti.
Es modicus[g] uoti ꝑſſo[h] lare.dulcis amicis.
Iā nūc[i] aſtrigas:iā nūc granaria[k] laxes.
Inq; luto[l] fixum[m] poſſis trāſcēdere nūmum[n].
Nec gluto[o] ſorbere ſaliuam mercurialem[p].

bo & bēigno Creta.
Priſci.n.fuit
moris q̄ bōa
& cōmēdatio
ne digna erāt
creta alba no
tare.quæ ue-
ro mala ſigna
re carbōe.uñ Albus
Hora.i ſatyra
3.li.ſcđi.Sani creta an carbone notandi.Iuue.ſaty.3.Maneāt qui nigrū
in candida uertunt. e Mox hec.ſ.quæ uitanda ſunt. f Carbone.ni Carbo.
gro colore ac ſubinde noxio. g Es modic⁹. Modici deſiderii:quod ſa
piētis & liberi eſt hois. h Preſſo lare. i.humili parua & modeſta do
mo.& nō in luxū magnifice extructa.Lar domeſticus deus qui pro ipſa Lar.
domo interdū ponit̃.Hora.li.1.ſermo.ſaty.2.Qui patriū mimmæ do-
nat fundūq̧ larēq̧. i Iā nūc. i.modo Noſti quādo parſimonia & quā
do munificētia & liberalitate utendū ſit.& quando large uiuendū.& eſt
Ironia.Quantū debes & potes q̄bus decet ipartire. k Granaria. loca Grana-
in horreis ſunt ſeruandis ſeminū granis parata.ut frumēti.pomaria ue ria.
ro pomoꝝ & carnaria carniū. l Inq; luto. hinc oſtēdit aī liberi eſſe aua Poma/
ritia nō laborare.Imitatio eſt.Hora.Ep̄ſa.17.li.pri. Quo melior ſeruo rium.
quo liberior ſit auarus in triuiis fixū cū ſe demittit ob aſſem. m Fixuȝ. carnaria
a pueris.ſ.cōſuetis riſus captandi gratia tranſeuntes decipe.nummū fi- Pueri.
lo alligantes in lutūq̧ humi defigētes.& ſi q̄s eum colligere uult per fi-
lum occultatū ad ſe trahūt illius auaritiæ illudētes.uel potius turpe lu-
crum ex ſordido queſtu partū intelligit. n Nummū. i.ſordidū lucruȝ Nūm⁹.
ſpernis. o Nec gluto. a glutiendo.& a guloſis tractū qui uiſis delicatis Gluto.
cibis ſaliuā glutiūt. Nā a gula gluto & guloſus dicit̃ & ſorbere ad nimiā
guloſitatē refert̃.Ipſa quoq̧ ſaliua in ore eſt quam pro lucri cupiditate
per tranſlationem poſuit. Nec cum magna anxietate lucro inhiare.
p Mercurialē. Mercuri⁹ lucri deus putat̃.& a mercibus denoiatus.uñ Mercu-
cum ſacello depingit̃.& a negociatorib⁹ plurimū colit̃. Perſius ſaty.2. rius.

Mercuriſq; accerſis fibra. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 3. Mercarier unus cum lucro norá unde frequẽtia mercuriale ĩpoſuere mihi cognomẽ cõpita.
a Hæc mea ſũt. Cũ huius moderationis & ſapiẽtiæ fueris: qualẽ deſcripſi tunc te liberũ & ſapientẽ eſſe dixero. quæ eni dicta ſunt quandã animi ſapĩam & libertatẽ arguũt. Ordo eſt. Eſto liber & ſapiens cũ dixeris hæc mea ſunt teneo hæc ſũt mea q̃ dicta ſunt & quæ ſapiẽs ſequi debet.

Hæc mea ſũt[a] teneo[b]: cũ uere dixeris: eſto.[1]
Liberq; ac ſapiẽs. ꝑtoribus[c] ac ioue dextro.
Sin tu cũ[d] fueris nr̃æ paulo ante farine[e]
Pelliculã[f] ueterẽ retines & fronte politus[g]
Aſtutã[h] uapido[i] ſeruas ſub pectore uulpem
Quæ dederã[k] ſupra repeto: funẽq;[l] reduco.

b Teneo. ſub audi: &c. ut ſic ĩtelligas hæc ſunt mea & teneo. ideſt poſſideo.
c Pretorib⁹. humano diuinoq; iure concedẽtib⁹. uel ſic. tunc aĩ & corpis ſeruitute ſolut⁹ eris. Nam cũ ait ꝑtoribus ad eam libertatẽ reſpicit. quæ ſeruitutis conditione uacat. Ioue uero ad libertatẽ animi. i. ſapientiã. d Sin tu cũ. Senſus eſt. ſi aũt uitiis & cupiditatib⁹ ex quib⁹ pẽdet hoĩs ſeruit⁹ detineris de quib⁹ paulo ante dixim⁹: te nullomodo liberũ nec ſapientẽ dixero. Ordo eſt. Repeto quæ ſupra dederam & reduco finẽ ſi retines ueterẽ pelliculã & polit⁹ fronte ſeruas aſtutam uulpem ſub uapido pectore cum fueris farinæ paulo ante noſtræ.
Farina. e Noſtre farine. i. uitæ uitiis inuolutæ. apte farinã uitiis cõparauit. ita eni uitiis: hoĩu; uita: ut farina reliq̃ cõſpergi dñr. f Pelliculã veterẽ. antiquũ uitiũ qđ exteriore pte occultas. ſumptũ ab hiis qui corpis uitia ueſtiũ pulchro tegũt uelamento. Multi. n. cũ intus uitiis laborent ſummã tamẽ pſeferunt bonitatẽ. ac ideo liberi putari uolũt & ſapiẽtes cum oĩno uitiorũ ſerui ſint & ſtulti. g Frõte polit⁹. per ea quæ extrinſecus conſpiciuntur p̃ te fers ſpeciẽ boni uiri: intrinſecus plenus dolorum es.
h Aſtutã vulpẽ. uerſutias fraudẽ. & fallacias q̃les uulpi attribuũt ad decipiẽdũ callide. de qua Pli. li. 8. ca. 28. 58. ĩ fi. & li. 10. ca. 63. 74. añ med. & li. 11. ca. 49. in prin. ca. 50. in fi. & li. 23. ca. 9. & li. 28. cap. 10. quater.
Vapidũ i Uapido. i. aſtuto a uapore. qui eni calidiore ſanguine ſunt ĩgenio & aſtutia magis ualẽt. & uapidũ appellamus multi uaporis. uapido ergo pectore. i. ueterũ uitioꝝ pleno. & fraudib⁹ redolente. ut ĩfra. exhalet uapida leſũ pice ſeſſil' obba. & ſaty. 6. Et ſignũ in uapida naſo tetigiſſe lagena. de hoc dixi in Suet. de Auguſto. k Que dederã. hoc ad illud refertur. Eſto liberq; ac ſapiens ꝑtoribus ac ioue dextro. ſenſus ergo eſt cũ oi

no uitiis labores: repeto a te libertateʒ quam tibi concеſſeram ac p hoc
te ſeruũ dico. l Funéq3 reduco. i. habenis iteru3 te coerceo & in ſerui-
tutem redigo. cũ paulo antea : ſi careres hiis uitiis libertatẽ cõceſſerim.
ſumptũ eſt ab equis qui remiſſis habenis liberius uagantur. ergo liber-
tatẽ quã tibi cõceſſeram adimo. & habenas licentiæ quas eleganti⁹ dede
ram traho.

Nil tibi cõceſſit[a] rõ: digitũ[b] exere. peccas.
Et qd tã[c] puũ eſt: ſed nullo thure[d] litabis
Hereat i ſtultis breuis[e] ut ſemũcia recti[f].
Hæc miſcere[g] nefas, nec cũ[h] ſis cætera[i] foſſor[k]

a Nil tibi cõ. hoc illud ſpe-
ctat qd' dictũ
eſt ſupius ſtat
contra ratio.
ſenſus' eſt enĩ
hoies ita inſa
nos eſſe ut rõne nihil oino faciãt ne minimũ quidẽ. ergo ſerui qui ſtulti
ſunt (. Nihil. enĩ ſui ſapientia pmiſſit illis habere) inſani ſunt. quare nũ-
q̃ illis ratio dederit ut uitiis ſeruiẽtes liberi ſint. b Digitũ exere. extẽ
de oſtende aperte profiteare. te uictũ eſſe a uitiis. q. d. nullã rem tã par- Exero.
uam ab eo fieri poſſe quin peccet. unde ſeqtur in ſtultis ne ſemũciam q-
dem rõnis habitare. cõpoſitũ eſt aũt exere ab ex & ſero a quo frequenta- Pollex.
tiuũ exerto. tractũ uero eſt a pugnantib⁹ & gladiatorib⁹ pollicis erecti-
one ſe uictos fatentib⁹. & a pplo ueniã poſtulãtib⁹. c Et qd tã. ſepara
tim cũ interrogatiõe pnuncia. Reſpondẽtis. n. uerba ſunt admirãtis ſi-
mul & ſciſcitãtis cur ob tam parua uitia libertate carere putãdus ſit. par
ua. n. res eſt digiti exertatione peccare. d Sed nullo thure. i. nullo un-
q̃ ſacrificii genere & nullis donis a diis ĩpetrari poterit. ut in quib⁹ uiti-
oſitas eſt & ſtultus ſit. uirtutis quidẽ pars aliqua ac ppterea ne libertas
quidẽ eſſe poſſit. ut aliqd recte & ſapiẽter gerat. qui ergo ſapiẽter & cũ
rõne res nõ gerit ſeruus eſt. e Breuis. hoc ſignificat ne ſemunciam
quidẽ rõnis apud ſtultos eſſe. ut ſit ſenſus nihil prſus eſſe. breuis autem Semun
ntũs eſt. ſemũcia uero media uncia eſt a ſemis qdẽ qd' mediũ ſignificat cia.
deriuata. ut ſelibra. ſemodiũ. f Recti. i. rõnis ea enĩ recte fieri dicunt.
quæ cũ rõne fiũt. g Hec miſcere. licitũ quidẽ nõ eſt homini ſtulto cũ
rõne & ſapiẽtia quicq̃ gerere. ut ſit ſenſus fieri nõ poſſe quodammodo
fas eſſe ut ſapia ſtulticiæ cõmiſceatur: & ſil' habitẽt qd' ſequentib⁹ confir
mat ſumma idignatiõe exemplũ afferẽs cum dicit. h Nec cũ ſis. hæc
enĩ per indignationẽ inferunt & ita cõcitate legẽda ſunt ut poeta oino
uideat uelle pbare hoiem ſtultũ penit⁹ rõne carere. nec quicq̃ ſapienter
admiſtrare poſſe. ergo ſeru⁹ eſt qui ſapiẽs nõ eſt. i Cetera. aut cætera
uacat aut deeſt p ut ſit foſſor per cætera. i. per reliquas res & ad ultimũ

rudis & iperitus. Teren. in echira. Cōicito cætera. i. per cætera. cōcludit deniq; ſtulto nō cōcedi ut ſapiaꝫ ſequaᵗ. ſenſus eſt eni. Nūq̄ efficies ut cū ſis rudis & agreſtis diſcas ſaltare ad ſonos & cātus batylli pantomimi.

Foſſor. k Foſſor. quéadmodū foſſores iepti & agreſtes hoies imitari mimos nulla in parte ſciunt. ſic uitiis dediti nequeūt exercere uirtutes. foſſor is diciᵗ qui agros fodit. hic aūt poniᵗ pro homine rudi imperito & ſtulto.

Tris tñ ad nūeros[a] ſatyri[b] mouearc batylli[c]
Lib ego[d]. uñ datū hoc[e] ſumis tot ſubdite reb⁹
An dñm[f] ignoras niſi quē uidicta relaxat[g]
I puer[h]. & ſtrigiles[i] criſpini[k] ad balnea deffer

a Ad nūeros. i. ad rithmos carminum. b Satyri. i. ſaltatoriſ. Nā

Satyri. ſatyri dii ſunt ſilueſtres pe tulātes laſciui & ſaltatores qui in antiqs comediis itroducebanᵗ. quoꝝ perſonas i theatro mimmi plerūq; aſſumebāt. & ab imitatiōe laſciuie eoꝝ ſatyri appel labanᵗ. Virg. æglo. 5. Saltātes ſatyros imitabiᵗ alpheſibeus. c Batylli.

Batyll⁹. Batyllus pantomim⁹ Neronis æuo Iaculator ac ſaltator eximius fuit. Iuue. ſaty. 6. Molli ſaltāte batyllo tuſcia ueſicæ nō iperat. Batyllus item fuit puer ab Anacreonte poeta dilectus ut ſcri. Apuleius. Hora. li. Epo don. Ode. 14. Nō aliter ſamio dicunt arſiſſe batyllo Anacreonta teium Batylli itē populi ſūt ſeptētrionales auctore ptholomeo. Pli. li. 13. ca. 1. in prin. Batyllus itē inſtrumentū ferreū quo utimur ad uſuꝫ ignis. Hora. ſaty. 5. li. pri. ſer. Pretexta & latū clauū prūæq; batyllū. d Liber ego. uerba aduerſarii ꝓbantis uel aſſeuerantis ſe libeꝝ. e Unde datū. Perſii uerba rñdentis. unde habes: uñ colligis. unde tibi libertatē audes aſſumere cū tot uitiis ſubdit⁹ ſis. & nihil arbitrio tuo ſed uitioꝝ iuſſu efficias. f An dñm. putas ne aliū dñm non eſſe ꝑter eū a quo te ꝑtor liberauit & qui ſeruū manumittit. qbus uerbis oſtēdit hoiem pluribus modis ſeruū eſſe: cū uitiis ſubiectus ſit. libeꝝ uero eſſe qui uitiis nō ſeruiat. g Relaxat. ſegregat liberat. h I puer. Seruitutem corpis nō tam arctam q̄ animi eſſe oſtēdit. ꝓbans hoies uitioſos oino ſeruos eſſe nec ſui

Puer. iuris. pulchra utēs argumētatione. Senſus eſt eni ſi illud acre ſeruitiū eē cēſes: cum a dño acerbe & cōtumelioſe icreparis: ſi quid ab eo facere iuſſus ſis. qđ tm̄ eſt corpis. quāto grauior illa ſeruit⁹ exiſtimāda eſt qua animus obſideᵗ. nā itrinſec⁹ uitiis ſeruiens uehemētius angiᵗ q̄ q metu uerberum hero paret. ſicq; oſtendit eos magis ſuos eſſe qui uitiis obnoxii ſūt q̄ q ſub ipio ſūt hois. Ordo ē. ſeruitiū acre nihil te ipellit: ſi icrepuit. I puer & deffer ſtrigiles ad balnea criſpini: ceſſas nugator. puer aūt pro

ſeruo ponit̃. Hora. in ſermo. ſaty. An hic peccat ſub noctē qui puer
uuam furtiua mutat ſtrigili Teren. in andria. Heus puer dic ſodes. Ci-
ce. in. 4. rheto. no. Pueri tui nūc me pulſarunt. i Strigiles. ſtringere
eſt radere & tergere. unde ſtrigilis inſtr̄m eſt ferreū quo ſudātes radebā [Strigil.]
tur in balneis ad detergendū ſudorē. & fricandū & poliendū corpus. a
ſtringendo dictū. i. tergēdo & radendo. Pli. Iunior i ep̄la. 1. ultra med.
dum diſtringit̃ tergiturq; audiebat aliqd aut dictabat. Tranqllus tradit
auguſtū læſiſſe cutem nimio ſtrigilis uſu. Strigiles græ. Stlēgites dixer̃.
& quæ e corpe radunt̃ ſtrigmēta. de qbus Pli. li. 28. ca. 4. uerſus fi. Per-
gamus ex aſia has miſſit. Marti. li. 14. diſt. 51. Pergam⁹ has miſit curuo
diſtringere ferro. Iuue. ſaty. 3. Et ſonat unctis ſtrigib⁹. dñr etiā ſtrigiles
ca uelaria uñ athlete poſt laborem tegunt̃. de hoc dixi in Perſa Plauti.
k Criſpini balnea. tpibus neronis duos inuenio fuiſſe criſpinos. quoꝝ [criſpin⁹]
alter eques roman⁹. dignitate ſenatoria & quondā claudio iperante p̄fe
ctus p̄torii & cōſularib⁹ inſignib⁹ donatus. neroni inuiſus ꝙ poppeam
quondā matrimonio tenuerat. ab eo crimine coniurationis in ſardini-
am exactus eſt qui accepto iuſſe mortis nūcio ſemet interfecit. De hoc
poeta intelligere uidetur. Alter uero neronis priuignus poppea nat⁹:
quem impuberem adhuc: quia ferebat̃ ut ſcribit trangl. ducatus & im-
peria ludere: mergendū mari: dum piſcaretur ſeruis ſuis demandauit.

Si icrepuit[a]: ceſſas nugator[b]: ſeruitiū[c] acre
Te nihil ipellit[d] neqcq̄[e] extrinſecus intrat
Q̄d neruos agitet[f]. ſed ſi it⁹[g] & i iecor̃[h] ægro
Naſcunt̃ dñi[i] qui[k] tu impunitior[l] exis

a Si icrepuit. ſubaudi dñs.
b Ceſſas nu. ceſſat deſidio ſus. requieſcit defeſſus. [Ceſſo.] [Requieſco.]
c Seruitium. cū iterrogati
one legendū. quæ affirmationis uim habet. d Impellit. urget angit.
e Neqcq̄. i. nō Perſi⁹ ſaty. 2. Neqcq̄ fundo ſuſpiret nūm⁹ in imo. licet [Neqcq̄.]
aliqñ fruſtra ſignificet. Virg. li. 2. æne. Arma diu ſenior deſueta tremen
tib⁹ euo circundat neqcq̄ humeris. ſenſus eſt. Imperiū dñi qđ extriſecus
eſt etiā aīs ſeruoꝝ ſollicitudinē infligere. & interrogatiue ꝓnunciatur.
f Agitet. ſi minæ mentē tuā nō exterminānt. g Sꝫ ſi itus. Cōcluſio eſt.
eos nō minori ſuitio urgeri qui uitiis ſubiecti ſunt: q̄ qui imperio dñi.
h Et i iecore. uitiis corrupto. i Naſcūt dñi. dños itellige. i. aī uitia ut
auaritiā libidinē ambitionē & hmōi. quia qui facit pc̄tm̄ ſeruus eſt pec-
cati. & tot dominoꝝ quot peccatoꝝ k Qui. pro quō. Terē. i qui [Qui.]
ſcis. l Impunitior. nō affectus pari ſeruitio. quaſi dicat etiam maiori.

Atq. a Atqꝫ. pro quã. Ex horatio ſumpſit li. Quid tu ĩpunitior: illa quæ paruo ſumi nequeũt obſonia captas. quidã pro cur & quare legunt: ut q̄ fit Mæcenas. atqꝫ uero pro q̄ cõparantis aduerbio ponit̃. Hora. 1. ſmo. ſaty. Nõ ſe pe iꝰ cruciauerit atq; hic. b Scutica. flagellũ. ſcytos. græ.
Scutica pellis latine dr̃. uñ ſcutica genus uerberis e loris facti deducit̃. & ſcuta.
Scuta. quia nõ ſine pellibus ſunt. c Mane piger. Oſtẽdit eos qui auaritia laborãt ſeruos eſſe. Et ponit altercationeꝫ inter ſe auaritie ac luxurie quarũ utrius qui obtemperat nullo pa-
Stuppa cto liber eſſe poteſt.

Atqꝫ[a] ħ quẽ ad ſtrigiles ſcutica[b] & metꝰ ægit he
mãe piger[c] ſtertiſ. ſurge[d] iqt auaritia. eya[e] rileſ
Surge: negas: inſtat: ſurge inqt: nõ q̃o. ſurge.
En qd[f] agã: rogitas[g]: en ſapda[h]: aduehe ponto
Caſtoreũ[i]: ſtuppas: hebenũ[k]. tuſ: lubrica[l] coa[m]

d Surge. Inducit dormientẽ ab auaritia excitari & ab ea obiurgari. e Eya. hortantis aduerbiũ eſt. Hora. 1. ſermo. ſaty. Eya quid
En. ſtatis. f En qd agã. uerba auari. uel deſidis dubitatio quid ſi ſurgat agendũ ſit. g Rogitas. i. dicis qd ages. Admirantis nõ rogantis uerba auaritiæ ſunt & admonentis eũ quid facere debeat. h Saperdam.
Sapda. En. & ecce oſtendẽtis aduerbia ſunt. & ſeparatim a reliquis en hoc in loco debet pnũciari. ſaperda uero peſſimi piſcis genus eſt. aut ſalſamenti qd
Caſtoreum. ex piſce fit. i Caſtoreũ. Fiber & caſtor ponticuꝫ aĩal idẽ eſt. Pli. li. 8. ca. 30. in fi. Sibi teſticulos amputãs. Iuue. ſaty. 12. Imitatus caſtora q ſe
Fiber. eunucũ ipſe facit cupiẽs euadere dãno teſticuli. Virg. li. 1. geor. Viroſa-
hebenũ qꝫ pontus: caſtorea. k Hebenũ. nigra arbor eſt quã Virg. lib. 2. geor. Peculiarius celebrãs nuſq̃ alibi naſci q̃ in india pfeſſus eſt. Diuiſe arboribus patriæ ſola india nigrũ fert hebenum. Herodo. li. Eam anthiochie intelligere malluit. tributi uice regibus perſidis e materia eius cẽtenas phalãgas tertio quoqꝫ anno penſitaſſe æthiopas cum auro & ebore pdendo. Rome aucto. Pli. li. 12. ca. 4. in fi. Eã magnꝰ põpeꝰ in triũpho mitridatico oñdit. l Lubrica. qꝫ ut ſentit Hora. li. 2. ſer. ſaty. 4. Vẽtrẽ molliãt. m Coa. uina aluũ ſoluẽtia. uel quæ ſine palati aſpitate potent
Cous. ob eoꝝ lenitatem. Cos uel cous iſula eſt in caria. denoiata teſte higino a coo filia meropis cuiuſdã quæ ibi regnauit. tota fertilis eſt. Pli. li. 5. cap. 31. circa med. Et quẽadmodũ chius & leſbos optimo uino habũdãs. auctor eſt Stra. li. Vinũ Coũ Cato apud nos quoqꝫ ex Italico faciendi rõnem demõſtrauit. ſuper cætera in ſole triduo maturandũ p̃cipiens. uinũ albũ eſſe dicit Hora. Si durabit̃ aluus. Mitilus & uiles pellẽt ob

ſtātia cōche. Et lapathi breuis herba. ſed albo nō ſine coo. a Tolle pip. Piper.
Primū dixit. qa minꝰ plærūq; lucranť qui in mercibꝰ emēdis poſtremi
ſunt. b Sitiente. ſitim. n. quatriduo tollerāt. iplenť cū bibēdi occaſio Turba-
fuerit & in ꝑteritum & in futurū deturbata cōculcatione prius aqua. ali tio.
ter potu nō gaudēt. c Camelo. Prepropera negociatoris feſtinatio Camelꝰ
nem oſtēdit. Camelos inter armēta paſcit oriens quoꝝ duo genera Ba
ctriæ & Ara-
biæ differunt
ꝙ illi bina ha
bent tubera i
dorſo hii ſin- Salinū.
gula. & in pe
ctore alteruʒ
cui incūbunt.
Pli. li. 8. c. 18.

Tolle[a] recēs primū pip:e ſitiēte[b] camelo[c].
Verte aliqd[d]. iura[e] ſed iuppit[f] audiet. heu heu[g]
Vare[h] reguſtatū digito terebrare[i] ſalinum.
Contēptus pages[k] ſi uiuere cū ioue[l] tendis.
Iā pueris[m] pellē ſuccictꝰ[n]: & oenophoꝝ[o] aptas

d Verte aliqd. ſpeciē pro ſpecie cōmuta. uolue & negociare. e Iura.
pecuniā falſitate auge. uel iura. quo citius ac melius uēdas. Horati. li. 2.
epl'aruʒ. epl'a. 2. Laudat uenales qui uult extrudere merces. hinc exꝑſſit
nimia auaritia hoies ad omne ſcelus induci. Virgi. li. 3. æne. Quid non
mortalia pectora cogis Auri ſacra fames. f Sed iuppit audiet. uerba
adoleſcentis iouē ſi ita iurauerit auditurū Statius li. 1. Primꝰ in orbe de-
os timor fecit. Illud reſpexit hoies metu deoꝝ nō honeſtatis rōne ple-
rūq; nō peccare. cōtra Hora. epl'a. 17. li. pri. Oderūt peccare boni, uirtu
tis amore. Oderūt peccare &c. g Heu heu. riſu & capitis cōcuſſione
legēda ſunt. q. d. ſi ex deoꝝ ꝓceptis uiuere uolueris & deoꝝ metu tenea
ris. auaritia te admonet pauperē ſemp futurū cū inopia & rerū ægeſta- Vari.
te. h Vare. aliqui uaro legūt. i. recuruo. ſed uerſus nō ſtat. uocatiuꝰ ē.
ut ſit o ſtulte qui rem nō recte percipis. ſumptū ab hiis qui cruribus ua-
riis introrſum obliq̄ incedūt. Marti. li. 7. Epig. 33. Vara nec inſecto cero
mate brachia tendis. Nā qui in exteriorē ꝑtem crura obtorta habēt ua-
ri appellanť. Var. lib. 2. de re ru. ſcribēs de canibꝰ. Crurubꝰ rectis ac poti
us uarris q̄ uacuis. i Terebrare. Perforare. ut dixi in bacchid. Plauti. l Iuppit
fi. k Perages. deeſt uitā. l Cū ioue. ex deoꝝ ꝓceptis. Luca. li. 8.
Ius & fas multos faciūt ptolæmeæ nocentes. m Iam pueris. Hæc ex Puer.
poetæ perſona dñr oſtendētis illuʒ auaritiæ iam parere uelle & ſeruire.
cum lucri ſtudio nauigationē paret. pueris uero. i. ſeruis. Teren. in an-
dria. Etiam puerū inde abiens cōueni chremis. n Succīctꝰ. iā expe- Oeno-
ditus. o Oenophoꝝ. uas uinariū oenos. n. græ. uinū lat. & phero por phoꝝ.
to. Hora. ſaty. 6. li. pri. ſermo. Te pueri laſanū portātes oenophorumq;

Iuue.ſaty.7.Stantib⁹ oenophoꝝ tripodes armaria ciſtas.Et ſaty.6.Oe
nophoꝝ ſitiens plena qđ tendit urna. Mar.li.6.Epig.89.Reddidit oe
Ocyus. nophori pondera pleā ſui. a Ocyus. ab okis græco uerbo.qđ cito ſi-
gnificat:ocius & ociſſime aduerbia & ocior & ociſſimus noia deriuanť.
b Nihil obſtat. iam oia parata ſunt ad nauigatione3. c Trabe vaſta.
i.naue. d Aegeū.dictū ab inſulis ut uarroni placet qđ in eo mari ſco-

Ocyus[a] ad nauē.nihil obſtat[b] qn trabe[c] uaſta
Aegeū[d] rapias:niſi ſollers[e] luxuria ante
Seductū[f] moneat:quo deide[g] iſane ruis:quo.
Q uid[h] tibi uis.calo[i] ſb pector[k] maſcula[l] bil[m]
Intumuit:quā nō extixerit urna cicutæ[n]
Tun[o] mare trāſilias tibi torta canabe[p] fulto[q]

Aegeū. puli uocātur
a ſilitudine ca
prarū aeges.
e Niſi ſollers.
Solers. hinc oſtendit
homines ua-
rio ſeruitutis
genere tene-
ri.cū & auari-
tiæ ſeruiāt &
Luxuria luxuriæ: luxuria ergo ſollers.ideſt ingenioſa contra auaritiæ adornati-
ones.alias.n.deſes & lauta eſt.nam luxuria nimia rerum profuſio ac ſu
pra pudorē eſt.unde luxurioſos in re familiari prodigos & ſolutos dici
mus.Luxa etiā mēbra e ſuis locis mota & ſoluta dñr.a quo etiā luxurio-
Seduco ſus.Luxuria itaq; eſt oium moꝝ ſolutio. f Seductū. ſeorſum ductu3
alias deceptū.Perſi⁹ ſaty.2.Quæ niſi ſeductis nequeas cōmittere diuis.
Terē.in Etiā nūc me ſeducere hiis dictis poſtulas. g Quo deide.
rep̄hendit eū luxuria qui ob auaritiā nauigatur⁹ ſit. uel adhortātis luxu
riæ uerba ſunt.ne auaritiæ dedit⁹ perpetuis cruciatib⁹ torqueať.ſed do
mi ocioſe degens genio ſuo indulgeat. h Quid tibi. quā rē cupis peri
culoſum mare petens. i Calido. ideſt nimia indignatione accenſo.
k Sub pectore. nimia auaritiæ & luxuriæ ſollicitatiōe fatigatus & icer
maſcula tus utri pareat more ſerui indignať & itumeſcit. l Maſcula. magna
Bilis. & ualida cupido & qualis maſculo ſexui cōuenit. ut dixi i pænulo Plau.
m Bilis. Colera.quæ in irato itumeſcit. n Urna cicute. ab illo uer-
bo.calido ſub pectore.uſq; hic.per parentheſim legi poſſunt. & poetæ
attribui.ait.n.ꝓpter luxuriæ rep̄henſionē contra auaritiæ tuæ cupidita
tem:quæ iubet ut nauigādi ſniam mutes.ita iraſceris ut non ſolū obolo
Cicuta. aut dragma cyatho ue aut acetabulo. ſed ne urna qdē cicutæ ab ira eiuſ-
modi purgari poſſis. cicuta uero licet hoi acre uenenū ſit ut inqt lucre.
lib. ad mltos tñ uſus ac p̄ſerti ad refrigerandū ſtomachū ualet. Itaq;
cu3 bilis ardore itumuiſſe poeta dixerit.ut medicinæ artis perit⁹ cicutā
in remedio poſuit. o Tun. pro tu ne. p Torta canabe. i.tela & mā-

tili craſſiore. Nā canabis eſt ferulacei generis. uiliſſima funibus optima alabandica plagarū pcipue uſibus. Pli. li. 19. ca. 9. q Fulto. ornato. & ſtrato. a Tranſtro. Trāſtra ſcāna ſunt nautarꝫ remigantiū. Virg. lib. 3. æne. Cōſedite trāſtris. b Ueientanū. dictū auctore Pli. li. 14. ca. 2. poſt princi. a genere uitiū quas rubellas rubente materia appellauerūt. uinū fuiſſe uiliſſimū peſſimi ſaporis e ueientano æthruriæ agro & op-

canabis

Trāſtra

Veiētū.

Coena ſit in trāſtro[a]: ueientanūq[b] rubellum[c]
Exhalet[d] uapida[e] læſum pice ſeſſilis[f] obba[g].
Quid petis[h] ut nūmi quos hi qncūce[i] modſto
Nutrieras[k]. pagant auidos[l] ſudare[m] deunces[n]

pido. ſ. nō lōge aburbe oñdit Hora. ſaty. 3. li. ſecūdi ſmo. Qui ueientanū feſtiſ potare dieb⁹ Cāpana ſolitus trulla. Marti. li. 1. Epig. 131. Et ueientani bibit fex craſſa rubelli. de hi dixi in princi. Galbæ. Suet. & in. 2. rheto. no. Cice. & in Luca. li. 7. Fabula nomē erit Gabios ueioſq; &c. c Rubellū. aūt a rubro colore diminutiuum eſt qm ueientanum uinum rubeat. d Exhalet. effundat. e Uapida. quæ odorē & uaporē indat uino. Nā ad uaſa uino condendo antiq pice utebant. Sed ſi ea fumidū uirus aut aduſtionē acorēq; ſentiret uina nō parū ledebant. Pli. li. 14. ca. 20. ante med. f Seſſilis. qa lati fundi ut ſedere uideat. oia. n. quæ in latitudinē diffundunt ſeſſilia appellant. unde & lactuce ſeſſiles dnr quæ p terrā late diffundunt. Pli. 19. ca. 8. in princi. g Obba. poculi lignei gen⁹ lati & depſſi fundi ex ſpartho facti. h Quid petis. uide ut luxuria & auaritia hoiem in ſeruitutē ſuā trahāt. ſenſus eſt. Melius quidē eſſet hic ſecuꝫ cū paruo lucro uiuere q̄ ob magnū q̄ſtum periculis maris exponi. i Quicūce. modeſtiore ac tēperatiore lucro. As libra erat cui⁹ ptes erant. ℥. 12. ſextans ab eo qđ ſexta pars aſſis. ſicut quadrās qđ quarta. & triēs tertia pars. Quincūx gn q; . ℥. a numero. ſemis. i. dimidiū aſſis. ſeptūx a ſeptem &. ℥. concluſum. Reliqua obſcuriora ſunt qđ a diminutiōe & ea quæ diminuunt ita ſunt ut extremas ſillabas habeāt: ut a decē una dempta. ℥. deunx. Dextans dēpto ſextāte. Dodrās dēpto quadrāte. Bes ut olides dēpto triēte. i. ℥. 8. Suet. i ex aſſe reliqt heredē. i. ex ſūma cēſus. & ſic ex deūce heredē relictum dicim⁹ qui extra. ℥. unā totam hereditatē adit. Iuue. ſaty. 1. unciolam pculeius habet. ſed gilo deuncē. ergo quincūce modeſto. quincūx n. minor eſt numer⁹ nam quintam ptē aſſis ſignificat: cū deunx totū aſſem ut dictū eſt dēpta dumtaxat. ℥. una. k Nutrieras. negociando. ſ. l Auidos. id dedit nūmis qđ auari hois erat. m Sudare. reddere ſū-

Vapidū
Pix.
Seſſilis.
Obba.
Vncia.
As.
Vncia.
Sextans
q̄drans.
qncunx
Semis.
ſeptūx.
Deunx.
Dextās.
Dodrās.
Bes.

ptum ab hiis qui nimio æſtu ſudorē emittũt. qui enĩ maiori lucro inhiant: maiores quoqꝫ labores periculaqꝫ ſuſcipiũt ꝓpter qđ ſudare quaſi
Deunx. cũ maiore ſudore diſcriminecꝫ parare dixit. n Deunces. deunx undeci uncias cōtinet. quaſi una. ℥. ex aſſe dempta. a Indulge genio. genia-
Genius lia curare dicit̃ qui lautius uiuit. Iuue. ſaty. 4. Genialis agatur iſte dies. Virg. li. 1. geor. Inuitat genialis hyems. unde & genialis lectus dicit̃ qui nuptiis ſternit̃ & conuiuiis. i. honore genii quē deum appellabant qui uim obtineret rerum gignendarum.

Indulge genio[a]. carpam⁹[b] dulcia: noſtrū eſt[c]
qđ uiuis[d]: cinis[e] & mães[f]: & fabľa fies. idē ē[l]
Viue[g] mēor læti[h]: fugit hora[i]. hoc qđ loquor[k]

Auſuſtius inquit. Genius eſt deorum filius & parens hoīum ex quo hoīes gignunt̃. Et ꝓpterea genius meus noīatur qa me genuit. Alii geniũ eſſe putauerũt uniuſcuiuſqꝫ loci deũ. ergo qui indulgent genio ſuo. memores ſunt uitā humanā non eſſe diuturnā & iō nō defraudandam. Terē. in phormione. Suum defraudans genium.
Carpo. b Carpamus. i. fruamur deliciis & rebus dulcib⁹ & delectis. ut dixi in Adelphi. Teren. Vnũquodqꝫ qđ erit belliſſimũ carpam. c Noſtrũ ē. In uoluptate corpis bonũ ponit. cum ex nobis poſt obitũ nihil reſtet: & ita prudēter oñdit auaritiā & ſordidā uitā fugiendā eſſe. d Qđ uiuis.
Viuo. uiuere dr̃ qui ocio mentis & animi relaxādi operam dant. Marti. li. 7. Epig. 48. Viue uelut rapto fugitiuaqꝫ gaudia carpe. Perdiderit nullū uita reuerſa diem. e Cinis. corpa enĩ mortuoꝝ cremabant̃. & cineres collecti condebant̃ urnis. Hora. li. Ibi tu calentē debitā ſparges lachri-
Manes. ma fauillā. uatis amici. f Manes. Hora. li. 1. Car. Ode. 4. Iam te pꝰmet nox fabulæqꝫ manes. g Viue memor. Arguta ſuaſio. quis enĩ memor mortis nō uacet ocio & uoluptati. Hora. li. 2. ſaty. 6. Dum licet in rebus iocũdis uiue beat⁹. uiue memor. ꝗ̃ ſis æui breuis. Marti. li. 2. Epi.
Letum. 50. Ipſe iubet mortis te meminiſſe deus. h Leti. i. mortis ab obliui-
Leo. one dictũ quā græci lithin uocant. Alii uero a leo deductum putant qđ
Deleo. eſt deſtruo ut dixi. in Ode. 3. Hora. li. 1. Car. Vnde cōpoſitũ eſt deleo. qꝛ oīa mors deleat. i Fugit hora. Columella. Tacito nā tpa greſſu diffugiunt nulloqꝫ ſono cōuertit̃ annus. k Hoc qđ loquor. hoc. ſ. tēpus tam cito quidē tēpora diffugiunt ut etiā hoc ipſum tēpus quo tecū loquor iam fugiat. Horatius libro prio. Car. Ode. 11. Dum loquimur fugit inuida ætas. Carpe diem ꝗ̃ nimiũ credula poſtero. ergo uiuite læti dum fata ſinunt. l Idem eſt. ideſt ex fuga pendet & celeri lapſu.

a **En qd agis.** hac interrogatione oſtendẽs eum & auaritiæ & luxuriæ ſeruũ. ſciſcitaẽ poeta utrã ſequaẽ cum alterutrã ſectari oporteat q̃uis peſſima & diuerſa inter ſe mala abhorreat. b **Hamo duplici.** gemina ſeruitute. tranſlatio eſt a piſcib⁹ qui hamo capiunẽ. c **Huccine.** cũ interrogatione legendũ eſt. d **An hunc.** Cice. in tuſcul. 5. Cum huic obſequutus ſis illi eſt repugnandũ. e **Subeas altern⁹.** ſenſus eſt. oportet

En qd agis[a]: duplici i diuerſũ ſcideris hamo[b]
Hũccine[c]. an hũc[d] ſeq̃ris. ſubeas alternus[e] op; — Altern⁹
Ancipiti[f] obſeqo. dñ̃os[g] alternus oberres.
Nec tu cũ[h] obſtiteris ſemel inſtãtiq; negaris
Parere iperio: rupi[i] iam uincula dicas.
Nã luctata[k] canis nodũ arripit. aſt tamẽ illi — Canis.
Cũ fugit: a collo trahiẽ ps[l] lõga cathenæ.
Daue cito[m] hoc credas iubeo[n] finirẽ dolores[o].
Preteritoſ[p]: meditor: crudũ chereſtrat⁹[q] ũguẽ — Dauus.
Abrodens ait hæc. an ſiccis[r] dedecus obſtẽ[s] — Vnguis

te alternis uicibus mõ auaritiæ mõ luxuriæ ſuire. Virgilius in bucco. æglo. 3. Alternis dicetis amãt alẽna camenæ. f **Ancipiti.** ablatiu⁹ eſt caſus. dubio cũ dubitet utri magis ſeruiat & pareat.

g **Dominos.** auaritiam & luxuriam. h **Nec tu cũ.** ſenſus eſt. Nolito te liberũ putare, & te omni ſeruitutis uinculo exutũ. quia aliquando dominatũ luxuriæ & auaritiæ fugeris. & oppugnaueris. i **Rupi.** p̃teritum eſt actiui. ordo eſt. Nec tu dicas rupi iã uincula. k **Nã luctata.** bene hoiem ſeruũ cõparauit cani. ſenſus eſt. queẽadmodũ nec canis ſi cathenæ nodu; luctando abruperit q̃uis fugiat libera eſt qa magnã partẽ cathenæ a collo trahit qua iterũ poſt paulo capiaẽ ſic tu ſi ſemel atq; iterũ uitiis obſtiteris nõ ꝑpterea te ab eis liberũ eſſe putes. cum ab illis nõ multo poſt iterũ illigeris. l **Trahiẽ pars.** prudẽter oſtẽdit nõ ſtatim penitus ſeruitutẽ amitti. m **Daue cito hoc.** ꝑponit nũc exemplũ ꝙ nõ ſuæ poteſtatis ſit qui amat. hoc totũ comicũ eſt. Chereſtratũ autem amicã chryſidem relinquere meditantem orta inter eos diſſenſione cu; dauo ſeruo loquentẽ inducit. qđ ex menandri poetæ & Teren. in eunu. fabula ſumptũ eſt. Ordo eſt. chereſtrat⁹ abrodens crudũ unguẽ ait hæc. Daue iubeo cito credas hoc. n **Iubeo.** uolo. Virgi. li. 2. æne. Infandum regina iubes renouare dolorẽ. o **Finire dolores.** emulatio horatii. li. An prius mediter finire dolores. p **Preteritos.** quos ante hac ꝑpeſſus fuerat. q **Chereſtrat⁹.** nomẽ fictũ. r **Siccis.** i. ſobriis.

Dauus. Iubeo. Chereſtratus.

Hora.li.1.Ep'la.20.Forū putealq̧ libonis mandabo ſiccis. Ipſe enim ſe mox ebriū appellabit. s Obitem. an frugi & ſobriis affinib⁹ uel co-
cognati gnatis turpiſſime uiuēs dedecus afferā. a Cognatis. Cognati e ma-
agnati. tris Agnati e latere patris ſunt. b Rem patriā. hæreditate a p̄re mi-
Limen. hi dimiſſam. c Limen. dicit̄ q̧ ingredientibus & exeuntib⁹ tranſuer
Limis. ſum ſit. Nā limis obliquū & tranſuerſum ſignificat. d Ad. in domo meretricia.

Apud. Ad. Ad & apd ac cuſatiue ſunt p̄poſitiones. ſed apud ſem per in loco ſi- gnificat. ad & in loco ut ſu3 ad ignē: & ad locū ut ad ur

Fores.

Cognatis[a]. an rem patriam[b] rumore ſiniſtro
Limē[c] ad[d] obſcenū[e] frangā[f]: dū chriſidis[g] udas[h]
Ebrius ante fores extincta[i] cū face canto.
Euge[k] puer[l]. ſapias[m]. diis depellētibus[n] agnā
Percute[o]. ſed cēſen[p] plorabit daue relicta[q].
Nugaris[r]. ſolea[s] puer obiurgabere[t] rubra.

bem p̄pero. e Obſcenū. deductū eſt a ſcena: q̧ ibi oia turpia fierēt &
Obſce- num. & dicerent̄ ut uarro inq̄t. ut pōpei⁹ uero ſcri. ab oſcis qbus frequentiſſi-
mus fuit uſus libidinū ſpurcaꝝ. unde & uerba ip̄udētia appellant̄ obſce
na. quæ dictio. b. tamē recipit euphoniæ cauſa. f Frangā. abſumā. di
Chriſis. lapidem. g Chryſidis. nomē meretricis. h Udas fores. meretri-
cis ſordib⁹. i. uel p̄pter unguēta quæ ſpargebant amicæ poſtibus ama-
tores uigiliis & cantu ante ianuā earu3 tranſigentes. i Extincta. ſine
aliquo lumine ne a tranſeuntib⁹ cognoſcat̄. uel lōgiorē mora ſignificat
Fax. cum tantū ad amicæ limina p̄noctarit ut etiā fax tota cōſumpta ſit. Ho-
Ebrius. ra.li. Ebrius & magnū q̄d dedecus ambulet ante noctem cū facibus.
Euge. k Euge. Interiectio eſt oſtēdentis leticiā letatur. n. dn̄m ſuum conſci-
lium cape de meretrice relinquēda. l Puer. Obſeruandū eſt filios &
Puer. ſeruos ab antiq̄s pueros eſſe appellatos. a. 7. ad. 14. ānos ut dixi. i Ode.
12. Hora. li. 1. Car. Eſt igit̄ ſenſus. lætare puer. i. qui mō ſenſus eras. uel
ſunt uerba daui heri cōſiliū approbantis atq̧ ut diis hunc morbum de
pellentib⁹ agnā feriat adhortantis. m Sapias. ſapiens qdem eris &
ideo liber. Nam ut ſtoicoꝝ eſt ſentētia nemo p̄ter ſapientem liber eſt.
n Depellētib⁹. qui te inde pellēt. uel a te mala cohercēt. & ab hoc turpi
dānoſoq̧ meretricis amore diſcedere cogāt. o Percute. ſacrifica diis.
p S3 cēſen. morē amātiū exp̄ſſit qui q̄d mō dānarūt idē rurſus laudāt.
ex quo inuit amantē ſuitute nō carere. Chereſtrat⁹. n. q ab idignatione
ad cōmiſſationē momēto t̄pis uertit̄. dauū iterrogat an chriſis a ſe relicta
deſtū amorē ſit defletura. q Relicta. chriſis. ſ. r Nugaris. nūc dn̄o ſer

uus eſt ſapiētior qa non amat. Nugatoris ergo dixit qa eum a ꝓpoſito declinare uidet. uel ſunt uerba poetæ ſub pſona daui fore eum ſub ipe- rio chriſidis oſtendētis. f Solea rubra. hoc loco ſolea ea dicit quæ ſo- lo pedib⁹ ſubducit. de qua dixi in Nerone Suet. Et in Iuue. ſaty. 6. Et ſo- Solea. lea pulſare nates. Et in Caſſina Plauti. Eſt etiam ſolea genus piſcis Item materia robuſtea: ſuper quā paries craticius extruit. t Obiurgabere. Obiur- pulſabere. ſed ꝓprie obiurgari eſt poſt factū turpe caſtigari. moneri ue- go. ro eſt ante cōmiſſum. Emulatio eſt teren. in eunucho. Eludet ubi te ui- Moneo ctum eſſe ſenſerit. Iuue. ſatyra. 6. Et ſolea pulſare nates. hoc ex re ipſa de ductū eſt. dn̄æ. n. qn̄q; amatores ſuos pcutiūt: cū ſibi deuictos itelligūt.

Ne[a] trepídare[b] uelís. atq; arctos roder[c] caſſes[d]
nūc fer[9] & uíolēs[e]. at ſi uocet[f]. hađ mora[g] dícaſ
qdnā ígít[h] faciā ne nūc cū[i] accerſior & ultro
Supplicet accedā: ſi totus[k] & iteger íllínc

a Ne velis. noli tāta ani- mi cōcuſſio- ne moueri in amittēdo ſcō- to. Irridet ſer- Vltro. uus eū qui tā- ta ai alacrita- te pollicet ſe relicturū meretricē cū amor res ſit quæ rōne regi nō pōt. b Trepidare. ne uelis feſtinare hūc amorem in caſſu; abſcindere cū ſer- uus illi⁹ ſis. trepidare. n. feſtinare interdū ſignificat. Virg. 4. æneí. Du; trepido trepidant alii ſalt uſq; indagine cingunt. c Rodere. ſumptū eſt a fe ris quæ irretite & plagis comphenſæ dentib⁹ caſſes rodunt feſtināter ut effugere inde poſſint. Caſſes uero retia ſunt. unde & caſſum pro inani & uano. & incaſſum aduerbiū. i. fruſtra. quaſi abſq; caſſibus ſine qbus ue- Incaſſū. natio ſi eſt inanis deducit. d Arctos caſſes. ſpiſſa retia in qbus iclusæ Caſſis. feræ dum ea trahūt aut rodūt magis iplicantur. ſatis apte amorē retib⁹ comparauit. e Violens. quaſi turpem amorem reſpuis cōtemnis. f Vocet. ſolita oblectatiōe te alliciens. g Haud mora. abſq; ulla mo ra & tarditate. h Quid nam igit. pro deinde. expſſio. n. eſt amātis q ſecū multa diſputat ſi ad eā expulſus accedere nō ualui neq; uocatus acce dam. hoc totū comicū eſt. ſumptūq; ex eunucho terē. pmenone dicēte. ſeruo excluſum ſe a thaide. ad illā etiā ſi ſe obſecret nō reuerſurū. Imita- tio eſt hora. in ſaty. li. i Ne nunc cum. aliq legunt. num nūc cū interrogatione ut uideat dubitare an redeat. Aliqui uero ne nunc: qđ ſi ita accipias: ſermo erit affirmatiu⁹ & ne pro nō intelliges ut ſit imitatio hora. li. ſaty. Ne nūc cū me uocet ultra accedā. k Si tot⁹ & iteger. ſi te totū ex amore penit⁹ ſubtraxeris & ab huiuſmodi ſeruitute ai libe- raueris. ut turpi amore poſtpoſito etiā de oibus uitiis emergas tūc te ſa

pientem uereq; liberũ iudicabo & fatebor.nõ autẽ eum qui manumiſſi
one libertatẽ accipit a dño & uindicta p̃toria. a Exieris. nec aio qui
dem apud meretricẽ remanẽs. b Querim⁹. ideo quia a ſtoicis diu q̃ſi
tũ eſt quẽ ſuæ ptãtis poſſent dicere. c Hic eſt. ſapiẽs.ſ. d Nõ i feſtu.
Feſtuca i.hic quidẽ liber eſt qui huiuſcemodi cupiditates fugit.Nõ aũt is qui fe
ſtuca.i.uindicta liberaẽ a p̃tore. cum p̃toris nõ ſit animi libertatẽ hoib⁹
dare . de hac dixi in Milite Plauti.
e Lictor ine. epitheton eſt lictoꝝ. i.non aptus & ipo-tens a ſeruitu te aium liberare.

Exieris[a] nũc nũc hic hic:quẽ querimus[b] hic ẽ[c]
Nõ i feſtuca[d]:lictor[e] quẽ iactat[f] ineptus.
Ius habet[g] ille ſui palpo[h] quẽ ducit[i] hiantem[k]
Cretata[l] ãbitio[m]: uigila[n] & cicer[o] igere large.

f Iactat. oſtẽdit pplo in manumiſſione tactu uirge.
ita iubente p̃tore. g Ius habet. Ambitioſos eos etiã qui bonoꝝ cu
piditate aguntẽ.ſeruos eſſe oſtẽdit.& ſui ptãtem nõ habere ac bonoꝝ cu
piditatib⁹ inſeruire.Hora.li. Hæc eſt uita ſolutoꝝ miſera ambitiõe
grauiq;.cũ interrogatiõe legendũ eſt ut ſit.Ille quidẽ ptãtem ſui nõ ha
bet.Ecõtrario ab interrogatiõe quædã incipiunt qui nimis iraſcuntẽ. ut
Teren.comedia prima.Hoccine eſt humanũ factũ. Item hoccine ẽ cre-
dibile aut memorabile.Nã perſius in uitia mira ferẽ excãdeſcentia & in
Palpo. dignatione. h Ille palpo. emphaſim habet cũ cõtemptu dictũ:nam
qui dignitates & iperium querũt honoris cupiditate populo blãdiuntẽ.
palpones igiẽ dicuntẽ adulatores & eblanditores a palpãdo.i.blandien-
do.ut dixi in amphitr . Plauti.& in Mercatore.& i Pſeudolo. Lucil.Hic
ubi me uidet ſublandiẽ palpaẽ caput ſcabit . Hora .lib. 2. ſermo.ſaty.1.
Cui male ſi palpare recalcitrat undiq; tutus.Iuue.ſaty.1. Quem mune-
Hio. re palpat. i Ducit. trahit. k Hiantem. honoris cupidũ anxiũ & ſo-
licitũ facile ſeruu dicas. l Cretata. i.candidata . Iuue.ſaty.10. Duc in
Creta. capitolio magnũ creatũq; bouẽ.i.candidum.Marti.li.12 . Epig.32.De
hermogene fure.Cretatã p̃tor cum uellet mittere mappã . Nã ſũmos.
honores petituri in campũ martiũ candidati ſine toga ciues deſcẽdebãt
cuius rõnem ſic tradit cato.An forte ne ciues largiẽdo.corrumpant: ar
gentũ ſinu ferẽtes.an illud magis q̃ iperio dignos nõ genere non diui-
tiis nõ gloria ſed uulnerib⁹ ac cicatricib⁹ iudicabãt. quæ ut ab hiis quos
ambiẽdo p̃henſabãt cõſpicerẽtur.ſine toga ad petendũ deſcẽdebãt. An
quẽadmodũ in accipiendo rogando ſe oibus ſubmittendo.ſic corp⁹ nu-
dando ac ſe ipos abiiciendo populũ captabãt.ut dixi in Suet. de uita cæ

ſaris. m Ambitio. in animo eſt. ambitus in actu. Nam qui pter modum cupit aut honores aut laudē ambitiōe peccat. qui uero dilargit̄ pecuniam ſuā: aut pplo muneribꝰ ludiſq; blandit̄: aut cæteris artibꝰ quæ legitime nō ſunt ad publicos honores tēdit ambitū cōmittit. ut dixi in luca. li. 1. Lætaliſq; ambitꝰ urbi. Ambitus ab ambio uenit. ſiue q; is qui nō ſuæ uirtuti cōfidit nō recte graditur. ſed per circuitū. ſiue q; Romani q honores peterēt ſingulos circuibāt. phenſantes rogāteſq; ut ſe in ſuffragiis iuuarent: ſiue q; pro adipiſcendis honoribꝰ ſolliciti ſunt cū rogant exordio quodā longiore qui uerboꝝ circuitu utunt̄. hæc oīa quæ ambitus facit: ambitio facere compellit. a qua ambitioſi dñr non ab ambitu. Ambitio.

n Uigila. uerba ambitioſi rogantis amicos uti pro ſe in adipiſcēda dignitate uigilēt. Ex quo oſtendit̄ qui ambitioſus ſit ſeruū eſſe. o Cicer. uenuſtiores ædiles legumina pplo floralibꝰ ludis dabant. Hora. ſaty. 3. li. ſcdi. ſermo. In cicere & faba bona tu pdas atq; lupinis. Lætus ut in circo ſpatieris. Nam ut refert uar. li. 1. de re ru. Robigū & florē deos agricolarū ueteres maxime coluerūt. quibꝰ adiutoribꝰ frumēta atq; arbores rubigine nō cōſumerent̄ & tēpeſtiue florerēt. Itaq; Robigini feriæ robigalia: & floræ: ludi maio mēſe ſunt inſtituti. in qbus ludis miſſio quædam fiebat leguminum in ipſum pplm ab hiis qui honores peterēt ad plæbis fauorē promerendū. unde Suetoniꝰ de Domitiano. Omne genus rerū miſſilia ſparſit. & qa pars maior intra popularia deciderat quinquagenas teſſeras in ſingulos cuneos equeſtris ac ſenatorii ordinis pronunciauit. Cicer. robigo. Florus.

Rixanti[a] populo: nr̄a ut floralia[b] poſſint

a Rixātū po. ſtudio coligēdoꝝ miſſiliū.

b Noſtra floralia. Attende q̄ ſeruus ſit qui gloriæ cupiditate mouetur. Hora. ſaty. 3. lib. ſcdi. ſermo. Scilicet ut plauſus quos fert agrippa feras tu. Eadē dicunt̄ popularia ſacra a martiale. li. 10. Epig. 42. In pculeia3. Et populare ſacrū bis milia dena tuliſſet. Sacrū autē populare ideo appellatū eſſe putatur q; pplus per eos dies maiori licentia laſciuiret. Nā flores cū arte meretricia opes īmenſas cōparaſſet pplm ro. moriens heredē reliquit cū magna pecunia ex cuius annuo fœnore ſuus natalis dies celebraret̄ editione ludoꝝ quos appellāt floralia. ſed cū ſenatui flagitioſum uideret̄ ab ipſo noīe argumentū ſumi placuit ut pudendæ rei q̄dam dignitas adderet̄. deamq; finxerūt eſſe quæ floribꝰ pſit. eāq; oportere placari ut fruges cū arboribꝰ aut uitibꝰ bene pſpereq; floreſcerent. Eū colorē ſequutꝰ i faſt. Oui. li. nō ignobilē nipħā fuiſſe narrauit. q̄ ſit cloris uocitata: eāq; zephiro nuptā quaſi dotis loco id accepiſſe mu- Pplare. Flores. Cloris. zephir'

neris a marito ut haberet oium florum poteſtatē. Celebrant̄ ergo illi
ludi cū omni laſciuia cōueniētes memoriæ meretricis. nam p̄ter uerbo=
rum licentiā qbus obſcenitas ois effundit̄ exuunt̄ etiā ueſtibus pplo fla
gitante meretrices. ut ſcri. Lactantius in. 1. Et dixi in Galba Sueto. Et in
Iuue. ſaty. 6. Digniſſima ꝓſus florali matrona tuba. & in princi. Mart.
a Aprici ſenes.

Apricꝰ. i. locis apricis gaudentes & qui apricatione delectantur in ſole ſe=

Aprici[a] memiſſe[b] ſenes: ꝙd pulchrius[c]. at cū
Herodis[d] uenere dies: unctaqꝫ feneſtra[e]

dere conſueti. Aprica quoqꝫ dicuntur loca calentia & ſoli aperta. & fri=
goris horrore carētia. quæ ſunt opacis & obditis cōtraria. Virg. lib.
Duceret apricis in collibꝰ uua colorē. Et hora. epl̄a. 6. li. pri. Quicquid
ſub terra eſt in apricū ꝓferet ætas. & epl̄a. 14. Multa mole docendꝰ apri
co parcere prato. de hoc dixi in. 5. tuſcul. Cice. apricos dicimꝰ locis apri
aphrica cis gaudētes. a græco. phrici. i. ſine horrore uidelicet frigoris. uñ ēt pu=
tat̄ aphrica appellari. idē ē apricor & apricatio. b Meminiſſe. Virg. li.
1. æne. Noſtroſqꝫ huiꝰ meminiſſe minores. c Quid pulchrius. yroni
ce a poeta prolatū eſt. quaſi turpe ſit per ſummā ambitionem honores
quærēdo in ſuitutē trahi. uel ſunt uerba ambitioſi dicētis nihil pulchri
us eſſe q̄ pplo placere. d At cū herodis. i. cū ſabbata & alia iudeoꝝ fe=
herodeſ ſta celebrant̄ & dies ſupſtitioſi. Iudeos captis hyeroſolymis ꝓfugos aſſi
due romæ tumultuātes nouæ religionis cultu ipulſore chreſto urbe ex=
pulit Claudiꝰ. Nero etiā ſuppliciis affecit. Ab hiis etiā domitianꝰ tribu=
tum acerbe exegit. Multi tamē erāt qui eoꝝ ritus ſequerent̄ & ut trangl
lus ſcri. ueluti ꝓfeſſi iudaicam intra urbē uiuerent uitā. hos inſectat̄ poe
ta docēs coꝝ uitam liberā nō eſſe cum ſupſtitionibꝰ teneant̄ iudeoꝝ. he
rodis aūt ideo meminit qa ut ſcri. Stra. eum Pōpeius ſacerdotio iudeo=
rum p̄fecit qui poſtea tm̄ ſupiores omnes ciuilitate & romanoꝝ cōſue=
tudine p̄ſtitit. ut rex fuerit cōſtitutꝰ. Antonio primū: poſtea cæſare au=
guſto ptātem ei cōcedente. Antipatris aūt aſcalonitæ filius fuit matris
Ciprides arabicæ. cuiꝰ filii poſt eū regnauerūt uſqꝫ ad nouiſſimā Hiero
ſolimoꝝ captiuitatē. Is aūt ut Euſebiꝰ tradit. hircanū qui olim iudeorū
ſacerdos fuerat de captiuitate pthica regreſſum & filium qui ſacerdotio
p̄ris ſucceſſerat iterfecit. ſororē quoqꝫ eius uxorē ſuā cum duobus pro=
priis filiis iam adoleſcētibꝰ. & m̄rem uxoris occiſæ ſocrū ſuam crudeliſ=
ſime necauit. Ad qd̄ ſcelus etiā hoc addidit. uiꝝ ſororis ſuæ ſolome inte=
remit. Et cū eam alii tradidiſſet uxorē etiā hūc necat. Scribas quoqꝫ & in

terp̃tes diuinæ legis ſimili ſcelere. Et cum xp̃i natiuitatem magoru ȝ inditio cognouiſſet uniuerſos Bethleem paruulos iuſſit interfici. morbo deinde intercutis & ſcatentibus toto corpore uermibus mirabiliter ſed digne moritur. e Uncta feneſtra. eorum ritum in ſacris enumerando irridet. Nam iudei accenſo candelabro utebãtur. quod uiolis adornatu ȝ ad feneſtramq; poſitum dicit: inunctam oleo candelabri lucernarum.

Diſpoſitæ pĩgues[a] nebulã uomuere lucerne.
Portãtes uiolas[b]: rubrũq; amplexa[c] catinũ[d].
Cauda[e] natat thinni: tumet[f] alba[g] fidelia uino
Labra[h] moues[i] tacit[9][k] recutitaq;[l] ſabbã[m] palleſ[n]

a Pingues. qbus in ſacris utuntur.
b Uiolas. qbus ornabantur cãdelabra Viola.
c Amplexa. ut breuitate ȝ catini oſtéderet. d Catinũ. uas fictile. e Cauda natat. ſenſus ẽ. ubi Catinũ.
ſabbata uenere. qui dies ieiunio a moyſe in oẽ æuum ut ſcri. Trogus li. 37. ſancit⁹ eſt. & appoſitũ eſt prandiũ. ſtatim adhuc ieiunus. p̃ces ad deos effundis. dicit hoc in cõtemptũ dapum eoꝝ. Nã cauda thinni ut ſcri. Pli. li. 9. ca. 15. Viliſſima eſt qa caret pigui. ut dixi in Mar. li. 10. Epi. 48.
Thinni partus cordilla appellaẽ. qui fœtas redeũtes in mare autũno co Thinn⁹
mitaẽ. Cybium uero cõciſa pelamis uocaẽ. Pli. li. 32. cap. 7. circa med.
f Tumet. plena uino. g Alba. argentea. h Labra. de qbus dixi i
æglo. 2. Virgi. Nec te peniteat calamo triuiſſe labellũ. & ſupra. Nec fon Labrũ.
te labra prolui caballino. & in epl'a. 17. Hora. li. 1. i Moues. preces emittis. k Tacitus. quia tacite murmurantes iudei p̃ces effundunt.
l Recutita. Recutiti dñr qbus noua cutis reſtituta eſt. Marti. li. 9. Epi.
60. Nec ruptæ recutita colla mulæ. recutiti itaq; appellaẽ iudei a circũ recutit⁹
ciſa penis cute. Marti. li. 7. Epig. 31. Nec recutitoꝝ fugis inguina iudeorũ. Nã ex ueteri ſupſtitiõe ſacerdotũ ut Stra. ſcri. lib. Circũciſiões iſtitutæ ſunt. Iuue. ſaty. 14. Mox & p̃putia ponũt. Eos cognoĩauit Hora. li. 1. ſermo. ſaty. 5. in fi. Appellas quaſi ſine pelle. Credat iude⁹ appella. Sidoni⁹. Fert recutitoꝝ primordia iudeoꝝ. m Sabbata. quæ a iude- appella
is circũciſis celebrabanẽ. lingua iudeoꝝ ſabbatũ reqem ſignificat. Nam Sabba-
Moyſes damaſcena patria antiqua repetita montẽ ſinay occupauit: quo tum.
ſeptẽ dieꝝ ieiunio per deſerta arabiæ cũ pp'lo ſuo fatigatus cũ tandẽ ueniſſet ſeptimũ diẽ more gentis ſabbatũ. i. diem quietis appellatu ȝ in oẽ æuũ ieiunio ſeruauit. qm̃ illa dies famẽ eis errorẽq; finierat. Tranqllus de eo ieiunio ita ſcri. Et rurſus ne iude⁹ quidẽ mi tiberi tã diligẽter ſabbatis ieiuniũ ſeruat ut ego hodie ſeruaui. n Palles. times. qa eo die iu-

dei thinnũ mãducabant. a Tunc nigri. Alio ſupſtitiõis genere quoſdam ita uexari oñdit ut ſuæ ptãtis eſſe nõ poſſint. hæc aũt cum ſupioribus nõ coniungiẽ. eſt. n. ſenſus. Te tunc demonib⁹ & aliis infeſtari putabis: ſi es ſacerdotũ pcepto te ipſũ allio guſtato mane nõ luſtraueris. ſicq́ docet ſupſtitioſos ſuæ ptãtis non eſſe cum ſemp timoris ſint ſerui. Et ordo eſt. Tunc nigri lemures & picula rupto ouo. & tunc grãdes galli icuſſere deos inflantes corpa. Tunc ergo ubi pteriteris per cõ-

Tunc nigri[a] lemures[b]. ouoq́ picula[c] rupto
Tũc grãdeſ[d] galli[e] & cũ ſiſtro[f] luſca[g] ſacerdos[h]

tumaciam qđ a ſacerdotib⁹ fuerit pdictum. pſuadebant. n. alii deguſtatione morbos & alia mala inhiberi. b Lemures. demones & umbras quaſdã diuinitatem habẽtes. ſcri. Apulei⁹ in libro de demonio ſocratis. manes aĩas dici: melioris meriti: quæ in corpe nr̃o genii dicunẽ. Corpi renũciantes lemures. cũ domos icurſionib⁹ infeſtarẽt laruas appellari. cõtra ſi bone fuerint lares familiares. Vmbræ igiẽ hoĩum uagantes ante diem mortuoꝝ lemures quaſi remules dictæ ſunt a Remo cui⁹ occiſi umbrã cum romulus frater placare uellet. parentalia quedã inſtituit remulia appellata quæ menſe maio per triduum celebrabãtur. lemurum Horatius in epiſtola ultima prope finẽ. meminit. Nocturnos lemures portentaq́ theſſala rides. c Ouoq́ picula. credidit ſtulta antiquitas & ſuperſtitioſa ouum in igne are impoſitum ſi rupto putamine efluxiſſet periculũ portẽdere ei pro quo expiatio & ea obſeruatio facta fuiſſet a ſacerdotib⁹. Adhibita aũt fuiſſe oua in expiationib⁹ oſtẽdit. Ouidi. in arte. Et ueniat quæ luſtret anus lectũq́ locũq́ pferat & tremula ſulphur & oua manu. Apuleius itẽ ſcri. in ultimo metamorphoſeos ſacerdotes Iſidis in luſtratiõibus teda ouis & ſulphure uti ſolitos unde lucianus in dialogo qui ſcribiẽ tyrãnus oua appellauit luſtralia. Iuue. ſaty. 6. Metui q iubet ſeptembris & auſtri aduentum niſi ſe centum luſtrauerit ouis. d Tũc grãdes. pingues ſacrificiis. qa ppotentes primi & cæteris ſacerdotibus honoratiores quondã erãt. Nam ut ſtra. memĩt lib. Cæteros ſacerdotes ob deæ reuerentiã pcedebãt. Iuue. ſaty. 6. Et ingẽs ſemi uir obſceno facies reuerenda minori. Mollia qui rapta ſecuit genitalia teſta. ipſa autẽ mater deũ & dindimea & cibele & peſſinuncia dicta eſt. e Galli. ſacerdotes mr̃is deũ. ſcri. Pli. li. 5. ca. 32. circa med. appellatos eẽ gallos a Gallo fluuio phrigie quẽ accolũt & eius aquã potãtes i furorem uerſi ſamia teſta ſibi uirilitatẽ amputant. Pli. li. 35. cap. 12. in fi. Hii aũt caſtrati molles ſunt de qbus ita ſcri. M. Fuluius cõſul ſangariũ amnẽ

Lemures. Manes. Geniũ. Larue. Lares. Parẽtalia. remulia

Oua.

Mr̃ deũ Dindimea. Cibele. Peſſinũtia.

Galli.

Sãgaris

trãgreſſus põte pfecto pter ripam euntibus gallis. matri magnæ a peſſinunte occurrere cũ inſignibus ſuis uaticinãtes phanatico carmĩe. deã romanis uiã belli & uictoriam dare imperiũq; eius regionis. eoſdẽ ſcri. curetes.
Scepſius eſſe Curetes. Corybãtes qui in mrĩs deoꝝ ſacrificiis armati ſaltantes. caſti & puri ſunt aſſumpti. ideo aũt coryba ntes appellari qa ĩter Corybã tes.
ſaltãdũ capita iactẽt qđ corryptin dr̃ quos betarmonas uocat homer⁹. Betar mones.
li. 8. Odiſ. Euge age pheacũ betarmones egregii adſint. hinc qui capita ſaltando iactant & numine aſpirant & furiis agitant coribantiare dicimus. Sunt qui dicant ideos dactilos eos appellari primos ſub idæ radice habitatores. de iis multi multa fabulant dubia dubiis accumulantes. Ydei dactili.
uariis & differẽtibus noĩbus utẽtes. In hoc tamẽ uniuerſi tradũt quoſdã ſpiritibus afflatos & bachicos. inq; armoꝝ agitatiõe tumultuoſa & cũ ſtrepitu ac fragore: cimbaliſq; ac timpanis & armis. itẽ etiã tibiis uociferationibus interſacrificandũ ſtupefaciẽtes inq; miniſtroꝝ habitu publica modo quodã ſacra factitantes. f Cũ ſiſtro. Siſtrũ cornu incuruũ eſt quod ipſa dea geſtabat manu dextra. aſpide cincta comas. cuius motus Siſtru3.
nili acceſſus receſſuſq; ſignificat. Situla uero quã ſiniſtra retinet affluentiam oſtẽdit lachrimarũ oĩum. auctor eſt ſeruius. Id aũt erat neq; tuba neq; qđ ſpiritu ſonũ ederet. ſed iactatione concuſſum reſonabat multis crepitaculis depẽdentib⁹. unde. Oui. Tinnula ſiſtra appellauit. Papini⁹ in ſiluis. Ecce multiſono puppẽ mareotida ſiſtro. Et irata dr̃ ſiſtro ferire peierãtes. & in primis oculos ledere. unde Iuue. ſaty. 13. Decernat qđcunq; uolet de corpe nr̃o Iſis & irato feriat mea lumina ſiſtro. Dum modo uel teneã cæcus: quos abnego nummos. Luca. li. 10. Terruit illa ſuo ſi fas capitolia ſiſtro. Virg. li. 8. in fi. Regina ĩ mediis patri ſuocat agmina ſiſtro. g Luſca. uel animi uitio uel corporis. ſolent enim mulieres Luſcus.
deformes & aliqua corporis parte mancæ ad deoꝝ miniſteria ſe cõferre cum maritos nõ inueniunt. ſimiliter & uiri. h Et ſacerdos. ſacerdotem Iſidis itelligit cuius ſacra ex ægipto trãſlata romæ colebãtur. Io. n. Iſis.
Inachi filia. ut flacc⁹ argonauticõ. 4. refert. cũ poſt lõgos errores ĩ ægiptum tandem ueniſſet iouis cõmiſeratione e uaca in deam conuerſa: at Io.
q; in cælum recepta: iſis poſtea dicta eſt. hæc maximo in honore diuerſis in partibus orbis fuit: romæq; templũ iuxta ouilia meruit. cuius ſacerdotes ſiſtrum gerebant: ueſte linea amicti. & raſo capite. unde Ouidius. lib. Nunc dea lunigera colitur celeberrima turba. Marti. li. 12. Epig. 32. Linigeri fugiũt calui: ſiſtrataq; turba. De ſacris iſidis & ſacerdotibus ſcribunt Diodorus. Apuleius Lactantius & herodotus. Seneca de uita beata. Et dixi in Lucano libro. 8. in fine.

a Incuſſere deos. Metũ deorum miro horrore perſuaſere corpa uariis morbis inflantiũ.nam primꝰ in orbe deos fecit timor. Statius libro.1. b Inflantes. hydropiſim imittentes hoibus.& malũ futurũ denũciantes. c Guſtaueris. Diocles alliũ hidropicis cũ centaurea aut in fico duplici ad euacuandã aluũ dandum cẽſuit.dicunt enĩ ſi allium ieiuni guſtauerint cõtra artẽ magicam remediũ eſſe. d Dixeris. Oſtenſum ẽ eos qui aliquo uitio laborant ex ſtoicorum ſnia ſeruos eẽ qđ qa imperitis & rudibus incredibile uidetur. & pter communem

Allium

Incuſſere deos[a] inflãtes[b] corpora: ſi non
Preditum ter mane caput guſtaueris[c] alli.
Dixeris[d] hæc inter uaricoſos[e] cẽturiones[f].
Cõtinuo craſſum[g] ridet uulphernius[h] ingens
Et centũ[i] græcos curto[k] centuſſe[l] licetur[m].

uulgi opinionẽ ideo ait.ſi hæc dixeris.& quæ ad uerã libertatem pertinent iter militares uiros & rudes ac ſtultos.ſtatim irrideberis tu.& hæc illico tanq̃ falſa & ridicula ducẽtes riſu cõcutient.cõtemnẽtq; phos ſtoicos.qui hæc ſentiũt. e Uaricoſos. i.laborioſos & duros. uarices.n.in hoie.uenæ ſunt eminẽtiores quæ tumeſcẽtes interdũ ſtantibꝰ nimiũq; laborantibus in cruribꝰ oriunt.nec ſolũ in cruribꝰ.ſed etiã in toto corpe cõſpiciunt.Cor.cel.Præterea hoc euenit in quorundã uentribꝰ uarices ſint.quarũ qa nulla alia curatio eſt q̃ quæ in cruribꝰ eſſe cõſueuit. Et idẽ alibi.Cũ qđ innatũ eſt.ut in ueſica calculus. cũ quid icreuit ut uena quæ intumeſcẽs in uaricẽ cõuertitur.nimio labore id euenire putat. Scribit Pli.li. Nõ nunq̃ in hiis qui diu ſteterũt.unde illud eſt uatinii in Ciceronẽ uaricoſum cu3 gloriaret humeris italiæ ſe reportatũ eſſe ab exilio unẽ ergo.inqt tibi uarices.Quo circa pſuaſit ſibi Pli.auctore Fabio Ciceronẽ toga demiſſa ad calceos uſq; ſolitũ uelandaꝝ uaricũ grã. qđ fabius nõ probat:cũ hoc amictus genꝰ in ſtatuis eoꝝ quoq; qui poſt ciceronẽ fuerũt appareat. f Centuriones. Milites abſolute appellauit. Perſius ſaty.3.Hic aliqs de gente hircoſa cẽturionu3.Centuriæ dicũtur quæ ſub uno cẽturione ſunt.quoꝝ cẽtenarius iuſtus eſt numerus. g Craſſum. i.craſſe.& ſtulte uehemẽter ac multũ ridet.nomẽ pro aduerbio poſuit. morem ridentis exprimẽdo. h Uulphernꝰ. nomẽ fictum a poeta. i Centũ grecos. i.phos ſtoicos. k Curto. nõ penitus integro pro exiguo pcio ponit.quia parui æſtimat centũ phos. l Centuſſe. i.uix centum aſſibus integris.q.d.ne ſingulis qdem aſſibus ſingulos phos æſtimat.hunc ego locũ aiaduerti ſimplr accipiendũ nõ eſſe.Nam hoc ſigni

Varices

cẽturio.

Craſſu3

ficat. Pluris inq̄t faciunt unuꝫ bouē q̄ cētum pħos. Nā ut ſcri. Feſtus &
Gelius. Bos æſtimat̄ cētuſſibus. ouis uero decuſſibꝰ. Sicqꝫ poeta oſten- Bos.
dit ab īperitis uirtutē floccipendi. Multa aūt Pli. & Varrone auctoribꝰ Ouis.
pecuniæ ſignata ſunt uocabula æris & argenti. hæc uidelicet. As. ab ære As.
Dipondus a duobꝰ ponderibꝰ. Aſſipondius ab uno pondere dicebatur Dipōdꝰ
id ideo ꝙ as erat libra. pondus deinde ab numero reliquū dictū uſqꝫ ad Aſſipō-
centuſſis: ut as ſingl'i numero. Ab tribus aſſibus treſſis. & ſic ꝓportio dius.
eſt uſqꝫ ad nonuſſis. In denario numero hoc mutat qđ primū eſt ab de Treſſis.
cem aſſibꝰ decuſſis. ſecundū a duobus decuſſibus Biceſſis qđ dicit̄ ſolū Biceſſis
a duobꝰ biceſſis. reliqua cōueniunt qđ eſt ut triceſſis ꝓportione uſqꝫ ad triceſſis
centuſſis quo maius æris uocabulū nō eſt. m Licetur. æſtimat tāti fa decuſis.
cit. Nam licitare eſt p̄cium ponere. Inueniunt̄ liceor & licitor. quorum cētuſis.
utriuſqꝫ uerbi ſignificatio eſt p̄cium ultro deferre in auctione facienda. Liceor.
hoc eſt in uenditiōe quæ publice fit cum in rebus emēdis alius alio ma- Licitor.
ius p̄cium pollicet̄. uñ Cice. li. 3. officioꝝ. Nō licitatorē uēditor: nec cō- Auctio
tra ſe qui liceat̄ emptor apponet. hinc unū compoſitū fit polliceor. nō Pollice-
multū a primitiua ſignificatiōe diſſidens. Eſt enim polliceri aliq̄d ultro or.
ꝓmittere. ita qui licent̄ aut licitant̄: ultro pro re emenda p̄ciū alius alio
maius pollicet̄: ut ſibi potius q̄ alteri uenalia addicant̄. Nam tali modo Addico
uendere addicere eſt. Inde & addicti apud ueteres dicebantur, qui p̄to- Addicti
ris ꝓnunciatiōe ac iuſſu cum ſoluendo nō eſſent creditoribꝰ uendebant̄.

a Dmouit iā. Mediocritatē ſeruaturꝰ in eos auaros & amētes in
uehit̄. qui ut grande p̄rimoniū heredibus ſuis relinquāt, aua-
a ritiæ intēti ſordide parce ac duriter uiuūt inedia ꝓpe modum
ſe cōficientes. cū interrogatiōe legenda ſunt. rogat. n. baſſum
amicuꝫ nū in
ſabino iā ue-
nerit & iā ali-
q̄d ſcribat. &
ad lirā modu

Satyra Sexta.

a Dmouit iā[a] brūa[b] foco[c] te baſſe[d] ſabino[e]

letur. b Bruma. a breuitate dieꝝ dicta. βραχος. n. breuis interp̄tat̄. Bruma
& ἡμέρα. dies. q̄ntodecimo decēbris die īchoat: quo fit in capricorno
hyemale ſolſticiū. a qua brumales dies qui circa brumā ſunt cognoiant̄.
c Foco. Poetæ ut per quietē poſſint ſcribere ſolitudines petebant. qđ
Corneliꝰ oſtēdit. Adiice inq̄t qđ poetis ſi modo dignū aliq̄d elaborare
& efficere uelint relinquēda cōuerſatio amicorū. & iocūditas urbis deſe
renda. cætera officia utqꝫ ipſi dicūt in nemora & lucos. i. in ſolitudine re
cedendū eſt. Hora. Ep̄la. 2. li. ſcđi. Scriptoꝝ chorus ōis amat nemꝰ & fu
git urbē. d Baſſe. Quatuor baſſos eodē fere t̄pe fuiſſe cōperio quo-

rum unus fuit Saleius Baſſus quingẽtis ſeſtertiis a ueſpaſiano donat⁹.
Baſſus. cuius ita memit tacitus. Quis ſaleiũ nr̃m egregium poetã. uel ſi hoc ho
norificentius eſt. p̃clariſſimũ uatem deducit aut ſalutat aut pſequit̃. Et
paulo inferi⁹ laudamus nuper inqt & miram & eximiã ueſpaſiani libe-
ralitatẽ qđ qngẽta ſextertia Baſſo donaſſet. Eiuſdẽ memit. Quint. li.
uehemẽtius inqt & poeticũ igeniũ & Salei baſſi fuit. nec ipſum ſenect⁹
maturauit. de hoc intellexit. Iuue. ſaty. 7. Et ſarrano tenuiq; ſaleio Glo-
ria q̃talibet. Alter Baſſus tragædiarũ ſcriptor tpibus domitiani quẽ ut
malũ poetã irridet Marti. li. 5. Epig. 55. Colchida quid ſcribis qd ſcribis
amice thieſten. Tertius fuit Iulius Baſſus: qui ſub ueſpaſiano accuſat⁹
tandẽ abſolutus iudicatuſq; eſt a domitiano deinde relegatus a nerua re
uocatus eſt. bithiniãq; ſortitus rediit reus. Nam fuerat in pꝛouincia eadẽ
q̃ſtor qdam a pꝛouincialibus ut amicus accepat. Hæc accuſatores furta &
rapinas. ipſe munera uocabat. tandẽ abſolutus fuit. Quart⁹ cæſius baſ-
ſus poeta lyricus Neronis tẽpeſtate. de quo ita ſcri. Fabius li. At lyri
coꝝ idem Hora. Fere ſolus legi dignus. Nã & inſurgit aliqñ & plen⁹ eſt
iocũditatis & grãæ & uariis uerbis & figuris feliciſſime audax. Si quem
adicere uelis. is Cæſius Baſſus erit. quẽ nuper uidim⁹. De hoc intellige
re poetã illud declarat qđ ſequitur. Iam ne lyra & tetrico uiuũt tibi pe-
Sabini. ctine corde: hunc igit̃ ut amicũ alloquit̃. c Sabino. Sabini ppl'i ſunt
inter latinos & umbros. gens qdem antiqſſima. anguſtã admodũ regi
onẽ icolit a tiberi. nomẽtũ uſq;. Ager eoꝝ egregiæ oliuetis & uinetis p-
dit⁹ ẽ. auctor
eſt Stra. li.

Iã ne lyra[a] & tetrico[b] uiuũt tibi pectie corde.

a Iã ne lyra.
Lyra. lyra inſtrm ẽ
muſicũ: qđ erathoſtene poeta græ. teſtãte. Mercuri⁹ prim⁹ ex teſtudie fe
cit. quã poſtea orpheo fert̃ tradidiſſe. de quo higini⁹ nil'ta. A lyra lyrici
dicti ſunt poetæ q uerſus ad lyrã decãtandos cõponebãt. unde auctore.
Stra. li. Poetica ad demõſtrationes uſa eſt cantibus. hoc. n. erat. oda.
Oda. ſmo. ſ. modulat⁹ unde & Rapſodiã & Tragædiã & comædiã ueteres di
ctitarũt. Lyricoꝝ duo tm̃ apud latinos aucto. Fabio ut dixim⁹ claruere.
Horatius & Cæſius Baſſus. Apud græ. uero nouẽ. Sterſichor⁹. Bacchi-
lides. Hibicus. Anacreõ. Pindar⁹. Simonides. Alchmã. Alceus. Sapho.
Addũt quidã decimo Corynnã mulierẽ. de qua Papini⁹ in ſiluis epice-
dion in p̃rem ſuũ ſic ait. Tu pandere doctus carmia Bacchilide: latebraſ
q; licophronis atri. Sophronaq; iplicitũ. tenuiſq; archana corynne. ſẽu-
ſus eſt igit̃. Ad lyrã ne carmina ſcribis. b Tetrico. ſeuero & graui ſti-
lo. carmina ſcribis. Alluſit aũt ad montẽ tetricũ. dans id carmini qđ eſt

montis.eſt.n.tetricus mons in ſabinis aſperimꝰ.unde tetricos hoies triſtes ſeueroſq; dicimꝰ.Virg.li.7. Qui tetrice horrẽtis rupes montẽq; ſeuerũ.Caſperiãq; colũt. Tetricꝰ a Mire opifex. o mirande artifex uarietate numerorum qui de metris græcis excerpis & maſculos ſonos latinis aptas carmibus.Ordo eſt mire opifex intẽdiſſe numeris. b Numeris. rithmis uerſibus ut alibi ſaty.1.Scribimꝰ incluſi numeros ille hic pede liber. Nũerꝰ. Verſus. & erit datiuꝰ caſus.

Mire opifex[a] nũeris[b] ueteꝝ[c] priordia[d] uocum.
Atq;[e] marẽ ſtrepitũ[f] fidis[g] intendiſſe[h] latine[i].

c Veteꝝ vocũ qbus primus apud mortales carmina cantabanẽ.uñ Cor.Tacitus. Ceteꝝ fœlix illud. & ut more noſtro loquar aureũ ſæculũ & oratoꝝ & criminũ impos poetis & uatibus habũdabat qui bene facta canerẽt.nõ qui male admiſſa defenderẽt. d Primordia. i.carmina.quæ añ orõnem ſolutã fuiſſe & latini & græci teſtanẽ.Stra.dicẽte li. Primũ ante oia apparatio ipſa poetica pceſſit in mediũ & approbata cõplacuit.de hinc illam imitari: cũ metrũ ſoluiſſent reliquis poeticæ ſeruatis partibꝰ rem ſcriptis cõmendarũt. Cadmus uidelicet & pherecides & hecatheus. Nã cadmus auctore Pli.li.7. ca.56.ultra med.Primꝰ proſaicã orationẽ condere inſtituit.Cornelius etiam tacitꝰ de claris oratoribus.hæc inquit eloquentiæ primordia:hæc penetralia.hæc primum habitu cultuq; commoda mortalibus in illa caſta & nullis contacta uitiis pectora influxit. ſic oracula loquebantur.
e Atq;. expoſitiue poſitũ eſt pro.ideſt. f Marem ſtrepitu. i.maſculum & uirilẽ ſonum fortẽq; & nõ muliebrẽ:quo certamina & pugilũ & Atq;. equorũ canis.Maiori.n.ſtrepitu hæc a poetis cantanẽ.expſſit ergo materiã lyricoꝝ.a qbus & pugiles & certamina equoꝝ cantari ſolẽt.Virg. li.9.Cui carmina ſemp & cithare cordi:numeroſq; itẽdere neruis.ſemp equos atq; arma uirũ pugnaſq; cãebat.Hora.li.poet. Muſa dedit fidibꝰ diuos pueroſq; deoꝝ.Et pugilẽ uictorẽ:& equũ certamine primũ. & iuuenũ curas & libera uina referre. g Fidis. chorda cithare fides eſt. & eius ñtũs eſt fides fides nõ fidis ut credit priſcianꝰ.hac re deceptꝰ ꝙ ſi Fides. fides faceret in ñtõ fidicula nõ dicereẽ ſed fidecula: non intelligẽs rõnẽ analogiæ fidicula dicendũ eſt.a fides.ſicut ædicula ab edes: ſedicula a ſedes.cædicula a cædes.nõ cædecula ædecula ſedecula. ſed aliqñ bonꝰ dormitat homerus.ergo fides dicendũ eſt.cuiꝰ diminutiuũ eſt fidicula. uel parua cithara uel chordula.Nã fides ſm Feſtũ genus eſt citharæ dictæ ꝙ tm̃ inter ſe chorde eius q̃tũ inter hoies fides cõcordet.In plurali uero tortoꝝ inſtr̃m ex duobus ut nõ nulli putauere obliquatis lignis cõpa-

ctum.uel ab extorquēdaſ fide ac ueritate:uel a neruis:funibus:uinculiſq;
Intēdo. qbus hoies torquēdi alligant. h Intendiſſe. intēſione neruoꝝ īſeruiſ-
ſe. Virg.in.9.Cui carmina ſemp. Et citharæ cordi numeroſq; itendere
neruis. i Latine. bene latinæ ne græcus putaretur. Nam a græcis car
men lyricum ſumpſit initium.& ut dixim⁹ in eo plures claruere græci.

Mox. q̄ mox. a Mox. pro deinde ponitur.q̄ mox uero q̄ cito ſignificat. b Iuuenes.

Mox ^a iuuenes ^b agitare ^c iocos. & pollice ^d hōeſto
Egregios ^e luſiſſe ^f ſenes. mihi nūc ^g ligus ora ^h
Intepet ^i. hibernatq; ^k meū mare ^l. qua ^m latus ingens

i.iuuenū amores ſcribere & curas & libera uina.qđ ꝓprium eſt lyricoꝝ.
ut ſcri.Hora.li. Et iuuenuꝫ curas & libera uina referre. c Agitare.
amantiū ſollicitudinē expſſit. d Pollice hōeſto. decenti & ornato ſti-
Pollex. lo ꝑpter fides quæ pollice agitantur.ut ſonos edant ſicut & plectro.
Ludo. e Egregios. i.facta ſenum egregia. f Luſiſſe. ſcripſiſſe. Virgi.li.
æglo.1.Ludere quæ uellem calamo permiſit agreſti. g Mihi nūc. lo
cum deſcribit quo ut per quietē aliquid ſcriberet ſeceſſerat, eūq; dicit eē
portū lunæ. h Ora ligus. Ad dextrā italiæ ſub alpib⁹ ad macrā flumē
Macra. uſq; liguria eſt.ſunt ergo ligures ppl'i inter amnes uarū & Macrā: hetru
Liguria ſcis inherētes.ab hiis macra ſepati. i Intepet. i.hyemali tpe tēperatū
aerē mihi pbet.Ouidi⁹ li. Cum tamē aura tepet medio defendimur
hiſtro.hoc dicit ſe ab urbe per hyemē ſeceſſiſſe inter confines liguriæ &
hetruriæ.qua parte eſt luna oppidum hetruriæ. k Hibernatq;. duo ſi
Hiber- gnificat.tēpus eſſe hyemale.& ibi oīa tēperata eſſe aeris clemētia.hiber
no. nare dicit pelagus cū nauigari per hyemē neqt.qm̄ tunc naues in port⁹
ut milites in hiberna ſecedūt. l Meū mare. i.hetruſcū.Nam in hætru
ria patriā ſuā habuit uolateras.ſm Euſebiū libro tēpoꝝ. Ipſe uero cum
ſe iuuenē in portu degere liguſticūq; pelagus ſuū eſſe:ut qui inde traxe-
Perſius. rit genus dicat ſuam ꝓfecto p̄riam liguriā eſſe ſignificat.a uicinitate ſe
Volater appellās ligurē:dicet quiſpiā:an uero credendū eſt. cum lunæ port⁹ uo
ra. laterris diſtet ſtadia circiter ſeptingenta.ſe ligurē pro tuſcho appellauiſ
ſe.Mare.n.qđ uolaterrana abluit nō liguſticū ſed tuſcū dicit. An igitur
Euſebiū putas.Nullus tēporū ſcriptor eſt in tā longa p̄ſertim ſerie qui
Ennius. nō labi qn̄q; poſſit.Quin ipſe idē Enniū tarentinū appellat, quē rudiis
Rudiæ. ortū ſillius italicus li.12.auctor eſt.ut Rudiæ genuere uetuſte.Nūc Ru
diæ ſolo memorabile nomē alūno.qđ & pōponi⁹ melas ſcri.Poſt Bari
um & gnatia & ennio ciue nobiles rudiæ. m Qua. luna primū eſt op
Luna. pidū hetruriæ uenientis ex liguria cū portu nobili eiuſdē nois.græci.n.

& portũ & urbem ſelenes.i.lunæ ap pellãt.urbs quidem haud ſane ma/ Selenes
gna.maximꝰ uero & pulcherrimꝰ portus eſt multos intra ſe portꝰ am-
plectens magne ꝓfunditatis uniuerſos:uſqꝫ adeo ut oium qui maris te
neãt iperiũ facile fieret receptaculũ.Celſis uero mõtibꝰ portus ipſe cir-
cũcludit qui ꝓſpectũ lõge pelagi ꝑbeant. Nã & ſardiniæ & magna utri
uſqꝫ lictotis pars cernit.auctore.Stra.in.5. n Latꝰ ingẽs. quia multos
itra ſe portus cõplectit.quia lunæ quondã:ſpediæ nũc portꝰ natura loci Spediæ
munitiſſimꝰ inſulã uel ſcopulũ potius e regione paruo admodũ iterual
lo diſiunctũ habet ambitꝰ ſtadioꝝ.40.qua parte latus ingens ſcopulos
dare dicit.Nã a ueneris ꝓpinquo oppidulo per hoc anguſtum latus in
portũ ſpediæ nauigatur.

Dãt ſcopuli[a] & multa littus ſe ualle[b] receptat[c]
Lunai[d] portum opere[e] eſt cognoſcere ciues
Cor iubet[f] hoc enni:poſtq̃ deſtertuit[g] eſſe

a Dãt ſcopu. ideſt montes celſi qbꝰ portus circunclu
ditur ingẽs littus ponto obiiciũt.& incluſas intra ſe aquas naualibꝰ por
tum efficiũt. b Multa valle. ꝓpter portꝰ magnitudinẽ. c Receptat.
recuruat.lunæ ergo portus ab utroqꝫ latere altis montibꝰ cinctus. in ar
cuſqꝫ intẽti formã curuatꝰ multa ſe ualle inſinuat. d Lunay portũ. ope
ꝑcium eſt ut hunc portũ queſtus gr̃a cognoſcatis .huc.n.cũ plurimi ne Luna.
gociatores lucri cã nauigabãt . nimiã romanoꝝ cupiditatẽ reꝑhendens
hunc portũ ironice cognóſcendũ demõſtrat.quẽ Ennii teſtimonio pul
cherrimũ eſſe declatat.eſt.n.hic uerſus poetæ Ennii.ut ille apud Virgi.
li. Vnus qui nobis cunctando reſtituit rẽ.quem ideo ſuis inſeruit ut
eius auctoritate atqꝫ antiqtate ſolum patriũ cõmendaret.uerũ ne qs du
ctus ſilĩtudine nois:eodẽ in loco:portũ & urbẽ eſſe putaret.lunæ portꝰ
ab urbe alto mõte ſeiungit.urbs in hetruria ad macre flumis hoſtia ſita Macra.
eſt.Portus autem in liguria poſitꝰ ab ea diſtat circiter ſtadia.80.de quo
Mar.li.13.diſt.30.Et pli.li.11.ca.42.& li.3.ca.5.poſt prin. e Eſt ope.
deeſt ꝑcium.ſumptũ a mercenariis qbus poſt laborem ſuaue eſt capere
mercedẽ ſuã.uel eſt ſenſus.Iocundũ quidẽ eſt & delectabile o ciues por-
tũ lunæ inſpicere.& cognoſcere. f Cor iubet. i.enniana prudẽtia.cor
dati.n.ſapiẽtes dñr.qa enniꝰ illud carmẽ in annalibꝰ ſuis ſcripſit in pri.
de portu lunæ.Ennius eni natꝰ Rudiæ appulie oppido a Catone q̃ſto- Rudiæ.
re Romã trãſlatus habitauit in mõte auentino parco admodũ ſumptu
cõtentus & uniꝰ ancillæ miniſterio.Septuagenario maior ut ſcri . Cice. Ennius.
articulari morbo periit . ſepultuſqꝫ in ſcipionis prioris monumẽto uia
appia intra primũ ab urbe miliariũ,cuius ſtatuã ſcipio . ut ſcri.Pli.li.7.

ra.30.& Solinus ĩponi ſepulchro iuſſit. g Poſtq̃ deſtertuit. ſcribit En
nius in principio annaliũ ſuoꝝ. ſomnio ſe admonitũ ꝙ ſc̃m pithagore
dogma aĩa homeri in ſuũ corpꝰ ueniſſet. ad qđ reſpexit perſiꝰ Illic. Nec
in bicipiti ſõniaſſe parnaſo Memini. ergo poſtq̃ deſtertuit eſſe. i. poſtq̃
De. excitatus e ſomno cæpit eſſe homerꝰ. hæc. n. particula de incõpoſitiõe
plærunq; cõtrarium ſignificat. ut dediſco deſueſco. contraria enim ſũt
hiis uocibus diſco & aſſueſco. deſtertere ergo. eſt ceſſare a ſomno.
a Meonides.
Refert lib.8. laertiꝰ. pithagoraȝ dicere

Mæonides[a] qntus pauone[b] ex pythagoreo.

ſolitũ ſe aliqñ Aethalidẽ. Mercurii filiũ fuiſſe. qui longo poſt tpe in eu
phorbũ deinde in hermotinũ poſtea in pirrhũ nouiſſime in pithagorã
homerꝰ cõmigrauit. Ad hunc igiẽ alludẽs perſius enniũ: quintũ ab homero eẽ
Meonia ſignificat. Meonides. n. homerus diciẽ. patronomicũ nomẽ eſt a Meo
ne pr̃e. nõ aũt ut multi putauere a meonia regione. Nã ariſtote. in li.3.
Ionia. de poetica dicit. In ionia: inſula quo tpe heleus Codri filiꝰ Coloniam in
ioniã deduxit puellã quandã indigenẽ a deo qui muſarum cõſuetudine
utebaẽ fuiſſe cõpreſſam quæ cũ grauida facta eſſet infamiã uerita in lo
Aegina cum Abiit qui Aegina dicebaẽ. ibi a latronibꝰ capta. ac ſmyrnã q̃ tũc ly
ſmyrna doꝝ tenebaẽ ĩperio abducta mæoni lydoꝝ regi amico ab eis dono data
eſt. Ille uero puellæ uenuſtate captus eã duxit uxorẽ quæ cum poſtea iu
xta Meletem forte ſpaciareẽ. partus ſubitis occupata doloribꝰ homerũ
apud flumẽ enixa eſt. Quẽ ſuſcipiẽs Mæon pro ſuo educauit: matre ſta
tim poſt partũ mortua. uel. a Mæone pr̃e qui neptẽ criteidã uitiatã fili
am appellis fr̃is grauidã fecit. ex qua natus eſt homerꝰ. ut Ephorꝰ ſcri.
Mæonidẽ igiẽ itelliges dictũ ſiue a uitrico. ſiue a pr̃e. b Quintꝰ pauone.
uarias opiniones ſequunẽ poetæ. Alii. n. ſcribũt pithagorã ſe pauonem
fuiſſe deinde ex pauone aĩam ſuã in euphorbũ tranſiſſe. tũ in homerum
Pauo. eandẽq; ab homero ferẽ in ipſum tranſlatã. tum demũ in Enniũ perue
euphorbus. niſſe. ut ſic accipias Enniũ quintũ fuiſſe a pauone in cuiꝰ corpe habitauit
anima pithagoræ. heraclides uero ponticꝰ aucto. Plutarcho. refert hũc
homerꝰ de ſe dicere ſolitũ ꝙ fuiſſet aliqñ Aethalides Mercuriiq; filiꝰ putatꝰ eẽt.
Pythagora. Mercuriũq; monuiſſe illũ ut peteret p̃ter ĩmortalitatẽ qđ uellet. petiiſſe
igiẽ ut uiuẽs & uita functus oĩuȝ quæ cõtingerẽt memoriã haberet. Ita
Ennius. q; in uita meminiſſe oĩum eandemq; memoriã & poſt mortẽ reſeruaſſe
longoq; poſt tpe in euphorbũ ueniſſe. atq; a menelao fuiſſe uulneratũ.
unde. Ouidi. li.15. meth. Pantholides euphorbus erã: cui pectore quon
dam hæſit in aduerſo grauis haſta minoris Atride. Euphorbus autẽ di

xit ſe æthalidē fuiſſe.atq̧ a mercurio pro munere hoc accepiſſe ut aīa il-lius iugi circuitione uagaret̃. & in quas uellet arbores 'uel animātes cō-migraret.Poſtea uero q̄ euphorb⁹diem obiit: ingreſſam in hermotinū ipſius aīam:qui & ipſe cū fidem uellet facere.brāchidas petiit ingreſſus apollinis phanū oſtēdit clipeū quem illic.Menelaus affixerat. Ait enim illū cum ex troia remeaſſet apollini ſacraſſe ſcutū iam putrefactū ſolāq̧ perdurare eburneā faciē. ubi aūt & hermotinus uita functus eſt rurſus in pirrhū delium piſcatorē migraſſe.illūq̧ oīa memoraſſe ut.ſ. primu; Aethalides fuerit poſtea euphorb⁹ deinde hermotinus ac poſtmodum pirrh⁹ effectus ſit ac deinceps poſt pirrhū factū eſſe pythagorā oīumq̧ memiſſe quæ prædiximus. hermotinus. Pirrhus Pythagoras

Hic[a] ego ſecurus[b] uulgi: & qd p̄paret[c] auſter.
Infœlix[d] pecori[e] ſecurus & angulus[f] ille.

a Hic. apud liguriam. b Securus. negligens & contemptor. Virg.1.æneí. Securus amorum germane.Luca.lib.6. Vociſq̧ meæ ſecura megera.uel ſecur⁹ ſubaudi ſum.i.remot⁹a ſtrepitu uulgi.nō anxius nō ſollicitus de iudicio uulgi uulgariq̧ exiſtimatiōe. quia nec populi laudib⁹ ſubleuor nec uituperatione demittor.& ideo ſecur⁹ ſatyrico.n.more iam flectit̃ ad auaritiā ſuoꝝ tēpoꝝ carpēdā.ſenſus eſt. ego inqt huc cōcedēs. & uulgi ſtrepitū fugi.& auſtrū inimicū pecori n̄ timeo neciuida moueor felicitate uicini.ut ſic oſ̄dat ab omni aī affectu ſe remotū eſſe. c Et qd p̄paret. oſtendit ſe auaritiæ nō intentū imo remotū ab omni aī cupiditate & ſollicitudine quæ inimica ſolet eſſe ſcribētibus.unde Sappho. Vacuæ carmina mentis opus. Auſter uero uentus eſt meridionalis. qui & nothus dicit̃. autūnali tamē tpe ſpirans uarios morbos excitat.& eo flante decidūt ībres.pecori maxime noxii. Virgi. li.1.geor. Arborib⁹ ſatiſq̧ nothus pecoriq̧ ſiniſter. Horati.li. Plumbum auſtrū appellauit.Nec mala me ambitio pdit.nec plūbeus auſter. de hoc dixi in ſatv.2.Hora.li.2.ſermo.& in Medea Sene. & I Iuue.ſaty. 4. Velut urgeat Auſter.& in Luca.lib.8.in fi.& in æglo.2. Virgi.in fi. d Infelix. inimicus & nō p̄pitius.unde cōtra fælix p̄pitiū. Virg.li.1. æneí. Sis fælix noſtrūq̧ leues q̄cunq̧ laborē. e Pecori. i. nec damno pecoris:nec detrimēto rei familiaris frāgor. f Secur⁹ & angul⁹.Ordo eſt & ſum ſecur⁹ quia ille angulus uicini ſit pinguior nr̄o. Inuidia ſe nō moueri oſtēdit fælicitate aliena.qa uicin⁹ ſe ditior ſit.qđ eſt auari & improbiſſimi hoīs. Ouidi.li.1.amoꝝ. Fertilior ſeges eſt alienis ſemper in agris,uicinūq̧ pec⁹ grādius uber habet. Pli.li.12.ca.18. Tanta mortaſ Secur⁹. Auſter. Infælix

libus ſuarũ rerꝫ ſacietas eſt alienarũq; auiditas. Iuue. ſaty. 14. Maiorq; ui deƭ & mulier uicina ſeges. a Vicini. quia dixit Horati. ep'la. 2. li. pri. Inuidus alterius macreſcit rebus opimis. b Pinguior. nec angor i uidia ſi uicini mei ager fæcũdus ſit cũ me⁹ ſit ſteril'. c Et ſi adeo. Adeo
Adeo. multũ & ualde ſignificat. ut dixi in li. 1. geor. Multa adeo melius gelida ſe nocte dedere. & in Eunu. Terẽ. Adoleſcentẽ adeo nobilẽ. Nunq̃ ergo inqt dolor̃ ſe neſcam. q̄ humili loco nati præcedāt me opib⁹. q̄q̃ oẽſ peiorib⁹ orti parẽtibus & ipſi quoq; deterrimi ditiores in dies fiant.

Vicini[a]. nr̃o q̄a pinguior[b]: & ſi adeo[c] omnes
Diteſcāt[d]: orti[e] peioribus. uſq;[f] recuſem[g]
Curu⁹[h] ob id minui ſenio: aut cænar̃ ſiñ uncto[i]
Et ſignũ[k] in uapida[l] naſo tetigiſſe lagena.
Diſcrepet[m] hiis[n] ali⁹[o]. geios[p] horoſcope[q] uaro[r]

d Diteſcāt. locupleteƭ. e Orti peiorib⁹. i. humilioribus nati.
Vſq;. f Vſq;. particula hæc abſolute poſita cõtinuationẽ ſignificat. i. ſemp. g Recuſem. recuſauero ditiorib⁹ iuidendo. nec ſibi mortẽ acceleraturũ nec geniũ ſuũ defraudaturꝫ ꝓmittit. h Curuus. i. nec ſi humiliũ nati ſteterint locupletiores idcirco minui ſenectutẽ deſiderem. ſolent. n. ſibi optare mortẽ hii qui minorꝫ ſubſtantiã augmẽtari uident ne quos oderũt fælices uideant. i Sine uncto. ſine delitiis: niſi adſint cibaria lauta & opipara. Magnũ. n. eſt inuidiæ ſignũ ita fælicitatẽ alienã ægre ferre ut lautioribus cibis abſtineas. ut ſit ſenſus. Ego tanto dolore alienæ felicitatis nõ cõficiar ut nolim mihi parari lauta obſonia. i. non ita rũpar ut geniũ meũ defraudẽ. nec mihi mortẽ accelerabo ditioribus iuidendo parceq; ac nimis ſordide uiuendo. k Et ſignũ. recuſabo inqt bibere niſi pocula adſint capaciſſima. ut non facile uno hauſtu ſicceƭ. nã tetigiſſe ſignũ in poculo dũ bibis. ſignificat uas paruũ eſſe ut facile totum bibas. idq; eſt auaritiæ indiciũ. per ſignum ergo fundũ poculi deſignauit ubi imagines ſculpi ſolent. uel eſt tractũ de cõſuetudine ſordidorũ atq; auarorꝫ. qui uel uſq; ad fecẽ uini ne quid in cado ſuperſit potant.
Vapida l Vapida. nimii uaporis. Perſius ſaty. 5. Aſtutam uapido ſeruas ſub pectore uulpẽ. & Exhalet uapida læſum pice ſeſſilis obba. m Diſcrepet. ſatis lepide deſcẽdit ad rep̄hendendos auaros diſcrepet ergo pro diſcrepabit. & diſſentiet hiis rebus a me qui uolo mediocriter uiuere. uel aliũ a ſuis moribus diſcrepantẽ ſordideq; uiuentẽ demõſtrat. n Hiis. de eſt ab. ut ſit ab hiis q̃ dixi. q. d. ali⁹ contra fælicitate aliena mirũ in modũ angetur. o Alius. ut prodigus aut auarus qui uult tenuiter uiuere.

p Geminos. mirandũ oſtẽdit nõ eſſe ſi in tanta hoiuꝫ multitudine ſint
diuerſæ uolũtates & ſtudia. cũ ſepe gemini diſſimillimi ſtudii generent̃ Horoſcopus.
cõtraria ergo diuerſaq̃ natura eadẽ hora orti ꝓducunt̃. q Horoſcope.
horoſcop⁹ geneſis eſt iſpectator. Nã aſtrologiæ dediti id tpis momẽtũ
quo quiſq̃ naſcit̃ horoſcopũ appellauere. quaſi hore notationẽ & inſpe
ctionẽ. ea.n. hora a mathematicis conſciderat̃. ab hora & ſcopos qđ eſt
cõſideratio ſiue notatio & iſpectio. ut dixi i Suet. de Auguſto. hoc aũt
Perſius dicit cõtra poſſidoniũ ſtoicũ multum aſtrologiæ deditũ qui pu
tauit eadẽ cõſtitutione aſtrorũ natos eadẽq̃ conceptos oib⁹ in rebus ſi
miles eſſe. quod a diuo auguſtino multis rõnibus & facile confutatur.
r Uaro. diſſimili & diuerſo fato. uel intorto. ut fallit pede regl'a uaro. Varo.
ſupra ſaty. 4.

Producis genio[a]. ſolis natalibus[b]: eſt qui
Tingat olus ſiccũ muria[c] uafer in calice ẽpta.

a Genio. uaria & diſſimili natura. geni⁹ pro natura cui⁹ eſt de- Genius Vafer. Calix.
us accipitur. quem genium nobis naſcentib⁹ putauit antiquitas deum
dari ad nr̃am cuſtodiã. b Solis natalib⁹. ſui tẽporis auaritiã notat. &
exprimit ſordes auari. qui tm̃modo dieb⁹ feſtis caules oleo unctos pu
tans delitias comedit. etiã in natalib⁹ in qbus largius & habundanti⁹ ui
uitur. c Muria. liquamen malum. aut liquaminis fex. ſalſugoq̃ ex li
quore piſciũ facta muria eſt. ut ſcri. Pli. li. 31. cap. 8. Quã cũ in calice par
uo admodũ poculo emptã dicat hois auaritiã declarauit: Tria aũt erant
genera liquamis qđ ex piſcib⁹ fiebat. ſed illud in primis laudatiſſimum Muria.
hẽbat̃ qđ ex ſcõbris fiebat garũq̃ appellabat̃. eo clazomene. laudantur. Garus.
Alterũ erat muria: quæ ex thynno conficiebat̃. Tertiũ qđ Alex dicebat̃ Alec.
uel Alec uitiũ gari habebat̃. nec aliud q̃ collata fex. Ait igit̃ Perſius aua
rum nõ garo ſed muria cibaria cõdire. Garũ autẽ ꝓcio ſuis fuiſſe muria
docet martialis li. 13. diſt. 103. Antipolitani fateor ſum filia thynni. Eſ
ſem ſi ſcombri nõ tibi miſſa forẽ. Et idẽ li. 13. diſt. 102. Expirãtis adhuc
ſcombri de ſanguine primo Accipe faſtoſ munera cara garũ. Muriam
tamen cato docet fieri hoc modo. Amphorã defracto collo purã ipleto
aquæ puræ in ſole ponito ibi fiſcellã cũ ſale populari ſuſpẽdito & quaſſa
to ſuppletoq̃ idẽtidẽ. Id aliquotiens in die facito uſq̃ adeo donec ſol de
fierit tabeſcere biduuꝫ id ſigni erit menam aridam uel ouum demittito
ſi natabit ea muries erit. uel carnem uel caſeos uel ſalſamenta quo con
das. Porro muriam in tabella uel in patina in ſole ponito & uſq̃ adeo
in ſole habeto donec concreuerit. Inde flos ſalis fiet.

a Ipſe. emphraſim habet.i.nõ alius quiſq̃. b Irroras. leuiter tenui-
Patina. terq; inſpergens & more roris infundẽs. c Patine. uas eſt menſari
um.a patulo nomẽ accepit.uñ & patella p diminutionẽ. d Sacrũ pip.
yronice.q.d.tali geſtu pip infundit ut res ſacras ptractare uideatur. uel
Piper. q̃a ſacrum pip putat & æſtimat.Hora.de auaro.li.1.ſermo.ſaty.1. Sac-
cis idormis inhians & tanq̃ parcere ſacris cogeris. e Hic. i.alius.hoc
ait quoſdã cõ
tra eſſe qui p
pdigalitate;
oia prima iu-
uẽtute bona
conſumant.
f Peragit.
abſumit lau-

Ipe[a] ſacrũ irrorãs[b] patine[c] pip[d] hic[e] bona dẽte
Grãdia magnanim[9] pagit[f] puer[g] utar ego[h] utar
Nec rũbos[i] ideo libertis ponere lautus[k]
Nec tenuẽ[l] ſollers turdoꝝ[m] noſſe ſaliuam.

te uiuẽdo.contrarium ſuperiori adducit bona ſua prodigaliter conſu-
mentẽ. g Puer. i.prima iuuentute adhuc pueritiam non egreſſus.
h Utar ego vtar. ſe modũ ſeruaturũ pollicet poeta. Cum alii auare.alii
Rũbus. prodige uiuãt.ego utar abſolute dictũ.i.nõ abutar ſed moderate uiuã.
& cũ mediocritate nec minores delicias clientib[9] apponã. i Nec rũbos.
Nõ rũbos libertis apponã qd pdigalitatis nimiæ nota eſt. Rumbus.n.
apud maiores in pcio fuit pſertim rauennæ captus. qui nõ priuatis ſed
diuitiarũ menſis inſeruit.ſunt.n.Rumbi peculiares piſces maris plani:
ut ſolea & paſſeres qui a rũbis ſitu tm̃ corpoꝝ differũt. dexter reſupina-
tus eſt illis.paſſeri leuus. Laute gule oñdit eſſe Hora.li.1.ſermo.ſaty.2.
Num eſuriens faſtidis oia pter pauonẽ & Rumbũ.tacite ergo obiectio
ni occurrit.quaſi quis dixerit nũquid rumbos & turdos libertis tuis ap
pones.& ipſe neget. Monetq; ita uitandã eſſe auaritiã ut in prodigali-
tatẽ nõ incurrat.Aemulatio eſt hora.lib. Nec ſicut ſimplex Neuius
unctã cõuiuis pbebit aquam uitiũ hoc quoq; magnũ. k Ideo laut[9].
nec tamẽ ob eam rem.i.q̃a auarus noli eſſe:ero ita ſplendid[9] ut ponam
rũbos libertis. l Tenuẽ ſaliuã. Nec ſe guloſum futurũ dicit.ut tenuẽ
Saliua. ſaporẽ turdoꝝ & q̃cunq; ſuauiora palato ſunt diſcernẽ calleat.ſaliua.n.
pter ſaporẽ ad guloſitatẽ tranſfertur: tenuis enim & optimus ſapor
in deglutienda ſaliua ſentit.Luxurioſe uero gulæ & artis coquinariæ ha
betur rerũ ſapores cognoſcere.unde Hora.li. Nec cœnarũ quis teme
re arroget artẽ. Ni prius exta tenui rõne ſaporũ. m Turdoꝝ. Tur-
Turd[9]. dorũ gloriã eſſe primi ſaporis iter aues aſſeuerat Mart.li.13.diſt.91.51.
Inter aues turd[9] ſi quis me iudice certet Inter quadrupedes gloria pri-
ma lepus.Hora.li.1.ep ſtaꝝ ep ſa.16.Cum ſit obeſo nil melius turdo.de

hoc dixi in Tiberi Suet. de hoc etiã uarro. in. 3. de re ruſtica. Columella li. 9. de agricul. Hora. li. Pene macros arſit du3 turdos uerſat ĩ igne. a Meſſe. uitam ducẽs iuxta reꝝ tuarum facultatẽ & copiã. i. pro quali tate & cõditiõe prouentus tui: ꝓpriis uiue. ſatyrica rephẽſiõe inſurgit in auarũ monẽs ut pro qualitate rerũ ſuarũ uiuat. b Tenus. ꝑpoſitio Tenus. eſt ꝓpinquitatẽ ſignificans quæ interdũ actõ coniungit. Flaccus in ar gonau. Et tñ tenus immẽ ſo deſcẽdit ab euro. ſed cu3 pluratiuo ad iungit nũero gtũm regrit.

Meſſe[a] ten[b] ꝓpa uiue. & granaria. fas ẽ[c]: ba ẽ.
Emolle: qd metuis[d]: occa[e]: en ſeges[f] alta ĩ her
Aſt uocat[g] officiũ[h]. trabe rupta[i] brutia[k] ſaxa.

ut Virg. li. 3. geor. Et crurũ ten[9]a mẽto palearia pendẽt. cũ ſingl'i nũero abltm̃ ut Virg. li. 2. æne. Capulo ten[9] abdidit enſem. ſemperq; cõtra na turã ꝑpoſitionis poſtponitur. ſignificatio aũt eſt: uſq; ad: ut mẽto ten[9]: uſq; ad mentũ. Niloten[9] uſq; ad nilũ. Aliqñ etiã pro nõ ultra ut geſſit cõ ſulatũ titulo ten[9]. i. nõ ultra q̃ titulo. c Fas eſt. licitu3 quidẽ eſt quæ terra ꝓducit cõſumere. cũ ſit cultura repabile uel cũ iam alter fructus in terra ſit & ſuccreſcat. d Quid metuis. Adhortat ne honeſte cõſumere id metuat: qd terra parens benigne poſt paulo ſibi reddet. e Occa. i. frãge cõſume & utere. quæ exupant tibi ipĩ cõminuẽs paupib[9] diuidas. Occa. Mox. n. eadẽ reparabis. In tranſlatiõe aũt uerboꝝ agreſti ſimilitudine ꝑmanet metaphorã ſumẽdo ab agricol'. qui glæbas frangunt. & bñ ab agricolis. Nã de re agreſti loqt. Occare. n. & Occator ab occidẽdo dicit. Occo. q; grandes terræ cædat globos. i. occidat & cõminuat. Var. li. 1. de re ru. Vineas nouellas fodere aut arare & poſtea occare & deinde cõminuere ne ſit glæba dura. qd ita occidũt occare dicũt. & Occator dicit qui ita oc cidit. f En ſeges. ſuadet auaro futura metui nõ debere cum iam alte ra frumẽta reſurgãt in agris. g Aſt uocat. Nõ ſatis erat oñdiſſe auariti am fugiendã eſſe in uictu niſi & in alios cõferendã eſſe liberalitatẽ ſubdi diſſet. ſenſus eſt igit. Inopi & egenti ſi quẽ uideris ſubuenito. qa nõ hiis mõ quæ ex ꝓuẽtibus ſuperãt ſed ſubſtãtiis ꝓpriis amici ſubleuandi ſũt. h Officiũ. lex pietatis hũanitatis & liberalitatis exercẽdæ. i Trabe ru. Trabs. i. naui. quæ ex trabib[9] nectit. Iuue. ſaty. 14. Nocte cadet fractis trabibus Naufragiũ factũ oſtẽdit. k Brutia ſaxa. i. ſcopulos. Brutii cõtermini Brutiũ. ſunt lucanoꝝ ĩfero mari appoſiti. Brutiũ. n. littus Italiæ ſup lucaniã eſt & ad Euripũ uſq; ſiculũ ꝑtinet ſtadioꝝ ſpatio. 1350. de hiis Pli. li. 3. ca. 5. uerſus fi. & dixi in Tragædia. 3. Sene. Fuere aũt Brutii lucanoꝝ paſto

res a quibus qm̄ tranſfugerũt. brutii ſunt appellati. Luc. inde brutios fu
Surdus gitiuos atq; rebelles uocat. li. a Surdaq; vota. qm̄ a diis nõ exaudi
untur. Dicimꝰ. n. ſurdũ qui nõ audit & qui nõ audiť. Iuue. ſatyra. 13. Et
ſurdo uerbere cedit. i. qđ nõ audiť. Conſtat nãq; in auctoribꝰ multa iuē
niri per cõtrariũ ſignificãtia. Virg. li. 1. æ nei. Memorē iunonis ob iram
i. nõ quæ meminit. ſed quæ eſt in memoria. Terē, in Exprobratio eſt
immemoris.

Prehēdit amicꝰ inops: rēq; oēm ſurdaq; uota[a]
Cõdidit[b] ionio: iacet[c] ipſe in littore. & una
Ingentes[d] de puppe dei. iamq; obuia[e] mergis
Coſta ratis laceræ: nũc & de ceſpite[f] uiuo
Frãge[g] aliqd: largire iopi ne pictus[h] oberret.

bñficii. i. cuiꝰ nemo memīit ſic dicimꝰ ho= minē cæcum qui nõ uidet & locũ cæcũ in quo qd oc= culrať. Virgi.
li. 2. æne. Icludũt cæco lateri. b Condidit. In ionio mari naufragium
Ionia. paſſus eſt & rē oēm amiſſit. Ioniũ aũt pelagꝰ duplex eſt. Alterꝝ a ionia
regiõe græcorꝝ atq; colonia appellatũ in extremitate aſiæ minoris. Me
dia ut Pli. ſcri. li. 5. ca. 29. iter Icariã & lydiã quã a caria ut ait Solinꝰ Meã
der fluuiꝰ diuidit. Accepitq; nom̄ aucto. uitruuio a duce ionio. quē athe
niēſes cũ ex apolinis delphici oraculo i aſiã tredeci colonias uno tpe mi=
ſiſſent. hiis ſinglos duces cõſtituerũt. quos ſũmã iperii hr̄e iuſſerũt. Hic
appellati ſũt iones ppl'i. & idē mare ioniũ. qđ numeroſo ambitu littorꝝ
flexũ ab ægeo: ad adriaticum mare ptinet. Alterũ pelagꝰ & altera ionia
in Italiæ finibꝰ ab ione naulachi uel inachi filia ab hercule itercēpta. qa ꝑ=
caciter uiis iſideret. ut ſolinꝰ autumat nomē traxit. c Jacet ipſe. amicꝰ
inops. d Jngētes. iocoſe in deos maris dictũ quorũ numinũ ſimula=
chra i nauibꝰ geſtari ſolēt. aut i puppibꝰ picti a nautis. Virg. li. Arma
deoſq; parãt comites. quæ ꝓſtrata cũ iaceãt: neq; ſibi neq; inopi illi ꝓfue
rint. e Jãq; obuia. iure coſtã ratis mergis obuiã factã dicit. Clamore
Mergꝰ. eni ſuo. tēpeſtatē denũciantes e medioq; mari ad littus euolantes obuia
ratũ fragmēta offendũt. Virg. in geor. li. 1. Iam ſibi tũ curuis male tēpe
rat unda carinis. Cũ medio celeres reuoluãt ex æquore mergi. Clamo
rēq; ferũt ad littora. Mergus uero q, ſe in aquã cibum captans imergat
cognoiatur. Auis eſt aquatica in arboribꝰ nidificat icipiēte uere. de hac
Pli. li. 10. ca. 32. in fi. & dixi i li. 5. æne. Virgi. Et apricis ſtatio gratiſſima
Ceſpes. mergis. f Ceſpite. ceſpes ꝓprie eſt herba cũ terra euulſa. ſed hic metha
phoricos pro cēlu domeſtico poſuit. & pr̄imonio. ergo aliqd de patri=
monio minuēs amico iopi largiaris. & naufrago. g Nũc frãge. Satyri

ca idignatione monet paupi ſubueniendū. ſic Hora. li. Cur eget indi
gnus quiſq̃ te diuite. quare tēpla ruūt antiqua deū: cur iprobe caræ non
aliqd patriæ tanto emitteris aceruo. h Me pict⁹. Solebāt naufragi in
tabella pendēte a collo caſum ſuū naufragii circunferre pictū: quo ſtipē
aliquā mēdicātes corrogarēt. Iuue. ſaty. 14. Merſa rate naufrag⁹ aſſem:
Dū rogat & picta ſe tēpeſtate tuet. ſupra ſaty. 1. Cātas cū te fracta in tra
be pictu ȝ. Ex hūero portaſ.

Cærulea[a] in tabula. ſed cænā[b] funeris hæres
Negliget iratus: qd' rē curtaueris[c] urnæ[d]
Oſſa[e] iodora[f] dabit: ſeu ſpirēt[g] cinama[h] ſurdū[i]
Seu ceraſo[m] peccēt[k] caſiæ[l] neſcire paratus.

a Cerulea. qa in ea mare pictu ȝ eſt qd' coloris eſt cærulei. ad colorē ergo pelagi reſpexit. b Sȝ cenā. ſub auari pſona poeta loqt. ſi amicis ppria bo
na diuiſeris irat⁹ hæres fun⁹ & epulū negliget. qa hæreditatē largiendo
diminueris. uel eſt irriſio poetæ excuſantis auarū. q. d. ei ignoſcendū eē
qa ab hærede cæna feralis nō poneret ſi piis officiis rem iminuiſſet. Nā
in mortuoꝝ ſolatiū diis manib⁹ iſert cæna q̃ ſilicerniū appellat. ꝙ eā ſi- Silicernium.
lētes cernāt umbræ hoc ē poſſideāt. Iuue. ſaty. 5. Ponit exigua feralis cæ
na patella. Pli. li. 10. ca. 10. de miluis. Notatū i hiis rapaciſſimā & fameli
cā ſpalitē nihil eſculēti rape unq̃ ex funerū ferculis. Feſta aūt diis mani- Feralia.
bus ſacrata feralia a ferēdis epulis uel a feriēdis pecudib⁹ ſunt appellata.
c Curtaueris. minueris. d Urne. i. ſepulturæ. e Oſſa. hoc inuidio
ſe & ſatyrice. corpa. n. mortuoꝝ ungebant. Iuue. ſatyra. 4. uerſus fi. Et
Et matutino ſudās criſpin⁹ amomo quantū uix redolēt duo funera. Pli.
li. 12. ca. 19. Beatū arabia fecit hoīem etiā in morte luxuria quæ diis itel
lexerat genita adhibens urēdis defunctis. Et paulo ifra. Aeſtimētur po-
ſtea toto orbe ſinglis annis tot funera. &c. f Inodora. ſine odore & ſi Funus.
ne unguentis. aut inhonora. i. honore mortis carentia. ſine ſepultura.
g Spirent. fragrent. & acutū odorē reddant. h Cinnama. i. unguē- Cinnamus.
ta ex cinnamo facta. Cinnamū aūt naſcit in æthiopia trogloditis cōnu
bio pmixta. Pli. li. 12. ca. 20. i Surdum. ſurde ſpirare ac reddere dicit
cui⁹ odor uix ſentit. uel eſt ſenſus. Hæres offenſus iminuta hereditate
quā expectabat paruifaciet unguēta bona ne ſint an uitiata. k Peccēt.
adulteratæ ſint. multis. n. mōis unguēta uitiabant ut ſcri. Pli. li. 13. ca. 1.
m Ceraſo. q̃ a. l. lucullo poſt uictoriā mithridaticā e ponto in Italiā ad Ceraſa.
uecta eſt. Pli. li. 15. ca. 25. in prin. l Caſſie. Caſſiā ut cinnamomū fru- Caſſia.
tex eſt. Pli. li. 12. ca. 20. uerſus fi. Et ipſa cæraſo mixta odoratū unguētū

facit. Mortuorum uero cadauera diuerſis unguentis condiebantur. a Tu ne bona. uerba hæredis tu rem familiarē ad me defluxurā minues. b Sed beſtius. hæres ut beſtius. in pħos græcos culpā reiicit. q̄ſi improbos qui hoīes ad auaritiā fugiendā & liberalitatē exercendā inſtruāt uel potius ꝓdigalitatē & guloſitatē. nā tēporibꝰ poetæ diuiſi erant pħi & i cōtēptu. expellebāturq́ ſæpe ex urbe. unī ita ſcri. ſeneca ad leſbiā matrē Apiciꝰ nr̄a memoria uixit ea urbe ex qua philoſophi uelut corruptores iuuētutis abire iuſſi ſunt.

Beſtius

Apiciꝰ.

Tu ne bōa[a] icolumis minuas: ſed beſtiꝰ[b] urget[c]
Doctores[d] graios. ita fit[e]: poſtq̄ ſape[f] urbi[g]
Cū pipe[h] & palmis[i] uenit nr̄m[k] hꝰ maris exps[l]

uel quia poeta quæ ſupra poſita ſunt tanq̄ ab auaro prolata dixit. qđ ſequit ab eodē auaro in pħos dicit. Beſtiꝰ uero a beſtia deriuat. Imitatio eſt Hora. li. Diceret urendos correptus beſtius idem. c Urget. accuſat. damnat. d Doctores. i. pħos. e Ita fit. ordo eſt. Ita fit. feniſecæ uitiarūt pultes craſſo unguine poſtq̄ hoc nr̄m ſapere expers maris cū pipere & palmis uenit urbi. ergo ita fit cum indignatione legunt. & in cōtemptū diſciplinæ græcoꝝ qui ita liberalitatē hoībus exercendā perſuaſere. ut nō tm̄ diues. ſed & uiliſſimꝰ quiſq́ laute & luxurioſe uiuat. ſicq́ poeta auaritiā & luxū epularū ſui tpis notat. qa auarus dicit rem īminui poſtq̄ luxuria & græcoꝝ pħica diſciplina ad libertatē adhortās in urbe uenit. qđ apud maiores parco aſſuetos agendiſq́ rebus magis q̄ pħoꝝ doctrinis intētos nō cōtigebat. f Sapere.

Sapere.

a ſapore deducit cuiuſmodi apud Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 4. Fecundi leporis ſapiēs ſectabit armos. uel ſapere. i. ſapia. uerbū pro noīe. Perſiꝰ ſaty. 1. Noſtruʒ iſtud uiuere triſte aſpexi. Et ſaty. 3. Papare minutū poſcis &c̄. Oui. epl'a. 13. Vix illud potui dicere triſte uale. g Urbi. pro in urbem. hoc eſt poſtq̄ luxuries tanta increuit. ut dixi in Iuue. ſaty. 3. Aduectus romā quo pruna & coctana uento.

Piper.

h Cū pipere. hic locus nō ſimpliciter accipiendꝰ eſt. Nā illos auctore lactātio notat qui ſapiam a principio fuiſſe noluerūt. ſed nuper a pħis iuentā ut lucretius. Deniq́ natura hæc rerū ratioq́ repta eſt. Nuper & hanc primū cum primis ipſe reptus. Nunc ego ſum in patrias qui poſſum uertere uoces. Et ſeneca nondū ſunt inqt mille anni ex quo initia ſapiæ nata ſunt. qđ perſius irridet tanq̄ ſapiam cum ſaporis mercibꝰ inuentā. cum pipe. ergo ad luxū epularum ptinēt hæc. Pipere cibaria cōdire primū Catiū inueniſſe ſcri. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 4.

Primus

Primus & inueni pip albū cū ſale nigro incretum puris circūpoſuiſſe catillis. i Et palmis. Duplex eſt palma ut teſtatur

Stra.li.ulti.Cariota & reliqua thebaica durior:ſuauior guſtu.dicta cari ota a cara qđ ſignificat caput.nā ex ea fiebāt uina iniqua capiti.Ea dono mittebāt kalendis ianuarii.Mart.li.13.diſt.27. Aurea porrigit iani cariota kalendis.Oui.li. faſt.Quid uult palma ſibi rugoſaq; carica dixi. k Hoc noſtrū. cū cōtēptu phiæ dictu; quaſi quæ male doceat nouoſq; mores in urbē itroduxerit. l Expers maris. hæc nr̃a ſapia nauigii ante ignara quæ per mare ad nos ptrāſiuit.i.anteq̃ trāſmarina in gulæ uſu; aduecherent.hoc in inuidiā dicit græco℞ philo℞. oſtēdit.n.mores urbis ita deliciis corruptos eſſe ut ſpōte ſua romani nō peragrata græcia mores tamē græcorū didicerint:ergo expers maris.i.q̃uis in græciam non nauigauerimus ad capeſſenda philoſopho℞ præcepta.tamē hic ex philoſopho℞ ſentētia uiuimus:qui nos docent ſordidam uitam fugiendā. unde illud ſatyra.5.uerſus fi. Indulge genio carpamus dulcia &c̃. Palma. Cariota

Feníſecæ[a] craſſo uítiarūt[b] unguíne[c] pultes[d].
Hæc cínere[e] ulteríor metuas[f] at tu me[g] hæres
Quíſqs erís:paulū a turba ſeductíor[h] audi[i].

a Feniſecę. poſtq̃ agreſtes hoies cæpunt unctius uiuē.exaggeratio ē ſatyrica.q.d.lautioribus epul'ne paup qdē abſtinet.ita romano℞ lux⁹ icreuit.uñ Iuue.ſaty.11.Ipſe foris breuibus ponebat oluſcula: quæ nūc ſquallidus in magna faſtidit cōpede foſſor.Qui meminit calide ſapiat qd uulua popinæ.Fæniſece cōpoſitū a fæno & ſeco. b Uitiarūt. cōdiuerūt. c Craſſo unguie. hoc eſt lautis cōdimētis.unguē aūt ab uncto uenit.ē uero unctū pigue i ſuis dorſo. d Pultes. i.cibaria.puls antiqtus farina aqua indita tm̃ fiebat. & ita incōdit⁹ panis erat quo romani añ uſū panis diu uixerūt. Pli.li.18.ca.8.Pultes poſtea excogitatæ ſunt multis cōdimētis, ouo caſeo melle additis ſine uncto tamē cōfecta eſt. pulſq; punica appellata ē a catone. e Hæc cinere. Ad auari obiecta rñdet pſius ſe prius nō uictu rū quo magnificētius poſt humet. Et reph̃endit eum qui ideo inopi largiri nō audet.quia uerēt ne ea ſibi poſt mortē nō fiant ab hærede q̃ aliis mortuis fieri ſolent ergo cinere ulterior.i.ultra & poſt mortē & poſtq̃ factus fueris cinis.qđ cōtrariū eſt citra mortē.i.uiuens.Interrogat etiā nū timeat q̃ poſt mortē caſura ſūt. f Metuas. nūqd times poſtq̃ ſepultus fueris ne ſine odorib⁹ hæres tibi faciat ſepulturā. g At tu. Mira urbanitate dū oñdit qd ipſe ſit factur⁹ aliis uiā & modū pſcribit uiuēdi, & canēs auarū de hærede ſollicitū:ad eum ſe uertit qui ſuus quādoq; hæres futurus ſit. h Seductior. ſemotus & ſegregatus. i Audi. diſſimilis

Fæniſeca. Unguē. Puls.

eſto ab iſtius cupidi hæredis ſnia. a O bone nũ. ſenſus eſt. o tu q hæres meus eris. Ob calligulæ uictoriã de germanis paria centũ mactare uolo in quo magnã ĩpenſam futurã oſtẽdit. Nunciatũ quidẽ eſt a cæſare ſuperatos eſſe germanos q̃obrem ſacrificiũ paro in tantæ uictoriæ gratulationẽ: nunquid hoc audes uetare. b Miſſa eſt. dubitari poſſet de quo Cæſare diceret. niſi de Cæſonia mentionẽ feciſſet. a cæſare igiť intellige calligula. q ut ſcribit Trãqllus. expeditionis germanicæ ĩpetum cæpit neq; diſtulit. ſed legionib⁹

O bõe nũ[a] ignoras: miſſa[b] eſt a cæſare laurus[c]
Inſignẽ ob cladẽ germanę pubis. & aris[d]
Frigidus excutiť cinis: ac iã poſtibus[e] arma
Iã chlamydes[f] regũ. iã lutea[g] gauſapa[h] captis[i]

caligula

& auxiliis undiq; excitis delectib⁹ undiq; acerbiſſime actis confecit tã feſtinãter & rapide ut ꝑtoriãæ cohortes cõtra morẽ ſigna iumẽtis ĩponere & ita ſubſeq cogerenť. qua de rẽ ſcripſit ꝓcuratorib⁹ triũphũ appararẽt quã mima ſũma. ſed quãt⁹ nũq̃ fuiſſet. qñ in hoĩu oium bona ius haberẽt: quo tamẽ triũpho omiſſo uel dilato ouãs urbẽ natali ſuo ĩgreſſus eſt de ſenatu prius cõqueſtus iter cætera fraudatũ ſe dicẽs iuſto triũpho quũ ipſe paulo ante ne qd de honoribus ſuis agereť etiã ſub mortis pæna denũciaſſet. hic eſt. c. cæſar germanici & agrippine filius qui caligula dictus eſt poſt tiberiũ ĩperans. unicam tm̃ expeditionẽ ſuſcepit in qua nihil memoria dignũ geſſit. uerũ tamẽ magnificas lr̃as romam miſſit. ꝑter barbaros transfugas & captiuos galliarũ ꝓceriſſimum quẽq; legit quos in põpa cathenatos adduceret. c Laurus. Romani ĩperatores ſupatis hoſtibus romã laurũ ut uictoriæ nũciam mittebãt. in cuius rei fidem ſcri. Pli. li. 15. ca. ulti. Laurus eſt pacifica ut quã ꝑtendi etiam iter armatos hoſtes quietis ſit indiciũ &c. d Et aris remoueť inqt cinis uetus ut ſacrificia pareť. Virg. li. Impoſitũ cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes. Cum. n. uictoribus ſupplicatiões decernebanť. ad aras templaq; deũ ſacrificabãt. qd nunc fieri ait lr̃is a cæſare de germanica clade miſſis. e Ac iã poſtib⁹. parat ſupple cæſonia uxor principis: ad ſplẽdorẽ triũphi. hæc cũ diſtinctione legẽda ſunt ut arma & clamydes regũ poſtibus adiũgas. gauſapa uero captis. poſtibus ergo tẽpli. ſ. ubi hoſtium ſpolia ſuſpendi ſolent. Virgi. li. Captiui pẽdent currus curuæq; ſecures. f Iã clamydes. ueſtis genus clamis eſt quã aliqui militarẽ exiſtimãt ꝑparat igiť ueſtes nobiles. g Lutea. crocea. ſic. n. captiui in pompam ducebanť triũphi. Luteus uero crocinus color a luteo pratẽſi flore ac ſi

ne uſu cognoiatur.per filis aūt colore ex floribus geniſtarum & crocó. Virg.li.buco.æglo.4.Iam croceo mutauit uellera luto. h Gauſapa. genus ſtramēti militaris uilloſi quo in caſtris utunť.uilē etiā fuiſſe ueſtē oñdit.Oui.li. Gauſapa ſi ſumpſit gauſappa ſumpta pba.Eſt etiā genus pilei gauſape quo captiuoꝝ capita induebanť. i Captus. in bella uz.i.captiuiſ. Gauſappa.

Eſſedaq;ᵃ.īgēteſq;ᵇ locatᶜ cæſoníaᵈ rhenosᵉ.
Díis ígíťᶠgeníoq;ᵍducisʰ centūⁱ paria ob res

a Eſſedaq;. uehicula gallorum britānorumq; fūt ex hoſtibꝰ capta quæ in triūphi magnificētia uehebanť.inde eſſedariꝰ.i.auriga.Virgi.i geor.li.3.Belgica uel molli melius feret eſſeda collo.Propertiꝰ.Eſſeda cælatis ſiſta britāna iugis.de hoc dixi in Auguſt.Suet.& in Mar.li.1.Epig.132.&li.12.Epig.24. b Ingētes. ex hiſtoria pendet. Nā caligula cōuerſus ad curā triūphi.pter captiuos & tranſfugas barbaros galliarū quoq; pceriſſimū quēq; ac nō nullos ex principibus legit. ac ſe poſuit ad pompā.coegitq; nō tm̄ rutilare & ſūmittere comā: ſed & ſermonem germanicū addiſcere & noīa barbarica ferre. c Locat. diſponit & parat.qa captiuos in cōſpectu triūphantis incedere faciebat in ordine. d Cęſonia. ſatyricæ dixit cæſoniā triūphi pompā parare: tanq̄ taliū rerū peritā.Nā ut ſcri.trāql.eā q̄uis luxuriæ & laſciuiæ pdite caligula uxorem duxit.ac ita ardētiſſime & cōſtanter amauit.ut ſæpe chlamyde peltaq; & galea ornatā & iuxta adeqtantē militibꝰ oſtēderit.Cæſones autē & cæſares a cæſo corpe mřis ſunt noiati. e Rhenos. Ingētes accolas rheni dicit.ſ.germāos & gallos quos a rheno flumie quē accolūt denoiauit.uel qa etiā fluminū ſimulachra i triūphiſ pferebanť.Rhenus.n.ē fluuius,qui ortū habēs ex lepōtiis alpiū incolis.galliā diuidēs & diſterminans a germanis in occeanū britānicū defluit. f Diis igiť. ſacrificium ducentarū uictimarū pmittit in honorē deoꝝ & pricipis adulationem ob uictoriā reportatā ex hoſtibꝰ ſic.n.in principū grām multa fiebant. g Genioq;. natali.n.ſuo urbē ouās intrauit.hoc in inuidiā magis q̄ in principis laudē dictū eſt.Is.n.ut tradit tranqllus multos honeſti ordis deformatos prius ſtigmatū notis ad metalla & munitiōes uiaꝝ aut ad beſtias cōdēnauit. aut beſtiarum more ut quadrupedes cauea coercuit. aut medios ſerra diſſecuit.Nec oēs grauibꝰex cauſis.ueru3 male de munere ſuo opinatos.uel q nunq̄ per geniū ſuū peieraſſent. Perſiꝰ igiť ueluti pricipis geniū ueneraturꝰ in eiꝰ honorē ſacrificium ſe factuꝝ dicit. h Ducis. caligulæ Impatoris. i Centu3 paria. duplicem hecatōbem.

Eſſeda.

Cæſōes.

Rhenᵘ.

a Induco. ad ſacrificandū.ſ. b Quis vetat. minæ perſii ad heredē niſi
aſſenſerit.ut ſciat ſe malū habiturū ſi de largitate conqueraꝫ. c Aude.
Conniueo. ſupbe enūcia.i.audeto uetare.& obſtare mihi ne hæc faciā. d Ve niſi.
niſi aſſenſerit minitaꝫ.cōniuere.n.eſt oculos claudere. qđ ſepe faciūt an
nuentes.Cice.in piſonē.Ne cōniuere.quidē te . qđ ipſum eēt ſcelus ſed
etiā hilarioribꝰ oculis q̄ ſolitus eras intuente.Pli.li.10.cap.3.poſt med.
Et ſi cōueniē-
tem flētemq̨
Popellꝰ aiaduertit pci
pitat e nido.
e Oleū quo
ungebātur in
balneis & pa-
leſtra.

Egregie geſtas induco[a]:qs uetat[b]:aude[c].
Ve niſi[d] cōniues.oleū[e] arctocreaſq̨[f] popello
Largior[g].an ꝓhibes[h].dic clare[i]:n̄ audeo[k] iqs.
Exoſſatus[l] ager iuxta ē[m]:age ſi mihi[n] nulla
Iā reliq̄ ex amitis[o]. patruelis[p] nulla ꝓneptis[q]

Arctocrea. f Arctocreas.
genus cibi ex pane & carne fiebat ut cōpoſitio docet.ab arctos quod eſt
panis & creos quod eſt caro. g Largior. ſenſus eſt. omnia populo ex
pendam.oſtendit igiꝫ hæreditatem teſtatoris non heredis dn̄io ſubiace
re. h An ꝓhibes. hæredē iterrogat. i Dic clare. uiſus eſt hæres ægro
aīo id tuliſſe.ac ꝓpterea frontē cōtraxiſſe aliquantulū.ob qđ cum clari-
us atq̨ aptius loq̄ iubet. k Nō audeo. uerba hæredis quē ſecū inducit
perſius loquentē.& hoc dicit nō audeo ꝓhibere quo minꝰ ex ſñia tua ui
uas ne ſaxis cedar quoq̨ plenus ager ꝓpinquus eſt.ut innuat ægre ſe fer
re.quo dicto pſius idignatus ſubicit. l Exoſſatus. q.d.cum iā te uideā
nolle me uiuere meo mō.& iā mihi ager ſit optimꝰ & ꝓximus urbi aliū
mihi hæredē iueniā cui ipſe ager deꝫ.exoſſatꝰ aūt.i.e lapidatus.nā lapi-
Oſſa tre des oſſa terre dn̄r.ut ſcri.Oui.li. meta.Lapides in corꝑe terræ oſſa
Exoſſarē reor dici.Exoſſare ergo eſt oſſa eximere & purgare.unde Terē . in adel
phis.de piſce ait.Cū rediero exoſſabiꝫ.Plau.in amphitr. Exoſſatū os eē
oportet quē &c̄. m Iuxta ē. uicinus urbi. n Age ſi mihi. tacite ob
iectioni reſpōdet.Nā dicere potuiſſet.ſi p̄rimoniū diſſolues ꝓpinquū
hæredē nō inuenies.Ait ergo qui ſuā hæreditatē adeāt nō defuturos.&
ſic oſtēdit eos ſtulte facere qui hæreduꝫ metu timēt arbitrio ſuo uiuere.
cū liceat aliunde hæredes iuenire.ſenſus eſt igiꝫ.ſi mihi hæres meus ob-
ſtiterit quominꝰ mihi liceat ex uolūtate mea uiuere : ego certe ſpero ali
um qui nullo generis uinculo aut longinquo mihi cōiūctus ſit rerū mea
rū hæredē relinquā. o Ex amitis. Amita p̄ris mei ſoror. quia ſilr ter-
Amita. tia a me ſit:atq̨ auia uideri pōt.dicta ex eo q̄ ab antiqoribus auita ſit uo
citata.ſiue amita dicta eſt.quia a p̄re amata eſt.Nā plus ſorores a fratri-

bus q̃ fratres diligi ſolent. uidelicet ꝓpter diſſimilitudinẽ pſonarũ quæ
ideo min⁹ habẽt diſſenſionis quo minus æmulatio. p Patruelis. pa- Patruel
trueles dicũt filii patrui mei. q Proneptis. filia nepotis. a Patrui.
gtũs eſt caſus. ut ſit nulla patruellis & nulla ꝓneptis patrui mei. patru⁹ Patru⁹.
dicit frater pr̃is ꝙ fr̃is filioꝝ ſit tanq̃ pr̃. b Matertera. mater matu-
ra mr̃imoniũ mater familiæ mr̃terra matrices. materiæ dictæ uidentur
auctore ueri-
no quia ſunt
bõa qualia. ſ.
ſunt quæ ſũt
maturauſ po
tius a mr̃e q̃ ẽ
originiſ græ.
Eſt igit mr̃te

Nulla manet patrui[a] ſterilis matertera[b] uixit
Deq; auia[c] nihilũ ſupeſt: accedo[d] bouillas.
Cliuũq;[e] ad uirbi. p̃ſto[f] eſt mihi mani⁹[g] hæres.
Progenies[h] terræ. q̃re[i] ex me qs mihi quartus

ra ſoror mr̃is meæ quaſi mater altera. c Auia. mater pr̃is aut matris. Mr̃tera
d Accedo bouillas. Bouillæ uicus inter urbe romã & Aritiã ad undeci Auia.
mũ lapidẽ. in uia appia: Clodii cæde nobilitat⁹. Aſconi⁹ pro Milõe. Po- bouillæ
ſtera die occurrit circa horã nonã. Clodius paulo ultra bouillas rediens
ab aritia. Græci. & mutilato corpe illic mẽdicabãt. Marti. li. 2. Epig. 20.
Debet aricino cõuiua recũbere cliuo. Iuue. ſaty. 4. Dign⁹ aricinos q mẽ
dicaret ad axes. de hoc ſcripſi in dictionario. e Cliuũq;. i. Aritiã. Dia-
na. n. reuocatũ ab inferis hyppolitũ in Aritia. niphæ ægeriæ comenda Hyppo
uit. ubi uirbi⁹ uerſo noie q̃ſi bis uir eſt appellat⁹. uel eſt cliu⁹ uirbius ꝓxi litus.
mus in urbe ciprio uico ubi dianiũ fuit trib⁹ milliarib⁹ ab urbe quo iter Arricia
eſt ad aritiã. ut dixi in Auguſto Suet. & in. 7. æne. Virg. & in Iuue. ſaty. Virbi⁹.
4. & in Luca. li. 6. & in epl̃a. 4. Oui. & in ſaty. 5. Hora. li. 1. ſermo. Egreſ
ſum magna me cæpit aritia roma. & in dictionario. Illic liui⁹ eſt auctor
li. cũ Tullia iterfecto ſeruio pr̃e Targniũ maritũ prima regẽ ſalutaſ
ſet domũq; ſe reciper. uiſo pr̃is corpe mulione euitante ſup ip̃m corpus
carpentũ agere: p̃cepit. Illic mẽdici ſedebãt. f Preſto ẽ. i. adeſt. nã p̃ſto Preſto.
ſum idẽ qđ adſum nec alteri fere uerbo coheret. Cice. pro Murena Ius
ciuile didicit. multũ uigilauit laborauit p̃ſto multis fuit. ſenſus eſt;. Ma-
ni⁹ qui quidẽ ꝓgenies terræ dr̃ a me ut maior auũcul⁹ hæres me⁹ ſcribet
ſatis lepide oñdit poeta iure origis oẽs hoies cognatos eẽ. g Mani⁹.
Alluſio ẽ ad illũ maniũ quẽ germani ut ſcri. Tacit⁹ antiqs carmib⁹ r̃citãt
cælebrãdo. qđ unũ apud illos mẽoriæ & ãnaliũ gen⁹ ẽ filiũ fuiſſe Tuiſto
nis dei fra editi; eũq; originẽ gẽtis & cõditorẽ. Alteri⁹ Manii eqtis roma
ni meminit uar. quẽ duoꝝ tm̃ cubitoꝝ fuiſſe tradit. Mani⁹ aũt p̃nomẽ di Mani⁹.
ctũ ẽ ab eo ꝙ mane qs nat⁹ ſit. ut luci⁹ q luce. h Progenies. ei⁹. n. prin Lucius.

cipio generis nõ repto ẽ terra ortus appet. i Quere ex me. tacite obiectioni rñdet poeta. poſſet.n.dicere hæres per legẽ fieri nõ poſſe. æquũ aũt nõ eſſe ut aliũ q̃ iure cõſanguinitatis cõiunctũ hæredẽ relinquas. ait igiẽ perſius. & Maniũ iã iure cõſanguinitatis & originis hæredẽ ſuũ ſcribi poſſe quãdo & ſui maiores originẽ habeãt a terra queadmodũ & Manius. Nã ex me ſi q̃ras quis abauus mihi ſit haud tibi facile dixerim. q̃ ſi attauũ tritauũq̃ addideris ad unũ tãdẽ deuenies cui⁹ parẽs ignoreẽ atq̃ ob id fili⁹ terræ iudicetur. a Haud pmpte. quaſi difficile ſit longo tpis interuallo genus ſuũ reminiſci. Oſtẽdit

Sit pr̃. haud pmpte[a] dicam. tñ adde[b] etiã unũ
Vnũ etiã: terræ[c] eſt iam filius. & mihi ritu
Manius[d] hic generis ppe maior[e] auũcul⁹ exit[f]
Qui prior es[g]: cur me ĩ dcurſu lãpada poſcis

ergo perſius mira urbanitate ſexto generis gradu ſe quoq̃ a terra originẽ ducere. & iõ ſe Manii iure generis & origis cognatũ eẽ. eſt .n. ſenſus. ſi uoles inqt querere ex me qs ſit mihi pauus nõ facile tibi dicã neq̃ eni noia maiorũ meoꝝ poſſum recordari. illud tñ certo ſcio. ſi ad pauũ duos etiã addideris eũ originẽ a terra ducere. ut itelligas perſium ſexto gradu gen⁹ ſuũ ducere a terra. Nã ut uult illos duos priores a terra natos & ab iis quartũ patrẽ genitũ. i. proauũ ſuũ. b Tñ adde. i. ſi duos addideris. Ita hæc intulit ut q̃uis nõ teneat noia maioꝝ ſuoꝝ. tamẽ certo ſciat originẽ ſuã ſexto gradu duci a terra. c Terre eſt. ſubaudi pr̃ quartus. Aũcul⁹. d Hic mani⁹. quẽ dixi pgeniẽ terræ. e Maior auũcul⁹. i. auiæ frater habita ergo rõne generis eſt mihi ueluti maior auũculus. nã auctore feſto maior auũculus diciẽ aui & auiæ auũculus. f Exit. bene exit quaſi ex terra oriẽ. Ordo eſt. Et hic mani⁹ exit mihi ppe maior auunculus ritu generis. g Qui prior es. Inſultat auaro hæredi. cũ grandior nat⁹ ſis cur meã captas hæreditatẽ cũ tuã expectare potius debeã. hoc de curſoribus paleſtre tractũ eſt a græcis. nã in paleſtra exhibebanẽ qui ad extremã uſq̃ laſſationẽ currerẽt cũ facibus ardentib⁹: qui prim⁹ fuiſſet ut defatigatus curſor integro facẽ dabat. hoc ſic Cice. in rhetoricis nouis ſcripſit. Nõ.n. queadmodũ in paleſtra qui tædas ardẽtes accipit celerior eſt in curſu cõtinuo q̃ ille qui tradit. ita melior iperator nou⁹ q accipit exercitũ q̃ ille qui decedit. ppterea q̃ defatigatus curſor dat integro facem. hic pitus iperator iperito exercitũ tradit. ſenſus eſt igiẽ. Cu3 tu auare & ætate & diuitiis me añcedas cur eſt q̃ a me hereditatẽ expectes. cũ æquũ ſit me a te hæreditatẽ accipere: ut min⁹ ætate grauatũ queadmodũ cur-

ſor integer.i.nõ fatigatus in curſu a priore facẽ accipit ut laſſo.uel ẽ tractum hoc de cõſuetudine græcoꝝ qui ut herodotꝰ.8.meminit uulcano facẽ per uices ferre cõſueuerũt. uel de thædiferis cereris qui cũ facibꝰ ad extremã laſſationẽ currebãt. a Sum tibi. mercurius, ſatyrice dictũ in ꝓfundã hoium auaritiã q ad rẽ adeo anxii ſunt ut hæreditatis quã expectant. nihil minui oino uelint.cũ contẽti eſſe deberẽt quãtacunq; pte relicta. ſum ergo mercuriꝰ tibi.i.oio moriens ſuꝫ tibi lucrũ qtũcunq; fuerit. Nã mercuriũ lucri deũ fabulata eſt antiqtaſ.huic idibꝰ

Sũ tibi[a] mercuriꝰ.uenio deꝰ huc ego: ut ille
Pingit[b].an renuis:uin tu gaudere[d] relictis[e].
Deeſt aliqd[f] ſũmæ.miui[g] mihi:ſed tibi totũ ẽ
Quicqd id ẽ:ubi ſit fuge[h] qrer qđ mihi quõdam
Legarat ſtadiꝰ neu dctã[i] repone pſna.
Fœnoris[k] accedat merces.hic[l] exime ſũptus.

Mercurius.

maiis ſacrificabãt merchatores ut ſcri. Macro. nã eo die natꝰ dr̃.Mar.li.12.Epig.68.Mayæ mercuriũ creaſtis idus. b Ut ille pingit. Nã & cuꝫ ſacello pecunia pleno lucri mercatoꝝ deus pĩgebat Diodo.teſte.li. & Macro.li. c Renuis. forte q̃ tibi offero ſpnis. d Uin tu gaudẽ. uis ne libenter aſſumere quicqd reliquerim: qui pro mercurio tibi ſum diuitiaꝝ lucriq; deo. e Relictis. i.hiis q̃ tibi dimitto. f Deeſt aliqd. uerba hæredis,cõquerẽtis q iminuta ſit hæreditas uel pſimoniũ:uel nũ quid e ſũma deſit iterrogantis. g Minui. uerba pſii rñdentis ſibi ipſi qdcunq; deeſt iminuiſſe.uerũ ſi ei qđ ſupeſt relinqt.deſiſtat q̃rere qd oli ſibi a ſtatio legatũ ſit fœnoris. h Ubi ſit fuge. ne regras qđ mihi a ſtadio per legatũ dimiſſum eſt.imoderatã hæredis libidinẽ hñdi repħẽdit, qui etiã de alienis legatis & hæreditatibꝰ rationem ſibi reddi poſtulat. i Neu dicta. Noli inqt more pſno a me rei admiſtratæ rõnem poſcere.& diſcutere. Nã reponere cũ in uarias accipiat ſignificatiões hic pro reparare & ueluti renouare ponit.ut ſit. noli in me iiſdẽ uerbis uti quibꝰ ſolet pater in filiũ.cũ adminiſtratæ pecuniæ rõnem exigit.ſic.n.repantur uerba pſna.uñ Marti.li.12.Epig.20.Ingẽti fruor ĩproboq; ſomno Et totũ mihi nũc repono.qcqd terdenos uigilãs per annos ſurgentẽ focus excipit.de hoc dixi in prin.Iuue.Semp ego auditor tm̃ nunq̃ ue reponã.& in Hora.li.1.Car.Ode.9. Diſſolue,frigus ligna ſup foco large reponẽs.& in pſa Plauti.in prin.& i.2.geor.Virg. k Fenoris. uerba hæredis qui rõnẽ ſibi poſtulat reddi fœnoris.Fœnus ꝓprie appellat natu ralis terræ fætus,ob quã cãm & nũmoꝝ fætus fænus eſt uocatuꝫ,uel

Fænus.

ſunt dicta parentū ad filios cū admonent ne p̄rimoniū minuāt. ſed in-
tegra ſemper ſorte ex mercede fænoris ſūptus faciāt. l Hinc. ex pri-
monio. a Quid reliquū eſt. cū iterrogatione legendū eſt & ſuperbe.
b Reliquū. nō interrogantis ſed indignantis & iraſcentis. naturale.n.
eſt ut cum iraſcimur ultima aduerſarii uerba repetamꝰ. Cum.n.hæres
iterrogaſſet quid reliquū foret. ille indignās famulū lautiorē copioſio-
remq; uictu3
parare iubet. ſtatuit. n. ge-
niū ſuū nō de
fraudare quo
luxurioſiꝰ hæ-
res uiuat.
c Nūc nūc. Indignatꝰ &

Q uid reliquū ē[a]. r̄liquū[b]. nūc nūc[c] ipē ſiꝰ ūge.
Vnge puer[d] caules: mihi feſta[e] luce coquat
Vrtica[f]. & fiſſa[g] fumoſu3[h] ſinciput[i] aure.
Extra. Vt tuus[k] iſte nepos olim ſatur anſeris extis[l]
Cū[m] moroſa[n] uago[o] ſinglutiet[p] iguine[q] uena[r]

offenſus auiditate hæredis cōputantis qd reliquū eſſet exclamat mināſ
ſe lautius & ſumptuoſius uicturū. per qđ monet poeta neminē dū ſtu-
det poſteros hæreditate iuuare: ſordide uiuere debere. d Unge puer.
æmulatio eſt. Hora. li. Vngere ſi caules oleo meliore caputq; cæpe-
ris ipexa fædū prurigine. e Mihi feſta. ſenſus eſt. ego iqt parce & ſor
dide uiuā ut multa relinquā filio tuo nequiſſimo. qui oia ad omnē libi-
Vrtica. dinē pfundat. cum indignatiōe legenda ſunt. f Urtica. urticam po
ſuit pro uiliſſima quaq; herba. g Fiſſa aure. qua ſuſpenſum fuit.
h Fumoſum. ad fumū ſuatū & ad fumariū appēſū. i Sinciput. añrior
ſinciput pars capitis eſt aures tpaq; cōplectens. Neq; uero in porco ſolū: ſed &
in hoie dicit. Apollinaris ad ualeriū maioranū ptemq; cerebri hic galee
cum pte rapit. fortiq; lacerto diſiicit ancipiti miſerabile ſinciput enſe.
Iuue. ſaty. 13. Comedā inqt flebile nati ſinciput elixi. ſincipita tamē ue-
rina lautæ gulæ fuiſſe ſcri. Pli. li. 8. ca. 51. in fi. k Ut tuus. Ad ſeipſu3
Nepos. in ſecūda pſona cū indignatione maiore loqtur. uel etiā reſpōdet ut tuꝰ
nepos. i. filiꝰ tuꝰ neqſſimꝰ. Nā nepotes luxurioſæ & pdigæ uite homies
appellant. ppterea q; ſub auo educati ſolutiorē delicatiorēq; uitam de
gūt. Hora. Epodo. 1. Diſcinctꝰ aut pdam nepos. ul' ppterea q; nō magis
iis rei ſuæ familiaris cura eſt q̄ hiis qbus pater auuſq; uiuūt. æmulatio ē
Hora. li. Filius aut etiā hæc libertꝰ ut ebibat hæres. Diis inimice ſenex
cuſtodis. l Anſeris extis. i. anſerino iecore. qđ iter delicatas dapes ha-
bebat. Pli. li. 10. ca. 22. poſt princi. Hora. li. Pinguibꝰ & ſiccis paſtū
Anſer. iecur anſeris albi. m Cum. cū mō aduerbiū eſt tpis. nō autē p̄poſitio.
Iecur. n Moroſa. id motioni dedit qđ eſt hois in amore uetita & negata pe-

tentis. o Vago. rem turpẽ honeſto uocabulo cõtegens maronianum
illud expreſſit. Iam primu; ſatis hic libidinoſus alternis cũdo & excũdo
porta te faciet patẽtiorem. p Singlutiet. rem pudendã expreſſit a ſin ſinglto
gultiẽte ſumptum eſt. qui dũ ſingultit toto corpe mouet. q Inguine. Inguẽ.
ab inguinis uicinitate inguen pro mẽbro uirili ponit. al's Inguẽ ſũma
coxæ pars dicit ut ſcripſi in ſaty. 1. Iuue. Partes quiſq; ſuas ad mẽſuram
inguinis hæres. & in æglo. 6. Virg. Candida ſuccinctã latrãtib⁹ inguina
mõſtris. r Vena. cum ꝓprie uena ſit per quã ſanguinis riu⁹ meat. qa Vena.
tũ per penẽ quoq; genitura trãſcurrit. genitalis ſemis iter in iguine ue-
nam denominat. qd plane per ſingultum expreſſit. Nam ut ſingultiũt
fauces. ita quoq; genitura fluente ſingultire uidetur penis.

Patritie[a] imeiat uuluæ: mihi trama[b] figuræ[c]
Sit reliqua. aſt illi tremat omẽto[d] popa[e] uẽter

a Patritie. cu3 generoſa & nobili fœia coeat. Iuue. ſaty. 3. Vt ſe-
mel atq; iterũ ſup illã palpitet. Et ſaty. 11. Aurib⁹ atq; oculis cõcepta uri
na mouet. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 7. Ne ditior aut formæ melioris me-
iat eodẽ. b Mihi trama. ſenſus eſt. ut ego parcius uiuẽs emacream. eo
luxu pingueſcente. ſibi. n. tramã hoc eſt uilliora obſonia reliqua dicit. le
pida tranſlatio ſumpta a tela: cui⁹ filum qd intra ſtamẽ currit trama ap Trama
pellat a tranãdo. Staminis aũt fila ꝓcioſiora ſunt q̃ tramæ. Terẽ. i heau- Stamẽ.
ton. Tramã ſubtegmen dixit. Anus ſubtegmẽ nebat. Virg. 3. æne. Fert Subteg
picturatas auri ſubtegmine teſtes. erit ergo ſenſus. ego eius macilẽtiæ men.
fuero ut coſtæ & reliqua oſſa quæ corpis tm̃ texturã præbẽt. mihi relin-
quantur. & is obeſiſſimo ſit uentre. c Figure. formæ & ſpeciei corpis. Figura.
d Omento. pinguedine. Omentũ mẽbrana tenuis eſt quæ iteſtina cõ
tegit. e Popa vẽter. Popa a perſio accipit pro pingui. a quo deducti Omẽtũ
ſunt popinones. i. hii quos nũc dicimus tabernarios uel luxurioſos q ſe popa.
popinis dedũt. Nã popinæ dicunt taberne ubi publica parant obſonia Popina
& unctiora cibaria uendunt. Tranqllus in nerone. Interdictũ ne qd in
popinis cocti ꝓter legumina aut olera ueniret. cum antea nullũ non ob
ſonii gen⁹ ꝓponeret. Hora. li. 2. ſermo. ſaty. 4. Quin oĩa malit quæcun
q; imundis feruẽt allata popinis. Iuue. ſaty. 8. Sed in magna togatũ q̃re
popina. Suet. in Tiberio. dixi & in pẽnulo plauti. in ꝓlogo. & in Mart.
li. 5. Epig. ultimo. Quod aũt a quodã ſcribit popam panem eſſe quo ſa
cerdotes uel eorũ miniſtri ueſcebant & ĩpinguabant. unde & popeanu3
unguentũ dicit: fide caret. Popeanũ. n. unguentũ a popea neronis uxo
re appellat. de qua Pli. li. 11. ca. 41. & li. 28. ca. 10. ante med. Hiis quoq;

Iuue.accedit:ſaty.6. Aut pinguia popeana ſpirat:& hinc miſi uiſcant labra mariti. a Uende aiam. hæc non ſine ſtomacho dñr offenſo nimia & imoderata hæredis cõcupiſcẽtia.utpote quẽ uideat auaritiæ ſuæ finẽ nullũ facere.exclamat etiã excãdeſcit iraſciturq; cõtra dementẽ qui ut p̃rimoniũ grande relinqueret multos labores periculaq; pertulerit. b Lucro. periculis te oppone lucricã. ut gladiatores faciunt q ſtudio lucrandi aias morti opponunt. c Excute. mercis mutandæ gratia

Vẽde aïa;[a] lucro[b].mercare atq; excute[c]ſolers
Omne latus[d] mũdi:ne ſit præſtantior[e]alter[f]
Cappadocas[g] rigida pigues pauiſſe[h]catasta[i],

ac pecuniæ cõduplicandæ uniuerſos receſſus mũdi pcurre. d Oẽ lat⁹. Mũdus quẽ coſmon græci noïe ornamẽti appellauere cum & nos a pfecta abſolutaq; elegãtia mundũ. e Ne ſit pſtãtior. Hora.li. Ne ſit te ditior alter. f Alter. mercatorꝶ. g Cappadocas. Ne alter quẽ alium maiorẽ ſeruorꝶ gregẽ poſſideat.Diuites Romani auctore Pli.li. ca. Tot ſeruos alebãt ut eoꝶ iuſtos.& integros ꝑpe exercitus domi haberent. Et quo plures alebãt eo potẽtiores habebanẽ.Iuue.ſaty.3.Protinus ad cen tum de morib⁹ ultima fiet q̃ſtio. Quot paſcit ſeruos quot poſſidet agri iugera.Cappadotia aũt finitima eſt armeniæ (unde ſerui mittebanẽ ut e Syria.Marti.li.10.Epig.75.Ciuis nõ ſyrie ue parthiæ uæ. Nec de cappadociſ æques cataſtis)euphrate diuiſa.Luca.li.3.Cappadoces duri popul⁹ nõ cultor amani. pontica regio.hæc læuo utraſq; armenias cõmageneq; tangẽs:dextro multis aſie pp̃lis.circũfuſa ad thauri iuga & ſolis ortus attollit. ſolino auctore. Appianus uero minoris armenie partẽ. Ptolomeus ipſam minorẽ armeniã eſſe ſcribũt. Eſt igiẽ aſiæ regio.& regnũ Ariobarzanis ut dixi in epiſtola.6. Cice.libro.3.& in dictionario. h Pauiſſe. aluiſſe.gladiatores ſignificat qui uenales in cataſta ponebãtur.ut in eis poſſent mẽbra cõſpici. uel qa cappadoces dicebanẽ habere ſtudium naturale ad falſã teſtimonia perferenda.qui nutriti in tormentis a pueritia eculeũ ſibi facere dicunẽ ut in eo ſe inuicẽ torquerẽt. & cũ in pena perdurarẽt ad falſã teſtimonia ſe bene uindicarẽt. i Cataſta.

Mũdus Coſmõ

Serui.

cappadotia. Syria.

cataſta. Cataſtæ loca fũt ubi ſerui uenales exponebanẽ.a catiſtao græ.qđ eſt expono.Marti.lib.9.Epig.59.Inſpexit molles pueros.oculiſq; comedit. Non hos quos p̃riæ proſtituere caſæ.Sed quos archanæ ſeruant tabulata cataſtæ.Tibullus li.2.Regnũ ipſe tenet.quẽ ſæpe coegit Barbara gipſatos ferre cataſta pedes.Illic ſeruorꝶ garritu ingẽs erat ſtrepitus.Martia.li.9.Epig.32. Heu quæ lingua ſilet, nõ illã mille cataſtæ uincebant,

Papinius in ſiluis. Nō te uerſabat barbarice turba cataſtæ. Pli.li.35.ca 18. Talē in cataſta uidere chriſogonu3 ſyllæ. a Rē duplica. Irriſorie & ſatyrice iterū exclamat in auarū. b Iā duplex. Improbitas auari oñ ditur, qui coaceruādæ rei finē non inuenit. Iuxta Iuue.ſaty.14. Creſcit amor nūmi q̄tum ipſa pecunia creſcit. hoc eni dicit auarus rē decies cō duplicaui nec tñ adhuc cupiditati modū inueni meæ. c Iā redit. Reſpexit ad illd' opus chriſippi qd' ſcripſit de cōduplicato uel connexo. iā rem decies geminaui. neq; tñ cupiditati modū adhibui.

Rem duplica[a] feci iā duplex[b] iā mihi quarto
Iā decies redit[c] in rugas[d]: deinpge[e] ubi [f]ſiſtam
Inuentus[g] chriſippe[h] tui finitor[i] acerui.

Finis.

d In rugas. allegoricos dictu3 a ueſtib' quæ ad rugā plicant. e Depinge. oſtēde, deſigna. & pone modū cremēto ſubſtātiæ. & dic quouſq; ſubſtātiam augeā. ſatis.n. lepide ipſum auarū inducit ut neſcientē auaritiæ ſue terminū iponere a chriſippo petere: ut ſibi modū q̄rende rei p̄finiat rogādo quo tandē in numero diuitiarū cōſiſtat. f Ubi. i. in quo diuitiarū loco iuuētus ſiſtam. hoc eſt pedē figā. ac ſi dicat tantā eſſe ſuam cupiditatē ut nullo pacto ei finē ex ſe reperire queat. ſicq; poeta cupiditatē auari inſatiabilē eſſe oſtēdit. g Inuentus. i. oſtende deſigna mihi. h Chriſippe. Chriſippus ſolenſis. uel ut alii Tarſenſis fuit. Apollonii fili'. Zenonis ſiue cleantis diſcipulus. ut ualerius uero tradit Cleantis p̄ceptor. uir igenioſus. & acutiſſim' in oi genere orationis & ſubtilitate diſputādi adeo acer. ut nō illepide quidā dicerent ſi apud deos uſus eſſet dialecticæ nō temere aliā futurā q̄ chriſippeā hūc ſcri. Valeri'. 80. anno uolumē cæptum. 40. exactiſſime ſubtilitatis abſoluiſſe. Cōſtat.n. 75. uolumina ſcripſiſſe. adeo ut ualerius tradat ad ea quæ ſcripſit cognoſcēda. lōga uita opus eſſe. q̄uis laerti' referat. 311. uolumina eū in logicis ſcripſiſſe. in quib' oïa ad eam artem ſpectātia & coaceruitatē diligenter abſoluit. Eum tradit hermippus a diſcipulis ad ſacrificium uocatum dulce merū hauſiſſe ex quo quinta die defunct' eſt cum. 73. uixiſſet annos. in quo miror ab hoc ualeriū maximū diſſentire de ætate cū ſcribat. 80. anno uolumē perfeciſſe. & ille. 73. mortē obiiſſe Sunt qui dicāt riſu cōpræhenſum expiraſſe. Nā ut teſtat Laer. Cum aſinus māducaret ficus: aniculæ dixiſſe uinū aſino ſorbendū daret. nimio q; riſu detentū exhalaſſe aïam. unde auarus ita eū alloquitur. ut dicat. O chriſippe finitor tui acerui: hoc eſt tui libri in quo tāta cumulaſti depin

chriſippus. 80. 40. 75. 311. 5. 73. Merum Riſus.

ge ubi ſiſtam. de hoc Stra. li. 14. & dixi in Iuue. ſaty. 2. Quanq̃ plena oĩa gypſo chriſippi inuenias. & in ſaty. 13. Chriſippus nõ dicet idem. & in Hora. ſaty. 3. li. ſcđi. Cecũ agit inſanũ chriſippi porticus. & in. 1. tuſcul. Cice. uerſus fi. i ~~Finitor~~. terminator. illius. ſ. argumẽti ſoritæ qui q̃-
Sorita. uis longo ordine pduceret: tamen aliqñ cõcluſionis modo cludebatur terminabaturqꝫ Marcianus. Chriſippꝰ cumulet p priũ cõſumat aceruũ. k Tui acerui. hoc eſt dialecticoꝝ libroꝝ cumuli finitor. Niſi referas ad argumẽtationes quas græci ſoritas dicũt: Cicero Aceruales interp̄tat̄: in hortẽſio. dum lubricas & periculoſas eſſe tradit: ſic. quod bonũ eſt id optabile eſt. qđ optabile expetendu3. quod expetendum laudabile. qđ laudabile honeſtum. quod honeſtum bonum.

FINIS.

Incipit Tabula.

Abacus 32
Abellinates 51
Accedo 9
Acerra 33
Acetũ. 60.73
Accerſor. 82
Accidalia 62
Accinctus. 45
Acinus. 40
Acius. 17.22
Acrocorithꝰ. 5
Ad. 81
Adeo. 89
Addicti 86
Addico. 86
Aduerbiũ. 71
Aedilis. 32
Aegeũ. 79
Aegina. 88
Aes. 39
Agaſo. 72
Agaues. 26
Agnati 81
Aiax. 14
Albꝰ. 28.37.76 (53.55.
Alcibiades. 56
Alea. 70
Alec. 90
Alliũ. 85
Alternꝰ 81
Ambitio. 83
Amica. 94
Amomũ 54
Amphion 22
Amuſſis 68
Anaxiridas 48
Angius 29
Anima. 01.66
Annius 72
Anſer. 96
Anthiopa. 22
Antica. 19
Anticatões. 47
anticyra. 58
antiptoſis 68
antiteta. 23
annus. 33
anus. 58.59
apella. 84
apẽninus. 25
aphrica. 83
apicius. 92
apollo. 4.5
apricus. 83
apud. 81
apulia 19
aqualiculus. 18
arcanũ. 66
archadia. 43
archemorꝰ. 15
archilocus. 3
archeſilas. 52
aretium. 31
arion. 25
ariſta. 55
ariſtophanes. 31
aritia 95
ars. 6
artifex. 28
artocrea. 94
arunca. 29
as. 68.80.86

aſcra 3
aſſentator. 17
aſſiduus. 51
aſſipōdius. 86
aſper. 50
aſtragalus. 1.47
aſtrum. 69
athis. 25.28
atlas. 17
atq;. 78.87
atreus. 64
auctio. 86
augur 45
auia. 74.95
aulus. 72
auris 31
aurum. 39.40
auſter 89
auūculus 95
axis. 71
Baccha. 27.40
Bacchus. 4.21
Balnea. 53
Balanus 61
Balbus 14
Baltheus 62
Barba 36
Barbatus 56
Baſſareꝰ 21.27
Baſſus 86
Batyllus 77
Baucis 59
Bene 60
Berēthia 25
Bes 80
Beſtius 92
Beta 55
Betarmōes. 85
Biceſſis 86
Bidētal 35
Bifrons 18
Bilis 34.43.79
Bombus 26
Bona 39
Bos 86
Bouile 95
Bractæ] 48
Briſeus 21
Britānicus 45
Bromius 21
Bruma 86
Brutium 91
Brutus 73
Buas 43
Bucca 64
Bucula 65
Bulla 34.65.66
Buxus 48
Caballinus 4
Cachiniꝰ 10.52
Caius 72
Calabria 40
Calleo 56.75
Calidus. 29
Caligula 93
Calliore 32
Calix. 90
Callones 74
Caluus 18
Camelus 79
Camæna 66
Canabis 80
Cādela 54.48
Canicula 42
Canis 47.81
Canto 59
Cantus 71
Cappadotia 97
Capillus 43
Caprificus 12
Carbo 76
Cariota 93
Carmen 6
Carpo 80
Carnaria 76
Caſſia 40.92
Caſſis 82
Caſtor 38.69
Caſtoreū 78
Cataſta 97
Catinus 84
Cauda 58
Cedo 41
Cedrus 16
Celeres 23
Celius 67
Cēchreus 5
Cenſura 45
Centum 63
Centuſſis 86
Centurio 51.85
Cerdo 63
Ceraſus 92
Ceruix 26
Ceſares 8
Ceſſo 60.78
Ceſones 8.94
ceſpes 91
ceuere 24
chere 6
chereſtratus 81
chiragra 70
chriſippus 98
chriſis 81
cicer 83
cicero 8.45
ciconia 18
cicuta 56.79
cimbri 29
ciminū 69
cinamus 92
cinctutus 45
cippus 15
cirrha 4
cirri 13

cirphis 4
citheron 4
citrum 17
clamis 14.93
claſſis 74
claudo 25
cleantes 70
cliens 51
cloris 83
coctio 41
cognati 81
coitus 62
columba
colluo 11
cõpago 49
cõpita 60.68
cõparatio 49
cõniueo 94
conſcia 9.13
contemptus
coquo 70
coribãtes 25.85
corinthius 5
corimbus 27
coriolum 49
cornutꝰ 66
coruinus
coruus 6.49
coritium 4
cornu 26
cornix 64
coſmon 97
cous 78
cras 71
craſſum 85
craſſus 37
craterus 50
crater 38
credo 62
crepita 31
creta 76.82
cribrum 55
criſpinus 78
crudus 17
cubitus 60
cubus 47
cures 54.59
curetes 25.85
cutis 60
cybeles 25.84
cynicus 32
cypariſſus 58
Damma 72
Dauus 81
De 61.88
Decime 34
Decoquere 70
Decorus 57
Decuſſis 86
Deleo 80
Delphin 25
Delumbe 27
Demodes 46
Dens
Dentale 20
Deſpuo.
Deunx 80
Dextans 80
Dexter 47
Dia 13
Dictata 13
Dictator 21
Digiti 13.36
Diluo 75
Didimẽa 25.84
Dinomachꝰ 58
Diomitora 21
Dioniſiuſ 21.49
Dipondius 86
Dirces 22
Diſcinctus 45.59
Do uerba 62
Dodrans 80
Duco 34
Ebrius 81
Ecce. 20
Echion 27
Echo 27
Eclipſis 12
Egregius 62
Elegi 17
Eleo 17
Elicon 4
Emeritus 72
Emolpus 5
En 42.78
Endiadis 22
Enim 19
Ennius 87.88
Eoes 75
Epar
Ephire 5
Equimeliũ 21
Ergẽna
Erũna 52
Eſſeda 94
Ethalides
Euge 28.81
Eubiis 21.27
Euphorbus 88
Eupolis 30
Euripides 47
Examen 9
Exemplũ 75
Extro 77
Exoſſo 94
Expungo 35
Exta 37.96
Fabius 8

Fabula 5
Fagus 70
Falernũ 42
Far 44.60.72
Farrago
Farina 55.76
Fartum 37
Fas 41.75
Faſcinatio 36
Faux 53
Fax 81
Faxo 28
Feralia 92
Feronia 54
Fermentũ 12
Feſtuca 82
Fiber 78
Fibra 16.37.46
Fidelia 44.51
Fides 87
Figura 25
Filix 62
Finis 70
Flagello 63
Flexumines 23
Florus 83
Fœniſeca 93
Fœnus 96
Forfex 62
Fons 4.5
Fortuno 37
Forcipes 61
Fores 81
Foſſor 77
Frons 75
Funus 54.92
Furius 29
Gallus 25.84
Gânio 75
Garus 90
Gauſape 61.94
Gelius
Gemini 69
Generoſus 41
Genius 33.59.(80.84
Genuinus 29
Gerũdia 75
Geſtio 31
Glicon 64
Gluto 76
Gneus 72
Gordius 30
Granaria 76
Gula 11
Gurgulio 61
Gutta 45
Guttur 11
Haloſis 8
Harũdo 43
Hebenũ 78
Hedera 5
Helleborꝰ 17.58 (75.50.
Helicon 45.64
Hemina 31
Hercules 34
Hermotinꝰ 89
Herodes 83
Heſiodus 3
Hexcuria 39
Hiberno 87
Himera 47
Hio 82
Hippalage 63
Hippocrene 4
Hippolitus 95
Hircus 51
Hiſiphile 14
Homerus 3.88
Horreſco 18
Horoſcopus 90
Hoſpes 34
Iacchus 21
Iacinthus 14
Iambus 3
Ianthina 14
Ianus 18
Idea 25
Iecur 96
Ilex 35
Ilia 36.62
In 47.68
Incaſſum 82
Incudo 38
Index 36
indomitũ 42
infelix 89
ingenuus 65
inguen 97
iniquus 32
ino 75
inſanus 47
intendo 87
inueſtis .io. 85
ionia 88.91
ira 74
iratus 59
irriguũ 70
irrito 28
iſis 85
ithis 64
iubeo 18
iunicus 37
iuppiter 69.79
ius 41
K 57
L 57
Labeo 8
Labrũ 84
Lacerna 18
Lactis 36
Lagena 53
Lallare 44
Lambo 5
Lana 40
Lanx 41

Laquear 46
Lares 67.84
Larue 84
Laurus 93
Legeus 5
Lemures 84
Lena 14
Lene 53
leneus 21
lētulus 8
leo 80
letum 80
leue 19
leuis 23
leuchothoe 75
lex 75
libra 68
liber 4.21
liberatio 72
libido 46
libethrum 5
libon 63
liceor 86
licinius 36
licitor 86
lictor 21
licus 21
lien 10
liguria 87
limen. 81
limis 81
limus 60
linx 27
lippus 41.72
littare 41.77
locuples 51
lucifer 75
lucillius 29
lucius 72.95
lucus 20
ludo 44.87
lumbus 12
luna 87.88
lupus 29
luſcus 31.85
lutatus 54
luteus 53.93
luxuria 20.79
luxus 20
lycus 22
lyra 86
lyſius 21
Macra 87.88
Macrinus 33
Malæ 49
Mania 44
Mães 15.80.84
Mānius 95
Mane 42
Mātica 59
Manus 57
Manubiæ 38
Marcus 71.73
Marſi 51
Maſcula 79
Maſurius 74
Matuta 75
Mater deū 84
Mattera 36.95
Media 48
Meiere 97
Melicerta 75
Melos 7
Membrana 43
Mena 51
Menas 27
Mendax. 73
Mens 68
Meonia 88
Mephites 53
Mercuriꝰ 37.76
Mergus 91
Merum 58.98
Meſſalla 41
Meſſis 42
Metha 50
Metapontꝰ 49
Midas 30
Miluus 59
Mimallones 26
Mina 68
Mitroforos 21
Modicū 65
Mola 41
Moneo 82
Monitus 22
Monumētū 51
Mos 48.68
Mox 87
Mundus 97
Murex 40
Muria 90
Murire 30
Mutius 29
Mycenæ 65
Nacta 46
Nares 15
Naſus 29
Natalis 11
Naufragus 24
Ne 8
Nebula 64
Nec 4
Neptunus 5
Nēpe 40.42.71
Nepos 96
Neqcq̄ .38.57.63.78
Nereus 25
Nerio 35
Nero 8 45 56
Nictileus 21
Niger 28

Niſa 4
Niſeus 21
Nomē 71
Nonaria 32
Nouem 56
Nuga 8.65
Numma 39
Numerꝰ 10.87
Nūmus 51.76
Nux 10.40
Ob 59
Obba 80
Obiurgo 82
Obſcenū 81
Obſides 59
Obſtipus 52
Occa 91
Ocellus 11
Occiput 19
Ocius 79
Occo 91
Occulus 47
Oda 86
Oenophorū 79
Offa 63
Ohe 12
Oleo
Oletū 28
Oleū 40.47
Olus 55
Omētū 37.97
Opimū 37
Oraculū 39
Orbus 35
Orca 48.51
Orcula 48
Orcus 48
Oreſtes 55
Oſſaterræ 94
Oſcito 49
Oſi 34
Oua 84
Ouare 38
Ouis 86
Ozimū 59
Pabula 72
Pacuuius 22
Paganus 5
Pagina 65
Pagus 5
Palamedes 49
Pales 20
Paleſtra 61
Palemon 75
Palma 93
Pallor 13.65.70
Palpo 82
Panoſus 60
Pannutia 59
Pando 61
Pape 73
Pappo 43
Pappus 43
Parthi 63
Parca 69
Parentalia 84
Parilia 20
Parnaſus 4
Paries 17
Patella 44.58
Patina 41.90
Patrare 11
Patruelis 95
Patruus 10.95
Pauo 88
Pedius 23
Pegaſus 4.7
Penates 37
Penis 60
Pentheus 27
Penus 61
Perduco 38
Pericles 56
Perillus 46
Perna 51
Pero 75
Perſius 47.87
Pertuſus 60
Pes 54
Peſſinuncia 25.(84
peculans 10
Pexus 11.51
Phalaris 45.46
Phillis 14
Phæbus 4
Phænix 16
Phreātles 70
Pica 6
Pileus 73
Pilūni 8
Pinſo 19
Pinus 25
Pip 52.69.79.(90.92.
Piſones 8
Pituita 39
Pix 80
Plante 61
Plaſma 11
Plauſtrum 30
Plebecula 57
Pluteus 28
policrates 11
pollex 36.87.(87
polenta 49
polliceor 86
pollidamas 8
pollux 38.69
pomarium 76
pomum 40
pono 20.63
pons 40
populare 83
poppa 97
popellꝰ 58.94
popina 97
portunus 75

poſticus 19
pote 18
potis 57
p̄cordia 29.66
prenomē 72.73
preſto 95
pretexta 66
pretor 74
primus 3.21.67 (72.74.92
proceres 17.33
prognes 64
proluo 4
propenſus 18
prouerbium 31
prudentia 56
pſitacus 6
pſilotrū 61
pubes 36
publius 72
puer 76.77.79 (81
pulla 65
pulmentū 54
pulmo 10
pulpa 39
puls 93
punctum 47
puppa 41
purgo 35
puteal 62
puteo 51
putris 70

pyrrhene 5
pyrgenius 21
pyrrhus 89
pyſianacta 48
pythagoras 56. (49.88.89.
Quadragita 47
Quadrans 80
Quāmox 87
Quattuor. 95
Qui 18.78.
Quin 41.57
Quincūx 80
Quītilianus 11
Quintus 20.72
Quirites 54
.R. 28
Rado 28.55.65
Ramale 26.70
Rancidus 14
Recoctus 26
Recutitus 84
Regreſſio 13
Regula 57.68
Remulia 84
Repetitio 15
Repono 96
Requieſco 78
Reſigno 66
Rhea 25
Rhenus 94
Riſus 98

Robi go 83
Rubrica 20.74
Rudere 43
Rudiæ 87.88
Runco 61
Rus 20
Rumbus 90
Sabba 16
Sabbatū 84
Sabini 86
Salinū 44.79
Saliua 36.90
Saltus 20
Salutaris 36
Sambuca 74
Samos 11.49
Sāna 19.74
Sāgaris 25.84
Saperda 78
Sapere 92
Sardonix 11
Sartago 23
Saturnus 69
Satiri 77
Scabies 35
Scazon 3
Scholus 27
Scilicet 11.56
Scio 13
Sclopus 64
Scōbria 16
Scrobes 30

Scuta 78
Scutica 78
Securus 89
Sed 10
Seduco 33.79
Selenes 88
Selibra 77
Semis 80
Semodium 77
Semper 58
Semuncia 77
Senectus 37
Senio 47
Sepia 43
Septunx 80
Seranus 21
Seria 34.60.68
Serui 97
Seſſilis 80
Sexqui 18
Sextans 80
Sextus 72
Silicerniū 92
Siliqua 48
Sinciput 19.96
Sinopis 20
Sinus 66
Singultio 79
Sis 28
Siſtrum 85
Smirna 88
Socrates 56.68

Sodes 53
Sol 68
Solea 82
Solers 68.79
Solidum 66
Solon 52

Sõniū 17.36
Sophos 7
Sordidus 31
Spediæ 88

ſplen 10
ſpuo 69

ſtaius 35
ſtamen 97
ſterto 42
ſtemma 45
ſteſicorus 47

ſtilla 43
ſtoici 48
ſtrigilis 78
ſtrues 37
ſtrigmenta 78

ſtuppa 78
ſuber 26
ſublabro 4
ſubſellia 23
ſubtegmen 97
ſuburra 67

ſufflo 58
ſuccingo 67
ſudo 47
ſumē 18.61
ſupepllex 63

ſupinus 31
ſurdus 91
ſurrentum 53
ſuum 6
ſydus 69

Talus 47
Tandem 11
Tectorium 66
Temeſis 62
Temon 71
Tenus 91
Teſſera 47.72
Tetricus 87
Thioneus 21
Thieſte 64
Thimus 84
Thita 57
Thus 77
Tinnitus 76
Titus 12.72
Toga 65
Torus 17.52
Toruus 26

Trabea 45
Trabs 24.91
Tragicus 63
Trama 97
Tranſtra 80

Trepido 53.12. (82
Treſſis 72.86
Triceſſis 86
Triens 54
Trimeter 3
Triſte 9
Triūphator 21

Trocho 48
Troſſulus 23
Trutina 9.52
Tuba 54
Tubicem 26

Tucetū 37
Tumulus 15
Turbo 48.78
Turdus 90
Turgidus 53

Tyrānicida 5
Tyrānus 46

Vafer 29.90
Vallū 74
Vappa 72
Vapidū 76.80. (89.
Varices 85
Varo 79.90.
Vdus 27
Vectidius 59
Vegrande 26
Veientum 80

Velle 69
Velia 71
Velus 40.71
Veneo 62
Vena 97
Venus 47
Veretrum 17
Verna 59
Vertigo 72
Verruca 22
Verſus 87
Veſta 25

Veſtis 61
Veto 28
Viaticū 71
Vibex 63

Vindicta 73
Viola 15.84
Verbius 95
Vertus
Viſio 39
Vitta 37
Vitium 57
Viuo 80
Vltro 82
Vmbo 67
Vmbria 51
Vncia 80
Vnguem 93
Vnguis 19.28. (81
Vnio 40
Volatera 87
Votū 47
Vrceus 48
Vrceolus 48
Vrna 39
Vrtica 96
Vſq; 89
Vulua 61
Vulpes 76
Vxor 21
Y 67
Ydei 85

Zeno 48
Zephirus 83
Zetus 22

Io. Petri Valeriani Bellunenſis In Auli Flacci Perſii Satyras Periocha.

Prima leues carpit uates mollemq; Neronem.
Altera ſpes uanas: & inania uota: preceſq;.
Tertia ceſſantem circa præclara iuuentam.
Cenſores quarta inſanos: & facta Neronis.
Quinta hominum in uanis diuerſa negocia rebus.
Duriter impranſos ſexta inſectatur auaros.

Eiuſdem Ad Scipionem Perſii Interpretẽ Tetraſtichon.

Abdita perplexis Auli iam ſenſa latebris
  Scipio das medio ſplendidiora die.
Sic ſolitus tantum greſſus ductare ſeniles
  Scipio: nunc iuuenes duxerit: atq; ſenes.

Cum Gratia ⁊ Priuilegio Ob Inuẽtio-nem. Ordinem. Modum. Induſtri am. Tabulã. Poſtillas. ⁊ Quot-tationes Auctoritatũ.